

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

Partizanska cesta 49,
6210 Sežana
tel.+386 (0)5 707 44 00
mail to: oesezana@zgs.si

DVOLETNI NAČRT

za

V. PRIMORSKO LOVSKO UPRAVLJAVSKO OBMOČJE

za

LETI 2023 in 2024

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	OPIS LOVSKO UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA	2
3	ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI	5
	3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi	5
	3.2 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje	13
4	ŽIVALSKÉ VRSTE - DIVJAD	25
	4.1 Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	25
	4.2 Navadni jelen (<i>Cervus elaphus</i>)	29
	4.3 Damjak (<i>Dama dama</i>)	34
	4.4 Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	37
	4.5 Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	39
	4.6 Šakal (<i>Canis Aureus</i>)	43
	4.7 Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	46
	4.8 Jazbec (<i>Meles meles</i>)	48
	4.9 Kuna belica (<i>Martes foina</i>) in kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	50
	1.1 Navadni polh (<i>Glis glis</i>)	52
	4.10 Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	52
	4.11 Fazan (<i>Phasianus colchicus</i>)	56
	4.12 Poljska jerebica (<i>Perdix perdix</i>)	58
	4.13 Raca mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	59
	4.14 Sraka (<i>Pica pica</i>), šoja (<i>Garrulus glandarius</i>) in siva vrana (<i>Corvus cornix</i>)	61
	4.15 Nutrija (<i>Myocastor coypus</i>)	63
	4.16 Rakunasti pes (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	65
	4.17 Načrt dodajanja divjadi	66
5	EVIDENCE	67
6	PRILOGE	69

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za V. Primorsko LUO za leti 2023 in 2024.....	1
Preglednica 2.1: Pregled lovišč.....	3
Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2017 – 2022	5
Preglednica 3.1.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2023 in 2024.....	9
Preglednica 3.2.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2017 - 2022	13
Preglednica 3.2.2.: Število škodnih dogodkov v preteklem šestletnem obdobju	15
Preglednica 3.2.3: Ocenjena škoda na nelovnih površinah po povzročiteljih v letih 2021 - 2022.....	16
Preglednica 3.2.4: Št. obravnavanih škodnih primerov na nelovnih površinah po loviščih.....	17
Preglednica 3.2.5: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2017 – 2022.....	17
Preglednica 3.2.6: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2023 in 2024	18
Preglednica 3.2.7: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 – PE Kras	20
Preglednica 3.2.8: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4	21
Preglednica 3.2.9: Značilnost razlik med leti vse vrste PE Kras.....	21
Preglednica 3.2.10: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 – PE Brkini	22
Preglednica 3.2.11: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4	23
Preglednica 3.2.12: Značilnost razlik med leti vse vrste PE Brkini	23
Preglednica 3.2.13: Značilnost razlik med leti bukev PE Brkini.....	24
Preglednica 4.1.1: Načrt odvzema srne.....	27
Preglednica 4.1.2: Analiza odvzema in telesnih mas srn.....	28
Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi	31
Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema in telesnih mas navadnih jelenov.....	33
Preglednica 4.3.1: Načrt odvzema damjaka	35
Preglednica 4.3.2: Analiza odvzema in telesnih mas jelena damjaka	36
Preglednica 4.4.1: Analiza odvzema in telesnih mas gamsov	38
Preglednica 4.5.1: Načrt odvzema divjih prašičev po LUB	39
Preglednica 4.5.2: Načrt odvzema divjih prašičev	40
Preglednica 4.5.3: Primerjava načrta odvzema divjih prašičev	40
Preglednica 4.5.4: Analiza odvzema in telesnih mas divjih prašičev	42
Preglednica 4.6.1: Pregled odvzema šakala po LUB v letih 2021 in 2022	43
Preglednica 4.6.2: Analiza odvzema šakala	45
Preglednica 4.7.1: Pregled odvzema lisic po LUB	46
Preglednica 4.7.2: Načrt odvzema lisice po LUB.....	47
Preglednica 4.7.3: Analiza odvzema lisic.....	47
Preglednica 4.8.1: Pregled odvzema jazbeca po LUB.....	48
Preglednica 4.8.2: Načrt odvzema jazbeca po LUB	49
Preglednica 4.8.3: Analiza odvzema jazbecev	49
Preglednica 4.9.1: Pregled odvzema kune belice in zlatice po LUB.....	50

Preglednica 4.9.2: Načrt odvzema kune belice po LUB	50
Preglednica 4.9.3: Analiza odvzema kun.....	51
Preglednica 4.11.1: Pregled odvzema zajcev po LUB.....	53
Preglednica 4.11.2: Načrt odvzema poljskega zajca po LUB	54
Preglednica 4.11.3.: Analiza odvzema poljskih zajcev	55
Preglednica 4.12.1: Pregled dvoletnega odvzema fazana po LUB.....	56
Preglednica 4.12.2: Pregled vlaganj fazanov iz umetne vzreje in odvzem po letih	56
Preglednica 4.12.3.: Analiza odvzema fazanov	57
Preglednica 4.14.1: Pregled dvoletnega odvzema race mlakarice po LUB.....	59
Preglednica 4.14.2: Načrt odvzema race mlakarice po LUB	60
Preglednica 4.14.3: Analiza odvzema race mlakarice	60
Preglednica 4.15.1: Pregled dvoletnega odvzema šoj, srak in sivih vran po LUB	61
Preglednica 4.15.2.: Analiza odvzema srak, šoj, sivih vran	62
Preglednica 4.16.1.: Analiza odvzema nutrij.....	64
Preglednica 4.18.1.: Načrt vlaganja divjadi.....	66

KAZALO SLIK

Slika 2.1: Vplivno območje volka in risa v Primorskem LUO	2
Slika 2.2: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO	4
Slika 3.1.1: Število ur za varstvo in monitoring divjadi v obdobju 2017-2022	6
Slika 3.1.2: Biomeliorativna dela po letih v obdobju 2017-2022	7
Slika 3.1.3: Krmljenje po letih	7
Slika 3.1.4: Njive po letih.....	8
Slika 3.1.5: Krmišča, solnice in lovske preže po letih	8
Slika 3.1: Območje prepovedi krmljenja	12
Slika 3.2.1: Dinamika škod od divjadi v LUO	14
Slika 3.2.2: Dinamika škod od divjadi v LUO po letih	14
Slika 3.2.3: Škode in odvzem divjih prašičev	15
Slika 3.2.4: Prikaz popisnih enot v LUO.....	19
Slika 3.2.5: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010.....	19
Slika 3.2.6: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4.....	21
Slika 3.2.7: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4.....	23

1 UVOD

Dvoletni načrt za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024 je sestavljen v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZONC, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22; v nadaljevanju: ZDLov). Zakon določa izdelavo dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za lovsko upravljavska območja, znotraj katerih so opredeljena lovišča in lovišča s posebnim namenom. Upravljavci lovišč imajo od sredine leta 2009 podeljene koncesije in se skupaj z lovišči s posebnim namenom združujejo v Območno združenje upravljavcev lovišč (OZUL) za V. Primorsko LUO. OZUL in Zavod za gozdove Slovenije sta v tem načrtu uskladila dela v okolju divjadi, razen količine dovoljene krme za privabljalna krmišča divjih prašičev ter načrtovane odvzeme, razen odvzem pri vrsti navadni jelen, ki ni usklajen v skupnem številu odvzema, pri višini odvzema vrste srnjad in pri določilu vezave odstrela pri srnjadi in navadnega jelena v načrtu.

Dvoletni načrt za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljnih in usmeritvah Območnega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za preteklo obdobje 2011 - 2020.

Ob zgoraj navedenih predpisih je pričujoči načrt napisan tudi v skladu z:

- Zakonom o gozdovih ((Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16),
- Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20).
- Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 101/04, št. 81/14),
- Odlokom o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Uradni list RS, št. 110/04, 197/20, 58/22 in 137/22),
- Uredbo o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v RS (Uradni list RS, št. 117/04, 38/14, 58/22, 137/22 in 162/22),
- Odlokom o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/04, št. 38/14, 197/20, 58/22, 137/22 in 162/22),
- Gozdnogospodarskim načrtom za Kraško gozdnogospodarsko območje za obdobje 2011-2020 in
- Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20; v nadaljevanju: ZNUAPK)

Vira podatkov v pričujočem načrtu so podatkovne baze, ki jih vodi Zavod za gozdove Slovenije, in podatkovne baze, ki jih vodi Lovska zveza Slovenije.

Najpomembnejši dogodki, ki so vplivali na sam nastanek načrta, so prikazani v spodnji preglednici:

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za V. Primorsko LUO za leti 2023 in 2024

LUO / ekološka enota	Datum	Kraj	Organ	Vsebina
Primorsko LUO	10. - 17. 1. 2023	Lovske koče	Komisija LUO	Pregled odstrela in izgub divjadi
Primorsko LUO	7. 3. 2023	OE Sežana	Vodstvo OZUL	Uskladitveni sestanek
Primorsko LUO	23. 3. 2023	OE Sežana	Strokovni svet ZGS OE	Določitev osnutka načrta
Primorsko LUO	6. 4. 2023	OE Sežana	ZGS OE Sežana	Javna predstavitev načrta
Primorsko LUO	14. 4. 2023	OE Sežana	Svet ZGS OE Sežana	Določitev predloga načrta
Primorsko LUO	21. 4. 2023	Ljubljana	MKGP	Oddaja načrta na MKGP

Za pogosteje uporabljene izraze so v pričujočem načrtu uporabljene naslednje okrajšave:

- LUO – V. Primorsko lovsko upravljavsko območje,
- LUB – lovsko upravljavski bazen
- DN – dvoletni načrt za LUO,
- LD – lovsko družina,
- LPN – lovišče s posebnim namenom
- EE – ekološka enota,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- ARSO – Agencija republike Slovenije za okolje.

2 OPIS LOVSKO UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA

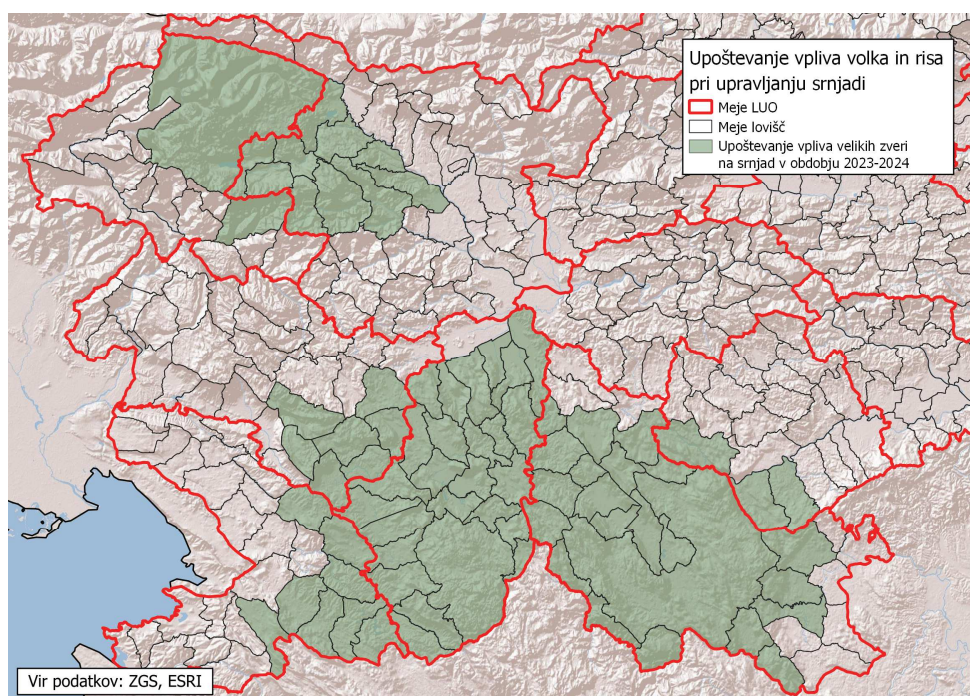
Geografsko se Primorsko LUO razteza ob slovensko-italijanski meji prek celotnega slovenskega Krasa, od Mirna, Dornberka, prek Komna in Dutovelj, Štanjela, Vrhov do Senožeč, čez Vremščico (1.027 m) in Vremsko dolino, prek celotnih Brkinov (skoraj do Ilirske Bistrice) in Čičarije s Slavnikom (1.028 m), do meje z R Hrvaško ter nadalje ob njej na celotno slovensko Primorje. Zelo grobo lahko območje razdelimo na tri dele (lovsko upravljavske bazene – LUB):

- a) **Kraški LUB - Kras**, ki je apnenčaste matične podlage, bolj sušnat, od površinskih voda je le del reke Vipave na skrajno severnem delu, vanj spadajo lovišča: Fajti hrib, Tabor Dornberk, Brje Erzelj, Trstelj Kostanjevica, Jezero Komen, Dolce Komen, Kras Dutovlje, Vrhe Vrabče, Štanjel, Raša Štorje, Tabor Sežana, del Gaberk Divača in del Senožeče (ločnico predstavlja avtocesta);
- b) **Brkinski LUB - Brkini in Čičarija**, ki je del na flišnati, del na apneni matični podlagi, površinske vode so hudourniškega značaja, glavna reka je Reka, ki teče po Vremski dolini, tu so lovišča: del Gaberk Divača, del Senožeče, Videž Kozina, Slavnik Materija, Žabnik Obrov, Kojnik Podgorje, Timav Vreme, Gradišče Košana, Prem, Brkini in Bukovca;
- c) **Istrski LUB - Istra**, ki je tudi delno flišnate, delno apnene matične podlage, vode so hudourniški potoki ter manjši reki Rižana in Dragonja; sem spadajo lovišča: Istra Gračišče, Izola, Koper, Marezige, Rižana, Strunjan, Šmarje in Dekani;

Območje je zelo razgibano, gričevnato, zajema tako površine tik ob morju, kot tudi posamezne vrhove nad tisoč metrov.

Primorsko LUO zajema jugozahodni del Slovenije, na katerem javno gozdarsko službo opravlja Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Sežana. Upravno pokriva območje pet upravni enot: UE Postojna, UE Nova Gorica, UE Sežana, UE Koper, UE Izola in UE Piran. Po podatkih digitalizacije lovišč znaša površina celotnega LUO-ja 140.551,14 ha, od tega je lovne površine 133.678,28 ha, nelovne pa 16.983,45 ha. Povprečna lovna površina lovišča v LUO znaša 4.455,94 ha.

Območja s stalno prisotnostjo volka ali risa se opredeli lovišča, kjer je bila potrjena redna prisotnost volka ali risa. Za redno prisotnost se pri volku šteje dokazana prisotnost teritorialnega tropa, pri risu pa prisotnost teritorialne živali. V skladu z Navodili za upoštevanje velikih zveri pri upravljanju z parkljasto divjadjo so za leti 2023 – 2024 so opredeljena le lovišča dela brkinskega LUB; to so Senožeče, Gradišče Košana, Prem, Kojnik Podgorje, Slavnik Materija, Žabnik Obrov, Brkini in Bukovca (slika 2.1). Pri načrtovanju posegov v populacijo srnjadi in jelenjadi se za ta lovišča uporablja t.i. adaptivni model načrtovanja oz. upravljanja z divjadjo.

Slika 2.1: Vplivno območje volka in risa v Primorskem LUO

Navodila za upoštevanje velikih zveri pri upravljanju z parkljasto divjadjo ter poročila o monitoringu velikih zveri so na voljo na spletni strani;

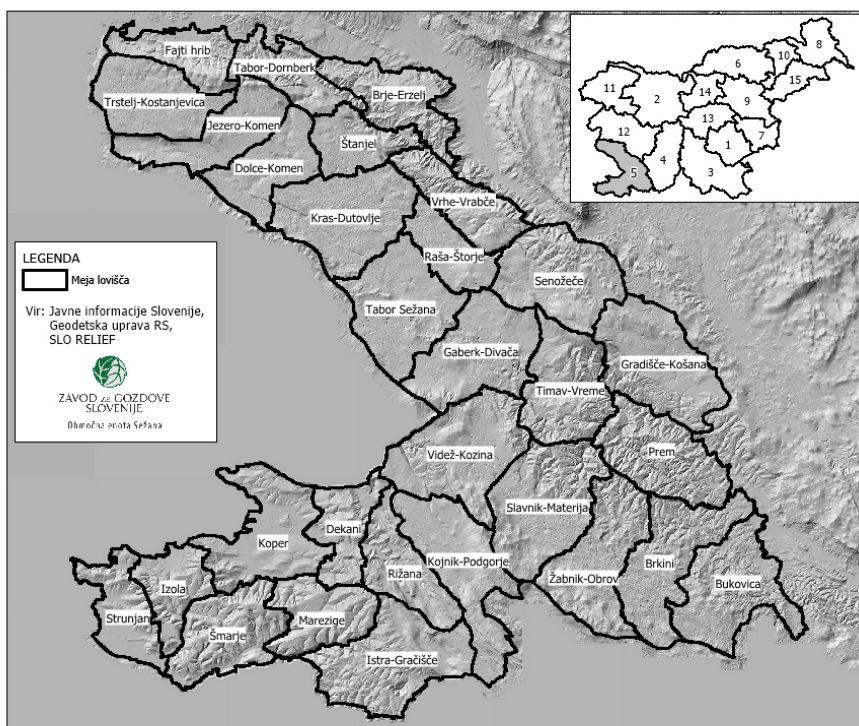
https://www.volkovi.si/?page_id=63

in

<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-naravne-vire-in-prostor/o-ministrstvu/direktorat-za-naravo/sektor-za-biotsko-raznovrstnost/strokovna-in-druga-gradiva-o-velikih-zvereh/>

Preglednica 2.1: Pregled lovišč

šifra id	šifra lovišča	Ime lovišča	Upravna enota	Površina (ha)		
				Skupna	Lovna	Nelovna
213	0501	FAJTI HRIB	Nova Gorica	2.885,87	2.723,07	162,80
209	0502	TRSTELJ KOSTANJEVICA	Nova Gorica	4.596,33	4.491,85	104,48
205	0503	TABOR DORNBERK	Nova Gorica	3.021,86	2.903,04	118,82
297	0504	JEZERO KOMEN	Sežana	4.194,56	4.101,50	93,06
298	0505	DOLCE KOMEN	Sežana	3.757,69	3.667,40	90,29
8 in 9	0506	BRJE ERZELJ	Ajdovščina	3.914,49	3.850,72	63,77
304	0507	ŠTANJEL	Sežana	2.806,15	2.710,67	95,48
305	0508	KRAS DUTOVLJE	Sežana	6.270,55	6.085,52	185,03
308	0509	VRHE VRABČE	Sežana	3.587,01	3.526,63	60,38
301	0510	RAŠA ŠTORJE	Sežana	2.676,41	2.620,68	55,73
302	0511	TABOR SEŽANA	Sežana	5.883,25	5.442,19	441,06
300	0512	GABERK DIVAČA	Sežana	5.764,57	5.475,72	288,85
296	0513	SENOŽEČE	Sežana	5.555,06	5.387,73	167,33
306	0514	VIDEŽ KOZINA	Sežana	6.564,49	6.337,23	227,26
299	0515	TIMAV VREME	Sežana	4.998,80	4.906,58	92,22
243	0516	GRADIŠČE KOŠANA	Postojna	6.275,47	6.039,43	236,04
76	0517	PREM	Ilirska Bistrica	5.126,00	5.046,78	79,22
79	0518	BUKOVCA	Ilirska Bistrica	5.617,25	5.512,78	104,47
80	0519	BRKINI	Ilirska Bistrica	5.542,38	5.409,26	133,12
303	0520	ŽABNIK OBROV	Sežana	5.673,68	5.598,33	75,35
307	0521	SLAVNIK MATERIJA	Sežana	6.585,02	6.490,00	95,02
108	0522	KOJNIK PODGORJE	Koper	5.881,63	5.762,25	119,38
102	0523	RIŽANA	Koper	3.657,67	3.486,85	170,82
104	0524	ISTRA GRAČIŠČE	Koper	6.502,27	6.385,53	116,74
105	0525	MAREZIGE	Koper	3.673,10	3.555,54	117,56
103	0526	DEKANI	Koper	3.018,26	2.841,71	176,55
107	0527	KOPER	Koper	5.595,73	4.297,22	1.298,51
106	0528	ŠMARJE	Koper	4.634,96	4.427,46	207,50
82	0529	IZOLA	Izola	2.867,87	2.521,57	346,30
235	0530	STRUNJAN	Piran	3.422,76	2.073,04	1.349,72
Skupne površine LUO				140.551,14	133.678,28	6.872,86

Slika 2.2: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO

Na območju lovišč Trstelj – Kostanjevica, Fajti Hrib in Jezero – Komen se je v juliju 2022 zgodil do sedaj največji požar v Sloveniji. Požar je trajal od 15. 7. 2022 do 29. 7. 2022. Zajel je skupaj 3.707 ha površin. Požar je imel velik vpliv na habitate, tako z vidika kritja, kot nične prehranske kapacitete pogorelih površin takoj po požaru. Na številčnost visoke divjadi in zveri požar ni imel večjega vpliva, saj so se pred požarom umaknile (zabeleženih je bilo 14 izgub zaradi požara). Smeri umika so bile kmetijske površine ob reki Vipavi, zgornja Vipavska Dolina ter Komenski kras. Druge živali z majhnim arealom gibanja pa so v območjih, kjer je požar popolnoma uničil vso vegetacijo, najverjetneje poginile.

Povečanje številčnosti zlasti jelenjadi in divjih prašičev na kmetijskih površinah ob reki Vipavi, zgornji Vipavski Dolini ter Komenskem krasu, kamor se je divjad umaknila pred požarom, je pomenil povečan pritisk na kmetijske površine in s tem povzročanje večjih škod.

Za takojšnje vračanje divjadi na požarišče so pripomogli ukrepi upravljavcev lovišč, ki so jih začeli izvajati takoj, ko so lahko odšli v lovišča. S sistemom vodnih virov in zalaganjem krmišč se je skušalo privabiti divjad nazaj na območje pogorišča in tako preprečiti širjenje divjadi v kmetijske dele lovišč. Zaradi pomanjkanja dnevnega kritja, pa je delež divjadi, ki se vrača na območje še vedno nizek.

V požaru je zgorela večina lovsko tehnične infrastrukture (preže, solnice, krmišča, vodni viri, odlovka za divje prašiče, krmne njive, košenine...). Brez slednjega pa je težko realizirati načrtovan odstrel ter izvajati ostale naloge lovstva.

Poleg sprememb v populacijah divjadi in njenem okolju pričakujemo tudi trenutno povečan vpliv divjadi na okolje v okoliških, ne degradiranih območjih. Višino načrtovanega odstrela ter vrsto in količino del v okolju divjadi bomo se bo na teh območjih prilagajalo negativnim vplivom divjadi na kmetijstvo – škode, kakor tudi na uspešnost pomlajevanja oz. obnove gozda.

3 ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI

3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi

Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2017 – 2022 in presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Gozdovi, kot osnovni življenjski prostor divjadi na Primorskem, v svoji osnovi sicer nudijo dobre pogoje za rastlinojedo divjad, vendar je v njih delež rastlin, ki jih živali uporabljajo za prehrano (mladje, grmičevje...) premajhen. Divjad je poleg svojih docela naravnih potreb, ekologije ter iz navedenih razlogov primorana zahajati na gozdni rob in na kmetijske površine. Intenziteta sečenj v preteklosti ni bila velika, je pa v zadnjih letih vedno višja. Za izboljšanje prehrabnih razmer večjih gozdnih kompleksov sta zato pomembna zlasti dva ukrepa. Prvi je ohranjanje, vzdrževanje ter tudi ponovno osnovanje pašnih površin in vzdrževanje grmišč. Drugi pomemben ukrep je vzdrževanje ter osnovanje vodnih teles (kalov, kaluž), saj povsod na apneni matični podlagi, pa tudi na določenih predelih fliša v Istri, primanjkuje vode. Od ostalih ukrepov izboljševanja okolja divjadi se izvaja še ohranjanje in sadnja plodonosnega drevja in grmovja. Z načrtnimi ukrepi v okolju divjadi, ki jih izvajajo upravljavci lovišč, želimo zmanjšati pritiske divjadi na mladje in kmetijske površine ter s tem posledično zmanjšati škode.

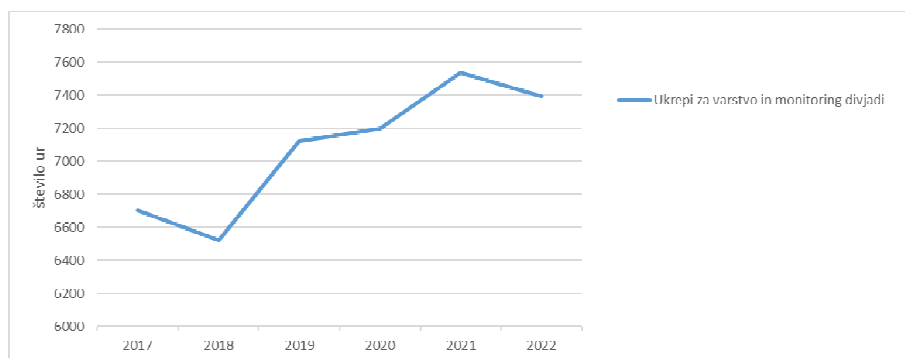
Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2017 – 2022

Vrsta ukrepa	Enota mere	2017-2022			2021-2022		
		Načrt	Realizacija	%	Načrt	Realizacija	%
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI							
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	41.428,0	42.476,0	102,5	14.720,0	14.934,0	101,5
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI							
Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	815,2	943,5	115,7	266,3	396,9	149,0
Spravilo sena z odvozom	ha	118,8	118,8	100,0	42,1	42,1	100,0
Priprava pasišč za divjad	ha	114,6	132,3	115,4	35,1	53,7	152,8
Gnojenje travnikov	ha	73,1	73,1	100,1	25,0	25,0	100,0
Vzdrževanje grmišč	ha	90,3	82,4	91,3	23,9	23,1	96,7
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	30,1	29,9	99,2	6,6	6,3	96,4
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	29,3	29,7	101,4	9,4	9,0	95,7
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	1.098,0	1.113,0	101,4	384,0	398,0	103,6
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	930,0	912,0	98,1	311,0	314,0	101,0
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	127,0	124,0	97,6	47,0	44,0	93,6
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	61,0	57,0	93,4	10,0	10,0	100,0
3. BIOTEHNIČNI UKREPI							
Zimsko krmljenje	kg	51.100,0	40.540,0	79,3	17.500,0	12.400,0	70,9
Preprečevalno krmljenje	kg	20.325,0	17.455,0	85,9	0,0	0,0	/
Privabljalno krmljenje	kg	392.250,0	387.781,0	98,9	159.775,0	154.625,0	96,8
Krmne njive	ha	439,0	522,1	118,9	150,3	232,4	154,6
Pridelovalne njive	ha	4,5	4,2	93,1	1,4	1,4	100,0
Solnice	kg	41.844,0	38.633,0	92,3	14.110,0	13.450,0	95,3
4. LOVSKI OBJEKTI							
Solnice (obnova in novogradnja)	število	13.060,0	9.720,0	74,4	4.065,0	3.126,0	76,9
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	1.214,0	1.208,0	99,5	463,0	454,0	98,1
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	346,0	346,0	100,0	122,0	119,0	97,5
Lovske steze (obnova in novogradnja)	število	654,6	657,6	100,5	287,6	283,6	98,6

V preteklem obdobju so upravljavci lovišč opravili večino načrtovanih biomeliorativnih del. Realizacija del je visoka. Realizacija ukrepov vzdrževanja pasišč s košnjo in priprava pasišč za divjad je bila celo znatno višja. Navzdol odstopajo le ukrepa vzdrževanje grmišč, remiz za malo divjad ter vzdrževanje gozdnega roba. Med biotehničnimi ukrepi izstopa znatno višja realizacija krmnih njiv. Med tem ko so zimsko in privabljalno krmljenje ter obnova solnic nekoliko slabše realizirani. Preprečevalno krmljenje pa se niti ni načrtovalo in ne izvajalo. Analiza opravljenih vseh ukrepov za vzdrževanje okolja divjadi nakazuje, da je v loviščih opravljenih več različnih del, s katerimi se dodatno izboljšujejo ter povečujejo naravne pestrosti in naravna ponudba hrane, kar je za ohranjanje in ponekod tudi za vzpostavitev naravnega ravnovesja nujno potrebno. Obvezna ukrepa vzdrževanje košenin in vodnih virov sta realizirana preko 100 %.

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

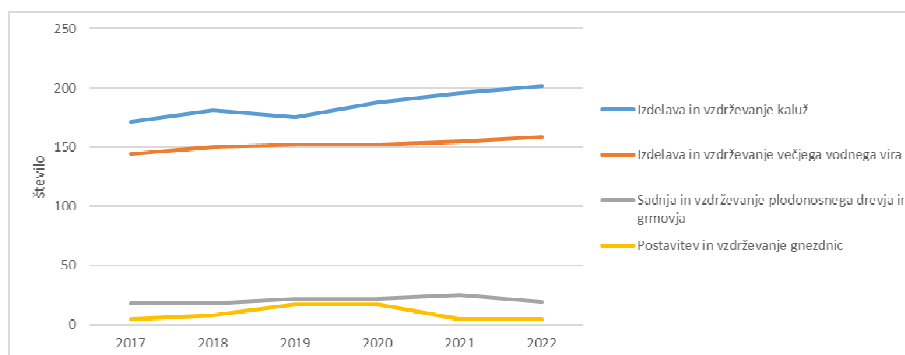
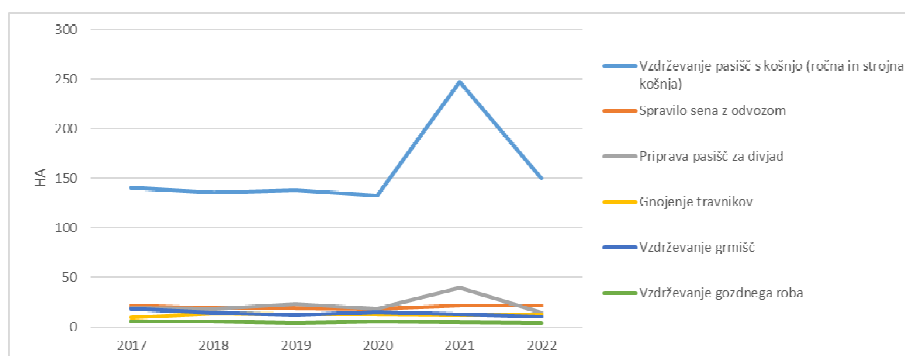
Upravljalci lovišč so v skladu z dogovorom na OZUL-u spremljali prisotnosti posameznih živalskih vrst, njihova območja pojavljanja ter stanja v populacijah (damjak le v loviščih Videž Kozina, Tabor Sežana in Gaberk Divača ter gamsa v loviščih Raša Štorje, Vrhe Vrabče, Senožeče, Tabor Dornberk in Jezero Komen). V ukrep varstva in monitoring divjadi so vključene tudi ure za opravljanje lovsko čuvajske službe ter ure za ugotavljanje prehodov divjadi čez ceste. V povprečju zadnjih dveh let je opravljenih 498 ur/lovišče, realizacija načrtovanega na nivoju LUO je 101,5 %. Opravljenih ur je zadnji dve leti več kot v šestletnem povprečju. Ukrep izvajajo vsi upravljalci – LD, v skladu s postavljenimi letnimi načrti za lovišča in v primerni količini.

Slika 3.1.1: Število ur za varstvo in monitoring divjadi v obdobju 2017-2022

Biomeliorativna dela

Vzdrževanje pašnikov z redno košnjo je pomemben in obvezujoč biomeliorativni ukrep za izboljšanje prehrabnih razmer divjadi, za zmanjševanje vseh vrst škod na poljih in v gozdu ter nazadnje tudi za uspešnejše opazovanje in izvajanje lova. Vzdrževanje košenin v gozdnem prostoru postaja, z večanjem številčnosti jelenjadi, najpomembnejši biomeliorativni ukrep, ki pa se ga nekateri lovci še vedno ne zavedajo povsem, saj so površine v zadnjem šestletju praktično enake. Izjema je leto 2021, ko je bilo pokošenih 250 ha površin. Skupna stopnja realizacije načrta je v šestletnem obdobju 102,5 %, v obdobju zadnjih dveh let pa 101,5 % ali v povprečju dobrih 157 ha/leto. V območju je bilo tako v povprečju zadnjih dveh let lanskem letu vzdrževanih v povprečju 2,97 ha travnikov/1000 ha lovne površine. Lovsko vzdrževane košenine predstavljajo 0,15 % lovne površine LUO, dolgoročni cilj predvideva vsaj 0,50 %.

Slika 3.1.2: Biomeliorativna dela po letih v obdobju 2017-2022

Vzdrževanje grmišč je ukrep izboljševanja prehrabnih razmer rastlinojede divjadi, zlasti srnjadi (v zimskem času tudi jelenjadi) in bivalnih razmer za malo divjad. V območju je bilo v zadnjih dveh letih vzdrževanih 23,14 ha grmišč. Ukrep je realiziran 96,7 %. Vzdrževanje grmišč ima tekom let nihajoč trend in je v glavnem posledica naravnih ujm ter obnove po njih (požari, veter ...).

Vzdrževanje vodnih virov ima v območju tradicionalno izredno velik pomen, predvsem to velja za kraški del oz. za dele lovišč na apnenčasti podlagi, kjer je površinskih voda zelo malo. Upravljalci lovišč izdelujejo in vzdržujejo t. i. kale ali večje vodne vire ter manjše vodne zbiralnike, v katere je treba ob sušnem času vodo tudi dovažati. glavni razlog da se obsega vzdrževanja vodnih virov v območju povečuje Zadnja leta (poudarek na zadnjih dveh letih) so vse daljša sušna obdobja in manj letnih padavin. Upravljalci lovišč so v poletnih mesecih leta 2022 zaradi dalj časa trajajoče suše v vodna korita in kaluže pripeljali večje količine vode. Za kar je bilo po opravljenih 5.466 ur. Žal letni načrt lovišča ne omogoča vnosa količin dodane vode, zato podatka o dejanski količini pripeljane vode nimamo.

Na območju požara Goriški Kras se je takoj po požaru ponovno vzpostavil sistem vodnih virov (sanacija poškodovanih kalov, postavitve vodnih korit,...).

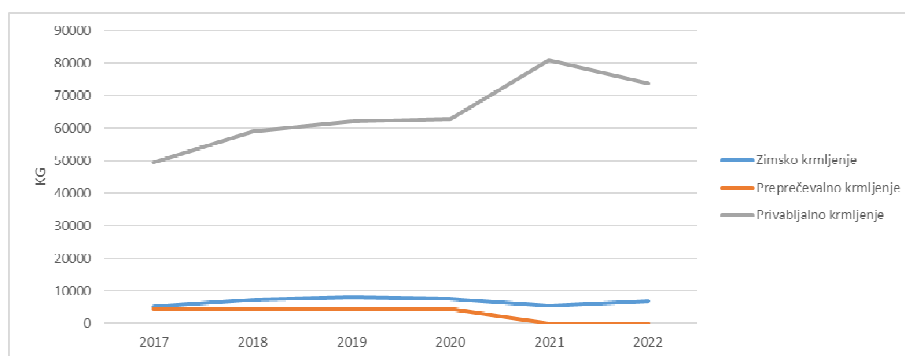
V območju je bilo skupaj v zadnjih dveh letih vzdrževanih 314 večjih vodnih virov, realizacija je 101,0 %. Vzdrževanih je tudi 398 kaluž. Realizacija je 103,6 %. Nekatere kaluže imajo lahko tudi funkcijo vodnega vira, večina pa jih je izdelanih in vzdrževanih s soljo.

Glede na stanje v okolju divjadi Zavod meni, da so bili biomeliorativni ukrepi ustrezno realizirani.

Biotehnični ukrepi

Krmljenje, ki ga z načrtom ločujemo na preprečevalno in privabljalno, je v glavnem namenjeno privabljanju divjih prašičev ter s tem večji realizaciji načrtovanega odvzema z odstrelom. Krmi se s koruzo. Divji prašič je številčno izjemno prisoten v celem LUO, zato se privabljalno krmljenje izvaja v vseh loviščih. Realizacija ukrepov krmljenja je realiziran 100 % tako v šestletju kot tudi v zadnjem dvoletnem obdobju. Nekoliko nižja je realizacija zimskega krmljenja, kar pa je posledica ugodnejših – milejših zim. Krmljenje v LUO je v zadnjih letih dokaj uravnoteženo, a se ga še vedno ne zna prilagoditi naravnemu obrodu. Krmljenje ne sme biti sredstvo za večanje številčnosti, temveč le pripomoček k lažji in uspešnejši realizaciji načrtovanega odstrela ter odvratanju prašičev od kmetijskih površin. Ugotavljamo, da je krmljenje v območju realno in ustrezno.

V območju je bilo dovoljeno krmiti divje prašiče (privabljalno), jelenjad (zimsko) in malo divjadi (zimsko). Ostalih vrst divjadi se v LUO ni krmilo.

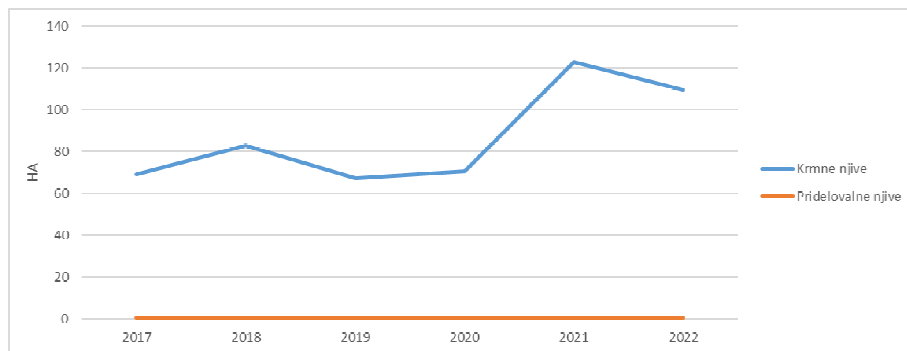

Slika 3.1.3: Krmljenje po letih

Z namenom zadrževanja divjadi na območju požara Goriški Kras se je v sodelovanju z Lovsko inšpekcijo v loviščih Fajti Hrib in Trstelj – Kostanjevica dovolilo polaganje sočne krme ter omogočilo postaviti 3 krmišča, ki niso bila zajeta v Letnih načrtih lovišč.

Krmne njive so tudi eden od ukrepov za izboljšanje prehrabne ponudbe divjadi, zadrževanje divjadi v gozdnem prostoru, zmanjševanje pritiska divjadi na polja ter s tem zmanjševanje škod na kmetijskih površinah. V preteklih dveh letih so upravljalci lovišč vzdrževali in posejali nekoliko manj njiv kot v preteklem obdobju, a ostaja na nekem dolgoročnem povprečju. Površina krmnih njiv se je v zadnjem letu zmanjšala v vseh treh LUB. Če so tudi krmne njive eden izmed ukrepov krmljenja, ocenjujemo, da je ukrep potreben zlasti

za zadrževanje divjadi stran od kmetijskih površin, zato morajo biti krmne njive postavljene v gozdni prostor, po podobnih zahtevah oddaljenosti od kmetijskih površin kot krmišča. Osnovanih in vzdrževanih je bilo tudi nekaj pridelovalnih njiv, na katerih so upravljavci lovišč pridelovali lastno krmo (njive so posejane v glavnem s koruzo, peso/repo in deteljo).

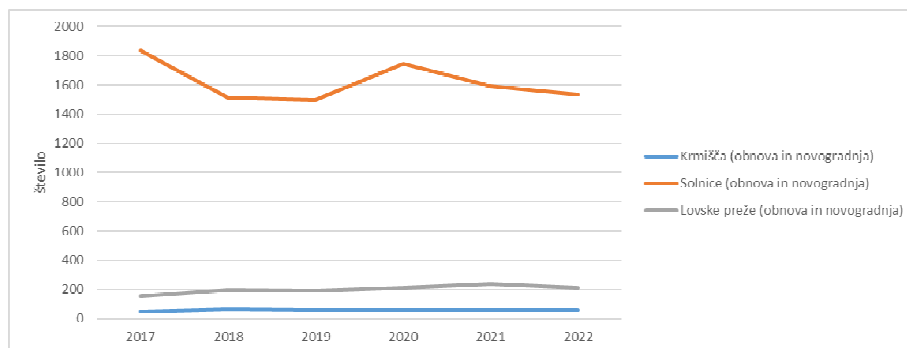

Slika 3.1.4: Njive po letih

Lovski objekti

Sol se polaga v celotnem LUO. Število vzdrževanih - zalaganih in na novo izdelanih je bilo nekaj manj solnic (realizacija ukrepa 76,9 %). Vseeno je v povprečju zadnjih dveh let v območju letno 52 solnic/lovišče. Po podatkih upravljavcev lovišč se je, v povprečju, porabilo letno 4,3 kg soli/solnico kg sol ali 224 kg letno na lovišče.

Za večjo učinkovitost pri upravljanju z divjadjo in varnosti pri lovu, upravljavci lovišč gradijo ter vzdržujejo veliko število lovsko tehniških objektov. Število objektov in opravljenih delovnih ur je realizirano v skladu z načrti. Ocenjujemo, da je izvajanje ukrepa lovski objekti v LUO ustrezno.

Slika 3.1.5: Krmišča, solnice in lovske preže po letih

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2023 in 2024

Preglednica 3.1.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2023 in 2024

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrtovan obseg
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI		
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	16.381
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI		
Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	226,77
Spravilo sena z odvozom	ha	42,10
Priprava pasišč za divjad	ha	62,54
Gnojenje travnikov	ha	24,10
Vzdrževanje grmišč	ha	20,97
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	6,28
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	8,68
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	486
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	306
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	44
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	15
Solnice	kg	12.995
3. BIOTEHNIČNI UKREPI		
Zimsko krmljenje jelenjad	kg	6.600
Zimsko krmljenje mala divjad	kg	3.600
Privabljalno krmljenje	kg	220.000
Krmne njive	ha	157,95
Pridelovalne njive	ha	1,40
4. LOVSKI OBJEKTI		
Solnice (obnova in novogradnja)	število	3.592
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	424
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	151
Lovske steze (obnova in novogradnja)	število	205

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Upravljavci lovišč bodo v letih 2023-2024, v skladu s tradicijo in dogovorom na OZUL-u, spremljali prisotnost posameznih živalskih vrst ter po potrebi, ob koncu leta izdelali poročilo o pojavnosti oz. o območjih pogostejših znakov prisotnosti (karta in opis) za vrste: damjak (le Videž Kozina, Tabor Sežana in Gaberk Divača), gams (v loviščih Raša Štorje, Vrhe Vrabče, Senožeče, Tabor Dornberk in Jezero Komen). V LUO se bo še naprej izvajal monitoring šakala (*Canis aureus*). Pridobljeni podatki bodo namenjeni določitvi realnih ukrepov v populacijah divjadi ter ustreznem prilagajanju številčnosti danostim okolja ter zmanjševanju škod v prostoru. Skladno s spremljanjem stanja posameznih živalskih vrst bodo upravljavci izvajali tudi vsa dela v zvezi z izvajanjem lovsko čuvajske službe.

Na območju požara Goriški Kras se izvaja stalna spremljava vračanja divjadi na območje požara; monitoring se bo izvajal v obliki spremljanja na fotokamerah ob krmiščih, vodnih virih ter beleženju opažanj lovcev po loviščih. Beleži se tako vrstna kot tudi številčna prisotnost na posameznih predelih lovišč Trstelj Kostanjevica, Fajti hrib in območje Brestovice v lovišču Jezero Komen.

Biomeliorativna dela

Vzdrževanje pašnih površin v gozdnem prostoru se mora v obdobju 2023 – 2024 povečati (oz. vsaj ohranjati) zlasti v loviščih, kjer upravljavci trajnostno upravljajo z jelenjadjo (brkinski, zgornji del kraškega LUB).

Biotehnični ukrepi izboljšujejo naravno prehransko kapaciteto ter zmanjšujejo pritiske divjadi na kmetijske površine. Pri tem velja velika pozornost košnji v času poleganja mladičev ter času gnezdenja oz. valjenju ptic. Košnja naj se, kjer je to mogoče, izvaja izven obdobja reprodukcije živalskih vrst (pomladanski čas) in po obdobju cvetenja travnatih rastlin. Pozna košnja naj se upošteva predvsem na zavarovanih območjih, območjih Nature 2000, območjih naravnih vrednot oz. tam, kjer je izražena velika biotska pestrost tako rastlin kot tudi živali.

Ostala določila:

- Upravljavci lovišč naj v sodelovanju oz. z dovoljenjem lastnikov pokosijo travniške enklave sredi gozda, pri tem lahko ZGS ponudi svojo pomoč in strokovno obrazložitev.
- Revirni gozdarji naj svojo pomoč nudijo pri izločanju takih površin v gozdu tako, da te površine pri detajlnem gozdno gojitvenem načrtovanju izločajo kot posebne negovalne enote, ki so namenjene prehrani divjadi in naj se ne pogozdujejo.
- Načrtovana površina, ki jo morajo lovišča vzdrževati v letih 2023 – 2024 skupaj je najmanj 267,87 ha (predlog upravljavcev lovišč), kar predstavlja 0,10 ha košenin/100 ha lovne površine letno. Ob soglasjih (dovoljenjih) lastnikov zemljišč se te površine lahko povečajo oz. je njihovo povečanje celo zelo zaželeno.
- Priprava pasišč - gnojenje travnikov mora biti načrtno in kontrolirano v skladu s splošno uveljavljeno prakso, zato naj se za ta ukrep predvidi izdelava gnojilnega načrta, ki ga izdelata kmetijska svetovalna služba. Pri izdelavi oz. usmerjanju priprave gnojilnega načrta pa naj sodeluje tudi pristojna naravovarstvena služba - ZRSVN. Gnoji naj se ne na območjih, kjer so prednostni habitatni tipi (suha in polsuha travišča, mokrotni travniki) in so evidentirana nahajališča zavarovanih in kvalifikacijskih rastlinskih vrst ter kvalifikacijskih vrst metuljev. Gnojenje in spravilo sena z odvozom so ukrepi, ki naj se izvajajo na istih površinah kot košnja oz. na površinah, ki so se kosile že od nekdaj.

Zaradi pomanjkanja površinskih voda, predvsem pa zaradi sušnega poletnega obdobja, se mora v območju vzdrževati veliko vodnih teles v obliki kalov oz. manjših vodnih zbiralnikov, v katera se ob morebitnem pomanjkanju vodo tudi dovaža. V območju se teži k vzdrževanju 3 vodnih teles/1000 ha skupne površine LUO, kar pomeni, da stremimo k cilju 350 vodnih teles ali v povprečju 15/lovišče. Upravljavci lovišč bodo samoiniciativno, brez načrta, v vodne objekte v primeru suše vodo dovažali. Pri vzdrževanju vodnih virov naj se v največji možni meri ohranja obrežna vegetacija, dela naj se izvajajo izven obdobja gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom.

Ukrepi na območju požara Goriški Kras:

- Vzdrževanje pašnikov in travnikov: površine, ki so jih lovišča že sedaj vzdrževala se čim hitreje poseje s travno deteljno mešanico in v dogovoru z lastniki se skuša pridobiti tudi nove površine (zlasti v gozdnem prostoru); pašne površine, namenjene divjadi, naj bodo manjših površin (do max. 3 ha) in mozaično umeščene v gozdni prostor. Načrtuje se vsaj 0,30 ha košenin/100 ha površine požarišča, kar pomeni 11,4 ha.
- Vzdrževanje grmišč: ob sanaciji pogorene lesne biomase se izloči grmišča, ki se jih nadalje vzdržuje na vsake tri leta (posek) – cilj 10 ha.
- Vzdrževanje vodnih virov: poškodovane vodne vire (kali, korita ...) se čim hitreje popravi oz. zagotovi živalim dostop do vode; v naslednjih letih se postavi sistem, ki zagotavlja najmanj 3 večje vodne vire/1000 ha gozdne površine + več manjših vodnih korit; ukrep naj se prioritarno izvaja na področju Črnih hribov.

Biotehnični ukrepi

Krmljenje kot glavni biotehnični ukrep v LUO je namenjen privabljanju in izvajanju odstrela divjih prašičev. Ukrep je nujen, saj se tekom leta (obdobje brez organiziranih skupnih pogonov na prašiče) z odstrelom na privabljalnih krmiščih realizira cca 60 % celotnega odvzema. V tem obdobju so tudi pritiski prašičev na kmetijske površine največji. Namen časovno in prostorsko usmerjenega krmljenja divjadi v Primorskem LUO ni in ne sme postati dvig natalitete oz. preživetvenega praga posameznih vrst temveč odstrel.

V LUO se krmi divje prašiče, jelenjad (brkinski LUB, zgornji del Krasa) in po potrebi malo divjad (Istrski LUB, požarišče Goriški Kras). V primerih mrzlih zim, se lahko zimsko krmi tudi jelenjad (brkinski LUB, zgornji del Krasa). Ostalih vrst divjadi v LUO ni treba krmiti. Pri izvajanju krmljenja so upravljavci dolžni upoštevati pogoje krmljenja, vrsto in količino krme, ki so opredeljene v tem načrtu.

Biotehniških del ni treba realizirati, jih pa tudi ni dovoljeno presegati.

Lovski objekti

Lovsko tehniški objekti so namenjeni lovcem za izvajanje lova in nekaterih biotehničnih ukrepov. Število in izvedba del na teh objektih je načrtovana v obsegu preteklih letih. Ocenjujemo, da so načrtovani ukrepi ustrezni in da bodo pripomogli k ustreznemu upravljanju z lovišči. Krmišča za divjad so preverjena ter zapisana v katastru krmišč, ki je priloga tega načrta. Lokacije krmišč bodo ostale enake za leti 2023-2024 ter se ne bodo spreminjale, možno je le nižanje števila le-teh.

Določila krmljenja:

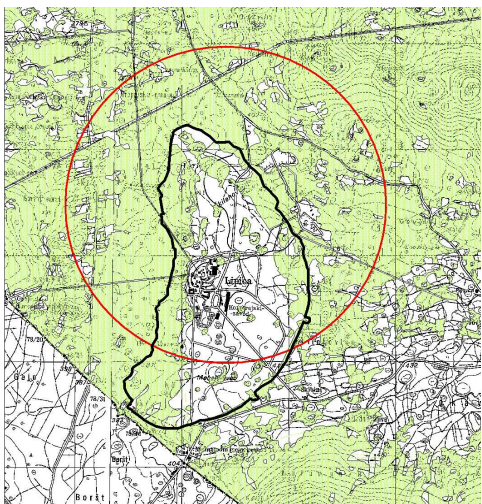
- **ob majhnem naravnem obrodu v letu 2021 in 2022 se pričakuje manjšo številčnost prašičev in posledično nekoliko nižji odvzem. Zaradi možnosti pojava APK je visok odvzem nujen. Zato se za leti 2023 in 2024 dovoli poraba koruze za privabljalno krmljenje divjih prašičev v količini 216.000 kg, kar je nekoliko več kot v preteklosti, a pomeni - cca 30,0 kg krme na osebek v letih 2023 in 2024 skupaj načrtovanega odvzema prašičev.**
- **V skladu s prvim odstavkom 13. člena ZNUAPK preprečevalno krmljenje divjega prašiča v času trajanja visoke stopnje ogroženosti ni dovoljeno, zato se za leti 2023 – 2024 v letnih načrtih lovišč preprečevalna krmišča in količina krme ne načrtuje.**
- V Letnem načrtu lovišča so opredeljene maksimalne letne količine krme/lovišče in največje št. krmišč. Termin založenosti (v letu) je v pristojnosti upravljavca lovišča.
- Lociranje privabljalnih krmišč za divje prašiče je dovoljeno samo v strnjenih zaokroženih gozdnih kompleksih večjih od 200 ha (krmljenje v kmetijski krajini in privabljanje v bližino kmetijskih kultur ni dovoljeno).
- Za krmo je priporočljivo uporabljati domače vrste žit in koruze.
- V brkinskem LUB (območja prisotnosti rjavega medveda) morajo biti krmišča za divje prašiče usklajena s strategijo upravljanja z medvedom v Sloveniji (oddaljena najmanj 2 km od sklenjenih naselij oz. predelov s poudarjeno turistično-rekreativno funkcijo).
- Zaradi naraščanja številčnosti in prostorske širitve jelenjadi se z namenom lažjega izvajanja odstrela dovoli privabljalno krmiti jelenjad v loviščih, kjer povprečna šest letna realizacija odvzema presega 20 živali. **Za leti 2023 in 2024 dovoli poraba krme za privabljalno krmljenje jelenjadi v količini 4.000 kg.** Krmi se izključno v lovni dobi jelenjadi, pri čemer največja dnevna količina položene krme ne sme presegati 50 kg. Krmljenje jelenjadi z močno škrobno krmo ni dovoljeno.
- V ustreznih razmerah strnjenih gozdov in ustrezne oddaljenosti od kmetijskih površin ima lahko krmljenje tudi značaj odvracanja od kmetijskih površin. Kataster krmišč, v katerem je navedeno število krmišč v posameznem lovišču in namen krmišča, je priloga tega načrta. Opredelitev točne lokacije krmišča je v letnem načrtu lovišča.

V skladu s 13. členom ZNUAPK je na vseh krmiščih za prostoživeče živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, prepovedano krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi. Na krmiščih za zveri je dovoljeno krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi le v primeru pridobljenega dovoljenja UVHVVR.

Privabljalno krmljenje malih zveri (lisica, kuna belica) se izvaja s krmo živalskega izvora ter s krmo rastlinskega izvora (sadje). Krmljenje mora biti izvajano na način, ki je skladen z veterinarskimi predpisi o ravnanju s stranskimi živalskimi proizvodi.

Malih zveri ne krmimo v območjih habitatov gozdnih kur in bližine naselij.

Zaradi ponovnih škod od divjih prašičev se na območju Kobilarne Lipica tudi v letih 2023 – 2024 ne dovoljuje krmljenja (vse oblike) v radiju 1,5 km okrog golf igrišča (spodnja karta), na obodu pa je potrebno postaviti sistem krmišč (območje Stari Tabor, Široki vrh – 2 krmišči, eno Tabor Sežana in eno Gaberk Divača, Gropajski bori - 1 krmišče in Kokoška - 1 krmišče), kjer se izvaja odstrel. Odstrel prašičev na območju Lipice (omenjeno območje prepovedi krmljenja) se ob upoštevanju lovnih dob izvaja brez strukturnih omejevanj.

Slika 3.1: Območje prepovedi krmljenja

Natančne lokacije aktivnih krmišč (s k.o., parcelno številko in geokoordinato) se nahajajo pri nosilcu načrta na ZGS Območna enota Sežana. Usklajenost količin krme z načrtom LUO je dosežena ob izdaji sklepa o usklajenosti letnih načrtov lovišč.

Ukrepi na območju požara Goriški Kras:

- krmljenje divjadi: Ob pogašenem požaru so se aktivirala vsa z Letnim načrtom dovoljena krmišča za divje prašiče, na katere se je v dogovoru z lovsko inšpekcijo dovolilo polaganje tudi sočne krme (jabolka, hruške ...). Prav tako se je v lovišču Trstelj Kostanjevica in Fajti hrib dovolilo postaviti še dodatna tri krmišča. Ta naj ostanejo tudi v prihodnjih dveh letih. Odvisno od naravne ozelenitve trav se bo sprotno usmerjal režim krmljenja jelenjadi (voluminozna krma v zimskem času); v kolikor se bo jelenjad vrnila na požarišče, bo krmljenje zaradi zmanjšanja pritiska divjadi na mladovje in pestrejše ponudbe hrane, v prvih dveh letih tu potrebno; v lovišču Trstelj Kostanjevica se dovoli zimsko krmljenje male divjadi – fazana, pa še to le v predelih, kjer se bo evidentirala njegova prisotnost – vzdrževanje 18 krmišč.
- vzdrževanje krmnih njiv: načrtuje se ponovna vzpostavitev krmnih njiv, posejanih s koruzo, deteljo in ohrovtom – 2,0 ha. Površine se ob soglasju z lastniki lahko še povečajo.
- sadnja plodonosnega drevja v sodelovanju Zavoda za gozdove: maksimira se ukrep, ki ga izvajajo lovci, plodonosno drevje se obvezno upošteva v načrtu setve oz. sadnje ob pogozdovanju pogorele gozdne površine – 60 sadik z zaščito.
- vzdrževanje in postavitve solnic: ponovno se vzpostavi sistem solnic, le teh naj se ne postavlja v bližino vodnih virov ter bližino naselij oz. kmetijskih površin – 55 solnic.
- postavitve in vzdrževanje gnezdnic in umetnih dupel: ob sanaciji poškodovanega drevja naj se pušča posamezno drevje (še posebej če so to stara drevesa z dupli) oz. vsaj 1 do 2 drevesi na ha, na katere se bo postavilo umetne gnezdnice ali dupla; le te naj se postavlja v gozdni prostor oz. gozdni rob – postavitve 20 umetnih dupel.

3.2 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje

Škode na kmetijskih kulturah in domači živini ter presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Višina škod ni odvisna zgolj od številčnosti divjadi, ki povzročata škodo, saj smo tudi v predhodnih letih pogosto zaznali nerazložljiva nihanja kmetijskih škod, ki bi jih le stežka povezali s trendi v populacijah divjadi. Na višino škod zagotovo vpliva ponudba hrane v naravnem življenjskem okolju divjadi, predvsem ugodne letine gozdnega obroda. Posredni vplivi pa so odvisni tudi od vremenskih razmer predvsem od trajanja poletnih sušnih obdobji ter začetka in trajanja snežne odeje v zimskem obdobju.

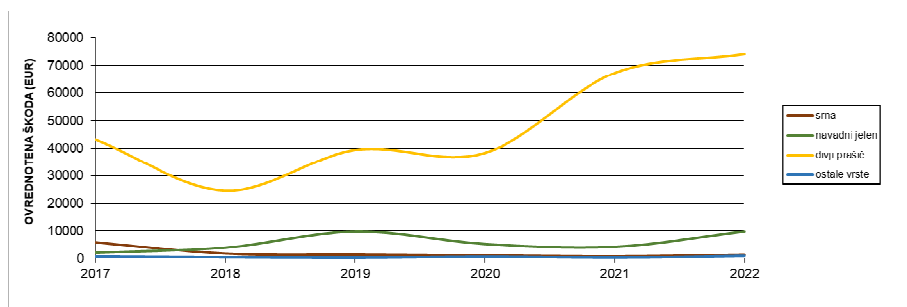
Pretekli dve leti sta bili z tega vidika posebno nenavadni. V letu 2021 je bil obrod plodonosnega gozdnega drevja (žir, želod in kostanj) izjemno majhen. V naslednjem letu je bil obrod nekoliko boljši vendar še vedno majhen. Leto 2022 pa je bilo tudi izjemno sušno leto. S tem je bila ponudba hrane, sploh za rastlinojede parkljarje, izredno nizka. Posledično je ta divjad iskala hrano na obdelanih poljih, njivah, sadovnjakih, oljčnikih in vinogradih.

Povzročene škode v obdobju 2017 - 2022

Preglednica 3.2.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2017 - 2022

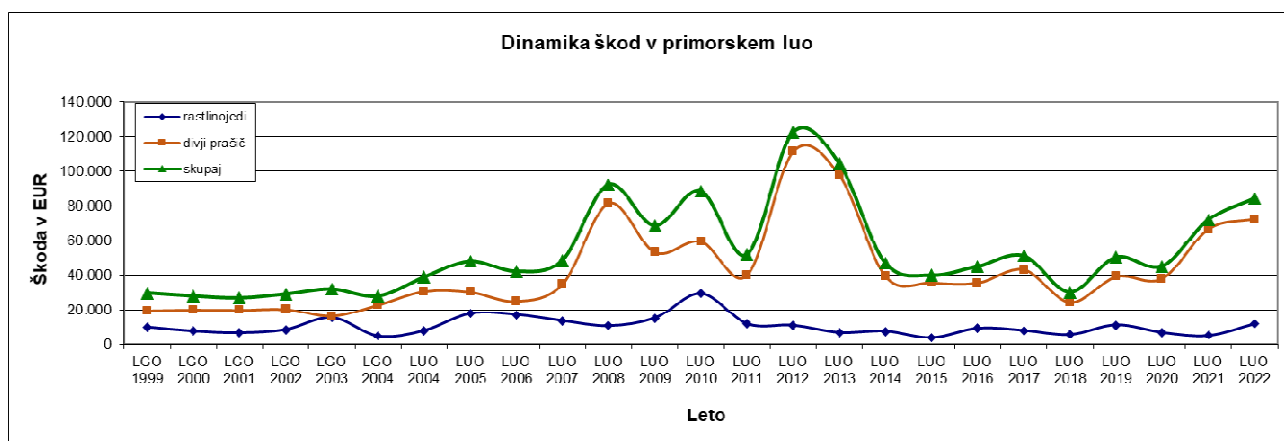
Vrsta divjadi	Kultura	2017 - 2022		2020 - 2022	
		Izplačana škoda	EUR / 100 ha	Izplačana škoda	EUR / 100 ha
srna	kulture	2.051,31	1,53	791,31	0,59
	vinska trta	7.900,45	5,91	162,00	0,12
	sadno drevje	1.030,25	0,77	770,25	0,58
	okrasno drevje, ind. rastl.	357,00	0,27	0,00	0,00
	oljke	752,00	0,56	220,00	0,16
skupaj srna		12.091,01	9,04	1.943,56	1,45
navadni jelen	kulture	16.078,22	12,03	8.570,19	6,41
	travniki	361,75	0,27	0,00	0,00
	sadno drevje	4.435,70	3,32	1.516,00	1,13
	vinska trta	13.552,80	10,14	3.967,70	2,97
	ostalo	1.166,00	0,87	165,00	0,12
skupaj navadni jelen		35.594,47	26,63	14.218,89	10,64
divji prašič	kulture	91.616,45	68,54	35.333,56	26,43
	travniki	149.059,30	111,51	80.269,63	60,05
	grozdje	45.650,17	34,15	25.638,38	19,18
skupaj divji prašič		286.325,92	214,19	141.241,57	105,66
SKUPAJ PARKLJARJI		334.011,40	249,86	157.404,02	117,75
lisica		472,90	0,35	177,00	0,13
jazbec		577,30	0,43	169,20	0,13
poljski zajec		806,60	0,60	161,60	0,12
ostale vrste		822,00	0,61	487,00	0,36
SKUPAJ OSTALO		2.678,80	2,00	994,80	0,74
VSE SKUPAJ		336.690,20	251,87	158.398,82	118,49

Po podatkih lovskih organizacij je bila škoda, ki jo je povzročila divjad na lovni površinih, objektih in domačih živalih, v letih 2021 in 2022 na območju Primorskega LUO, ovrednotena na 158.398,82 €. Skupna višina škod od divjadi, ki jo prikazujemo z ovrednoteno škodo se je v obdobju 2021 – 2022 znatno povečala in je za 41 % višja od povprečja preteklih šestih let. Daleč največ škod so povzročili divji prašiči (89 %), sledi navadni jelen (9 %), srnjad (1 %) ter jazbec, poljski zajec in šoja (skupaj manj kot 1 %). Povečanje števila škodnih primerov je posledica pritiska divjadi na škodne objekte ter seznanjenost javnosti za prijavo škode, tudi za škode manjšega obsega oz. vrednosti.

Slika 3.2.1: Dinamika škod od divjadi v LUO

Največ škod na lovni površini je bilo v preteklem šestletnem obdobju ovrednoteno v letu 2022. Velik del škod na travni ruši, ki so sicer nastale v drugi polovici 2021, so bile evidentirane v letu 2022. Škoda med leti nekoliko niha, v preteklih 2 letih pa izrazito naraste. Posredni vzroki za nihanja vrednosti škod so periodična izboljšanja življenjskih razmer v obliki obrodov gozdnega drevja (žir, želod, kostanj), milejših zim ter posledično povečanje prirastka in številčnosti divjega prašiča. Tako povečanju škodnih primerov v zadnjih dveh letih povezujemo izredno visokemu obrodu gozdnega drevja v letu 2020 in s tem povezanim visokim prirastkom divjih prašičev v letu 2021. Zaradi izredno nizkega obroda gozdnega drevja v letih 2021 in 2022 je bil pritisk na kmetijske površine večji. Vsa visoka divjad se je v času požara odmaknila. Smeri premika so kmetijske površine ob reki Vipavi (Miren, Renče), zgornja Vipavska dolina, Komenski kras. Povečanje številčnosti zlasti jelenjadi in divjih prašičev v teh predelih povečuje pritisk na kmetijske površine in s tem povzroča večanje škod.

Slika 3.2.2: Dinamika škod od divjadi v LUO po letih

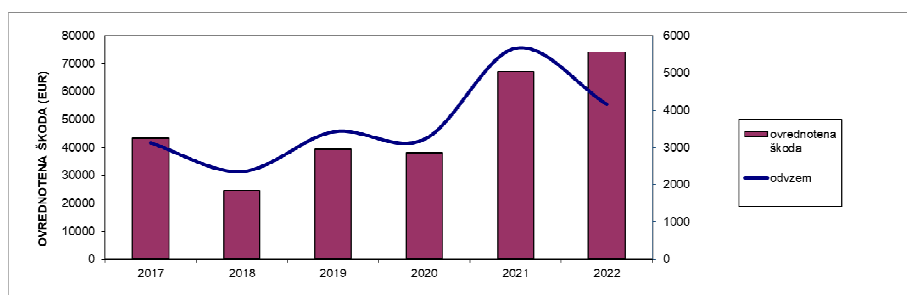
Škoda se je v primerjavi z preteklima dvema letoma povečala za 65 %. Največ škod je v kraškem LUB in predstavlja 45,6 % vse škod v LUO, indeks napram prejšnjemu obdobju znaša 150. V brkinskem LUB je 29,7 % delež vse škod v LUO, indeks napram prejšnjemu obdobju pa znaša 158. Najnižja je škoda v istrskem LUB in predstavlja 24,7 % vse škod v LUO in se je podvojila (indeks 204). Škoda je napram prejšnjem dvoletnem obdobju nižja pri navadnem jelenu, srnjadi, šojah in poljskemu zajcu. Višja pa je pri divjem prašiču, nutriji in jazbecu.

Škoda od srnjadi je v primerjavi s prejšnjim obdobjem nekoliko manjša, indeks 81 in je za nivo LUO absolutno majhna ter gre v glavnem na račun pritiska srnjadi v vinogradih v pomladanskem času. Največ (58 %) škod od srnjadi je v kraškem LUB, sledi istrski LUB z 38 %. V brkinskem LUB škod od srnjadi skoraj ni. Škoda od srnjadi ne predstavlja problema za okolje. Pojavlja se na manjših, lokalnih površinah, predvsem na raznih kmetijskih kulturah (radiču, fižolu in drugih vrtninah) ter predvsem kot objedanje mladih poganjkov na oljkah in vinski trti. Delež škod od srnjadi predstavlja le 3,6 % celotne škod v LUO.

Škoda od jelenjadi se je v obdobju 2021–2022 nekoliko znižala (indeks 92). Največ škod predstavlja spomladansko objedanje trt, oljk in sadnega drevja ter jesenko objedanje poljščin. Največ jo je v Istri, in sicer v oljčnikih ter vinogradih, kjer je 59 % vseh škod v LUO. Sledi kraški LUB s 33,5 % in brkinski LUB z 7,5 % vse škod od jelenjadi. V primerjavi s prejšnjim obdobjem je škoda najbolj narasla v istrskem LUB – indeks 306, med tem ko se je v brkinskem (indeks 63) in kraškem LUB (indeks 53) zmanjšala. Delež škod od jelenjadi predstavlja v skupni škodi v LUO dobrih 9 %; skupaj s srnjadjo (obeh velikih rastlinojedov) so škod predstavljale dobrih 10 % in so se v primerjavi s prejšnjim obdobjem zmanjšale – indeks 91. Ocenjujemo, da so škod od rastlinojede divjadi na lovni kmetijski površini v LUO še vedno nizke. V povprečju znašajo

270,77 €/lovišče na leto.

V primerjavi s prejšnjim dvoletnim obdobjem je za obdobje 2021 – 2022 ovrednotenih znatno več škod (indeks 180) od divjih prašičev. Ta je sicer višji od škode preteklega šestletja (2015 - 2020), a je še vedno pod obsegom škode, ki so jo divji prašiči povzročili leta 2012 in 2013. Vzrok višjih škod je bila izredno nizka ponudba naravne hrane v preteklih dveh letih, predvsem v obliki obroda plodonosnih drevesnih vrst (hrasta in kostanja), ki ga je bilo sploh v letu 2021 izredno malo. Največ škod so divji prašiči povzročili v kraškem LUB, kjer je 44,8 % vse škode v LUO. V primerjavi s prejšnjim obdobjem je v tem LUB škoda močno narasla (indeks 185) predvsem na račun povečanja škod na travni ruši in vinogradih. Sledi Brkinski LUB s 33 % vse škode od divjih prašičev v LUO, kjer se je škoda tudi povečala (indeks 164). Najmanj škode so divji prašiči povzročili v istrskem LUB, kjer pa se je obseg škode najbolj izrazito povečal (indeks 199) in predstavlja 22,2 % vse škode od divjega prašiča v LUO. Predvsem gre v tem LUB za škode v vinogradih, na travni ruši in na krompirju. Največ škod v LUO so divji prašiči povzročili na travni ruši (47 %), vinogradih (18 %), koruzi in krompirju (8 %). Ovrednotena škoda od divjih prašičev v letu 2021 in 2022 v povprečju znaša 2.321,28 €/lovišče letno in je ob taki številčnosti (povpr. letni odvzem 164 prašičev/lovišče) še vedno dolgoročno znosna.

Slika 3.2.3: Škode in odvzem divjih prašičev

Škoda v obravnavanem obdobju v LUO je visoka in ponekod celo ogroža kmetovanje. Zato si želimo, da je vsako leto nižja. Ocenjujemo, da je številčnost divjih prašičev odvisna od količine naravne hrane. Zaradi slabega obroda plodonosnih drevesnih vrst v preteklih dveh letih ocenjujemo, da bo številčnost divjih prašičev v naslednjem obdobju nižja.

Preglednica 3.2.2.: Število škodnih dogodkov v preteklem šestletnem obdobju

Lovišče	Število škod po letih						SKUPAJ
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
BRJE - ERZELJ	13	11	24	11	30	17	106
BRKINI	6	2	11	1	0	2	22
BUKOVCA	54	21	25	10	14	23	147
DEKANI	15	9	7	3	8	11	53
DOLCE-KOMEN	12	8	10	11	10	13	64
FAJTI HRIB	26	11	23	4	14	19	97
GABERK – DIVAČA	14	9	9	12	29	18	91
GRADIŠČE – KOŠANA	4	0	16	8	15	10	53
ISTRA – GRAČIŠČE	32	17	17	25	47	39	177
IZOLA	7	2	6	4	0	8	27
JEZERO – KOMEN	4	1	1	11	7	9	33
KOJNIK – PODGORJE	4	3	1	2	4	0	14
KOPER	14	11	11	10	0	0	46
KRAS – DUTOVLJE	1	2	8	23	11	9	54
MAREZIGE	19	18	0	19	10	8	74
PREM	26	10	20	13	29	41	139
RAŠA – ŠTORJE	1	4	5	6	6	9	31
RIŽANA	11	6	12	13	21	12	75
SENOŽEČE	4	10	18	5	4	3	44
SLAVNIK – MATERJA	13	7	14	15	10	5	64
STRUNJAN	3	0	2	3	2	1	11
ŠMARJE	7	2	2	0	0	0	11
ŠTANJEL	1	1	7	10	7	5	31
TABOR – DORNBERK	12	8	18	6	14	8	66
TABOR SEŽANA	0	0	0	0	6	4	10
TIMAV – VREME	0	2	2	6	5	10	25
TRSTELJ – KOSTANJEVICA	11	0	10	14	21	11	67
VIDEŽ – KOZINA	13	4	2	5	5	7	36
VRHE – VRABČE	27	38	35	22	59	15	196
ZABNIK – OBROV	14	7	20	7	5	14	67
SKUPAJ	368	224	336	279	393	331	1.931

Podoben trend kot škode na lovnih površinah je tudi pri škodah na nelovnih površinah. V letih 2021 in 2022 se je število škodnih primerov izrazito povečalo. Tudi višina ocenjene škode na celotnem LUO se je, v primerjavi s preteklim obdobjem, močno povečala (indeks 341) in skokovito narastejo (predvsem v letu 2022), kar nakazuje na nenadne spremembe razmer v okolju divjadi. Povečanje je tri kratnik škod v letih 2019 in 2020. Najbolj se je povečala škoda od jelenjadi in je šestkratnik škode v prejšnjem obdobju. Močno se je tudi povečala škoda od divjih prašičev (indeks 480). Skoraj podvojila se je tudi škoda od srnjadi (indeks 199). Med tem ko se je škoda od šoje prepolovila (indeks 46).

Preglednica 3.2.3: Ocenjena škoda na nelovnih površinah po povzročiteljih v letih 2021 - 2022

VRSTA DIVJADI	EUR
srna	62.181,85
navadni jelen	119.003,68
divji prašič	134.887,44
šoja	16.316,85
lisica	148,50
poljski zajec	30.460,25
šakal	29.789,58
Skupna vsota	392.788,15

V strukturi škod izrazito prevladujejo škode na sadju in sadnem drevju z 56,8 %. Zaradi močne suše v letu 2022 in posledično nizke ponudbe naravne hrane (v gozdu kot na travnikih) je bil pritisk na sadno drevje, oljke in trte močno povečan. Škoda na teh kulturah je v letu 2022 več kot dva kratnik škode v letu 2021. Kljub povečanemu številu škod je večina škodnih primerov na omenjenih kulturah manjših vrednosti in so posledica izjemne suše v letu 2022, ko je večina škodnih primerov tudi nastala. Nekaj posameznih škodnih primerov pa je bilo velike vrednosti (deset ali več tisoč €). Razlog je majhna ponudba naravne hrane za rastlinojede parkljarje zaradi močne suše v letu 2022.

Pomemben delež (14,6 %) predstavljajo tudi škode na travni ruši, ki so se v primerjavi z preteklim obdobjem povečale. Število obravnavanih razritin, ki jih je bilo v letu 2019 in 2020 razmeroma malo, se je v letih 2021 – 2022 močno povečalo (indeks 560), kot posledica visokega prirastka divjih prašičev v letu 2020 in izredno majhne ponudbe naravne hrane (plodonosno drevje). Nelovna površina je bila v veliko primerih opredeljena kot urbano naselje, kjer ni nikakršne zaščite kmetijskih površin.

Preglednica 3.2.4: Št. obravnavanih škodnih primerov na nelovnih površinah po loviščih

LOVIŠČE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	SKUPAJ
BRJE - ERZELJ	2	1	1	2	1	1	8
BRKINI	4	1	1	3	2	6	17
BUKOVCA	9		3	2	5	2	21
DEKANI	3	3	1	1	2	4	14
DOLCE - KOMEN					1	2	3
FAJTI HRIB		1	1	2	9	5	18
GABERK - DIVAČA	1		1	4	2	9	17
GRADIŠČE - KOŠANA			1	1	3	1	6
ISTRA - GRAČIŠČE	2	4	7	8	19	38	78
IZOLA	1		2	1	2	4	10
JEZERO - KOMEN	1			2	3	11	17
KOPER	13	7	3	4	4	6	37
KOJNIK - PODGORJE					2	6	8
KRAS - DUTOVLJE				9	22	16	47
MAREZIGE			1			6	7
PREM	2				3	6	11
RAŠA - ŠTORJE					1	3	4
RIŽANA	3		1	4	14	7	29
SENOŽEČE	6				15	16	37
SLAVNIK - MATERIJA	2	4	11	7	2	2	28
STRUNJAN		5	2	2	3		12
ŠMARJE						6	6
ŠTANJEL				1	1		2
TABOR - DORNBERK					3		3
TABOR SEŽANA	3	6	1	15	9	12	46
TIMAV - VREME	2	3					5
TRSTELJ - KOSTANJEVICA	6	3	5	20	14	30	78
VIDEŽ - KOZINA	15	7	4	7	18	27	78
VRHE - VRABČE	1		1	1	1	5	9
ŽABNIK - OBROV	1		1	5	5	11	23
SKUPAJ	77	45	48	101	166	242	679

Odgovornost za nastanek škode od in na divjadi ter postopki za njeno ugotavljanje in določevanje odškodnin so obrazloženi na spletni strani ZGS:

http://www.zgs.si/delovna_podrocja/gozdne_zivali_in_lovstvo/divjad/index.html.

Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2017 - 2022

Preglednica 3.2.5: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2017 – 2022

Vrsta ukrepa	2017-2022		2021-2022	
	Število lovišč	Opravljene ure	Število lovišč	Opravljene ure
tehnična sredstva	126	7.010	44	2.589
kemična sredstva				
SKUPAJ	126	7.010	44	2.589

Večina ukrepov za preprečevanje škod od divjadi v območju, ki jih opravljajo upravljavci lovišč, se izvaja na kmetijskih površinah, v gozdu nič. Za zaščito se uporabljajo tehnična (električni pastirji, plašilni topi, zaščitne mreže, zaščitni tulci...) ter kemična sredstva (Arbin in Tricol, Hagapur). V letih 2017-2022 je bilo po podatkih upravljavcev lovišč v te namene opravljenih 7.010 delovnih ur. Ocenjujemo, da podatek ni povsem realen in gre le za oceno. Opravljenega dela v te namene je verjetno še veliko več, le evidentirana niso (v povprečju 9 LD nima podatka o opravljenih delih ali pa del niso opravili). Z gotovostjo pa lahko zatrdimo, da količina opravljenega dela in porabljenega materiala sledi potrebam v okolju, predvsem pa tudi angažiranju tako oškodovancev kot tudi upravljavcev lovišč. V območju se povečuje število zavarovanih obdelanih kmetijskih površin – njiv. Pozitivno je dejstvo, da se tega zavedajo upravljavci, ki sredstva in materiale lastnikom zemljišč tudi zagotavljajo. Po podatkih, ki so nam na voljo, se je od materialov za zaščito v preteklem letu izvajalo varovanja z električnimi pastirji, plinskim topom, zaščitno mrežo. Potencialnim oškodovancem ali pa tudi tistim, ki so škodo že imeli, se je razdelilo več litrov raznih repelentov (podatek evidentiranih količin je pomanjkljivo evidentiran, saj upravljavci v poročilih navajajo uporabo kemičnih zaščitnih sredstev, vendar velikokrat brez količin). Največ sredstev za preprečevanje škod se je porabilo pri zaščiti vinske trte, oljčnih nasadov in

različnih njiv.

Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2023 in 2024

Preglednica 3.2.6: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2023 in 2024

Vrsta ukrepa	Načrtovane ure
tehnična sredstva	2.750
kemična sredstva	

Zaradi škod, ki jih povzročajo razne vrste divjadi (divji prašič, srnjad, poljski zajec, v zadnjem času vse več tudi jelenjad), upravljavci lovišč načrtno izvajajo ukrepe za zaščito kmetijskih kultur, predvsem vinogradov in poljščin. Upravljavci lovišč v letih 2023-2024 v svojih načrtih po potrebi namenjajo več električnih pastirjev, več žičnih ograj ter kemična zaščitna sredstva. Količino sredstev za zaščito se le predvideva. Večina upravljavcev bo sredstva zagotavljala glede na potrebe oškodovancev.

Zaradi razmeroma neugodnem trendu škod naj se vsi upravljavci lovišč trudijo poleg ukrepov v populacijah divjadi še več storiti na preventivni zaščiti kmetijskih površin. Na podlagi zaprosila lastnikov kmetijskih ali gozdnih površin se količine sredstev in materiala za zaščito pred divjadjo lahko bistveno povečajo. Na področjih velikih povozov divjadi naj se naslavlja vloga na cestna podjetja za postavitve več novih opozorilnih tabel "divjad na cesti" ter najbolj problematične predele opremi s svetlobnimi in kemičnimi odvračali.

Sredstva so minimalna pomoč pri zaščiti kmetijskih površin, pravilno in zaželeno je, da se sodelovanje med lastniki zemljišč in upravljavci lovišč vzpostavi in poveča v obojestransko dobro.

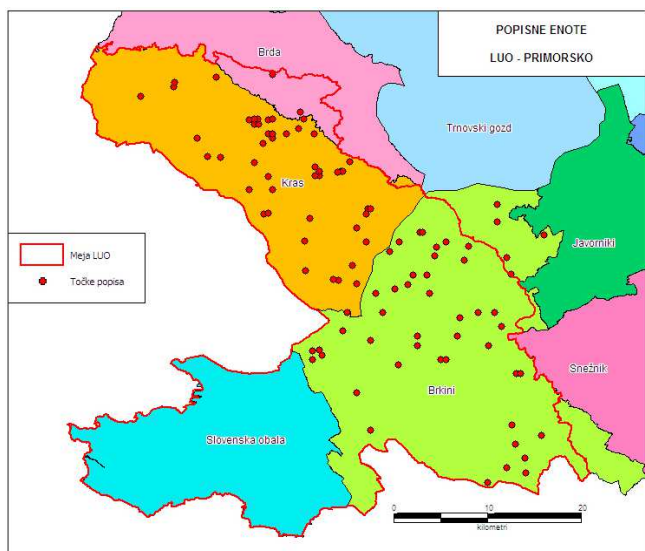
Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Izvedba popisa ne terenu prostorsko ni vezana na območje LUO, ampak se opravlja po »ekoloških enotah« (popisne enote - PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd.

V letih 2014, 2017 in 2020 smo v vseh popisnih enotah v LUO izvedli drugi, tretji in četrti popis objedenosti gozdnega mladja. Ugotavljamo, da so sistematično pridobljeni podatki pomemben vir informacij ne le o vplivu divjadi na objedenost gozdnega mladja, ampak tudi o sami drevesni sestavi, gostoti ter vertikalni in horizontalni strukturi mladovij.

Večji del LUO pokrivajo tri popisne enote (PE): Slovenska obala, Kras in Brkini. Primorsko LUO sega v PE Brda (Zahodno visoko kraško LUO), medtem ko se PE Brkini razteza v Notranjsko LUO. V PE Slovenska obala se popisa objedenosti ne izvaja, saj se na podlagi mreže stalnih vzorčnih ploskev v tej enoti ne da izločiti 51 popisnih ploskev, na katerih je glavni kriterij razvojna faza - mladje ali sestoj v obnovi.

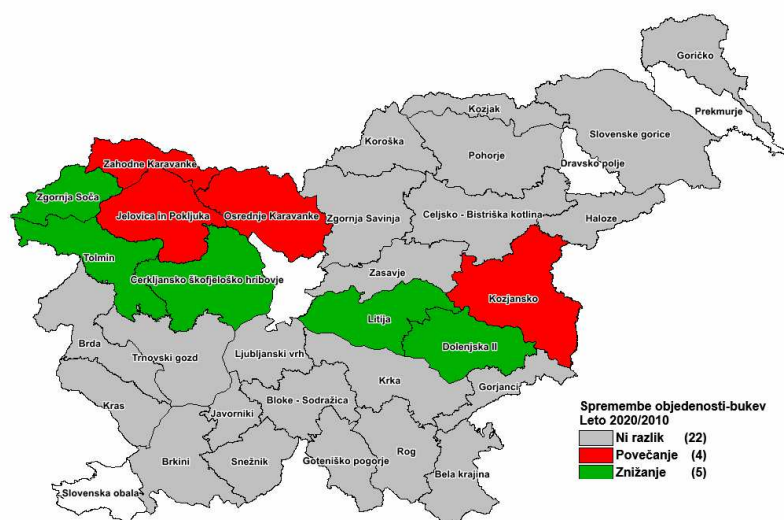
Objedenost smo popisovali v 4 višinskih razredih med 15 cm in 150 cm. Pri mladju do višine 15 cm objedenosti nismo popisovali, ugotavljali smo le pomladitveni potencial (število osebkov po posameznih drevesnih vrstah).

Slika 3.2.4: Prikaz popisnih enot v LUO

V letu 2020 smo popis ponovno izvedli le v PE Kras in PE Brkini. V obeh popisnih enotah je popisanih zadostno število popisnih ploskev – v obeh PE 51 ploskev. PE Slovenska obala popisa nismo izvajali.

Pri tolmačenju rezultatov popisa objedenosti se je treba zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež objedenosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah, nasprotno pa je delež objedenosti smreke ali borov praviloma visok šele pri zelo visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in objedenostjo mladja najbolj premo sorazmerno odraža pri objedenosti bukve. Bukev je pri divjadi srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiščih in je navsezadnje graditeljica večine sestojev, zato je primerna kot indikator populacijskih trendov rastlinojede divjadi. Delež bukve v Kraškem GGO ni ravno velik, zato primerjava s preostalimi območji v Sloveniji ni preprosta. Prav tako ni primerno opredeljevanje vpliva rastlinojedov prek objedenosti drugih drevesnih vrst, ki imajo bistveno drugačen status, tako v gozdu kakor tudi v prehranski priljubljenosti.

Slika 3.2.5: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010

Predmet analize vpliva rastlinojedih parkljarjev je tisti segment gozda, od katerega je odvisno naravno pomlajevanje in s tem nadaljnji razvoj gozda. S tega vidika je predvsem pomembno, kakšna je številčnost in vrstna sestava mladja v najvišjem višinskem razredu (R4), ki ga še spremljamo in predstavlja osnovo za

vrstno pestrost bodočih končnih sestojev. Izostanek oz. zelo nizek delež nekaterih drevesnih vrst (jelka, plemeniti listavci) v tem razredu je lahko posledica močnejšega objedanja. To še posebej velja za primere, ko imamo v nižjih višinskih razredih znaten delež določene drevesne vrste, v najvišjem razredu pa te drevesne vrste ni ali pa je slabo zastopana. Predvidevamo, da je razvoj mladja, ki preraste višino 150 cm, neodvisen od objedanja parkljaste divjadi. Število dreves na enoto površine se z rastjo gozda zmanjšuje. Za normalno gospodarjenje z gozdom je torej nujno, da se lahko z ustreznimi gozdnogojitvenimi ukrepi (redčenjem) spreminja deleže drevesnih vrst tako, da se zasleduje ciljna drevesna sestava.

V analizi se posebej prikaže objedenost bukke. Na nivoju Slovenije je bukev najpogostejša drevesna vrsta v sestavi gozdnega mladja, ki je v skupnem (popis 2020) zastopana s 40 %. Hkrati pa je tudi razmeroma priljubljena vrsta za prehrano rastlinojede parkljaste divjadi. Zaradi teh lastnosti dobro odraža vpliv divjadi na gozdno mladje. V Primorskem LUO je delež bukke razmeroma nizek, kar pomeni, da je interpretacija vpliva divjadi na gozdno mladje samo z objedenostjo bukke manj zanesljiva.

Popisna enota Kras

V zgornjem delu ustreza osrednjemu območju areala jelenjadi brkinsko-kraške populacije in se širi v robno območje - ostali del Krasa ter v Vipavsko dolino.

Preglednica 3.2.7: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 – PE Kras

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	1		101			25	100,0										25	100,0	
Jelka	3		404					25			25							51	
Bukev	9		505	4	2.765	0,9	6	2.537	4,0	8	1.497	8,5	10	812	9,4	5	7.610	4,3	
Hrasti	16	18	60.447	27	20.827	12,7	8	3.349	15,9	5	964	13,2	8	609		18	25.748	12,8	
Plemeniti listavci	23	2	6.267	8	6.266	13,4	9	3.501	31,2	11	2.004	32,9	11	863	11,8	9	12.633	21,3	
Drugi listavci	trdi 50	79	259.577	61	47.818	6,3	76	30.797	15,5	74	13.445	17,5	71	5.708	7,1	68	97.768	10,8	
Mehki listavci	4		101		304	8,3		178		1	228	11,1	1	51		1	761	6,7	
Iglavci	4		505		25	100,0		25			25						76	33,3	
Listavci	51	100	326.898	100	77.981	8,4	100	40.360	16,1	100	18.138	18,2	100	8.042	7,3	100	144.521	11,7	
Skupaj	51	100	327.403	100	78.006	8,4	100	40.386	16,1	100	18.163	18,2	100	8.042	7,3	100	144.597	11,7	
AVG (št./vz.)			64		60	5		31	5		14	3		6			112	13	
MAX (št./vz.)			349		130	34		66	20		53	16		37	4		150	43	
SD (+-št./vz.)			83		29	7		13	5		12	4		7	1		13	10	

Ugotovitve:

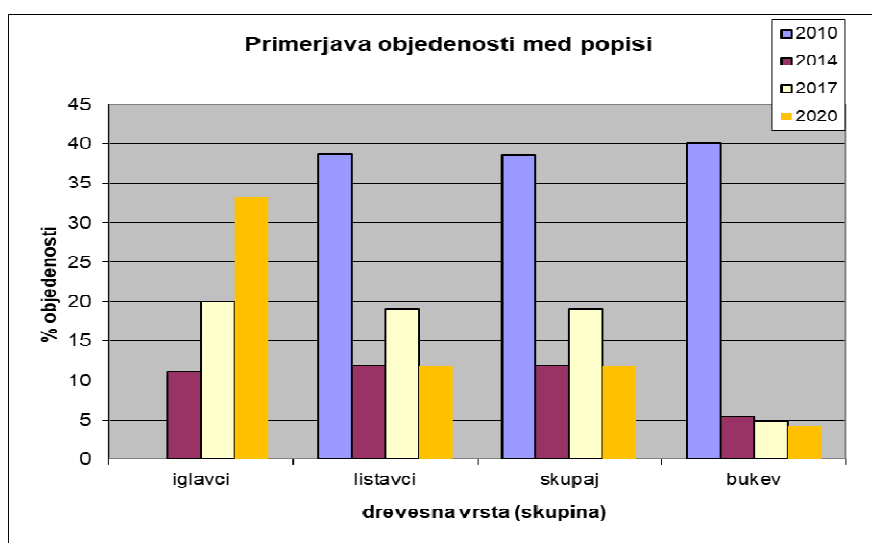
OBJEDENOST V VSEH SLOJIH (R1-R4)

- Skupna objedenost (iglavci in listavci skupaj) znaša 11,7 %, v primerjavi s popisom leta 2010 in 2017 se je statistično značilno zmanjšala (38,6 % in 19,0 %).
- Delež skupne objedenosti se je v vseh višinskih razredih zmanjšal.
- Skupna objedenost iglavcev znaša 33,3 %, vendar je treba poudariti, da smo našli le štiri vzorce iglavcev in še to v nižjih slojih, kjer iglavci predstavljajo le 0,05 % drevesnih vrst (v nadaljevanju DV).
- Skupna objedenost listavcev znaša 11,7 %, v primerjavi s popisom leta 2009 in 2017 se je značilno znižala (od 38,7 % ter 19,0 %).
- Skupna objedenost bukke je nizka – 4,3 % in je v primerjavi s popisom iz leta 2017 nižja, delež bukke je nizek, se pa povečuje glede na višinski razred.

- Skupna objedenost pri hrastih je 12,8 % in je nižja v primerjavi z letom 2009 - 35,1 % in letom 2017, ko je bila objedenost 23,6 %; delež hrastov se v višjih višinskih razredih zmanjša.
- Najmanjše razlike so v objedenosti plemenitih listavcev (21,3 %), kjer je objedenost v primerjavi z leti 2010 (30,2 %) in 2017 (27,6 %) tudi značilno nižja. Delež plemenitih listavcev se v višinskih razredih minimalno povečuje.
- Skupna objedenost trdih listavcev znaša 10,8 % in je v primerjavi z letom 2010 dosti nižja (40,3 %) in nekoliko nižja v primerjavi z letom 2017 (17,4 %)

Preglednica 3.2.8: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka				100,0
Jelka	0,0	11,1	20,0	
Bori				
Macesen				
Bukev	40,0	5,4	4,8	4,3
Hrasti	35,1	4,7	23,6	12,8
Plemeniti listavci	30,2	16,3	27,6	21,3
Drugi trdi listavci	40,3	12,8	17,4	10,8
Mehki listavci	0,0	0,0	19,2	6,7
Iglavci	0,0	11,1	20,0	33,3
Listavci	38,7	11,8	19,0	11,7
Skupaj	38,6	11,8	19,0	11,7

Slika 3.2.6: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4

Vse drevesne vrste skupaj

Preglednica 3.2.9: Značilnost razlik med leti vse vrste PE Kras

leto	Povprečje rangov	Vsota rangov	Sredina	Standardni odklon	Značilnost razlik med leti	Opomba
2010	3,50	161,00	39,73	22,89	Značilne	Značilne razlike med vsemi leti razen med 2014 in 2020
2014	1,80	83,00	11,34	7,57		
2017	2,72	125,00	19,56	12,03		
2020	1,98	91,00	12,55	9,68		

Ugotovili smo značilne razlike med popisi v posameznih letih. Skupna objedenost med letom 2014 in 2010 se je zmanjšala. Nato se je leta 2017 glede na leto 2014 nekoliko povečala. Se pa je objedenost v letu 2020 glede na vse pretekle izvedene popise zmanjšala in je statistično značilna (izjema je popis izveden v letu 2020

kjer se, v primerjavi s popisom leta 2014, rezultati objedenosti značilno ne razlikuje).

Objedenost mladja v PE Kras ima glede na zadnji popis padajoč trend. Za enoto je značilna vrstna pestrost z izrazitim pomanjkanjem mladovja, še posebej iglavcev. Mladje se v glavnem pojavlja v manjših pomlajenih površinah oz. manjših naključnih presvetljenih zaplatah, kar je posledica nizke intenzitete gospodarjenja z gozdovi. Problem v popisni enoti predstavlja zlasti nezadostno preraščanje hrastov iz nižjih višinskih razredov v višje (kar pa se je nekoliko popravilo v zadnjem letu). Zanimivo je zlasti dejstvo, da število (tudi delež DV) hrastov izrazito pade v srednjih razredih ter da se kasneje delež "preživelih" ne niža tako močno. To dejstvo utemeljujemo s tezo, da na objedenost hrastov na Krasu bolj kot jelenjad lahko vpliva srnjad.

Zaradi izredno majhnega vzorca bukve v popisih objedenosti, se statistične značilnosti med posameznimi popisi za objedenost bukve ni izvedlo.

Popisna enota Brkini

Ustreza osrednjemu območju areala jelenjadi brkinsko-kraške populacije.

Preglednica 3.2.10: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 – PE Brkini

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	4		101		23								23				46		
Bori	1							115			92	25,0	46				252	9,1	
Macesen	1																		
Ostali iglavci	2				23			69	66,7								92	50,0	
Bukev	25	4	4.240	13	6.876	1,0	25	9.626	2,6	38	8.687	6,6	49	5.753	3,2	24	30.942	3,5	
Hrasti	22	31	34.225	23	12.766	10,8	8	2.911	33,1	2	413	22,2	23			13	16.113	15,1	
Plemeniti listavci	42	8	8.884	11	5.845	20,0	11	3.988	31,0	10	2.223	34,0	9	1.031	22,2	10	13.087	25,9	
Drugi listavci	trdi 48	57	63.402	53	28.948	5,6	55	20.651	13,9	49	11.322	19,4	39	4.584	10,5	51	65.505	11,0	
Mehki listavci	11		303		206	11,1	1	435	31,6	2	367	31,3	2	183	12,5	1	1.192	25,0	
Iglavci	5		101		46			183	25,0		92	25,0	1	69			390	17,6	
Listavci	51	100	111.055	100	54.641	7,8	100	37.612	14,5	100	23.012	16,2	99	11.575	7,9	100	126.839	11,3	
Skupaj	51	100	111.156	100	54.687	7,8	100	37.795	14,6	100	23.103	16,3	100	11.643	7,9	100	127.229	11,3	
AVG (št./vz.)			22		47	4		32	5		20	3		10	1		109	12	
MAX (št./vz.)			180		105	24		72	20		52	13		51	8		206	34	
SD (+-št./vz.)			33		30	5		12	5		12	3		10	2		24	10	

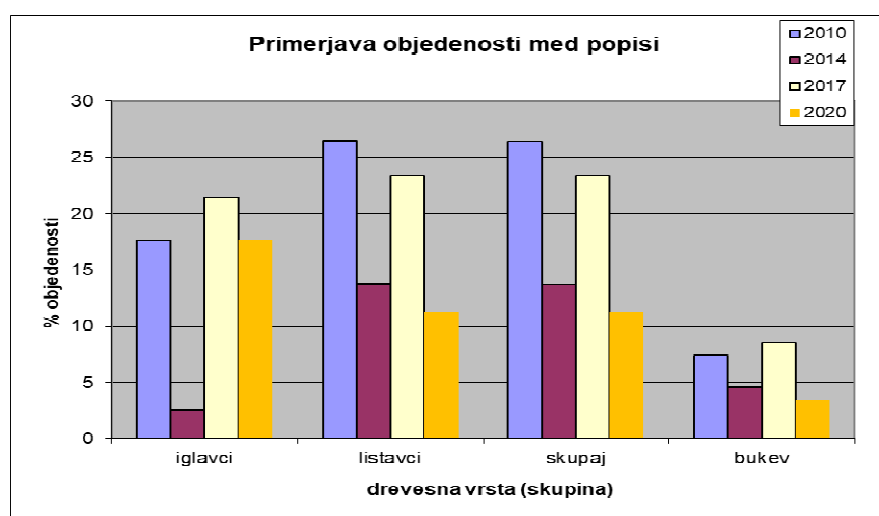
Ugotovitve:

OBJEDENOST V VSEH SLOJIH (R1-R4)

- Skupna objedenost (iglavci in listavci skupaj) znaša 11,3 %, v primerjavi s popisoma leta 2010 (26,4 %) in 2017 (23,4 %) se je zmanjšala.
- Delež skupne objedenosti se je v vseh višinskih razredih znižal: najbolj v razredu R2 (za 16,7 %) in R3 (za 19,2 %).
- Skupna objedenost iglavcev znaša 17,6 %, vendar je treba poudariti, da smo našli le osem vzorcev iglavcev, ki predstavljajo le 0,3 % v DV.
- Skupna objedenost listavcev znaša 11,3 %, v primerjavi s popisoma leta 2010 (26,5 %) in 2017 (23,4 %) se je zmanjšala.
- Skupna objedenost pri hrastih se je znižala s 30,6 % na 15,1 %.
- Objedenost plemenitih listavcev je sicer ob mehkih listavcih najvišja, a se je znižala s 30,5 % na 25,9 %.
- Stopnja objedenosti pa se je pri mehkih listavcih povečala s 23,8 % na 25,0 %.

Preglednica 3.2.11: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	0,0	11,1		
Jelka				
Bori	27,3	0,0	28,6	9,1
Macesen		0,0		
Bukev	7,4	4,6	8,5	3,5
Hrasti	14,7	7,5	30,6	15,1
Plemeniti listavci	37,1	20,5	30,5	25,9
Drugi trdi listavci	32,9	16,7	26,1	11,0
Mehki listavci	52,5	27,2	23,8	25,0
Iglavci	17,6	2,6	21,4	17,6
Listavci	26,5	13,8	23,4	11,3
Skupaj	26,4	13,7	23,4	11,3

Slika 3.2.7: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4

Vse drevesne vrste skupaj

Preglednica 3.2.12: Značilnost razlik med leti vse vrste PE Brkini

leto	Povprečje rangov	Vsota rangov	Sredina	Standardni odklon	Značilnost razlik med leti	Opomba
2010	3,00	147,00	27,37	21,43	Značilne	Značilno izstopata leti 2010 in 2017 glede na 2014 in 2020
2014	2,01	98,50	14,85	13,58		
2017	3,04	149,00	22,89	16,23		
2020	1,95	95,50	11,72	8,95		

Ugotovili smo značilne razlike med popisi v posameznih letih. Skupna objedenost med letom 2010 in 2014 se je zmanjšala. Nato se je leta 2017 glede na leto 2014 nekoliko povečala ter leta 2020 spet zmanjšala. Prav tako se je objedenost v letu 2020 zmanjšala glede na vse pretekle izvedene popise (zmanjšanje je statistično značilno). Izjema je popis izveden v letu 2020, kjer se, v primerjavi s popisom leta 2014, rezultati objedenosti značilno ne razlikujejo. Ravno tako se rezultati popisa značilno ne razlikujejo med popisoma izvedena v letu 2010 in 2017.

Bukev

Preglednica 3.2.13: Značilnost razlik med leti bukev PE Brkini

leto	Povprečje rangov	Vsota rangov	Sredina	Standardni odklon	Značilnost razlik med leti	Opomba
2010	2,66	42,50	8,37	13,54	Neznačilne	
2014	2,19	35,00	3,34	5,27		
2017	2,81	45,00	8,33	11,31		
2020	2,34	37,50	2,95	4,24		

Delež poškodovanih osebkov bukve se med tremi izvedenimi popisi ne razlikuje.

4 ŽIVALSKES VRSTE - DIVJAD

4.1 Srna (*Capreolus capreolus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorsko srnjad obravnavamo v okviru populacije Primorskega LUO. Srnjad se pojavlja v vseh loviščih in je še vedno ekonomsko najpomembnejša lovna vrsta divjadi. Zaradi specifičnosti posameznih delov območja in neodvisnosti med seboj prikazujemo srnjad tudi v okviru LUB.

Pri načrtovanju posegov v populacijo srnjadi ostalo območje v LUO obravnavamo ločeno od območja stalne prisotnosti volkov, ki zajema lovišča Senožeče, Gradišče Košana, Prem, Kojnik Podgorje, Slavnik Materija, Žabnik Obrov, Brkini in Bukovca.

Primorsko LUO je v Sloveniji opredeljeno kot območje največje številčnosti zlatega šakala, katerega negativen vpliv na srnjad lovci zelo pogosto izpostavljajo.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

Odstrel in upoštevanje izgube v zadnjih dveh letih – odvzem je znašal 2.362 živali, kar je glede na načrtovano 78,7 %. Odvzem je številčno najnižji odkar je oblikovano Primorsko LUO in nakazuje izrazit padec številčnosti srnjadi. Tudi sam odstrel je primerjalno z leti poprej nižji in predstavlja 81,2 % odvzema oz. le 63,9 % načrtovanega odvzema. Delež ugotovljenih izgub se je glede na šestletno povprečje nekoliko znižal in znaša 18,8 % celotnega odvzema. Strukturno je nenaravnih izgub 80 %, 20 % je naravnih izgub. Največji delež izgub je še vedno v cestnem prometu 76 % ali 14 % celotnega odvzema. Izgube zaradi bolezni se je nekoliko zmanjšal glede na pretekla leta in znašajo dober 1 % izgub. Evidentirane izgube od zveri je nekoliko manj, katerih delež je slabe 4 % vseh izgub ali slab 1 % celotnega odvzema. Evidentiranih je bilo tudi 10 živali, ki so poginile v Požaru Goriški Kras. V strukturi odvzema je spolno razmerje rahlo porušeno v korist ženskega spola 51 %, vendar pa je slika povsem drugačna v kolikor ločeno analiziramo odstrel in izgube. V analizi odstrela je razmerje močnejše porušeno v korist M spola - 52 %. Pri izgubah pa je razmerje obratno in izrazito porušeno v korist Ž spola - delež je 66 %. V strukturi izgub izrazito prevladujejo stare srne 2+ s 46 %. Večje razlike med spoloma nastajajo tako v odstrelu enoletne in večletne srnjadi, pri izgubah pa v razredu ženskega spola vseh starosti. V moškem delu populacije predstavlja odvzem mladičev slabih 23 %, enoletnih srnjakov dobrih 27 % in starejših srnjakov slabih 50 %. V ženskem delu pa mladiči 24,5 %, mladice 23,5 % in starejše srne 52 %. Skupni odvzem mlajših osebkov (mladičev in enoletnih ne glede na spol) je prenizek – le 49,1 % od 58 % načrtovanih. Delež odvzema starejših srnjakov je 24,4 %. Delež odvzema starejših srn je 26,5 %. Skupni odvzem starejše srnjadi je 50,9 %, kar je preveč in odstopa od načrtovanega (42 %). Povprečna vezava odstrela starejših srn napram starejšim srnjakom je bila 83 %. Povprečna letna intenziteta odvzema srnjadi za pretekli dve leti je 0,88 živali/100 ha lovne površine in je najmanjša v zadnjih desetih letih.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Odvzem srnjadi v LUO ima v zadnjih šestih letih trend izrazitega padanja, pri čemer je bil stalno nakazan problem realizacije odvzema mladičev. Kljub temu je povprečna šestletna realizacija še vedno razmeroma visoka – 91 %. Na nakazane spremembe smo se odzivali z zmanjšanjem načrta odvzema in tako posledično zviševali delež realizacije. Odvzem je nižji za več kot 40 %. Nižji odvzem je prav gotovo posledica nižje številčnosti srnjadi. Srnjadi je manj. Vzroke za padec številčnosti prvenstveno tako lahko iščemo v spremembi krajine - slabšanje kvalitete habitata srnjadi, klimatskih spremembah - vpliv poletne suše na zgodnjo smrtnost mladičev (pred lovno dobo), njihovo zimsko telesno maso in posledično dolgoročno individualno kondicijo ter medvrstne vplive z jelenjadjo, divjimi prašiči, šakali in velikimi zvermi. Pomanjkanje mlajših starostnih kategorij se kaže predvsem v več letni nizki realizaciji mladičev in enoletnih živali. Plenjenje zveri je v zadnjih šestih letih stalno prisotno (zlasti od volkov, v zadnjih letih močnejše tudi od šakalov), čeprav v strukturi izgub tega ni moč popolnoma zaznati (evidentiranih je bilo 99 izgub od zveri ali 6,3 % vseh izgub). Sicer pa izgube v višini 1.562 živali predstavljajo dobrih 17 % odvzema. Največji delež izgub je v prometu - slabih 75 % vseh izgub.

V skupni spolni strukturi se je v povprečju odvzelo 50 % moškega in 50 % ženskega spola. Delež mlade srnjadi (mladiči in enoletni ne glede na spol) je 51,9 %. V starostni strukturi odvzema je delež starejših srnjakov dobrih 23 %, delež starejših srn dobrih 24 %. Vežava odstrela starejših srnjakov s starejšimi srnami je 83 %. Povprečna starostna struktura odvzema je mladiči M spola slabih 13 %, lanščaki slabih 14 %, starejši srnjaki dobrih 23 %, mladiči Ž spola slabih 14 %, mladice slabih 12 % in starejše srne dobrih 24 %. Povprečna

letna intenziteta odvzema srnjadi je 1,1 živali/100 ha lovne površine.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje s srnjadjo je bilo le delno uspešno. Zaznali smo izrazito upadanje številčnosti, kar ni bilo predvideno ali načrtovano.

Glede na postavljene cilje Dolgoročnega načrta in kazalnike kontrolne metode ocenjujemo, da je srnjad v Primorskem LUO:

- prostorsko prisotna na celem območju, a ima izrazit trend padanja številčnosti;
- številčnost je največja v obalnem delu Istre, najnižja pa v predelih s povečanim vplivom zveri (šakal v kraškem LUB, volk v brkinskem LUB),
- z vrsto se še vedno trajnostno upravlja, odvzem je načrtovan v vseh loviščih,
- previsok je odvzem pri starejših živalih in prenizek pri mladičih obeh spolov, spolna struktura odvzema je dobra - polovična,
- vitalnost populacije se vsaj ponekod zmanjšuje,
- škode v prostoru so minimalne, medvrstni odnosi z drugimi rastlinojedi so stabilni in nimajo posebnega vpliva,
- v prostoru je zaznan očiten negativni vpliv plenilcev, zlasti šakala in volkov.
- Telesne mase in mase trofej se med posameznimi leti bistveno ne spreminjajo

Populacijski trend srnjadi ni odvisen samo od upravljavskih ukrepov, temveč je močno pogojen s spremembami v okolju. Zaradi izrazitega upadanja številčnosti, ki ni bilo načrtovano, ocenjujemo da je bilo preteklo upravljanje le delno uspešno. Tako se bo prihodnje upravljanje moralo temu ustrezno prilagoditi.

Ocena stanja populacije

Vsakoletni padec odvzema nakazuje še vedno prisotno nižanje številčnosti srnjadi. Padec številčnosti je najmočnejši v osrednjem delu LUO-ja, v Brkinskem LUB, oz. v loviščih z večjo številčnostjo jelenjadi in divjih prašičev ter stalno prisotnostjo volka. V zadnjih dveh letih se je ta padec izraziteje razširil v zgornji del istrskega LUB ter zelo izrazito tudi na kraški LUB (predvsem spodnji del krasa). Ocenjujemo, da je vpliv plenilcev (volka, šakala, lisice) ter tudi drugih vrst (rjavega medveda in divjih prašičev) v območju velik. Starostna struktura populacije srnjadi je v primerjavi s preteklim obdobjem nekoliko slabša; manj je predvsem mladičev in enoletnih osebkov. Razlog za porušeno starostno strukturo sta močni in dolgotrajni suši v preteklih dveh letih ter vpliv plenilcev. Zdravstveno stanje je v večini območja dobro. Večjih poginov, ki so bili zabeleženi v preteklosti zlasti v istrskem LUB, ni. Del območja, ki ga je v letu 2014 prizadel žled, je presvetljen in bo lahko v tem ter naslednjih letih srnjadi nudil dobre prehrabne pogoje. Podobno velja tudi za umetno ali naravno obnovljeno požarišče na Krasu.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja s srnjadjo je preprečiti upadanje vitalnosti populacije, kar predvsem pomeni zadrževati nižanje številčnosti. V loviščih Strunjan in Koper, kjer je vpliv plenilcev majhen ali ga ni, skušamo preprečiti neželene vplive srnjadi v okolju, kar pomeni da ohranjamo dovolj visok odvzem.

Ukrepi in usmeritve

V letu 2023-2024 načrtujemo odvzem v višini 1.600 živali. Načrti so primerjalno s preteklim obdobjem nižji pri vseh loviščih. So pa nekatera lovišča predlagala višji odvzem, kot v preteklem obdobju.

Za optimalnejši doseg cilja prikazujemo načrt odvzema po LUB. Lovske družine morajo več pozornosti usmerjati odstrel v gozdovih - na površinah, kjer se vrši obnova gozda ter obvezno na večjih požariščih. Konkretno naj se tudi v letih 2023-2024 še vedno vrši dovolj visok odstrel srnjadi na območjih obnov požarišč na Goriškem krasu, Šumki, v Črnotičah, Ospu ter ob prometnicah, kjer so izgube velike.

Spolno razmerje odvzema načrtujemo v razmerju M : Ž = 53 : 47. To pomeni, da je od celotnega števila 2.100 živali 848 živali moškega spola in 752 živali ženskega spola. Zaradi ohranjanja nosilnega srednjega starostnega razreda naj se odstrel v vseh kategorijah prvenstveno usmeri v telesno šibkejšo srnjad.

V loviščih Trstelj – Kostanjevica in Fajti Hrib se upoštevajo usmeritve in ukrepi navedeni v Načrtu sanacije gozdov, poškodovanih v požaru Goriški Kras.

Višina in struktura odvzema

Preglednica 4.1.1: Načrt odvzema srne

mladiči M	15 % ali 240 živali	mladiči Ž	15 % ali 240 živali
lanščaki	13 % ali 208 živali	mladice	12 % ali 192 živali
srnjaki 2+	25 % ali 400 živali	srne 2+	20 % ali 320 živali
SKUPAJ 1.600 živali			

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzemaOstalo območje:

1. V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v višini do +/-15 % načrtovanega skupnega odvzema srnjadi. V primeru, da je v posameznem starostnem razredu načrtovan odzem nižji od 10 živali, dopustna toleranca +/-15 % pomeni dve (2) živali, pri načrtovanem odvzemu 10 ali več živali pa zaokrožitev na najvišjo celo vrednost.
2. Pri kategorijah mladičev in enoletnih osebkov obeh spolov do +/-30 % pomeni možnost kompenzacije številčnega odvzema obeh navedenih kategorij v okviru istega spola, kar konkretno pomeni, da je možno npr. od načrtovanega absolutnega števila mladičev M spola odvzeti le-teh do 30 % manj/več, to pa je potem potrebno kompenzirati z zmanjšanim/povečanim odvzemom od načrtovanega absolutnega števila v razredu lanščakov in obratno. Maksimalno dopustno odstopanje v kategoriji mladičev in enoletnih je +/-15 % načrtovanega odvzema.
3. Dopustno odstopanje v kategoriji nad dvoletnih srnjakov in srn je do +/-15 % od načrtovanega števila odvzema po posamezni kategoriji.
4. Zaradi zagotavljanja ustreznega spolnega razmerja med 2+ srnjadjo načrt LUO določa neposredno vezavo med višino realiziranega odstrela srnjakov 2+ in srn 2+, **ki mora biti najmanj 50 % - odstrel srn 2+ mora dosegati vsaj 50 % odstrela srnjakov 2+. Vezava velja za vsa lovišča, razen lovišči Koper in Strunjan, kjer zaradi škod, ki jih srnjad povzroča v okolju (vinogradi, vrtovi pred stanovanjskimi objekti...) velja vezava 70 %.**
5. Preseganje realiziranega odvzema od načrtovanega prek meja dopustnih odstopanj, ki bi nastala kot posledica evidentiranih izgub srnjadi po končani lovni dobi na posamezno spolno in starostno kategorijo, kot posledica vezave odstrela srn 2+ v odnosu do srnjakov 2+ ali po izpolnitvi načrtovanega odvzema v posamezni spolni in starostni kategoriji, ne šteje kot kršitev določil načrta.

Območje stalne prisotnosti volka in potrjene prisotnosti šakala (podatki monitoringa, odstrel):

1. V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v višini do +15/-25 % načrtovanega skupnega odvzema srnjadi.
2. V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v obeh kategorijah (mladiči, enoletni) skupaj (pri posameznem spolu) v višini do +15/-30 % načrtovanega števila odvzema.
3. Pri kategorijah mladičev in enoletnih osebkov obeh spolov je lahko odstopanje +/-30 % v posamezni kategoriji, vendar v okviru zgoraj dovoljenega odstopanja za obe kategoriji skupaj.
6. Dopustno odstopanje v kategoriji nad dvoletnih srnjakov in srn je do +/-15 % od načrtovanega števila odvzema te kategorije.

Območje požara Goriški Kras:

1. V loviščih Trstelj – Kostanjevica in Fajti Hrib se načrtuje minimalni odzem srnjadi, ki ga tako strukturno, kot številčno ni treba dosegati.

Preglednica 4.1.2: Analiza odvzema in telesnih mas srn

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	264	238	218	169	129	135	1.153	25,2	12,6
Lanščaki	284	248	201	205	177	140	1.255	27,5	13,7
Srnjaki 2+	426	375	411	374	313	263	2.162	47,3	23,6
Skupaj SRNJAKI	974	861	830	748	619	538	4.570	100,0	49,9
Mladiči Ž	286	267	222	199	157	138	1.269	27,7	13,9
Mladice	213	197	179	197	141	142	1.069	23,3	11,7
Srne 2+	440	415	395	365	364	263	2.242	49,0	24,5
Skupaj SRNE	939	879	796	761	662	543	4.580	100,0	50,1
SKUPAJ odstrel in izgube	1.913	1.740	1.626	1.509	1.281	1.081	9.150		100,0
	100,0	9,0	15,0	21,1	33,0	43,5			

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Načrt - skupaj	2.000	2.000	1.740	1.626	1.500	1.500	10.366
Odstrel in izgube / načrt	95,7	87,0	93,4	92,8	85,4	72,1	88,3
Delež srnjakov	50,9	49,5	51,0	49,6	48,3	49,8	49,9
Delež srnjakov 2+	22,3	21,6	25,3	24,8	24,4	24,3	23,6
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spo	54,7	54,6	50,4	51,0	47,2	51,3	51,9
	1.644	1.473	1.369	1.185	1.010	907	
Izgube	82,2	73,7	78,7	72,9	67,3	60,5	

Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	216	217	208	245	231	138	1.255	80,3
Naravne izgube	53	50	49	79	40	36	307	19,7
Skupaj izgube	269	267	257	324	271	174	1.562	100,0
% izgub	14,1	15,3	15,8	21,5	21,2	16,1	17,1	
Odstrel	1.644	1.473	1.369	1.185	1.010	907	7.588	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	15	15	20	39	14	19	122	7,8
2 bolezen	7	6	9	6	3	2	33	2,1
3 krivolov	0	0	2	0	0	2	4	0,3
4 cesta	204	204	191	228	211	126	1.164	74,5
5 železnica	4	7	1	2	1	1	16	1,0
6 zveri	21	17	17	27	15	2	99	6,3
7 psi	6	5	12	12	9	7	51	3,3
8 kosilnica	2	1	2	3	10	2	20	1,3
9 garje (drugo)	10	12	3	7	8	13	53	3,4

Telesne mase (biološka telesna mase)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mladiči M	9,30	9,01	9,11	9,45	9,91	9,44
Indeks	100,00	96,88	97,96	101,61	106,56	101,51
Lanščaki	13,16	12,86	12,88	13,64	13,52	13,05
Indeks	100,00	97,72	97,87	103,65	102,74	99,16
Srnjaki 2+	18,34	18,55	18,73	18,92	19,06	18,73
Indeks	100,00	101,15	102,13	103,16	103,93	102,13
Mladiči Ž	8,95	8,97	8,88	9,26	9,47	9,15
Indeks	100,00	100,22	99,22	103,46	105,81	102,23
Mladice	13,56	13,09	13,62	13,85	14,02	14,15
Indeks	100,00	96,53	100,44	102,14	103,39	104,35
Srne 2+	15,91	16,00	16,15	16,46	16,38	16,37
Indeks	100,00	100,57	101,51	103,46	102,95	102,89

4.2 Navadni jelen (*Cervus elaphus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Jelenjad obravnavamo enotno v okviru Primorskega LUO. Odvzem (tako načrt kot tudi realizacijo) pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB.

Pri načrtovanju posegov v populacijo jelenjadi ostalo območje v LUO obravnavamo ločeno od območja stalne prisotnosti volkov, ki zajema lovišča Senožeče, Gradišče-Košana, Prem, Kojnik-Podgorje, Slavnik-Materija, Žabnik-Obrov, Brkini in Bukovca.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

Odvzem 961 živali znaša 94 % načrtovanega. Odvzem ima stalen trend naraščanja, kljub rahlemu padcu v letu 2020, ki kot posledica razglašene pandemije in ukrepov za preprečevanje širjenja okužb Covid-19 (oteženo izvajanje skupnih lovov v jesenskem in zimskem času je bilo močno oteženo). Spolna struktura odvzema je porušena v korist ženskega spola – delež Ž spola je 52 % - kar je manj kot smo načrtovali (56 %). M spol je izraziteje presežen v razredu 1+ vendar na račun povečanega odstrela v območjih, kjer je jelenjad nezaželena in kjer odstrela ne omejujemo oz. je zaželeno, da je ta čim večji. Porazdelitev odvzema po starostnih kategorijah je relativno dobra in nekako v skladu z načrtovano. V starostni strukturi je delež odvzema telet nekoliko nizek – 34 % (načrt 36 %), dober oz. celo presežen je odvzem kategorije enoletne jelenjadi obeh spolov – načrt 18 % in odvzem 19,5 %. Skupni delež kategorije mladih obeh spolov je 54 %. Pri dve in večletnih jelenih je skupni odvzem nekoliko višji od načrtovanega in znaša 21 % (načrt 20 %). Starostna struktura odvzema jelenov je v skladu z načrtovano. Število za odvzem načrtovanih jelenov 2+ je preseženo zaradi bolj sproščenega odstrela jelenjadi (s tem tudi večjega deleža trofejnih jelenov) v Vipavski dolini in spodnjem delu istrskega LUB-a, kjer je cilj predvsem redukcija vrste. Nekoliko višji delež jelenov 2+ v odvzemu gre tudi na račun nerealiziranega odvzema drugih kategorij. Tokrat je nekoliko boljša realizacija košut 2+, ki znaša v deležu odvzema 25 % - načrt je bil visok 26 %. Delež izgub je nekoliko višji in znaša 8 %. Med izgubami prevladujejo povozi na cestah s 45 %, sledijo povozi na železnici 16,7 %, zveri 15,4 % ter neznan vzrok z 16,5 %. Delež evidentiranih izgub od zveri predstavlja 15 % odvzema, kar je malo. Gledajoč zgolj statistične podatke bi pomenilo, da je vpliv zveri v našem območju nizek. Problem je v nezmožnosti najdbe in evidentiranja teh izgub, saj je vpliv mrhovinarjev v prostoru velik (šakal, medved, lisica, divji prašič, krokar...).

Realizacija načrta je v posameznih LUB različna: v kraškem bazenu 83 %, v brkinskem pa 97 %. V istrskem LUB, kjer se število načrtuje le v dveh loviščih, je bilo odvzetih 114 živali, realizacija načrta je 134 %. V skupnem odvzemu LUO je bil delež odvzema LUB Brkini 51,2 %, LUB Kras 36,9 % in LUB Istra pa 11,9 %. Realizirani deleži košut 2+ po bazenih so bili: Kras 24 %, Brkini 25 % in Istra 28 %. Kljub nižjem številčnem odvzemu košut (realizacija 91 %) je delež košut v skupnem odvzemu 25 %, kar glede na dosedanji trend posega v rodni del populacije razmeroma dobro.

Povprečna vezava odstrela košut 2+ glede na odstrel jelenov 2+ je bila v LUO slabih 84 %.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Stopnja uresničevanja načrtovanih posegov v populacijo jelenjadi je v povprečju šestih let 93 % in je tekom let rahlo nihajoča, vendar vedno presega 90 %, razen leta 2020, ko je 87 %. Odvzem se je v šestletju povečal za cca 30 %. Spolna struktura odvzema gre nekoliko v korist moškega spola in nekoliko odstopajo od načrta. Delež moškega spola v načrtu 2021 – 2022 predvideva odvzem 44 %, realizacija pa znaša 47 %. Z ukrepi zadnjih let se je v LUO spremenila tudi starostna struktura odvzema. V povprečju je delež trofejnih jelenov 21 %, delež košut 2+ pa 25 %, delež mlajših osebkov 0+ in 1+ je 54 % (delež telet obeh spolov je dobrih 34 %). Za preteklo obdobje lahko zaključimo, da v primerjavi z načrtom v strukturi odvzema še vedno odstopa nekoliko preveliko poseganje v razred trofejnih jelenov, v zadnjih letih tudi telet. Povečal pa se je odstrel košut, ki v odvzemu dosega visok, cilju potreben delež. V šestletnem obdobju se je evidentiralo 212 izgub, med katerimi je 65 % nenaravnih in 35 % naravnih. Prevladujejo izgube v prometu s 46 %, sledijo izgube od zveri 18 %, železnica 16 % in krivolov 3 %. 8 % izgub pa je neznanega izvora.

Presoja uspešnosti upravljanja

V brkinskem LUB je, ob nizki stopnji objedenosti gozdnega mladja ter rahlo naraščajočim trendom škod v kmetijstvu, naraščanje številčnosti populacije razmeroma zadržano. V robnih območjih Krasa in Istre se številčnost jelenjadi zvišuje nekoliko bolj naglo in njeno širjenje nekoliko manj uspešno zadržujemo. Klimatske spremembe (bolj mile zime) in spremembe v okolju, kot je večanje gozdnatosti območja, izboljšuje naravne pogoje, ki nudijo izredno dobre pogoje za naraščanje številčnosti in prostorsko širitev jelenjadi. Cilj upravljanja je tako dosežen le delno. Bistvena značilnost ali odlika upravljanja z jelenjadjo v zadnjih letih je visoka realizacija in uspešna starostna struktura odvzema, v katerem so zastopani prav vsi spolni in starostni razredi – vključno s starimi, zreliimi jeleni. In prav slednje nam je eno od glavnih vodil načrtnega upravljanja z jelenjadjo – zaščita srednje starega razreda jelenov in doseganje ciljnih starosti jelenov ter s tem posledično stabilno socialno zgradbo populacije, ki mora biti ob zadostnem količinskem odvzemu usklajena z okoljem. Podobne usmeritve se moramo držati tudi pri odstrele košut, saj nam le košute srednjih starosti lahko zagotavljajo stabilnost populacije, kar pa se pri odstrele žal največkrat pozablja. Nerealiziran delež košut povečuje številčnost, kar je vidno tudi iz realizacije odvzema za leto 2018. V LUO se izpolnjujejo tudi ostali postavljeni cilji:

- populacija je vitalna in zdrava, škode v prostoru so majhne in obvladljive (večje škode so lokalizirane),
- medvrstni odnosi z drugimi rastlinojedi so stabilni in nimajo posebnega vpliva,
- telesne mase in mase trofej se med posameznimi leti bistveno ne spreminjajo.

Ocena stanja populacije

Jelenjad se ob številčnem naraščanju še vedno omejeno prostorsko širi v robna lovišča LUO. Najizrazitejša je širitev po Krasu, v Vipavsko dolino, in kontinentalni del Istre. Populacija jelenjadi v Primorskem LUO ima še vedno trend naraščanja, čeprav je v preteklem letu moč zaznati manjšo številčnost jelenjadi v spodnjem delu Krasa (za razliko od večje številčnosti v loviščih v Istri).

Na Krasu in v Istri trenutno ne moremo govoriti o enotni populaciji, saj je le-ta sestavljena iz manjših ali večjih skupin osebkov in posameznih živali, ki se tekom leta premikajo v območju. Škode na poljščinah in v gozdu od jelenjadi so prisotne, vendar niso problematične. Še najbolj so izpostavljene škode v vinogradih Vipavske doline in Istre, oljčnikih in v preteklih dveh letih tudi sadovnjakih v Brkinih. Zdravstveno stanje jelenjadi je dobro. Vpliva poletne suše ali zime na dinamiko populacije jelenjadi v LUO ne zaznavamo. Vpliv jelenjadi na gozdno mladje je še vedno nizek med tem, ko se vpliv na kmetijske površine nekoliko povečuje.

Prilagojeni cilji

Ob predvidevanju, da bo številčnost jelenjadi še naraščala, saj so pogoji za njeno naselitev in razvoj ugodni, je bila realizacija načrtovanega odvzema 2021 – 2022 razmeroma nizka, kar bo dodatno vplivalo na prirastek. Vpliv plenilcev v območju ni zaznavno velik, zato je treba z ukrepi v populacijah rast njene številčnosti zadržati. Ob tem je treba paziti, da ne bo povzročala velikih škod v prostoru ter da ne bo prihajalo do motenj v razvoju ostalih vrst. V LUO se kmetijska območja Vrhov, vinogradniški del Krasa, lovišča Vipavske doline ter obalni del Istre opredeljuje kot območja, kjer je jelenjad lahko zelo problematična. Tu je treba njeno številčnost znižati v vseh strukturah oziroma jo popolnoma izločiti. Pozornost pri upravljanju velja posvetiti zadrževanju jelenjadi v brkinskem delu - Vremščica, Brkini, Čičarija, Slavnik, na Krasu in Istri v njihovih zgornjih - gozdnih delih LUB ter preprečevati širjenje in naraščanje njene številčnosti v kmetijskih delih.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

V obdobju 2023-2024 načrtujemo v letnem povprečju cca 13 % višji odzem kot v letu 2021 – 2022 in sicer 1.150 živali.

Odvzem je v spolnem razmerju načrta usmerjen v večji delež ženskega spola (56 %), kar pomeni 644 živali ženskega spola in 506 živali moškega spola (44 %), starostno pa 54 % ali 621 mladih živali (teleta obeh spolov, lanščaki in junice). Delež košut v načrtu je na zgornji dopustni meji ali 26 % oz. 299 živali. Višji odstrel košut je zaželen predvsem na spodnjem delu Krasa, Vrheh, Vipavski dolini in v Istri. V razdelilniku odstrela za leti 2023 -2024 se smiselno (do 26 % strukture) upošteva v preteklem obdobju nerealiziran odzem košut za posamezna lovišča. Dopusten je maksimalno 20 % odzem trofejnih jelenov (dvo ali večletnih) ali 224 živali.

Za preprečitev škod v kmetijstvu je potreben večji odstrel lociran okrog intenzivnih kmetijskih površin (sadovnjakih, oljčnikih, vinogradih) na Vrheh, Vipavski dolini, na spodnjem Krasu in večjih sadovnjakih v

Brkinih ter v gozdu, na katerih se je vršila obnova - konkretno obnova požarišča na Goriškem krasu, Brestovici in Šumki pri Komnu in Črnotičah.

Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi

starost	št.	%		št.	%
tele M	184	16	tele Ž	230	20
lanščak 1+	92	8	junica 1+	115	10
jelen 2 - 4	115	10	košuta 2+	299	26
jelen 5 +	115	10			
skupaj M	506	44	skupaj Ž	644	56
SKUPAJ navadni jelen					1.150

območje	načrt 2023-2024	načrt 2021 - 2022	index
KRAŠKI LUB	492	430	114
BRKINSKI LUB	554	505	110
ISTRSKI LUB	104	85	122
SKUPAJ LUO	1150	1020	113

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Usmeritve za lovišča spodnjega dela istrskega LUB (Dekani, Marezige, Šmarje, Koper, Izola in Strunjan):

1. lovišča imajo skupni osnovni načrt, pri čemer se strukturnega odstrela posebej ne omejuje. Edino pomembno določilo je, da se odstrel jelena 2+ obvezno pokriva z dvema živalima t.i. »mulaste« jelenjadi (teleta obeh spolov, junica, košuta 2+), od katere je vsaj ena žival obvezno košuta 2+;
2. načrt za lovišča dela istrskega LUB je prikazan v letnem načrtu lovišča Dekani;
3. odvzem se navzgor tako po loviščih kot tudi glede na osnovni del, ne omejuje.

Usmeritve za lovišča v Vipavski dolini (Tabor Dornberk in Brje Erzelj):

1. zaradi preprečevanja nastajanja velikih škod na kmetijskih zemljiščih in prehajanja jelenjadi v Vipavsko dolino je v loviščih omenjenega območja treba težiti k popolnemu oz. »čim večjemu« odvzemu jelenjadi;
2. načrt in razdelilnik odvzema je za ti dve lovišči le okvirjen in ga ni treba dosegati;
3. težiti je treba k čim višjemu doseganju načrtovanega odvzema tako po številu, kot v strukturi;
4. odvzem se navzgor tako številčno, kot strukturno, ne omejuje.

Območje požarišča Goriški Kras (Trstelj – Kostanjevica in Fajti Hrib

1. V loviščih Trstelj – Kostanjevica in Fajti Hrib se načrtuje normalni odvzem jelenjadi, s povečanim dopustnim odstopanjem odvzema skupno in v posameznih starostno spolnih razredih do - 30 %, s tem da mora odstrel jelena 2+ obvezno pokriva z dvema živalma »mulaste« jelenjadi (teleta obeh spolov, junica, košuta 2+), od katere je vsaj ena žival obvezno košuta 2+.
2. Odvzem navzgor sorazmerno s preseganjem skupno načrtovanega odvzema ni omejen.

Ostalo območje

1. Dopustna odstopanja so v višini do +/-15 % od skupno načrtovanega števila odvzema.
2. Načrta odvzema v razredu dve in večletnih jelenov ni treba realizirati ter ga tudi ni dovoljeno presepati, razen sorazmerno s preseganjem skupno načrtovanega odvzema.
3. Načrtovani odvzem jelenov starostnega razreda 5 + let se ne sme presepati, lahko pa se ga nadomesti z odvzemom mladih 2-4 letnih.
4. Pri košutah je dovoljeno odstopanje do +/-15 %, pri teletih in enoletnih osebkih pa do +/-30 % od načrtovanega števila odvzema (zaokrožitev na najbližjo celo vrednost). Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje od načrta šteje realizacija +/-2 živali, pri čemer načrta odvzema dve in večletnih jelenov ni dovoljeno presepati.
5. Odstrel košut mora znašati vsaj 100 % višine odstrela dve in večletnih jelenov.

6. V območjih, kjer je treba številčnost zelo znižati: Tabor Dornberk, Brje Erzelj, Dekani, Marezige, Koper, Izola, Šmarje in Strunjan, je potrebno težiti k popolnemu oz. »čim večjemu« odvzemu jelenjadi. Zaradi izredno velikih škod, ki jih povzroča jelenjad, pa je treba z razdelilnikom odstrel povečati v vinogradniškem delu območja, kamor spada del lovišč Vrhe Vrabče, Kras Dutovlje, Štanjel, Jezero Komen, Dolce Komen, Trstelj Kostanjevica in Fajti hrib.
7. Preseganje realiziranega odvzema od načrtovanega prek meja dopustnih odstopanj, ki bi nastalo kot posledica evidentiranih izgub jelenjadi po končani lovni dobi na posamezno spolno in starostno kategorijo ali po izpolnitvi načrtovanega odvzema v posamezni spolni in starostni kategoriji, ne šteje kot kršitev določil načrta.

Območje stalne prisotnosti volka - veljajo podobna določila kot v ostalem območju razen:

1. V območjih s prisotnostjo volka se njihov regulativni vpliv na jelenjad upošteva s korigirano strukturo odvzema, v kateri je manjši delež telet.
2. **Odstrel košut mora na območju stalne prisotnosti volkov znašati vsaj 60 % višine odstrela 2 in več letnih jelenov.**
3. Navedeno velja za lovišča z načrtovanim skupnim odvzemom najmanj 10 živali.

Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema in telesnih mas navadnih jelenov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	% skupaj
Teleta M	61	66	68	66	83	81	425	35,0	16,5
Lanščaki	32	43	41	41	52	40	249	20,5	9,7
Jeleni 2-4	47	45	48	48	49	48	285	23,5	11,1
Jeleni 5-9	22	28	24	29	38	34	175	14,4	6,8
Jeleni 10 +	11	9	14	14	12	21	81	6,7	3,2
Skupaj JELENI	173	191	195	198	234	224	1215	100,0	47,3
Teleta Ž	66	64	74	73	80	86	443	32,7	17,2
Junice	39	35	49	46	49	46	264	19,5	10,3
Košute 2+	88	103	115	100	117	125	648	47,8	25,2
Skupaj KOŠUTE	193	202	238	219	246	257	1355	100,0	52,7
SKUPAJ odstrel in izgube	366	393	433	417	480	481	2570		100,0

100,0 107,4 118,3 113,9 131,1 131,4

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Načrt - skupaj	400	416	435	480	510	510	2751
Odstrel in izgube / načrt	91,5	94,5	99,5	86,9	94,1	94,3	93,4
Delež JELENOV	47,3	48,6	45,0	47,5	48,8	46,6	47,3
Delež trofejnih jelenov 2+ in več	21,9	20,9	19,9	21,8	20,6	21,4	21,1
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spo	54,1	52,9	53,6	54,2	55,0	52,6	53,7

Izgube								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	21	23	22	21	22	29	138	65,1
Naravne izgube	14	13	9	11	15	12	74	34,9
Skupaj izgube	35	36	31	32	37	41	212	100,0
% izgub	9,6	9,2	7,2	7,7	7,7	8,5	8,2	
Odstrel	331	357	402	385	443	440	2358	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	3	6	1	3	1	3	17	8,0
2 bolezen	0	0	0	0	1	1	2	0,9
3 krivolov	2	1	0	0	2	1	6	2,8
4 cesta	15	17	13	17	14	21	97	45,8
5 železnica	4	5	9	4	6	7	35	16,5
6 zveri	7	6	6	7	7	5	38	17,9
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	4	1	2	1	6	3	17	8,0

Telesne mase (biološka telesna masa)							
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Teleta M	42,8	42,7	43,9	45,2	45,4	42,2	
Indeks	100,0	99,7	102,5	105,4	106,0	98,4	
Lanščaki	73,8	75,5	77,3	73,7	75,7	67,6	
Indeks	100,0	102,2	104,7	99,8	102,5	91,6	
Jeleni 2-4	118,3	125,2	125,8	121,4	116,3	121,0	
Indeks	100,0	105,9	106,4	102,7	98,3	102,3	
Jeleni 5-9	152,2	152,6	160,2	163,3	150,2	154,7	
Indeks	100,0	100,2	105,3	107,3	98,7	101,6	
Jeleni 10 +	157,1	165,6	158,1	158,6	148,7	148,7	
Indeks	100,0	105,4	100,6	100,9	94,7	94,6	
Teleta Ž	41,0	39,3	41,3	41,8	41,6	40,0	
Indeks	100,0	95,9	100,9	102,0	101,5	97,8	
Junice	65,9	63,3	65,3	63,4	64,7	62,2	
Indeks	100,0	96,1	99,1	96,1	98,1	94,3	
Košute 2+	79,1	77,4	80,2	80,0	77,6	76,7	
Indeks	100,0	97,8	101,3	101,1	98,0	97,0	

4.3 Damjak (*Dama dama*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Damjak je bil na območju Primorskega LUO izpuščen pred približno 37 leti na podlagi tedanje lovske politike in je kot neavtohtona vrsta prisoten na območju lovišč Tabor Sežana, Gaberk Divača in Videž Kozina oz. na področju Lipice, Kokoške, Starega Tabora, Lokve in Videža, v t.i. »trikotniku«. V tem območju ga tudi obravnavamo. V ostalem območju se mestoma lahko pojavljajo posamezne živali oz. manjše skupinice, v zadnjih letih predvsem kot prebegle živali iz obor.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

Odvzem iz narave presega načrtovani del in znaša 20 živali, ob čemer 18 živali predstavlja odstrel, izgubi pa sta 2. Realizacija načrtovanega je 100 %, od tega je 45 % odvzema realiziranega v lovišču Gaberk Divača, 40 % v Tabor Sežana in po 5 % v loviščih Brkini, Marezige ter Rižana. Ob dejstvu, da v preteklih dveh letih ne beležimo pobegov iz obor, je odvzem številčno dober, hkrati pa tudi sledi strukturno načrtovanim ciljem (predvsem v lovišču Tabor Sežana). Spolno razmerje odvzema je porušeno v korist moškega spola (65 %, starostno pa je odvzetih 45 % pred reproduktivnega dela in 65 % starejših živali. Delež košut 2+ v odvzemu je 30 %. Delež jelenov nad dve leti pa 35 %. Evidentiranih izgub je malo, v dveh letih le 2, kar predstavlja 8 % odvzema. Ena žival je izgubljena od zveri, druga pa iz neznanega razloga.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Načrtovani odvzem je presežen, realizacija je 119 %. Z damjakom načrtno upravlja le LD Tabor Sežana, kjer je šestletni odvzem 27 živali (v povprečju slabih 5 živali/leto) in kar je dobrih 53 % celotnega odvzema v LUO. V ostalih delih LUO je odstrel bolj ali manj slučajnosten. Odvzem je zabeležen še v loviščih Gaberk Divača, Videž Kozina, Brkini, Dekani, Marezige, Rižana in Timav – Vreme (slučajnostni odvzem ene do največ pet živali). V preteklem obdobju sledimo trendu dokaj konstantnega – relativno majhnega odvzema, nekaj živali/leto (odvzem do 10 živali). V spolni strukturi je odvzem porušeno, delež ženskega spola znaša le 33 %, moškega 67 %. V spolni strukturi pa prevladujejo starejši jeleni (več kot 2 leti) s 41 %, delež košut je slabih 26 %, teleta obeh spolov 18 %, lanščaki 14 % in junice 2 %. Delež izgub v odvzemu je relativno majhen in znaša 12 % odvzema ali 6 živali. Med izgubami je 1/2 nenaravnih in 1/2 naravnih. Prevladujejo izgube v prometu s 50 %, sledijo izgube od zveri 33 % ter 17 % neznanih izgub. Ostalih izgub ni evidentiranih.

Presoja uspešnosti upravljanja

Na širšem področju okrog Lipice se je številčnost damjaka povečala. Formirane so tudi že nekoliko večje skupine živali, kar je vsekakor bil cilj upravljanja. Skladno z nekoliko večjo številčnostjo je tudi spolna in starostna struktura bolj usklajena. Še vedno pa je nekoliko porušeno spolno razmerje (v korist ženskega spola). Izredni in neomejeni odstreli izven opredeljenega območja, kjer se z damjakom upravlja, so iz narave izločili večino pobeglih živali iz obor. V zadnjih dveh letih sta bila odvzeta dva jelena (Brkini in Marezige) ter eno tele v lovišču Rižana.

- populacija je vitalna in zdrava, škod v prostoru ni zaznanih
- medvrstni odnosi z drugimi rastlinojedi so stabilni in nimajo posebnega vpliva
- telesne mase in mase trofej se med posameznimi leti bistveno ne spreminjajo.

Ocena stanja populacije

Na ožjem območju Lipice so se ponovno začele formirati skupinice (v zimskem času videno tudi do 20 živali skupaj). Posamezne osebkke in manjše skupine se videva še na širšem območju okrog Lipice (Škibini, Lokev, Zavodi, Videž, Divaški Radvanj, Stari tabor, Povir), vendar še vedno v okviru t.i. trikotnika. Ugotavljamo, da se številčnost damjaka rahlo veča, a je vrsta je še vedno ranljiva. Za bolj gotove analize je potreben daljši čas. Izven t.i. trikotnika se lahko pojavijo živali, ki so ostale po pobegih iz obor in jih je treba iz narave odstraniti. Odstrela izven t.i. trikotnika ne omejujemo niti številčno, niti spolno, niti starostno. Zaradi nizkega odvzema košut 2+ v t.i. trikotniku v preteklosti ocenjujemo, da je treba več pozornosti nameniti odstrelu kategorije zelo starih – prestarelih košut.

Prilagojeni cilj

Zaradi primernosti okolja t.i. trikotnika je vsekakor smotno to vrsto ohraniti, še posebej, ker naseljuje večinoma del območja, ki ga je avtocestna infrastruktura nekako izolirala, kar preprečuje prostorsko širjenje (sub)populacije. Z damjakom se tu upravlja, vendar v taki številčnosti, da bo usklajena z okoljem ter da ne bodo porušeni medvrstni in znotraj vrstni odnosi.

Kratkoročno je cilj še nekoliko dvigniti številčnost v t.i. trikotniku. To želimo s pomladitvijo oz. povečanjem srednje starega - rodnega dela populacije.

Izven t.i. trikotnika se damjaka smatra kot nezaželeno vrsto in se teži k njegovi popolni odstranitvi iz okolja.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

Odvzem damjaka načrtujemo le v loviščih Tabor Sežana in Gaberk Divača, kjer tudi v letih 2023 in 2024, zaradi obveznega poseganja v kategorijo košut 2+, načrtujemo pokrivanje odstrela trofejnih jelenov s starejšimi košutami. Načrtujemo odvzem 6 jelenov (4 v Tabor Sežana in 2 v Gaberk Divača). Odstrel enega jelena se v vsakem lovišču prične z lovno dobo, naslednjega jelena pa se dovoli šele po odstrelu starejše košute. Dovoljen je tudi odstrel 2 lanščakov moškega spola in 4 telet ne glede na spol. 1+ ženskega spola se ne lovi.

Preglednica 4.3.1: Načrt odvzema damjaka

starost	število	starost	število
tele M ali Ž			4
lanščaki	4	junice	0
jeleni 2+	6	košute 2+	6
SKUPAJ			20

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Odvzem v razredu jelena 2+ ni vezan na starostni razred. V kolikor je možno oceniti naj se odstrel košut vrši v kategoriji starejših (9 in več let). Odstrel se v kategoriji starejših živali lahko poveča za 50 %, a vedno s predhodnim odstrelom starih košut, šele nato je dovoljen povečan odstrel starejšega jelena. Kategorije 0+ in 1+ ni dovoljeno presepati. Izven dela t.i. trikotnika (območje med avtocestami) je odstrel damjaka neomejen v vseh loviščih Primorskega LUO, tudi v delu loviščih – Gaberk Divača in Tabor Sežana.

Preglednica 4.3.2: Analiza odvzema in telesnih mas jelena damjaka

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Teleta M	1	2	0	0	0	3	6	17,6	11,8
Lanščaki	0	2	1	1	1	2	7	20,6	13,7
Jeleni 2-4	2	1	3	2	2	2	12	35,3	23,5
Jeleni 5-9	2	0	1	3	1	1	8	23,5	15,7
Jeleni 9 +	0	0	0	0	1	0	1	2,9	2,0
Skupaj JELENI	5	5	5	6	5	8	34	100,0	66,7
Teleta Ž	1	0	0	1	1	0	3	17,6	5,9
Junice	1	0	0	0	0	0	1	5,9	2,0
Košute 2+	0	1	4	2	2	4	13	76,5	25,5
Skupaj KOŠUTE	2	1	4	3	3	4	17	100,0	33,3
SKUPAJ odstrel in izgube	7	6	9	9	8	12	51		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Načrt - skupaj	6	4	5	8	10	10	43
Odstrel in izgube / načrt	116,7	150,0	180,0	112,5	80,0	120,0	118,6
Delež JELENOV	71,4	83,3	55,6	66,7	62,5	66,7	66,7
Delež trofejnih jelenov 2+ in več	57,1	16,7	44,4	55,6	50,0	25,0	41,2
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	42,9	66,7	11,1	22,2	25,0	41,7	33,3

Izgube								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	0	1	0	2	0	0	3	50,0
Naravne izgube	0	0	1	0	1	1	3	50,0
Skupaj izgube	0	1	1	2	1	1	6	100,0
% izgub	0,0	16,7	11,1	22,2	12,5	8,3	11,8	
Odstrel	7	5	8	7	7	11	45	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	0	0	0	0	0	1	1	16,7
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	0	1	0	2	0	0	3	50,0
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri	0	0	1	0	1	0	2	33,3
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	0	0	0	0	0	0	0	0,0

4.4 Gams (*Rupicapra rupicapra*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Gamsi so v Primorskem LUO prisotni že nekaj let. V zadnjih letih se pojavljajo v različnih časovnih intervalih, mestoma v loviščih Vrhe Vrabče, Raša Štorje, Senožeče in Tabor Dornberk kot manjše skupinice ali posamezni osebk, ki v ta lovišča pridejo z Nanosa. Pojavljajo se tudi na območju Brestovice na Krasu (lovišče Jezero Komen), kot deli kolonije izpuščenih gamsov, ki je nastala v Italiji. V letu 2018 so bili opaženi na Kraškem robu, kot posamezne živali jih lahko najdemo tudi v ostalih loviščih v LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

V letih 2021 in 2022 je bila iz narave odvzeta en enoletni kozel. Izgub v tem obdobju ni zabeleženih.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Odvzem v zadnjih šestih letih se giba v razponu od 1 – 3 živali in se izvaja v glavnem na področju doline Raše, v letu 2018 tudi na Kraškem robu. Skupaj je v šestletnem obdobju odstreljenih (izgub ni zabeleženih) 9 živali, od tega 8 moškega spola in ena ženskega spola. 67 % je večletnih samcev, 22 % kozlov v prvem starostnem obdobju in 11 % je starejših koz. Odstrel je slučajnost in sovpada s periodično, tako časovno kot tudi prostorsko, pojavnostjo gamsov v posameznih loviščih ter spleta srečnih naključij.

Presoja uspešnosti upravljanja

Gams ostaja obrobna divjad, ki se v območju pojavlja na tradicionalnih mestih. Prostorsko se gamsi ne širijo. Številčnost ostaja nizka.

- Odvzete živali so bile vitalna in zdrave, škod v prostoru ne beležimo,
- medvrstni odnosi z drugimi rastlinojedi so stabilni in nimajo posebnega vpliva,
- telesne mase in mase trofej se med posameznimi leti bistveno ne spreminjajo.

Ocena stanja populacije

Možnost prihoda gamsov v Primorsko LUO je predvsem iz Nanoške planote in iz R Italije (Brestovica pri Komnu in Kraški rob nad Dolino). V vseh primerih gre za posamezne živali ali skupinice par živali. Prostorsko ostaja velika verjetnost pojavljanja in s tem odstrela le v posameznih delih LUO. Kot vrsta je v naravnem okolju povsem neproblematična.

Prilagojeni cilji

Vrsta nima tradicionalnega upravljanja, zato zanjo ne načrtujemo posebnih del v okolju. Prav tako ne načrtujemo spolne in starostne strukture odstrela. Odstrela ne razdeljujemo na lovišča.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

Odvzem je strukturno neomejen, številčno pa se ga v območju LUO omeji na do 10 živali. Načrta ni treba dosežati. Upravljalci lovišč - LD naj v skladu z vodenjem evidenc odvzema pristopijo tudi k evidentiranju pojavnosti gamsov v območju svojega lovišča (datumsko beleženje in geokoordinate).

Preglednica 4.4.1: Analiza odvzema in telesnih mas gamsov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Kozli 1+	0	1	0	0	0	1	2	25,0	22,2
Kozli 2+	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
I. starostni razred	0	1	0	0	0	1	2	25,0	22,2
Kozli 3+ do 7+	0	2	2	1	0	0	5	62,5	55,6
Kozli 8+ in več	0	0	1	0	0	0	1	12,5	11,1
Skupaj KOZLI	0	3	3	1	0	1	8	100,0	88,9
Mladiči Ž	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Koze 1+	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Koze 2+	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
I. starostni razred	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Koze 3+ do 10+	1	0	0	0	0	0	1	100,0	11,1
Koze 11+ in več	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Skupaj KOZE	1	0	0	0	0	0	1	100,0	11,1
SKUPAJ odstrel in izgube	1	3	3	1	0	1	9		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Načrt - skupaj	10	10	10	10	10	10	60
Odstrel in izgube / načrt	10,0	30,0	30,0	10,0	0,0	10,0	15,0
Delež KOZLOV	0,0	100,0	100,0	100,0	#DEL/0!	100,0	88,9
Delež kozlov 2+ in več	0,0	66,7	100,0	100,0	#DEL/0!	0,0	66,7
Delež koz 2+ in več	100,0	0,0	0,0	0,0	#DEL/0!	0,0	11,1
Delež mladih (mladiči, 1+) ne glede na spol	0,0	33,3	0,0	0,0	#DEL/0!	100,0	22,2

Izgube								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
% izgub	0,0	0,0	0,0	0,0	#DEL/0!	0,0	0,0	
Odstrel	1	3	3	1	0	1	9	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	0	0	0	0	0	0	0	0,0
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	0	0	0	0	0	0	0	0,0
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	0	0	0	0	0	0	0	0,0

4.5 Divji prašič (*Sus scrofa*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Populacijsko divjega prašiča obravnavamo v okviru Primorskega LUO. Odvzem (tako načrt kot tudi realizacijo) pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB. Divji prašič je prisoten v vseh loviščih LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

V zadnjih dveh letih je odvzem divjih prašičev rekordno visok. Načrt odvzema je bil presežen, realizacija je 144 % ali drugače - od načrtovanih 6.800 je bilo odvzetih 9.829 živali, kar je največ kadarkoli. Odvzem je v primerjavi s preteklim dvoletnim obdobjem višji za 3.194 živali ali v povprečju za nekaj manj kot 107 živali na lovišče. Spolna struktura odvzema je bila porušena v korist moškega spola M : Ž = 1 : 0,92 in se je v primerjavi s preteklim obdobjem izboljšala. Bolj kot pri mladih (torej skupaj), je pomembno razmerje pri enoletnih in starejših živalih, kjer pri 1+ še vedno prevladuje moški spol z razmerjem M : Ž = 1.944 : 1.532 živali ali M : Ž = 1 : 0,8. V zadnjih letih je to razmerje dosti bolj izenačeno. V 13 % deležu odvzema starejših osebkov obeh spolov je 694 merjascev ali 7 % odvzema in 1.074 starejših svinj ali 11 % odvzema. Delež odvzema rodnege dela populacije (svinje >1 leto) je 26,5 %. Podobno kot odvzem so se tudi škode pri prašiču znatno povečale, so pa še vedno dosti manjše kot v letih 2012 in 2013 – za tretjino manjše. Škode so se povečale, zaradi visokega prirastka in majhnega obroda gozdnega drevja v letu 2021 ter močne suše v letu 2022, in so pogojno vzdržne.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Populacija divjih prašičev na Primorskem že skoraj desetletje izkazuje povečano številčnost, ki pa v posameznih letih lahko hitro pade (tudi do 25 % nižji odvzem). Skladno s tendenco večje številčnosti smo povečevali tudi načrt, ki ga praviloma vedno tudi presegamo. Najvišji odvzem beležimo v letu 2021, ko je bilo odvzetih 5.670 živali. V letu 2022 pa je bil odvzem nižji – 4.159 živali, a še vedno zelo visok. Nekako se nam ciklično pojavlja padec odvzema na vsake 4 leta. Res pa je, da se nam odvzem nato še poveča. Očitno s preteklimi posegi nismo uspeli docela znižati številčnosti divjega prašiča. Pri prirastku vrste ima velik pomen tudi delež oplojenih mlajših svinj (1+ ali celo 0+), zato mora biti v odvzemu dovolj visok delež ženskega dela populacije (svinje 1+ in 2+). V zadnjem šestletju je ta že visok in znaša 25 %.

Številčno odvzem prašičev v Primorskem LUO nikoli ni bil nizek. Prav tako je starostna struktura šestletne realizacije ustrezna - v kolikor bi bila populacija stabilna. V stanju povečane številčnosti pa je delež odvzema ženskega – rodnege dela še vedno prenizek. Kljub vsem strukturno načrtovanih odstrelah je bila številčnost prašičev v zadnjih dveh letih (predvsem v letu 2021) izjemno velika in je odvzem preteklih dveh let dosegel rekord.

Preglednica 4.5.1: Načrt odvzema divjih prašičev po LUB

območje	divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)							
	načrt	odvzem	% real.	% Ž spola	% mladih	% merjascev 2+	% svinj 2+	delež svinj >1 leto
KRAŠKI LUB	2.244	3.383	151	49	87	4	9	25
BRKINSKI LUB	2.516	3.362	134	48	77	9	13	28
ISTRSKI LUB	2.040	3.084	151	47	82	8	10	26
SKUPAJ LUO	6.800	9.829	145	48	82	6	10	23

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilji postavljeni v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO za obdobje 2011-2020 niso doseženi. Škoda se je v zadnjih dveh letih povečala in dosega cca 2/3 najvišjih škod v letih 2012 in 2013. Nihanja škod so bolj kot posledica letne številčnosti prašičev posledica prehranske ponudbe v obliki obroda plodonosnih drevesnih vrst (hrasta in bukve). Skokovito naraščanje škod v preteklih dveh letih je posledica zelo dobrega obroda drevesnih vrst v letu 2020 (in z njim povezan prirastek divjega prašiča) ter izredno slab obrod v letu 2021 in 2022. Z načrti in visoko realizacijo odstrela skušamo doseči zmanjšanje populacije, kar nam zaenkrat ne uspeva. V posameznih letih se odvzem sicer zniža, a se v naslednjem lahko ponovno poviša. Cilj trajnejšega znižanja populacije ni dosežen, zato je treba še naprej vztrajati na relativno visokih posegih v populacijo, tudi zaradi groženj s pojavom afriške prašičje kuge (APK) v Sloveniji.

Ocena stanja populacije

Divji prašič je razširjen po celem LUO. Številčnost je v posameznih loviščih različna, a povsod velika. Naraščanje ali padanje številčnosti je zelo odvisno od naravnega obroda želoda, ki med leti niha. V preteklem obdobju je bila največja številčnost v kraškem LUB in to ob meji s R Italijo ter v brkinskem LUB ob meji s R Hrvaško. Velika številčnost divjih prašičev negativno vpliva tudi na populacijo srnjadi in damjaka. Zdravstveno stanje je dobro, bolezni ni zaznati. Ob meji z R Italijo se telesne mase prašičev še vedno razlikujejo od mas prašičev osrednjega območja. V glavnem so bistveno nižje od povprečja v LUO.

Prehrambeni, bivalni, predvsem pa klimatski pogoji v LUO so za divje prašiče zelo ugodni. Obrod žira, želoda in kovanja je bil sicer v letu 2021 in 2022 slab. Telesne mase, tako mladičev obeh spolov kot ozimk so v letu 2022 nekoliko nižje kot v preteklem letu (indeks telesne mase mladičev obeh spolov je 83, samo ozimk pa 84). Sploh slednje so pomemben podatek z vidika napovedi prirastka vrste. Ocena stanja oplojenosti ozimk in lanščakinj v mesecu januarju 2023 nakazuje, da bo prašičev v prihodnjem letu manj. V LUO velja ocena, da je številčnost divjega prašiča še vedno previsoka.

Prilagojeni cilji

Številčnost divjih prašičev je previsoka, zato jo je treba znižati. Kratkoročni cilj v LUO je še zmanjšati številčnost oz. doseči takšno številčnost prašičev, da bodo škode, ki jih povzročajo v okolju, manjše. Nižja številčnost prašičev je tudi zahteva v pričakovanju morebitnega pojava APK.

Ob zadostni količinski regulaciji je treba tudi z vidika kvalitete posega v populacijo doseči nekoliko bolj stabilno socialno (spolno in starostno) strukturo populacije.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

Načrt odvzema v letih 2023 in 2024, pričakovani nižji številčnosti, načrtujemo 6 % povečan odvzem oz. 7.200 divjih prašičev iz narave (70 % realizacije preteklih dveh let). Podrobna razdelitev načrta odvzema na starostne in spolne kategorije je izvedena v skladu z navodilom MKGP (dokument št. 341-1/2016/1 z dne 22. 2. 2016), ki določa, da se načrtuje le skupno kvoto in enotno minimalno kvoto svinj in lanščakinj.

Preglednica 4.5.2: Načrt odvzema divjih prašičev

Starostni razred	Načrt odvzema /št. živali
Ozimci obeh spolov, lanščaki in merjasci 2+	5.760 (80 %)
Svinje 2 + in lanščakinje	min 1.440 (20 %)
SKUPAJ	7.200

Preglednica 4.5.3: Primerjava načrta odvzema divjih prašičev

območje	načrt 2021-2022	načrt 2023-2024	index	% v LUO
KRAŠKI LUB	2.244	2.376	106	33
BRKINSKI LUB	2.516	2.664	106	37
ISTRSKI LUB	2.040	2.160	106	30
SKUPAJ LUO	6.800	7.200	106	100

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema:

- načrtuje se le skupni odzem lanščakinj in svinj 2+, ki naj v LUO skupaj dosega **minimalno 20 %**,
- odzem ostalih kategorij divjega prašiča (po spolu in starosti) se posebej ne načrtuje,
- načrtovano višino odvzema je dovoljeno neomejeno presepati v vseh kategorijah,
- povečan odzem naj se načrtuje prvenstveno v tistih loviščih, kjer je škoda zelo velika,
- dopustno odstopanje realizacije od načrta, zaradi populacijskih nihanj ali drugih objektivnih razlogov, zaradi katerih osnovni načrt ne bi bil dosežen, je skladno s sprejetim Območnim načrtom za Primorsko LUO 2011-2020 za vse kategorije divjih prašičev, tudi za združeno kategorijo lanščakinj in svinj 2+, - 30 %, kjer pa se mora hkrati ob nedoseganju osnovnega načrta ohranjati skupni minimalni delež (vsaj 20 %) lanščakinj in svinj 2+ v odvzemu,
- ob doseganju skupnega min. deleža lanščakinj in svinj v osnovnem načrtu odvzema za lovišče, le tega ob preseganju načrta ni treba več dosežati, je pa morebitni nadaljnji odzem teh kategorij zaželen,
- v kolikor je na nivoju LUB dosežena min. načrtovana kvota lanščakinj in svinj 2+, zagotavljanje min. deleža lanščakinj in svinj 2+ v odvzemu na nivoju posameznega lovišča ni potrebno.

Ostali ukrepi v populaciji divjega prašiča:

- Odstrel morebitnih osebkov, ki kažejo znake križanja z domačim prašičem ali drugimi podvrstami evropskega divjega prašiča (*Sus scrofa europea*) je v sprejetih in veljavnih lovnih dobah prednosten in neomejen v vseh loviščih. Določitev kriterijev za razvrščanje prašičev v to kategorijo se pripravi tekom leta v dogovoru z ustreznimi strokovnimi inštitucijami (dolžine čeljusti, telesne mase posameznih starostnih in spolnih razredov).

Za mejno območje med Zahodno visoko kraškimi in Primorskimi LUO ob reki Vipavi, veljajo zaradi škod od divjih prašičev, ki prehajajo iz Primorskega LUO preko reke Vipave v ZVK LUO, sledeče dodatne - med LUO usklajene smernice:

- Poveča se intenziteta načrta odvzema v obeh LUO in sicer v kraškem bazenu (Primorsko LUO) in osrednjem območju divjega prašiča (ZVK LUO). Predvsem pa se poveča intenziteta odvzema v loviščih v spodnji Vipavski dolini.
- Zaradi intenzivnega odstrela divjih prašičev lahko lovišča z največjim odstrelom (v ZVK LUO Gorica, Lijak in Čaven; v PRI LUO Fajti hrib, Tabor Dornberk in Brje Erzelj) uporabljajo dodatna krmišča. Ta krmišča smejo biti založena z minimalno količino krme (do 2 kg koruze na dan), uporabljajo pa se samo v času, ko olajšajo lov, sicer naj se ne zalagajo. Krmišča morajo biti locirana izven območja kmetijskih površin v gozdnem prostoru. Lokacije dodatnih krmišč se predhodno uskladijo z ZGS in lovsko inšpekcijo. Število in lokacije se aktivirajo na podlagi odločbe inšpekcije in niso predmet subjektivne presoje upravljavca lovišča.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi, ki jih predpiše minister, pristojen za veterinarstvo. V ta namen morajo LD odvzeti vzorce krvi oziroma organov za preiskave na določene bolezni, v skladu s programom, Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Pred in v primeru pojava APK so LD dolžne izvajati določila vseh predmetnih predpisov, predvsem »Zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS, št. 200/20; dalje zakon)« in ostalih, ki se navezujejo na omenjen zakon (npr. »Sklep o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS št. 10/21; v veljavi od 23. 1. 2021). Zakon med drugim določa, da mora vsak (torej tudi lovec), ki v naravi najde poginulega divjega prašiča (ne glede na vzrok pogina, npr. neznan vzrok, bolezen, povoz,...) o tem **obvestiti Center za obveščanje na telefonsko številko 112**. Upravljalci lovišč naj svoje člane tudi informirajo o primernih ravnanjih za preprečevanje oziroma zmanjšanje tveganja za vnos bolezni. Še zlasti morajo biti o primernih ravnanjih seznanjeni lovski turisti, ki lovijo v državah, kjer je APK že prisotna, pa tudi ostalih državah, saj se virus APK prenaša tudi s kontaminirano opremo, obleko ter mesnimi izdelki. **Vse relevantne informacije v zvezi z APK** so dostopne na spletni strani:

<https://www.gov.si/teme/afriška-prasicja-kuga-pri-divjih-prasicih>.

V skladu z 12. členom ZNUAPK Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vsako leto upravljavcem lovišč in LPN izplačuje stimulacijo za izvajanje intenzivnega odstrela divjih prašičev v preteklem letu (za vsakega odstreljenega divjega prašiča, ki presega izračunano osnovo, ki je za vsako lovišče objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave) ob upoštevanju biovarnostnih ukrepov v skladu z načrtom ravnanja.

Preglednica 4.5.4: Analiza odvzema in telesnih mas divjih prašičev

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	832	591	919	823	1435	1024	5624	48,8	25,6
Lanščaki	571	494	727	809	1158	786	4545	39,4	20,7
Merjasci 2+	186	123	171	186	413	281	1360	11,8	6,2
Skupaj PRAŠIČI	1589	1208	1817	1818	3006	2091	11529	100,0	52,6
Mladiči Ž	769	535	841	658	1198	928	4929	47,4	22,5
Lanščakinje	479	383	479	497	823	709	3370	32,4	15,4
Svinje 2+	285	224	281	244	643	431	2108	20,3	9,6
Skupaj SVINJE	1533	1142	1601	1399	2664	2068	10407	100,0	47,4
SKUPAJ odstrel in izgube	3122	2350	3418	3217	5670	4159	21936		100,0
	100,0	75,3	145,4	94,1	176,3	73,4			

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Načrt - skupaj	2600	2800	2800	3000	3400	3400	18000
Odstrel in izgube / načrt	120,1	83,9	122,1	107,2	166,8	122,3	121,9
Delež PRAŠIČEV	50,9	51,4	53,2	56,5	53,0	50,3	52,6
Delež mladičev ne glede na spol	51,3	47,9	51,5	46,0	46,4	46,9	48,1
Delež lanščakov ne glede na spol	33,6	37,3	35,3	40,6	34,9	35,9	36,1
Delež večletnih - 2+ ne glede na spol	15,1	14,8	13,2	13,4	18,6	17,1	15,8

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	48	52	67	89	36	55	347	78,7
Naravne izgube	7	7	7	7	55	11	94	21,3
Skupaj izgube	55	59	74	96	91	66	441	100,0
% izgub	1,8	2,5	2,2	3,0	1,6	1,6	2,0	
Odstrel	3067	2291	3344	3121	5579	4093	21589	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	3	0	3	5	30	4	45	10,2
2 bolezen	0	1	0	0	11	0	12	2,7
3 krivolov	3	0	0	1	4	0	8	1,8
4 cesta	33	41	61	53	26	43	257	58,3
5 železnica	12	10	6	34	3	12	77	17,5
6 zveri	0	2	2	0	2	2	8	1,8
7 psi	0	1	0	1	3	0	5	1,1
8 košilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	4	4	2	2	12	5	29	6,6

Telesne mase (biološka telesna masa)							
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Mladiči M	22,3	24,6	23,3	24,3	18,6	20,9	
Indeks	100,0	110,5	104,4	109,0	83,3	93,9	
Lanščaki	46,9	45,2	55,6	45,2	50,9	43,4	
Indeks	100,0	96,4	118,6	96,3	108,5	92,6	
Merjasci 2+	75,4	73,0	85,1	73,0	73,7	70,5	
Indeks	100,0	96,8	112,8	96,8	97,7	93,4	
Mladiči Ž	20,7	23,6	21,9	23,3	18,1	19,9	
Indeks	100,0	114,2	105,8	112,8	87,8	96,2	
Lanščakinje	41,9	42,4	47,5	42,4	43,4	41,5	
Indeks	100,0	101,2	113,3	101,1	103,6	99,0	
Svinje 2+	60,6	63,6	67,4	64,0	58,3	60,9	
Indeks	100,0	105,0	111,2	105,6	96,2	100,5	

4.6 Šakal (*Canis Aureus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Šakala prostorsko obravnavamo enotno na nivoju LUO, odvzem in načrt pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V sodelovanju ZGS in upravljavcev lovišč se že nekaj let vodi evidentiranje pojavnosti šakalov v loviščih Primorskega LUO. Podatke imamo za skoraj vsa lovišča. Delni monitoring je izveden na Krasu, kjer je bilo kar nekaj odzivnosti. Sodelovali smo tudi v detajlnem monitoringu v okviru CRP projekta, ki ga je vodila Biotehniška fakulteta. Rezultati projekta so potrdili oceno, da je številčnost šakala v Primorskem LUO zelo velika. V območju je bilo kar nekaj šakalov odlovljenih in spremljanih s telemetrijsko ovratnico.

V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 253 šakalov, od tega 143 moškega spola (58 %) in 110 ženskega spola (42 %). Odstrel v preteklih dveh letih predstavlja 237 živali (94 %). 6 % je izgub, pri katerih je dobrih 81 % povozov na cestah, 13 % povozov na železnici ter 6 % drugo. Pomembno je tudi dejstvo, da se je že v letu 2021 realiziral načrtovan dvoletni odvzem z 30 % dopustnim odstopanjem – torej 150 živali. Nadaljnji odstrel se je izvajal na podlagi odločb MKGP, ki je z dvema odločbama dovolil odvzem dodatnih 103 živali. Realizacija dodatnih kvot je bila 90 %.

Preglednica 4.6.1: Pregled odvzema šakala po LUB v letih 2021 in 2022

območje	zlati šakal			% ženskega spola	% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odvzem	% real.			
KRAŠKI LUB	46	113	246	58	45	4
BRKINSKI LUB	42	82	195	58	32	10
ISTRSKI LUB	28	58	207	50	23	7
SKUPAJ LUO	116	253	218	42	100	6

Upravljanje v preteklih šestih letih

Šakal je bil leta 2004 uvrščen na seznam zavarovanih vrst. Novembra 2014 pa je bil z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbo o določitvi divjadi in lovnihih dob (Ur. l. RS, št. 81/14) uvrščen med divjad. Kljub temu se s šakalom ni upravljalo v smislu načrtovanja posegov v populacijo v z odstrelom. Pogoji za izvajanje odstrela je sprejem Uredbo o spremembi in dopolnitvah Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 62/19), ko je umaknjen s seznama pri nas zavarovanih živalskih vrst. V letu 2020 smo z letnimi lovsko upravljavskimi načrti prvič načrtovali odvzem te vrste.

Do leta 2019 smo odvzem beležili le kot izgube. V letu 2020 je bil prvič načrtovan odvzem 45 živali. Realizacija je bila hitra, 100 % je bilo doseženih že v oktobru. Kasneje se je s prerazporeditvijo odvzema v Sloveniji osnovnemu načrtu dodalo še 12 živali. Skupni načrt je bil tako 57 živali. Realizacija je bila 96 %. V preteklih dveh letih se je odvzem močno povečal – realizacija načrta 237 %. V šestletnem obdobju je iz narave bilo odvzetih 319 živali, 45 % od tega v zadnjih dveh letih.

Presoja uspešnosti upravljanja

Ne upravljanje v preteklih letih je omogočilo hitro širitev vrste na celoten LUO. Prave presoje uspešnosti še ne moremo podati, saj z vrsto aktivno upravljamo šele tri leta (načrtovan in realiziran odstrel). Podatki monitoringa, ki temeljijo pretežno na odvzemu (prostorska razširjenost in naraščajoč trend številčnosti), kažejo, da še naprej zagotavljamo ugodno stanje populacije, kar je bil en od preteklih ciljev. Visoka realizacija načrtovanega odvzema ki je bila vselej izredno hitra in visoka, kaže na prostorsko in številčno širjenje šakala v vseh LUB. Številčno in prostorsko širjenje vrste v LUO in Sloveniji tako nismo uspeli ustaviti, kar pomeni, tega pomembnega upravljavskega cilja še nismo dosegli. Tudi vpliv šakala na ostale domorodne vrste, predvsem srnjad sicer še niso preučeni, a lovci ocenjujejo zelo negativen odnos do srnjadi - realizacija odvzema srnjadi je bila sploh izredno slaba v loviščih, kjer je številčnost šakala visoka. Cilj upravljanja je bil le delno realiziran.

Ocena stanja populacije

Oceno stanja povzemamo po Končnem poročilu projekta CRP Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste šakal (*Canis aureus* L.) v Sloveniji (Potočnik in sod.,

2018; dalje CRP), dopolnjeno z aktualnimi podatki monitoringa šakala po metodologiji CRP (za obdobje 11/2016 do 2/2020). Do sedaj zbrani podatki kažejo, da je postal šakal razmeroma pogosta vrsta na območju Primorske in širše okolice Krasa, reproduktivne populacije pa so vzpostavljene ali se vzpostavljajo tudi v večjem delu nižin v severovzhodni in jugovzhodni Sloveniji, vzdolž meje s Hrvaško in Madžarsko, vse pogosteje pa tudi drugje po Sloveniji. Za populacije šakalov na teh območjih je še vedno značilno, da so praviloma sestavljene iz manjšega števila teritorialnih družin oziroma skupin. Od tu se posamezne živali odseljujejo v ostala območja v Sloveniji, kjer se večinoma pojavljajo samotarske teritorialne ali pa klateške živali.

Zbrani podatki in rezultati monitoringa jasno kažejo, da se šakal v Sloveniji v zadnjih 20-ih letih prostorsko in številčno hitro širi. Širjenje in populacijska rast je še posebej intenzivna v zadnjih desetih letih, ko je vrsta z reproduktivnimi pari poselila znaten del zanj primerne prostora. Na osnovi populacijske dinamike, prostorskega pojavljanja in širjenja lahko tudi v Sloveniji šakala opredelimo kot vrsto z ugodnim populacijskim statusom. Podatki o populacijski dinamiki kažejo, da je populacija vitalna in sposobna dolgoročnega obstoja ter ekspanzije predvsem v njej najbolj primernem življenjskem prostoru, tj. v agrarni krajini in krajini z intenzivnejšim vplivom človeka.

Glede na preteklo hitro številčno in prostorsko širjenje populacije ter aktualne podatke monitoringa, je številčnost šakala v Sloveniji v letu 2022 še nekoliko višja kot znaša ocena za leto 2020. Upošteva preteklo populacijsko dinamiko in dejstvo, da šakali še niso vzpostavili teritorijev na vseh habitatno primernih območjih v Sloveniji, pričakujemo težnjo k prihodnji nadaljnji rasti populacije.

V Primorskem LUO se šakal pojavlja tako v Istri kot na Krasu in tudi v Brkinih. Ne glede na podatke literature se šakal pojavlja tudi v območjih pojavljanja volkov. Številčnost je velika, lovci ocenjujejo tudi zelo negativen odnos do srnjadi, vendar je dejanski vpliv šakala na srnjad pri nas še ne preučen.

Ob povečevanju številčnosti in prostorskim širjenjem šakala v LUO lahko pričakujemo naraščanje vplivov vrste na zoocenozo (predvsem vpliv na plenske vrste) in povečano število konfliktnih situacij zaradi plenjenja domačih/rejnih živali.

Prilagojeni cilji

Šakal je uvrščen na Prilogo V Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da smo tudi v Sloveniji dolžni zagotavljati ohranjanje ugodnega stanja populacije šakala.

Obenem je cilj upravljanja vrste v Sloveniji zmanjšanje vplivov vrste na druge domorodne živalske vrste (plenske vrste, npr. srna) in omejevanje škod na domačih/rejnih živalih. Skladno s tem je namen upravljanja populacije šakala ustaviti nadaljnje naraščanje njene številčnosti in prostorsko širjenje.

Ukrepi in usmeritve

Monitoring populacije

Cilj monitoringa je predvsem oceniti število stalno prisotnih – teritorialnih družin in prostorsko razširjenost na območju LUO.

Upravljalci lovišč so dolžni v spletni aplikaciji LZS »monitoring šakala« evidentirati naslednje podatke:

- lokacije in čas smrti posameznih osebkov,
- lokacije in čas oglašanja šakalov,
- lokacije in čas vseh ostalih znakov prisotnosti šakalov.

Odvzem osebkov

Pri načrtovanju odvzema smo izhajali iz zastavljenih ciljev, ocene rasti in prostorskega širjenja populacije ter učinkovitosti preteklega odvzema pri doseganju ciljev.

Skladno z navedenim načrtovani odvzem šakala v Primorskem LUO v obdobju 2023-2024 znaša **360 živali**.

Odvzem je načrtovan na ravni celotnega LUO (oz. na ravni nižjih načrtovalskih enot).

V času veljavnosti tega dvoletnega načrta je izplačevanje odškodnin za škodo, ki jo povzroči šakal v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 65/2020 in 97/2020 – popr.) še vedno v pristojnosti države (MKGP) in sicer v predhodnem obdobju petih let od 1. 5. 2020. Škodo ocenjuje ZGS.

Dopustna odstopanja.

Načrtovanega odvzema ni potrebno dosegati. Dopustno preseganje načrtovanega odvzema znaša 50 %. Preseganje načrtovanega odvzema zaradi evidentiranih izgub, ki nastanejo po izpolnitvi načrtovanega odvzema znotraj meja dopustnih odstopanj, ne šteje kot kršitev določil načrta.

V Lisjaku se beleži spol odvzetih živali, v opombe naj se zabeleži ocenjena starost oz. starostna kategorija (mladič oz. do enega leta stara žival ali odrasel osebek).

Za vsakega odvzetega šakala, je potrebno Komisiji za oceno odstrela in izgub v LUO predložijo fotografijo z datumom ali zapisnik veterinarsko higienske službe o odvozu kadavra.

Upravljavci lovišč morajo o vsakem odvzemu šakala sproti (takoj!) obvestiti OZUL Primorskega LUO ter odvzem vnesti v evidence (Lisjak) v roku 3 dni. OZUL s pravočasnim obveščanjem upravljavcev lovišč skrbi za njihovo sprotno informiranost o realiziranem in še razpoložljivem odvzemu (odstrelu) na ravni LUO.

Preglednica 4.6:2. Analiza odvzema šakala

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Samci	1	3	4	32	85	58	183	57,4
Samice	0	0	3	23	63	47	136	42,6
Skupaj odstrel in izgube	1	3	7	55	148	105	319	
Načrt - skupaj				57	58	58	173	
Odstrel in izgube / načrt				96,5	255,2	181,0	184,4	

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	1	2	7	6	11	4	31	93,9
Naravne izgube	0	1	0	0	1	0	2	6,1
Skupaj izgube	1	3	7	6	12	4	33	100,0
% izgub	100,0	100,0	100,0	10,9	8,1	3,8	10,3	
Odstrel	0	0	0	49	136	101	286	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	0	1	0	0	0	0	1	3,0
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	1	1	4	5	9	4	24	72,7
5 železnica	0	1	3	1	2	0	7	21,2
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje	0	0	0	0	1	0	1	3,0

4.7 Lisica (*Vulpes vulpes*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Lisico prostorsko obravnavamo enotno na nivoju LUO, odvzem pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih je odvzem znašal 1.025 živali. Realizacija načrtovanega je 93 %. Odstreljenih je bilo 944 lisic, kar je 92 % odvzema. Odstrel v povprečju še vedno pomeni približno 16 lisic na lovišče/leto. Evidentirane izgube so znašale dodatno še 81 živali in predstavljajo 8 % celotnega odvzema. V strukturi izgub še vedno izrazito prevladuje povoz - 70 živali ali 86 % vseh izgub. V preteklih dveh letih je evidentiran en pogin lisice zaradi bolezni. Le pri dveh lisicah (0,2 % odvzema) so evidentirane garje. Podatek o izredno nizkih izgubah je dober in nakazuje, da je garjavost ter z njo velik pogin lisic preteklost. Pri realizaciji načrtovanega posega v populacijo lisice je treba upoštevati tudi dejstvo, da je evidentiranje odstrela in izgub v nekaterih loviščih še vedno zelo slabo. V dveh LUB načrtovan odvzem ni dosežen, je pa presežen v istrskem LUB. V vseh so odstopanja v mejah dopustnosti.

Preglednica 4.7.1: Pregled odvzema lisic po LUB

območje	lisica			% ženskega spola	% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odvzem	% real.			
KRAŠKI LUB	356	296	83	50	38	8
BRKINSKI LUB	396	395	100	50	33	10
ISTRSKI LUB	348	334	96	52	29	8
SKUPAJ LUO	1100	1025	93	51	100	8

Skupni odvzem zadnjega šestletja znaša 2.857 živali, od tega je evidentiranih izgub 355 živali ali 12,4 %. Realizacija načrtovanega odvzema je 95 %. Izgub je verjetno še veliko več, saj vse prav gotovo niso evidentirane. V območju je malo evidentiranih izgub poginulih lisic zaradi garjavosti oz. ostalih vrst pogina, čeprav vemo, da je smrtnost pri bolnih lisicah velika. V strukturi izgub prevladujejo povoz na cestah s 85 %. V spremljavi šestletnega odvzema spolne strukture nekoliko prevladuje moški spol z 51 %, kar je nekako že konstanta v vseh letih.

Presoja uspešnosti upravljanja

Z zaustavitvijo pojavnosti garij in stekline, ki sta pripomogli k primerni številčnosti, so tudi cilji upravljanja realizirani.

Ocena stanja populacije

Lisica je prisotna v vseh loviščih LUO-ja. Neobremenjenost z boleznimi bo hitro vplivala na rast populacije, kar bi dodatno lahko povzročalo slabšanje med vrstnih odnosov z malo divjadjo – predvsem poljskega zajca in poljskih kur. Škod na kmetijskih površinah je izredno malo. Odstrel je najpomembnejši ukrep za reguliranje številčnosti lisic in s tem tudi preventiva za večje pojave bolezni. Številčnost lisic se popravlja – narašča.

Prilagojeni cilji

Zaradi vrstne pestrosti območja ter njene koristnosti v okolju mora biti lisica prisotna v vseh loviščih. Številčnost naj bo tolikšna, da ne omogoča širjenja garij - preprečuje kontakte med posameznimi osebkami, izbruha in širjenja stekline ali drugih bolezni, ter da vsaj še nekaj let omogoča hitrejše naraščanje številčnosti poljskega zajca (njen vpliv na malo divjad naj ne bo prevelik). Ukrepi v populaciji lisice naj temeljijo k zadrževanju nekoliko nižje številčnosti. Cilj je tudi izboljšati vodenje evidenc izgub pri upravljavcih lovišč.

Ukrepi in usmeritve

V letu 2023 in 2024 načrtujemo skupaj odvzem **1.020 živali**. Spolno naj bo odvzem čimbolj usmerjen v polovico.

Preglednica 4.7.2: Načrt odvzema lisice po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	296	29
BRKINSKI LUB	388	38
ISTRSKI LUB	336	33
SKUPAJ LUO	1.020	100

Številčnost lisic se uravnava le s skupno višino odstrela, dodatne omejitve odvzema po spolni in starostni strukturi niso potrebne. Dovoljena odstopanja v višini odvzema so navzdol do –30 %, odstopanje navzgor pa v višino do +100 % načrtovanega številčnega odvzema. Izgube, ki nastanejo po realiziranem načrtovanem odvzemu, se ne štejejo za kršitev določil načrta.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje navzdol šteje realizacija – 3 živali.

Pri lovu na lisico ter v času polaganja vab za peroralno vakcinacijo je treba upoštevati navodila in letne programe Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Potrebno je izvajati kontrolni odstrel živali in jih dostaviti pristojni veterinarski službi za ugotavljanje zdravstvenega stanja in uspešnosti cepljenja.

Upravljalci lovišč ali LPN lahko glede na okoliščine izvedejo izredni poseg v populacijo lisice ob utemeljenem sumu na bolezen, zaradi katere osebek ni sposoben preživeti. O tem mora takoj po izrednem posegu obvestiti lovskega inšpektorja in naknadno tudi uradnega veterinarja.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih lisic v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Preglednica 4.7.3: Analiza odvzema lisic

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Samci	221	213	237	256	270	253	1.450	50,8
Samice	217	202	246	240	251	251	1.407	49,2
Skupaj odstrel in izgube	438	415	483	496	521	504	2.857	
Načrt - skupaj	450	474	474	500	550	550	2.998	
Odstrel in izgube / načrt	97,3	87,6	101,9	99,2	94,7	91,6	95,3	

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	72	55	60	52	44	28	311	87,6
Naravne izgube	17	5	3	10	6	3	44	12,4
Skupaj izgube	89	60	63	62	50	31	355	100,0
% izgub	20,3	14,5	13,0	12,5	9,6	6,2	12,4	
Odstrel	349	355	420	434	471	473	2502	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	9	2	2	9	3	3	28	7,9
2 bolezen	6	1	0	0	1	0	8	2,3
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	69	53	58	51	44	26	301	84,8
5 železnica	3	2	2	0	0	2	9	2,5
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	1	0	0	1	0,3
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje	2	2	1	1	2	0	8	2,3

4.8 Jazbec (*Meles meles*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

V LUO se jazbec obravnava enotno za celo območje. Zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda tudi jazbeca prikazujemo ločeno po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih je odvzem znašal 479 živali. Realizacija načrtovanega je 94 %. Odstreljenih je bilo 260 jazbecov, kar je 54 % odvzema. Odstrel v povprečju pomeni približno 7 jazbecov letno na lovišče. Evidentirane izgube so znašale dodatno še 60 živali in predstavljajo dobrih 12 % celotnega odvzema. V strukturi izgub še vedno izrazito prevladuje povoz - 54 živali ali 90 % vseh izgub. V preteklih dveh letih ni evidentiran niti eden pogin zaradi bolezni. V dveh LUB načrtovan odvzem ni dosežen, je pa presežen v brkinskem LUB. V vseh so odstopanja v mejah dopustnosti.

Preglednica 4.8.1: Pregled odvzema jazbeca po LUB

območje	jazbec			% ženskega spola	% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odvzem	% real.			
KRAŠKI LUB	188	162	86	48	34	10
BRKINSKI LUB	204	206	101	47	43	10
ISTRSKI LUB	116	111	96	42	23	22
SKUPAJ LUO	508	479	94	46	100	12

Skupni odvzem zadnjega šestletja znaša 1.276 živali, od tega je evidentiranih izgub 275 živali ali 22 %. Realizacija načrtovanega odvzema je 91 %. Izgub je verjetno več, saj vse prav gotovo niso evidentirane. V strukturi izgub prevladujejo povozi na cestah s 94 %. V spremljavi šestletnega odvzema spolne strukture nekoliko prevladuje moški spol s 55 %, kar je nekako že konstanta v vseh letih.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenih v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO.

Ocena stanja populacije

Ocenjujemo, da je številčnost jazbeca stabilna, z rahlim trendom naraščanja. Zdravstveno stanje je dobro, znakov bolezni ni. Spolna in starostna struktura sta dobri. Posebnih negativnih medvrstnih odnosov do drugih vrst ne opažamo. Škod na kmetijskih površinah je izredno malo.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja ostaja enak - zadržati sedanjo številčnost populacije. Jazbec naj bo prisoten v vseh loviščih LUO v skladu z naravnimi danostmi okolja.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo skupaj za LUO odvzem **480 živali**. Dovoljena odstopanja po višini odvzema so navzdol do -50 %, navzgor pa do +100 % načrtovanega številčnega odvzema. Izgube, ki nastanejo po realiziranem načrtovanem odvzemu, se ne štejejo za kršitev določil načrta. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje navzdol šteje realizacija - 5 živali.

Preglednica 4.8.2: Načrt odvzema jazbeca po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	178	37
BRKINSKI LUB	192	40
ISTRSKI LUB	110	23
SKUPAJ LUO	480	100

Več pozornosti naj upravljavci lovišč posvetijo korektnemu in natančnemu vodenju evidenc odvzema, s poudarkom na izgubah po vrstah, količini ter vzrokih, saj lahko le tako zagotovimo realen vpogled v dogajanje v populacijah, dosledno vodenje evidenc pa bistveno vpliva tudi na samo realizacijo načrtovanega odvzema – usmeritev velja za celoten spekter nizke divjadi

Preglednica 4.8.3: Analiza odvzema jazbecev

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Samci	117	88	123	114	145	115	702	55,0
Samice	78	79	95	103	121	98	574	45,0
Skupaj odstrel in izgube	195	167	218	217	266	213	1276	
Načrt - skupaj	210	220	220	250	254	254	1408	
Odstrel in izgube / načrt	92,9	75,9	99,1	86,8	104,7	83,9	90,6	

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	48	44	56	58	36	21	263	95,6
Naravne izgube	6	2	1	0	1	2	12	4,4
Skupaj izgube	54	46	57	58	37	23	275	100,0
% izgub	27,7	27,5	26,1	26,7	13,9	10,8	21,6	
Odstrel	141	121	161	159	229	190	1001	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	6	1	0	0	0	2	9	3,3
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	48	44	55	57	34	20	258	93,8
5 železnica	0	0	1	1	2	1	5	1,8
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	0	1	1	0	1	0	3	1,1

4.9 Kuna belica (*Martes foina*) in kuna zlatica (*Martes martes*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Obe kuni obravnavamo v okviru enotne populacije LUO, vendar ju zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih so lovci odstrelili 97 kun belic, kar pomeni v povprečju 1,6 kune/lovišče/leto. Izgube so znašale dodatnih 53 živali ali 35 % odzema. Skupno je odvzem znašal 150 kun belic.

Realizacija načrtovanega odzema je 75 %. V strukturi izgub je zabeležen le vzrok povoz na cestah. V nobenem LUB načrtovan odvzem ni dosežen. V vseh so odstopanja v mejah dopustnosti. V preteklem dvoletnem obdobju odzema kune zlatice ne beležimo.

Preglednica 4.9.1: Pregled odzema kune belice in zlatice po LUB

območje	kuna belica in zlatica				% odzema v LUO	% izgub
	načrt	odstrel	odvzem	% real.		
KRAŠKI LUB	70	29	43	61	29	33
BRKINSKI LUB	64	28	56	88	37	50
ISTRSKI LUB	66	40	51	77	34	22
SKUPAJ LUO	200	97	150	75	100	35

Skupni odvzem zadnjega šestletja znaša 479 živali, od tega je evidentiranih izgub 203 živali ali 42 %. Realizacija načrtovanega odzema je le 79 %. Izgub je verjetno več, saj vse prav gotovo niso evidentirane. V strukturi izgub prevladujejo povoz na cestah s 95 %. V šestletnem odvzemu beležimo tudi odvzem 2 kun zlatic.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO.

Ocena stanja populacije

Kuna belica je prisotna po vsem območju, medtem ko kuna zlatica ostaja zelo redka. Trenutna številčnost kune belice je stabilna, v prostoru ne predstavlja motnje, škode v kmetijstvu so minimalne. Zdravstveno stanje je dobro, bolezenskih pojavov ni.

Prilagojeni cilji

Ohraniti in povečati številčnost kune zlatice. Pri kuni belici naj se zadržuje sedanjo številčnost. V območjih, kjer se pojavi škoda na nelovnih površinah, naj se intenzivira izvajanje lova. Večjo pozornost naj se posveti dvigu interesa lovcev za lov na kuno belico ter korektnemu in natančnemu vodenju evidence odzema.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 skupaj načrtujemo odvzem 150 kun belic.

Preglednica 4.9.2: Načrt odzema kune belice po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	52	35
BRKINSKI LUB	48	32
ISTRSKI LUB	50	33
SKUPAJ LUO	150	100

Zaradi zelo majhnega števila kun zlatih se te vrste tudi v letih 2023 in 2024 ne lovi!

Številčnost se uravnava le s skupno višino odstrela, dodatne omejitve odvzema po spolni in starostni strukturi niso potrebne. **Dovoljena odstopanja po višini odvzema za kuno belico so navzdol do -50 %, odstopanje navzgor pa v višino do +100 % načrtovanega številčnega odvzema.** Izgube, ki nastanejo po realiziranem načrtovanem odvzemu, se ne štejejo za kršitev določil načrta.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje navzdol šteje realizacija – 5 živali.

Preglednica 4.9.3: Analiza odvzema kun

Odstrel in izgube							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Kuna zlatica	1	1	0	0	0	0	2
Kuna belica	85	74	88	80	77	73	477
Skupaj odstrel in izgube	86	75	88	80	77	73	479
Načrt - skupaj	110	100	100	100	100	100	610
Odstrel in izgube / načrt	78,2	75,0	88,0	80,0	77,0	73,0	78,5

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	37	30	43	30	28	25	193	95,1
Naravne izgube	3	4	2	1	0	0	10	4,9
Skupaj izgube	40	34	45	31	28	25	203	100,0
% izgub	46,5	45,3	51,1	38,8	36,4	34,2	42,4	
Odstrel	46	41	43	49	49	48	276	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	3	3	2	1	0	0	9	4,4
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	37	30	43	30	28	25	140	69,0
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	0	1	0	0	0	0	1	0,5

1.1 Navadni polh (*Glis glis*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prisoten je na območju celotnega Primorskega LUO. Prostorsko ga obravnavamo v okviru Primorskega LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih, v LUO, nimamo zabeleženega nobenega odvzema polhov. V območju ni tradicije lova na navadnega polha, prav tako v tej regiji po nam znanih podatkih ni ustanovljenega še nobenega društva oz. polharske družine.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi cilju postavljenim v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO.

Ocena stanja populacije

Majhen obrod želoda v letih 2021 in 2022 je prav gotovo pripomogel k nižji številčnosti polhov v območju. O vplivu odvzema na populacijo, ki bi ga lov (polhanje) lahko imel, nimamo podatkov. Lahko le ocenjujemo, da verjetno lov nima neposrednega vpliva na stanje številčnosti. Škod v prostoru ne beležimo.

Prilagojeni cilji

Ohranitev ugodnega stanja populacije.

Ukrepi in usmeritve

Številčno odvzema ne načrtujemo, je pa treba korektno in natančno voditi evidence odvzema, s poudarkom na izgubah po vrstah, količini ter vzrokih, saj lahko le tako zagotovimo realen vpogled v dogajanje v samih populacijah. Glede na izpad evidenc podatkov o odvzemu polhov, ki jih vodijo upravljavci lovišč (zadnji dve leti ni zabeleženega nobenega odvzema) se postavlja vprašanje ali se v Primorskem LUO polhov ne lovi ali pa ni kontrole nad dogajanjem v zvezi z lovom na polhe. Za lov na polhe ni potreben lovski izpit, je pa potrebna polharska dovolilnica. Polharsko dovolilnico posamezniku ali polharskem društvu oz. zvezi društev izda upravljavec lovišča, v skladu s Pravilnikom o polharski dovolilnici, Ur. list RS, št. 75/2009. Izpolnjeno polharsko dovolilnico mora posameznik ali društvo oz. zveza društev vrniti upravljavcu lovišča do 31. 12. tekočega leta.

Lov na polha je dovoljen (tudi s pastmi (dvigalko).

V naravi naj se pušča oz. zavaruje drevesa z dupli, ohranja ter vzdržuje sonaravna pestrost razvojnih faz gozda in gozdnega roba ter naravna drevesna sestava v njihovi okolici. V gozdnih sestojih je potrebno ohranjati tudi mrtva drevesa, ki z vidika varstva gozdov niso problematična, predvsem pa zagotoviti ustrezen delež starejšega drevja ter vse plodonosne grmovne in drevesne vrste.

4.10 Poljski zajec (*Lepus europaeus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Poljskega zajca prostorsko obravnavamo, podobno kot vso malo divjad, ločeno po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem v obdobju 2021-2022 znaša 247 živali, kar je 11 % manj kot v obdobju 2019-2020. Realizacija načrtovanega odvzema je 77 %. Odvzem bi bil vsekakor višji, v kolikor bi uspeli evidentirati vsaj del izgub od zveri in ujed, ki v naravi prav gotovo niso majhne. Ocenjujemo, da prikaz stanja na podlagi odvzema ni realna slika stanja v naravi (realnost evidentiranih izgub). Boljši pokazatelj stanja populacije je lahko odstrel, ki pa je v zadnjem obdobju nižji (cca 4 %). Odstrel predstavlja 83 % načrtovanega odvzema. Tako odvzem kot tudi odstrel nam nakazujeta dejstvo, da se številčnost zajca ne dviguje tako hitro, kot smo po zatonu bolezni

pričakovali. Še vedno številčnost ni v (lovsko) zadovoljivem stanju, kar kaže da je bilo znižanje načrta odvzema v preteklosti realno in potrebno. Evidentirane izgube so v povprečju zadnjih let in sicer v obdobju 2021-2022 predstavljajo 17 % odvzema. V strukturi izgub prevladujejo povozi na cestah 41 zajcev (95 %), sledi neznano in zveri s 1 živaljo (2 %). Ostalih vrst izgub ni bilo evidentiranih. Verjamemo, da je izgub bistveno več, jih je pa težko dokazati, zato tudi niso evidentirane.

Preglednica 4.11.1: Pregled odvzema zajcev po LUB

območje	poljski zajec				% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odstrel	odvzem	% real.		
KRAŠKI LUB	46	20	27	59	11	26
BRKINSKI LUB	50	36	42	84	17	14
ISTRSKI LUB	224	148	178	79	72	17
SKUPAJ LUO	320	204	247	77	100	17

Odvzem preteklih šestih let ima rahlo nihajoč trend in se giblje okrog 137 živali. V zadnjih letih odvzem nakazuje padajoč trend, je pa treba v načrtu posebej izpostaviti lovišče Koper, ki še vedno trajnostno upravlja z dokaj zadovoljivim številom zajca - v povprečju zadnjih šest let z odvzemom 41 živali (realizacija načrtovanega odvzema 80 %). Odvzem v tem lovišču tudi pomeni slabih 30 % celotnega odvzema v LUO. Več kot 70 % odvzema se opravi v istrskem LUB. V kraškem in brkinskem LUB so se, ob zmanjšanju obdelanih polj, pogoji za življenje poljskega zajca močno poslabšali, tako da je njegova številčnost v nekaterih predelih zelo nizka. Na splošno pa lahko ugotovimo, da prilagoditev na spremenjen življenjski prostor ter zmanjšanje vseh bolezni dvigujejo številčnost, na katero imajo trenutno največji vpliv plenilci in ujede. Skozi petletno obdobje je možno slediti zelo velik delež izgub, še posebej v prometu. Obratno z izgubami pa čisti odstrel nakazuje padajoč trend. Z veliko verjetnostjo lahko trdimo, da je v odvzemu zajca velik delež izgub tudi od plenilcev, kar pa je nemogoče dokazati. To dejstvo moramo upoštevati v oceni stanja populacije.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi cilju postavljenem v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO. Cilji so delno realizirani. Številčnost zajca v istrskem LUB ostaja na nivoju zadnjih let, v večini ocen oz. opazanj se številčnost v celotnem LUO povečuje, kar pa iz odvzema žal še ni razvidno.

Ocena stanja populacije

V LUO bistvenih sprememb v stanju/številčnosti poljskega zajca v zadnjem obdobju ni. Opaža se, da je zajec v rahlem večanju številčnosti, predvsem pa se nekoliko boljše stanje kaže v posameznih lokalnih območjih, na nivoju LUO, izraziteje v istrskem LUB, kar pa iz odvzema ni moč sklepati z gotovostjo. Mogoče je nižji odvzem posledica manjše intenzitete lova na zajca, saj je bil odstrel prašiča nadpovprečen in lovci so veliko energije posvečali tej divjadi. Rahel dvig številčnosti pripisujemo prilagoditvi na spremenjene življenjske razmere in odsotnosti klasičnih bolezni v populaciji poljskega zajca, kot sta zajčja kuga ali bruceloza. Glede na pozitivno stanje zadnjih let pa še ni moč govoriti o znatnem dvigu oz. večji številčnosti. Na splošno je zdravstveno stanje zajcev dobro, bolezenskih poginov ne beležimo.

Prilagojeni cilj

Cilj je ohranitev zajca kot vrste, ki bo dolgoročno preživela. V celotnem LUO se skuša povečati višino naravne populacije. Upravljavci lovišč naj imajo skupaj z lastniki kmetijskih zemljišč ter drugimi uporabniki v prostoru za kratkoročni in dolgoročni cilj vzdrževanje in izboljševanje življenjskega okolja ter vzpostavitev naravnega ravnovesja z drugimi vrstami (predvsem plenilci na katere lahko vplivajo – zlatega šakala, lisico in kuno belico).

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 skupaj načrtujemo odvzem v višini **320 zajcev**. Po LUB je to v istrskem 70 %, brkinskem 16 % in kraškem 14 %. **Načrtovan odvzem zajca ni dovoljeno presehati, višine načrtovanega odvzema pa tudi ni treba dosegati.** Poljskega zajca se praviloma lovi le na skupnih lovih. Pred začetkom lovne sezone je potreben dodaten sestanek OZUL in ZGS, na katerem bo dokončno izoblikovan načrt odvzema male divjadi.

Preglednica 4.11.2: Načrt odvzema poljskega zajca po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	46	14
BRKINSKI LUB	50	16
ISTRSKI LUB	224	70
SKUPAJ LUO	320	100

Na isti površini lovišča se lov vrši praviloma samo enkrat letno ali pa se v smislu kolobarjenja lahko izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na poljskega zajca, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja. Površine namenjene lovu in površine na katerih se lov ne izvaja se letno menjujejo. Upravljavec lovišča takšne površine opredeli v letnem načrtu lovišča.

Lov zajcev v bližini intenzivnih nasadov ima prednost pred lovom v ostalem delu lovišča. Na teh površinah se lov lahko ponavlja.

Lovci v loviščih naj med letom dosledno spremljajo stanje (oceno številčnosti), evidentirajo vse izgube ter z deli in s sodelovanjem z lastniki zemljišč skušajo izboljšati stanje življenjskega okolja in z odstrelom zmanjšati vpliv plenilcev (malih zveri) na poljskega zajca.

Vse najdene, poginule zajce se dostavi v pregled Veterinarski fakulteti v Ljubljani.

Preglednica 4.11.3.: Analiza odvzema poljskih zajcev

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	154	143	136	143	123	124	823
Načrt - skupaj	160	160	160	160	160	160	960
Odstrel in izgube / načrt	96,3	89,4	85,0	89,4	76,9	77,5	85,7

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
Nenaravne izgube	39	21	31	27	23	18	159	91,4
Naravne izgube	3	2	1	7	1	1	15	8,6
Skupaj izgube	42	23	32	34	24	19	174	100,0
% izgub	27	16	24	24	20	15	21	
Odstrel	112	120	104	109	99	105	649	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
1 neznan	3	2	0	1	1	0	7	4,0
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	39	21	31	25	23	18	157	90,2
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri in ujede	0	0	1	1	0	1	3	1,7
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	2	0	0	2	1,1
9 garje (drugo)	0	0	0	5	0	0	5	2,9

4.11 Fazan (*Phasianus colchicus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave fazana je vezan na lovsko upravljavske bazene.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklem dvoletnem obdobju 2021-2022 je bilo po podatkih upravljavcev lovišč v Primorskem LUO uplenjenih 278 fazanov. Evidentirani sta bili še 2 izgub, kar pa glede na vložene živali ni realno stanje. Izgub je verjetno veliko več, le evidentirane ali opažene niso. Dokazil o le-teh je nemogoče zbrati. Skupni odvzem je 280 živali, realizacija načrtovanega odvzema (1/2 vloženih živali) je 59 %. Kljub opozorilom se odvzem še vedno ne spremlja ločeno po spolu, kar pomeni, da ne razpolagamo s podatki o deležu tako vloženih kakor tudi ne odvzetih osebkih ločenih po spolu. V kolikor hočemo s fazanom načrtno upravljati, je nujno voditi vse vrste evidenc. Dejstvo je tudi, da trenutne, s pravilnikom predpisane evidence odvzema, ne predpisujejo ločevanja vodenja evidence po spolu. Na Primorskem se, kljub visokim vlaganjem v preteklosti, številčnost v naravi ni bistveno spremenila. Vlaganja so torej v glavnem namenjena tradiciji izvajanja lova. Lovi se skoraj izključno fazane gojene v oborah. Slabih 75 % odvzema se opravi v istrskem LUB.

Preglednica 4.12.1: Pregled dvoletnega odvzema fazana po LUB

območje	fazan				% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odstrel	odvzem	% real.		
KRAŠKI LUB	147	59	60	41	21	0
BRKINSKI LUB	15	33	14	93	5	0
ISTRSKI LUB	311	256	206	66	74	1
SKUPAJ LUO	473	348	280	59	100	1

V preteklih šestih letih je bilo v območju iz narave odvzetih 1.521 fazanov, kar predstavlja 80 % realizacijo načrta. Evidentiranih je tudi 11 izgub, od tega 82 % povozov na cesti. Upravljanje s fazanom na celotnem LUO je odvisno samo od vlaganj iz umetne vzreje, posledično je od tega odvisen tudi sam odstrel. V kolikor vlaganj ni, fazan kot prostoživeča vrsta, razen na manjših površinah v Istri, nima možnosti preživetja.

Preglednica 4.12.2: Pregled vlaganj fazanov iz umetne vzreje in odvzem po letih

območje / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ŠTEVILO NAČRT. VLOŽ. FAZANOV	740	660	770	680	466	480
ŠTEVILO ODVZETIH FAZANOV	368	349	297	227	171	109
% odvzetih fazanov napram vloženim	49,7	52,9	38,6	33,4	36,7	22,7

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi cilju postavljenim v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO.

Ocena stanja populacije

Prisotnost naravnega fazana (sposobnega preživeti v naravi) je ogrožena, razen na območju Istre ni nikjer prisoten. V Istri se pojavlja v loviščih Koper, Strunjan, Izola in Šmarje ter njihovi okolici, kjer je moč govoriti o številčnosti, ki je sposobna kot vrsta preživeti. O načrtnem vlaganju z namenom revitalizacije vrste lahko govorimo tudi v lovišču Trstelj Kostanjevica.

Prisotnost fazana je tako v velikem delu LUO odvisna le od dodajanj/vlaganj iz umetne vzreje, ki pa so vedno prvenstveno namenjena nadaljevanju tradicije lova na malo divjad in lovneemu turizmu, ne pa dvigu njegove številčnosti, za kar brez ustrezne priprave habitatov ne bo uspeha. Tega dejstva se morajo zavedati vsi, predvsem pa upravljavci lovišč istrskega LUB.

Prilagojeni cilji

Cilj je ohranitev fazana kot vrste, ki je sposobna preživeti v naravi v tistih delih oz. loviščih, kjer fazan preživi zimo. Upravljavci lovišč naj imajo skupaj z lastniki kmetijskih zemljišč ter drugimi uporabniki v prostoru za kratkoročni in dolgoročni cilj vzdrževanje in izboljševanje življenjskega okolja ter vzpostavitev naravnega

ravnovesja z drugimi vrstami (predvsem plenilci – lisico in kuno belico). V skladu z usmeritvami Dolgoročnega načrta LUO je dovoljeno vlaganje ter s tem, na posebej opredeljenih/izločenih površinah, tudi nadaljnji lov na fazane gojene v umetnih oborah.

Ukrepi in usmeritve

Višina načrtovanega odvzema je vezana na število vloženih fazanov v lovišča, kjer se (na mestih vlaganja) načrtuje odvzem do 50 % dodanih živali. Za leti 2023 in 2024 se **skupno načrtuje vlaganja 864 fazanov** ter s tem **odvzem 432 fazanov** (seznam lovišč in količina planiranih fazanov za vlaganje je v poglavju o dodajanju divjadi v lovišča). **Načrtovanega odvzema ni dovoljeno presegati, višine načrtovanega odvzema pa ni treba dosegati.** Mesta izvajanja lova na fazana morajo biti natančno opredeljena v Letnih načrtih lovišč, kjer se določi tudi čas izpusta ter predvideni čas lova. Fazana se vlaga v razmerju 1 fazan : 4 fazanke.

Dodajanje in vlaganje se izvaja le na površinah z vnaprej pripravljenimi pogoji za življenje. Vlaga se le kvalitetna divjad, sposobna preživeti v naravi (Zakon o zaščiti divjadi, Ur. l. 98/99).

Iz moralno etičnih razlogov je izpust fazanov iz umetne vzreje v predhodno nepripravljeno življenjsko okolje, še zlasti pa izpust "pod puško", izrazito sporen in kot tak neustrezen ter ni dovoljen. Za vlaganja fazana je treba pripraviti vse ukrepe za izboljševanje življenjskega okolja, predvsem pa temeljiti k odstrelu do največ 1/2 vloženih fazanov. Na isti površini lovišča se lov naravnega fazana praviloma vrši samo enkrat letno, lahko pa se v smislu kolobarjenja lov izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na t.i. »naravnega fazana«, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja.

Pred začetkom lova je potreben dodatni usklajevalni sestanek OZUL-a in ZGS OE Sežana, kjer se bo natančneje določila kvota ter način lova na fazane. Potreben je dogovor o vlaganjih, ki morajo biti namenjena revitalizaciji vrste in ne zadovoljevanju želj posameznikov po lovu. V loviščih, kjer vlaganje ni načrtno in se ne odraža tudi v biomeliorativnih delih, namenjenih izboljševanju življenjskega okolja male divjadi, se vlaganje prihodnje leto ukine. Večjo pozornost je treba posvetiti tekočemu vodenju odstrela ter ugotovljenih izgub, tako po količini kot po vzrokih.

Preglednica 4.12.3.: Analiza odvzema fazanov

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	368	349	297	227	171	109	1521
Načrt - skupaj	370	330	385	340	233	240	1898
Odstrel in izgube / načrt	99,5	105,8	77,1	66,8	73,4	45,4	80,1

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
Nenaravne izgube	3	0	3	2	1	1	10	90,9
Naravne izgube	0	1	0	0	0	0	1	9,1
Skupaj izgube	3	1	3	2	1	1	11	100,0
% izgub	0,8	0,3	1,0	0,9	0,6	0,9	0,7	
Odstrel	365	348	294	225	170	108	1510	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
1 neznan							0	0,0
2 bolezen							0	0,0
3 krivolov							0	0,0
4 cesta	3		3	1	1	1	9	81,8
5 železnica							0	0,0
6 zveri in ujede		1					1	9,1
7 psi							0	0,0
8 kosilnica				1			1	9,1
9 garje (drugo)							0	0,0

4.12 Poljska jerebica (*Perdix perdix*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Populacijsko območje obravnave poljske jerebice je LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V obdobju zadnjih dveh let ne beležimo nobenega odvzema poljske jerebice.

Natančnejšo spremljavo vlaganj, ki so predpogoj za odstrel, vodimo zadnjih nekaj let. Višina odvzema je vezana izključno na količino vložene divjadi ter njenega preživetja do izvedbe lova.

V zadnjem šestletju ne beležimo nobenega odvzema poljske jerebice. Pogoj za izvajanje odstrela so vlaganja, ki pa se v zadnjem šestletju ni izvajalo. Velika hiba spremljanja stanja je evidentiranje izgub, zlasti izgub od zveri ali ujed, za katere vemo da so, jih je pa nemogoče dokazati. Brez vlaganj ni realno pričakovati odvzema.

Presoja uspešnosti upravljanja

Dosedanji način vlaganj ni imel namena revitalizirati vrsto, zato tudi ni uspel. Pri jerebici mora biti primarni namen vlaganj dvig številčnosti vrste, še posebej v krajih, ki so zanjo primerni, lov je lahko le sekundarnega namena.

Ocena stanja populacije

Poljska jerebica je prisotna le v nekaterih loviščih, ki so v preteklosti jerebice vlagali (lovišča Strunjan, Brkini in Gaberk Divača). Naravnih ekosistemov poljske jerebice je v območju kar nekaj, vendar ostajajo neizkoriščeni. Možnost naravne širitve vrste pa je skoraj nemogoča. Število živali je zelo odvisno od vlaganj.

Prilagojeni cilji

V območju je kar nekaj poljskih ekosistemov, v katerih je pomembno ohraniti jerebico kot prostoživečo divjad. Cilj je ob ohranitvi vrste tudi zvišanje njene številčnosti ter ji z biomeliorativnimi ukrepi omogočiti, da kot populacija preživi in se širi, za kar pa prav gotovo ni edina rešitev le dodatno vlaganje iz umetne vzreje. Višina vloženi živali mora biti posledično namenjena revitalizaciji vrste in ne zgolj odstrelu.

Ukrepi in usmeritve

Višina načrtovanega odvzema je vezana na število vloženi poljskih jerebic, saj je dovoljeno loviti le t.i. »gojeno« jerebico. Pred izpuščanjem se na območja, kjer so še prisotne naravne populacije poljske jerebice, ne doseljuje živali, ki so vzrejene v ujetništvu, zaradi možnega vpliva na naravne populacije in možnosti genskega onesnaženja le-teh. Pred načrtovanjem vlaganja se izvede študija pojavljanja naravnih populacij poljske jerebice. Za **leti 2023 in 2024 se skupno načrtuje vlaganja 20 jerebic. Odvzema jerebic se ne načrtuje.** Načrtovanega odvzema ni dovoljeno presegati, višine načrtovanega odvzema pa ni treba dosegati. Mesta izvajanja lova morajo biti natančno opredeljena v Letnih načrtih lovišč, kjer se določi tudi čas izpusta ter predvideni čas lova.

Dodajanje in vlaganje se izvaja le na površinah z vnaprej pripravljenimi pogoji za življenje. Vлага se le kvalitetna divjad, sposobna preživeti v naravi (Zakon o zaščiti divjadi, Ur. l. 98/99).

Iz moralno etičnih razlogov je izpust živali iz umetne vzreje v predhodno nepripravljeno življenjsko okolje, še zlasti pa izpust "pod puško", izrazito sporen in kot tak neustrezen ter ni dovoljen. Za vlaganja jerebic je treba pripraviti vse ukrepe za izboljševanje življenjskega okolja, predvsem pa temeljiti k odstrelu do največ 10 % vloženi jerebic. Na isti površini lovišča se lov na poljske jerebice praviloma vrši samo enkrat letno. Eden od pomembnih ukrepov za povečanje številčnosti poljske jerebice je tudi intenziven lov tistih plenilskih vrst, katere je dovoljeno loviti (zlasti lisice, kune belice in sive vrane).

Pred začetkom lova je potreben dodatni usklajevalni sestanek OZUL-a in ZGS OE Sežana, kjer se bo natančneje določila kvota ter način lova na jerebice. Potreben je dogovor o vlaganjih, ki morajo biti namenjena revitalizaciji vrste in ne zadovoljevanju želj posameznikov po lovu. V loviščih, kjer vlaganje ni načrtno in se ne odraža tudi v biomeliorativnih delih, namenjenih izboljševanju življenjskega okolja male divjadi, se vlaganje prihodnje leto ukine. Večjo pozornost je treba posvetiti tekočemu vodenju odstrela ter ugotovljenih izgub, tako po količini kot po vzrokih.

4.13 Raca mlakarica (*Anas platyrhynchos*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave je LUO, vendar jo zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V obdobju zadnjih dveh let je bilo odstreljenih 151 rac, realizacija odvzema je bila 94 % . V evidencah se race spolno ne ločuje. Evidentirani sta bili 2 izgubi kot povoz na cesti, kar je vsekakor rezultat prej nedoslednosti in težav lovišč pri evidentiranju izgub kot resničnega stanja v naravi. Najvišjo realizacijo smo zabeležili v brkinskem LUB – 105 %.

Preglednica 4.14.1: Pregled dvoletnega odvzema race mlakarice po LUB

območje	raca mlakarica				% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odstrel	odvzem	% real.		
KRAŠKI LUB	28	23	23	82	15	0
BRKINSKI LUB	88	92	92	105	61	0
ISTRSKI LUB	44	34	36	82	24	5
SKUPAJ LUO	160	149	151	94,4	100	1

Analiza šestletnega upravljanja z raco mlakarico izkazuje nihajoč trend odvzema, ki se giblje od 50 do 80 živali. Opažanja lovcev na terenu ocenjujejo, da je populacija stabilna in relativno številčna. Povprečna stopnja realizacije načrtovanega odvzema v zadnjih šestih letih je 86 %. Vzroke za relativno nizko realizacijo gre iskati v interesu oz. intenziteti lova na race, ki iz leta v leto (vsaj v večini lovišč) pada, prav tako pa tudi v oteženem, če ne mestoma onemogočenem lovu ob vodotokih, ki so hkrati mesta številnih aktivnosti ljudi (sprehajalci, pohodniki, vodne aktivnosti...). Seveda je k višini realizacije treba prišteti tudi izgube, katere pa upravljavci lovišč praviloma niso evidentirali (v obdobju zadnjih šestih let sta evidentirani 2 izgubi, kar vsekakor ni realno). Odvzem rac se ne ločuje po spolu.

Presoja uspešnosti upravljanja

Raca mlakarica je prisotna v vseh loviščih z večjimi rekami ali mokrišči. Njena številčnost je stabilna, upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO.

Ocena stanja populacije

V LUO ima race mlakarica za razvoj nekaj izredno ugodnih področij. Tu je mišljen Škocjanski zatok, Sečoveljske in Strunjanske soline ter več območij ob večjih rekah (Dragonja, Rokava, Rižana, Reka in Vipava) ter ob vodnih zajetjih Mola, Klivnik in Vanganel. V zadnjih letih je moč opaziti, da se številčnost race mlakarice stabilizira. Z izboljšanjem čistosti vodotokov oz. življenjskih pogojev in ob pravilnem odstrelu tudi plenilskih vrst (lisica, kune) se upravičeno pričakuje postopen dvig številčnosti. Beleženje, evidentiranje in poročanje vseh vrst izgub, pri katerih pomemben delež prav gotovo predstavljajo plenilske vrste, lahko vsakoletno bistveno spremeni sliko realizacije načrtovanega odvzema.

Prilagojeni cilj

Cilj je ohranitev zdajšnje številčnosti ter nemoten razvoj race mlakarice na področjih, kjer so zanjo ugodni bivalni ter prehranski pogoji. V LUO naj se zagotovi, da bo race mlakarica kot vrsta prisotna v vseh loviščih z večjimi mokrišči ter na območju rek v Istri, reke Reke, reke Vipave ter ob vodnih zajetjih v Vanganelu, Moli in Klivnik.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 skupaj se **načrtuje odvzem 160 živali**. Višine načrta ni treba dosegati, se pa jo lahko preseže za 20 %. Ocena stanja številčnosti in z njo tudi višina odvzema se uskladi na bazenskem sestanku pred začetkom lova na race mlakarico.

Preglednica 4.14.2: Načrt odvzema rase mlakarice po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	28	18
BRKINSKI LUB	88	55
ISTRSKI LUB	44	28
SKUPAJ LUO	160	100

Dodajanje rac mlakaric na vodotoke v Primorskem LUO ni dovoljeno!

Odstrel naj bo osredotočen na lovišča oz. predele, kjer je rac več in kjer se z njimi gospodari. Pred začetkom lovne sezone je potreben dodatni uskladitveni sestanek med predstavniki lovišč, ki z raco gospodarijo, in ZGS OE Sežana, na katerem bo dokončno oblikovan načrt odvzema.

Upravljalci lovišč in lovišč s posebnim namenom so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjene, poginule ali povožene divjadi v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Preglednica 4.14.3: Analiza odvzema rase mlakarice

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	53	52	71	70	69	82	397
Načrt - skupaj	80	70	70	80	80	80	460
Odstrel in izgube / načrt	66,3	74,3	101,4	87,5	86,3	102,5	86,3

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	2	2	100,0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	2	2	100,0
% izgub	0	0	0	0	0	2	1	
Odstrel	53	52	71	70	69	80	395	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
1 neznan							0	0,0
2 bolezen							0	0,0
3 krivolov							0	0,0
4 cesta						2	2	100,0
5 železnica							0	0,0
6 zveri in ujede							0	0,0
7 psi							0	0,0
8 kosilnica							0	0,0
9 garje							0	0,0

4.14 Sraka (*Pica pica*), šoja (*Garrulus glandarius*) in siva vrana (*Corvus cornix*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave je LUO, vendar jih zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem v zadnjih dveh letih se je glede na prejšnje dvoletno obdobje povečal pri sivi vrani ter minimalno znižal pri šoji in sraki. Realizacija pri sraki je bila 98 %, pri šoji 99 %, pri sivi vrani pa kar 109 %. Škode so prisotne, jih pa je težko primerjati z leti nazaj, saj jih oškodovanci skoraj ne prijavljajo več. Realizacija vseh treh vrst je dobra in nekoliko preseneča. Opozoriti je treba, da so tudi v obdobju 2021 -2022 lovišča evidentirala izredno malo izgub (le 2 sraki ter 1 šoja in vrano), kar je nerealno in dovolj zgovorno o doslednosti beleženja odvzema teh vrst. V zadnjem času še vedno opažamo, da se številčnost večine vrst iz rodu vranov povečuje, vedno močneje je prisoten tudi krokar.

Preglednica 4.15.1: Pregled dvoletnega odvzema šoj, srak in sivih vran po LUB

območje	šoja			sraka			siva vrana		
	načrt	odvzem	% real.	načrt	odvzem	% real.	načrt	odvzem	% real.
KRAŠKI LUB	1.120	929	83	30	22	73	12	6	50
BRKINSKI LUB	1.280	1.231	96	30	29	97	44	40	91
ISTRSKI LUB	800	700	88	110	103	94	44	42	95
SKUPAJ LUO	3.200	2.860	89	170	154	91	100	88	88

Interes oz. zanimanje za izvajanje odstrela - lova na te vrste v loviščih ostaja majhen (nekoliko več zanimanja in volje kažejo le lovišča, v katerih se od šoj pojavljajo večje škode v sadovnjakih). Škode se v zadnjih letih ne povečujejo, zlasti od šoj ne. V analizi šestletnega odvzema ugotavljamo, da je najvišji odvzem šoj v Brkinih, medtem ko se največ srak in sivih vran odvzame v Istri. Ista analiza nam kaže tudi dejstvo, da je številčnost sive vrane majhna, se pa konstantno povečuje. Sraka je vezana na območja večje urbanizacije.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO. Trajnost prisotnosti vrst ni ogrožena, manj uspešni smo pri angažiranju lovcev za dosledno vodenje evidenc odvzema in izgub.

Ocena stanja populacije

Omenjene vrste so prisotne na celotnem področju LUO, vendar jih obravnavamo ločeno po lovsko upravljavskih bazenih. V LUB je velika razlika v deležu življenjskega prostora glede na strukturo kmetijske krajine ter urbanizacijo. Omenjene vrste so se dobro prilagodile nastalim razmeram v okolju. Šoja, katere prvotni ekosistem je gozd, je vse številčnejša okoli vinogradov, sadovnjakov, vasi in v mestih, siva vrana je pogostejša v poljskih ekosistemih (v jatah z več osebk), medtem ko številčnost srake narašča predvsem v večjih mestih. Problemov s sivo vrano, kot se pojavljajo drugod po Sloveniji, na Primorskem nimamo.

Prilagojeni cilji

Cilj je ohraniti omenjene vrste v takšnem številu, da živijo kot populacija in opravljajo svoje poslanstvo v naravnih ekosistemih. Zaradi škod (ob vinogradih in sadovnjakih), je cilj osredotočiti odstrel šoj na omenjene kmetijske površine. Glavni in najpomembnejši cilj je dvigniti interes lovcev za izvajanje načrtovanih ukrepov v populacijah ter korektno in natančno vodenje evidence odvzema.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 načrtujemo odvzem šoj – 2.860 živali (35 % v kraškem – 1.000 živali, 40 % v brkinskem – 1.145 živali in 25 % v istrskem LUB – 715 živali), **srak - 160 živali** (19 % v kraškem – 30 živali, 19 % v brkinskem – 30 živali in 63 % v istrskem LUB – 100 živali) in **sivih vran - 100 živali** (10 % v kraškem – 10 živali, 45 % brkinskem – 45 živali ter 45 % v istrskem LUB – 45 živali). Odstrel šoj naj se vrši zlasti ob vinogradih in sadovnjakih v času zorenja plodov. V vseh loviščih, kjer se pojavlja in beleži škoda od šoj (v loviščih Brje – Erzelj, Brkini, Prem, Slavniki – Materija, Istra – Gračišče, Trstelj – Kostanjevica, Videž – Kozina in Žabnik – Obrov), so upravljavci dolžni realizirati načrtovani odvzem, v ostalih predelih odvzema teh vrst ni

treba dosežati. **Možna odstopanja od načrtovanega števila so navzgor 100 %.** Za odpravljanje konfliktov z zgoraj navedenimi vrstami naj se uporabijo preventivni oz. preprečevalni ukrepi.

Pri upravljanju s sivo vrano je smiselno upoštevati tudi določila Akcijskega načrta za reševanje problemov povezanih s sivo vrano v Sloveniji. Eden izmed priporočljivih in dovoljenih ukrepov za zmanjšanje možnosti nastanka škod od sivih vran je t.i. odvračalni odstrel. Zmanjšanje škod se sicer doseže z aktivnim lovom enega ali nekaj osebkov, bistveno pa k temu doprinese tudi stalna fizična prisotnost upravljavcev lovišč na področjih z večjimi škodami. Odvračalni odstrel naj se izvaja v času lovne dobe na lovni površini. V primeru realizacije osnovno načrtovanega odvzema sivih vran lahko za posamezno lovišče do dovoljenega preseganja višine osnovnega načrta +100 % ali izven lovne dobe, upravljavec lovišča zaprosi za dovoljenje za izredni poseg. V primeru povzročanja škod teh ptic na majhnem področju (tudi nelovne površine) se o tem ustno ali pisno obvesti IRSKGLR, kateri na podlagi obstoječe zakonodaje lahko izda odločbo za izredni poseg v populacije tako v lovni dobi kot izven nje. Pri izvajanju lova na srako, šojo in sivo vrano so upravljavci dolžni upoštevati vse naravovarstvene usmeritve navedene v območnih načrtih za posamezna zavarovana območja.

V loviščih Trstelj – Kostanjevica in Fajti Hrib načrta odvzema ni potrebno dosežati.

Preglednica 4.15.2.: Analiza odvzema srak, šoj, sivih vran

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Sraka	57	51	77	80	79	75	419
Soja	1589	1343	1474	1415	1446	1414	8681
Siva vrana	26	29	39	42	41	47	224
Skupaj odstrel in izgube	1672	1423	1590	1537	1566	1536	9324
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Načrt - skupaj	1700	1700	1705	1735	1735	1735	10310
Odstrel in izgube / načrt	98,4	83,7	93,3	88,6	90,3	88,5	90,4

Izgube in odvzem							
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Nenaravne izgube	1	0	0	1	2	0	4
Naravne izgube	2	4	4	0	0	2	12
Skupaj izgube	3	4	4	1	2	2	16
% izgub	0,2	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,2
Odstrel	1669	1419	1586	1536	1564	1534	9308

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	2	2	2			1	7	43,8
2 bolezen							0	0,0
3 krivolov							0	0,0
4 cesta	1			1	2		4	25,0
5 železnica							0	0,0
6 zveri in ujede		2	2			1	5	31,3
7 psi							0	0,0
8 kosilnica							0	0,0
9 garje (drugo)							0	0,0

4.15 Nutrija (*Myocastor coypus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave oz. samo pojavljanje nutrije na Primorskem je vezano predvsem na istrski LUB.

Nutrija je vezana na reke in vodna zajetja. Pojavlja se v loviščih Koper, Izola, Strunjan, v zadnjem letu pa tudi v lovišču Fajti hrib in Brje – Erzelj, kjer se tudi lovi.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih so lovci odstrelili 34 nutrij, kar ob zabeleženih 4 izgubah pomeni odvzem 38 živali. Odvzem je v LUO neomejen. Vse nutrije razen dveh (kraški LUB) so bile odvzete v istrskem LUB.

V zadnjih šestih letih je odvzem nihajoč in vezan na istrski LUB. 99 % odvzema je zabeleženega v treh loviščih: Koper 73 živali ali 41 % celotnega šestletnega odvzema v LUO, Strunjan 99 živali ali 56 % odvzema LUO. 3 nutrija so še odvzete v lovišču Izola ter po 1 v loviščih Brje – Erzelj in Fajti hrib. Odstrel predstavlja 94 % odvzema. V izgubah prevladuje povoz na cestah 80 % in neznano z 20 %.

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilja redukcije tujerodne vrste nam z odstrelom ne uspeva doseči. Se pa nutrija bistveno številčno in prostorsko ne širi po območju.

Ocena stanja populacije

Najmočneje je prisotna v mestnem delu in okolici Kopra, Škocjanskem zatoku, porečju reke Dragonje in Vipave ter vodnih površinah v Sečoveljskih solinah ter njeni okolici. Vezana je na vodne ekosisteme, se hitro razmnožuje in v omenjenih območjih povzroča tudi nemalo škode na kmetijskih površinah ter spodkopavanju brežin nasipov. Pričakujemo večanje problemov v zvezi s pojavom nutrij na nelovnih površinah mesta Koper ter kmetijskih površinah ob vodotokih, kjer je nutrija prisotna. Izvajanje lova na nutrijo je problem, saj se nutrije v večini zadržujejo na nelovnih površinah (vodah, raznih parkih, rekreacijskih in sprehajalnih poteh ...). Na kmetijskih površinah, kjer delajo škodo, se pojavijo ponoči, zato je tudi v letu 2023, za lov na nutrijo, pridobljeno dovoljenje za uporabo umetnih virov svetlobe.

Prilagojeni cilji

Cilj je zmanjševanje številčnosti do popolne redukcije vrste, ki je uvrščena na seznam invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo EU (Uredba EU št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 22. oktobra 2014, o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst), kar pomeni, da je R Slovenija dolžna njeno številčnost vsaj obvladovati.

Ukrepi in usmeritve

Nutrijo označujemo kot tujerodno vrsto, zato zanjo ne opravljamo nikakršnih del v okolju. Odstrela številčno ne načrtujemo - je neomejen tako številčno kot strukturno, v smislu popolne redukcije vrste.

Dovoljen je lov tudi s pastmi (dvigalko). Zaradi pojavljanja nutrij v urbanih predelih ter ob sprehajalnih poteh, bi bilo smiselno nutrijo loviti ponoči, z uporabo umetnih virov svetlobe.

Preglednica 4.16.1.: Analiza odvzema nutrij

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	25	33	33	48	16	22	177
Načrt - skupaj	neomejeno	neomejeno	neomejeno	neomejeno	neomejeno	neomejeno	0
Odstrel in izgube / načrt							

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
Nenaravne izgube	3	1	0	0	3	1	8	80,0
Naravne izgube	0	0	0	2	0	0	2	20,0
Skupaj izgube	3	1	0	2	3	1	10	100,0
% izgub	12	3	0	4	19	5	6	
Odstrel	22	32	33	46	13	21	167	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
1 neznan				2			2	20,0
2 bolezen							0	0,0
3 krivolov							0	0,0
4 cesta	3	1			3	1	8	80,0
5 železnica							0	0,0
6 zveri in ujede							0	0,0
7 psi							0	0,0
8 kosilnica							0	0,0
9 garje							0	0,0

4.16 Rakunasti pes (*Nyctereutes procyonoides*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Rakunastega psa bi prostorsko obravnavali enotno, v okviru populacije Primorskega LUO, vendar trenutno v celotnem območju ne zasledimo njegove prisotnosti.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklem desetletju ni podatkov o kakršnem koli načrtovanem ali organiziranem lovu, še manj o kakršnem koli odvzemu. Ostaja evidentiran le odstrel 25. 12. 1980 v lovišču Gaberk Divača.

Presoja uspešnosti upravljanja

Z vrsto ne upravljamo.

Ocena stanja populacije

O populaciji te vrste v Sloveniji ne moremo govoriti, kar velja tudi za območje Primorskega LUO.

Prilagojeni cilji

V Sloveniji je to neavtohtona, invazivna in tako nezaželena vrsta, v prostoru je ne želimo.

Ukrepi in usmeritve

V primeru pojava vrste v LUO se odstrela številčno ne načrtuje - je neomejen tako številčno kot strukturno, v smislu popolne redukcije vrste. Upoštevati je treba le lovno dobo pri vrsti in zagotoviti evidence odvzema in morebitne pojavnosti v naravnem okolju.

4.17 Načrt dodajanja divjadi

Upravljavci lovišč za leti 2023 in 2024 skupaj načrtujejo, z namenom zagotavljanja prisotnosti in ohranitve vrst fazan in poljska jerebica, dodati v lovišča predvideno število živali iz umetne vzreje. Del vloženih živali se namenja tudi ohranitvi tradicije lova na to vrsto.

Način vlaganja fazanov in poljske jerebice iz umetne reje je določen v poglavju ukrepi in usmeritve za fazana in poljske jerebice. Vlaganja so stvar spoštovanja določil lovske etike ter spoštovanja določil veljavne zakonodaje (ZON - Ur. l. RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O) in so v domeni upravljavcev lovišč – dodajanje divjadi v lovišče neposredno pred lovom pa je prepovedano.

Preglednica 4.18.1.: Načrt vlaganja divjadi

Lovišče	Vrsta divjadi	2023	2024	skupaj 2023-2024
TRSTELJ KOSTANJEVICA	fazan	100	100	200
skupaj KRAŠKI LUB	fazan	100	100	200
PREM	fazan	30	30	60
skupaj BRKINSKI LUB	fazan	30	30	60
KOPER	fazan	140	0	140
IZOLA	fazan	4	0	4
MAREZIGE	fazan	30	30	60
ŠMARJE	fazan	50	50	100
STRUNJAN	fazan	150	150	300
	jerebica	20	0	20
skupaj ISTRSKI LUB	fazan	374	230	604
	jerebica	20	0	20
skupaj v LUO	fazan	504	360	864
	jerebica	20	0	20

Vsi upravljavci lovišč, so dolžni pred vlaganji zagotoviti ustrezno okolje za vloženo divjad. Realizirana dela, ki jih v ta namen opravijo, morajo biti razvidna iz letnih načrtov lovišč. Če za izboljšanje življenjskih razmer ne storijo ničesar, vlaganje divjadi ni dovoljeno. Izboljšanje življenjskih razmer za divjad pred vlaganjem se šteje za ukrep varstva divjadi. Posamezno divjad je dovoljeno vlagati v lovopustu, vsaj en mesec pred začetkom lovne dobe. Vlaganja divjadi, ki niso načrtovana s tem načrtom, so prepovedana.

5 EVIDENCE

Izdelava dvoletnega načrta za 2023-2024 je potekala v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/2010 in 200/20) ter usmeritvami iz območnih načrtov GGO in LUO za obdobje 2011-2020. Podatki o odvzemu so bili zbrani v skladu s Pravilnikom o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter Uredbo o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju (Ur. l. RS, št. 120/2005) in Pravilnikom o spremembah Pravilnika o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter Uredbo o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju in (Ur. l. RS, št. 28/2015). Podatki o realizaciji (obsegu) opravljenih del za leti 2021 in 2022 ter predlog načrtovanih del v okolju ter predlog odstrela po loviščih, so tudi za leti 2023 in 2024 pridobljeni iz letnih načrtov lovišč Primorskega LUO. Podatki s strani upravljavcev lovišč Primorskega LUO so bili oddani pravočasno do 10. 2. 2021. Za analizo podatkov o odvzemu ter opravljenih delih v loviščih je poleg aplikacije Lisjak (LZS) uporabljen tudi program xLov (ZGS).

Za prizadevnost in urejenost pri oddaji letošnjih podatkov gre vsem upravljavcem lovišč in vodstvu OZUL izraziti priznanje in zahvalo.

Izhodišča za izdelavo dvoletnega načrta LUO v letu 2025:

Pridobivanje podatkov za dvoletni načrt 2025-2026 bo predvidoma potekalo podobno kot v letu 2023. Njihovo zbiranje bo v skladu z zgoraj omenjenima pravilnikoma ter morebitnimi spremembami in dopolnili.

Pregled odstrela in izgub divjadi v loviščih od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 in 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 mora biti opravljen najkasneje do 31. 1. 2025 in 31. 1. 2025. Do 10. 1. 2025 (in 2026) morajo lovišča opraviti interne kategorizacije, v aplikacijo Lisjak morajo vpisati eventualne popravke, maso rogovij in ocenjene CIC točke za trofejno divjad (kar je še vedno hiba nekaterih). V kolikor bo za to volja lahko Komisija za pregled odvzema v Primorskem LUO opravi vmesno kategorizacijo trofejnih jelenov, ki se je v preteklosti izkazala za zelo pozitivno. Vmesna kategorizacija je smiselna v času po jelenjem ruku, predvidoma v prvi polovici oktobra 2023 (in 2024). Glavni del pregleda bo komisija za pregled odstrela in izgub divjadi pričela 11. 1. 2025 (2026). Vsaj en član komisije je vedno tudi predstavnik ZGS. Ob končanem pregledu v vseh loviščih, OZUL posameznemu lovišču, ZGS in Lovski inšpekciji pošlje kopijo (scan) izvoda seznama odvzema in izgub divjadi ter kategorizacijskega zapisnika. Vsem se pošlje tudi kopijo (scan) trofejnih listov jelenov. Komisiji se ob pregledu predloži za vsak odstreljen ali izgubljen osebek:

- za **srnjad, jelenjad** in **damjaka**: trofeja in levi del spodnje čeljusti za enoletne in starejše samce pri moških ter levi del spodnje čeljusti za mladiče obeh spolov in samice, za lovske goste trofejni list in spodnja leva čeljust,
- za **divjega prašiča**: za oba spola cele spodnje čeljusti in čekane z brusilci pri večletnih merjascih. V skladu s pojasnilom MKGP glede predložitve cele spodnje čeljusti pri divjem prašiču z dne 12. 4. 2016 (št. dokumenta: 007-18/2014/37) velja, da za celotno spodnjo čeljust šteje, če upravljavec lovišča oziroma LPN predloži levo spodnjo čeljustnico skupaj z vsemi (tudi desnimi) sekalci; leva čeljustnica je lahko v zadnjem delu odrezana za zadnjim izraslim meljakom.
- za **gamsa**: trofeja pri obeh spolih.

Evidenčna knjiga:

Samo redni vpis v evidenčno knjigo brez materialnega dokaza se ne upošteva. Kot materialni dokaz se lahko predloži zapisnik komisije za ocenjevanje odstrela in izgub posameznega upravljavca lovišča, zapisnik pristojnih javnih služb in državnih organov – Veterinarsko higienska služba, Policija, fotografija z datumom odvzema, trofejni list (lovski gost), ipd., ki jih komisija lahko upošteva kot materialni dokaz odvzema. Čeljusti je komisija po končanem pregledu dolžna trajno uničiti. Kot trajno uničenje čeljusti šteje tudi njihova izročitev raziskovalnim institucijam, in sicer z namenom raziskav divjadi. Morebitno nepredložitev trofej in čeljusti v oceno je komisija dolžna prijaviti lovskemu inšpektorju.

Evidenčne knjige odstrela in izgub divjadi je treba voditi kronološko - tako, da je vanje vpisana vsaka izločena žival, poleg odstrela tudi vse izgube (naravne in nenaravne), v pravilnem časovnem zaporedju. Izgube posameznih vrst je treba ločiti po vzrokih, pri »veliki« divjadi po starostnih kategorijah, pri nekaterih vrstah male divjadi le s skupnim številom. Ob izločeni divjadi je treba natančno voditi tudi mesto (geokoordinate) izločitve. Lovišče mora zagotoviti skladnost geokoordinat in čeljusti odvzete divjadi.

Za odstreljeni del populacije posameznih vrst velike divjadi je treba za vsako starostno kategorijo izračunati povprečno biološko telesno maso (z glavo, trofejo, nogami, a iztrebljeno) na eno decimalno natančno (npr.

srnjad, moški mladiči, povprečna telesna masa vseh uplenjenih v lovišču v zadnjem lovskem letu - 9,6 kg ...), pri trofejnih srnjakih in jelenih je treba izračunati tudi povprečno maso suhega rogovja vseh odvzetih v lovišču za preteklo lovsko leto. Voditi je treba tudi evidenco transportnih telesnih mas in geokoordinat odvzema za veliko divjad.

Letni načrti lovišč:

Do 10. 2. 2025 morajo lovišča posredovati ZGS letne načrte gospodarjenja z divjadjo za leto 2023 in 2024 (realizacija) in preliminarne načrte za leto 2025 in 2026. Oboje se posreduje preko vpisa in zaključitve podatkov v spletni aplikaciji LISJAK.

Upravljalce lovišč opozarjamo na dosledno izpolnjevanje letnih načrtov lovišč, ki so osnova za izdelavo dvoletnih načrtov LUO. Nujno je treba navesti konkretne in točne lokacije biomeliorativnih in biotehničnih posegov v okolje v obliki katastrskih občin in parcelnih števil. Dosledno je treba upoštevati morebitne pripombe, ki jih bomo pripisali k posameznim načrtom lovišč. Več pozornosti naj upravljalci lovišč posvetijo tudi zasledovanju trenda številčnosti in prostorske prisotnosti posameznih vrst divjadi (tudi velikih zveri), saj lahko na podlagi teh podatkov pripomorejo k izboljšanju zagotavljanja usklajenosti odnosa divjad - okolje. Številčnost in prostorska razporeditev populacij je pomembna tudi z vidika postavljanja posameznih ukrepov v okolju divjadi oz. režim gospodarjenja z gozdovi.

V kolikor bodo dane možnosti (čas in materialna sredstva) bo ZGS OE Sežana na terenu preveril lokacije vseh krmišč ter preko aplikacije Lisjak tudi navedbe parcelnih števil in katastrskih občin ob ukrepih zapisanih v Letnih načrtih lovišč.

Za uspešno realizacijo LN je treba v tekočem letu, najkasneje do 15. novembra, opraviti usklajevalni sestanek s pregledom realizacije odvzema divjadi, ko se lahko spremeni razdelitev odvzema za nekatere vrste divjadi. Po potrebi se lahko izven načrtovanega skliče tudi več usklajevalnih sestankov (ZGS, OZUL, gospodarji LD).

Usklajevalni sestanek med ZGS in OZUL, na katerem se uskladi odzem lovni vrst ter dela v loviščih na nivoju LUO in/ali po loviščih, se skliče najpozneje do sredine marca prihodnjega leta.

S Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. I. RS, št. 91/10) je v 89. členu v okviru kvot dvoletnega načrta LUO dovoljena tudi možnost sprememb načrtovane razdelitve odvzema divjadi po loviščih (prerazporeditev). Spremembe načrtovane razdelitve so mogoče le do 15. novembra in sicer za vrste z velikim območjem gibanja (navadni jelen, damjak, muflon, divji prašič).

Sestavil:

Aljoša Žnidaršič, univ. dipl. inž. gozd.

Višji sodelavec I

Boštjan Košiček, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja ZGS OE SEŽANA

6 PRILOGE

1. Seznam krmišč za parkljasto divjad po loviščih
2. Tabele letnih odvzemov za Primorski LUO 2019-2022
3. Razdelilnik odvzema visoke divjadi za leti 2023 in 2024
4. Zapisnik uskladitvenega sestanka med ZGS in OZUL za Primorsko LUO
5. Zapisnik sestanka Strokovnega sveta Območne enote Sežana
6. Vabilo na javno predstavitev Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024
7. Zapisnik javne predstavitve Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024
8. Odgovor(i) (ne)upoštevanje pripomb na osnutek Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024
9. Zapisnik seje Sveta Območne enote Sežana

PRILOGA 1 : Seznam krmišč za parkljasto divjad po loviščih

Zap. St.	Lovišče naziv	Krajevno ime	Katastrska občina	Vrsta krmišča	Krmišče za divjad	Opombe
1	BRJE - ERZELJ	ERZELJ - ČEJŠOVK	ERZELJ	privabljalno	divji prašič	
2	BRJE - ERZELJ	PLANINA OSTRİ VRH	PLANINA	privabljalno	divji prašič	
3	BRJE - ERZELJ	GABERJE GRANDE DOLINA	GABERJE	privabljalno	divji prašič	
4	BRJE - ERZELJ	ČELA	GOČE	privabljalno	divji prašič	
5	BRJE - ERZELJ	MLAKE	ŠMARJE	privabljalno	divji prašič	
6	BRJE - ERZELJ	LAZ-KOSTANOVCA	BRJE 2426	privabljalno	divji prašič	
7	BRJE - ERZELJ	KRIŠTEN GRAD	ŠMARJE	privabljalno	divji prašič	
8	BRJE - ERZELJ	ŠKOLJ	ŠMARJE	privabljalno	divji prašič	
9	BRJE - ERZELJ	KARABINKE	ŠMARJE	privabljalno	divji prašič	
10	BRJE - ERZELJ	SV. MARJETA	PLANINA	privabljalno	divji prašič	
11	BRJE - ERZELJ	BOLNICA VERA	ERZELJ	privabljalno	divji prašič	
1	BRKINI	BOTA	PODGRAD	privabljalno	divji prašič	
2	BRKINI	BREZOVO BRDO	PREGARJE	privabljalno	divji prašič	
3	BRKINI	TA PLAMO	PODGRAD	privabljalno	divji prašič	
4	BRKINI	GLAVICA-EMETOVA	RAČICE	privabljalno	divji prašič	
5	BRKINI	HARIJSKI BORŠT	HARIJE	privabljalno	divji prašič	
6	BRKINI	P2	RAČICE	privabljalno	divji prašič	
7	BRKINI	RIBNJAK	PODGRAD	privabljalno	divji prašič	
8	BRKINI	STAJNO BRDO	PODBEŽE	privabljalno	divji prašič	
9	BRKINI	MEDVEDARCA	POLJANE PRI POD	privabljalno	divji prašič	
10	BRKINI	SMETIŠČE	HRUŠICA	privabljalno	divji prašič	
11	BRKINI	ŠTEVILKE	HRUŠICA	privabljalno	divji prašič	
12	BRKINI	ZA PLAMO	HRUŠICA	privabljalno	divji prašič	
13	BRKINI	BORŠT	PODGRAD	privabljalno	divji prašič	
14	BRKINI	KRIŽIŠČE ZA ŽELEZNO PREŽO	POLJANE	privabljalno	divji prašič	

15	BRKINI	ŽARDIN	PODGRAD	privabljalno	divji prašič	
16	BRKINI	TUNEL	PODGRAD	privabljalno	divji prašič	
1	BUKOVCA	PODLUKE	STAROD	privabljalno	divji prašič	
2	BUKOVCA	PREPOVID	STAROD	privabljalno	divji prašič	
3	BUKOVCA	ŠTEFULINOVA OGRADA	STUDENA GORA	privabljalno	divji prašič	
4	BUKOVCA	JEŠEVSKI BORI	JELŠANE	privabljalno	divji prašič	
5	BUKOVCA	POD STUDENC	STAROD	privabljalno	divji prašič	
6	BUKOVCA	POLVERJERA	RAČICE	privabljalno	divji prašič	
7	BUKOVCA	PLASINE LEVO	STAROD	privabljalno	divji prašič	
8	BUKOVCA	RAČIŠKE DANE	RAČICE	privabljalno	divji prašič	
9	BUKOVCA	RAČIŠKI LAZI	RAČICE	privabljalno	divji prašič	
10	BUKOVCA	SNOŽET	VELIKA BUKOVICA	privabljalno	divji prašič	
11	BUKOVCA	SABONJSKO NAD JEZERO	SABONJE	privabljalno	divji prašič	
12	BUKOVCA	GLAVICA	STUDENA GORA	privabljalno	divji prašič	
13	BUKOVCA	OSTRUŽNICA	VELIKO BRDO	privabljalno	divji prašič	
14	BUKOVCA	JEŠEVSKO POD CARINO	JELŠANE	privabljalno	divji prašič	
1	DEKANI	GLOBOKI POTOK	OSP	privabljalno	divji prašič	
2	DEKANI	MOTOKROS	TINJAN	privabljalno	divji prašič	
3	DEKANI	ŠKRGATOVEC	SV. ANTON	privabljalno	divji prašič	
4	DEKANI	OSP - POD BOŠKI	OSP	privabljalno	divji prašič	
5	DEKANI	ROŽARSKO BRDO	ROŽAR	privabljalno	divji prašič	
6	DEKANI	KOLOMBAR	TINJAN	privabljalno	divji prašič	
7	DEKANI	PARČELE	TINJAN	privabljalno	divji prašič	
8	DEKANI	PERNICA	PLAVJE	privabljalno	divji prašič	
9	DEKANI	ŽAGOVEC	SV. ANTON	privabljalno	divji prašič	
1	DOLCE-KOMEN	ZAJČEVEC-DOLCI	MALI DOL	privabljalno	divji prašič	
2	DOLCE-KOMEN	KOSMATI HRIB	GABROVICA	privabljalno	divji prašič	
3	DOLCE-KOMEN	PRELOVCI GABROVICA	GABROVICA	privabljalno	divji prašič	
4	DOLCE-KOMEN	NADROUŠKI BORI	GORJANSKO	privabljalno	divji prašič	
5	DOLCE-KOMEN	ZABORŠT	TOMAČEVICA	privabljalno	divji prašič	
6	DOLCE-KOMEN	MARIVNIK GABROVICA	GABROVICA	privabljalno	divji prašič	
7	DOLCE-KOMEN	DOLGE NJIVE	BRJE 2426	privabljalno	divji prašič	
8	DOLCE-KOMEN	MERSCE	GORJANSKO	privabljalno	divji prašič	
9	DOLCE-KOMEN	KOMPLEKS	VOLČJI GRAD	privabljalno	divji prašič	
1	FAJTI HRIB	CIRJE	SELO	privabljalno	divji prašič	
2	FAJTI HRIB	JAPNIŠČE	VRTOČE	privabljalno	divji prašič	dodatno požar
3	FAJTI HRIB	JAVE	LIPA	privabljalno	divji prašič	
4	FAJTI HRIB	ČREŠNJE	LIPA	privabljalno	divji prašič	dodatno požar
5	FAJTI HRIB	KOKLIŠČE	RENČE	privabljalno	divji prašič	
6	FAJTI HRIB	PUŠELJCI	VRTOČE	privabljalno	divji prašič	
7	FAJTI HRIB	DOLGA NJIVA	DORNBERK	privabljalno	divji prašič	
8	FAJTI HRIB	VELIKI HRIB	DORNBERK	privabljalno	divji prašič	dodatno požar
9	FAJTI HRIB	MANDERJA	RENČE	privabljalno	divji prašič	
10	FAJTI HRIB	KOSTNIŠČE	RENČE	privabljalno	divji prašič	

11	FAJTI HRIB	PASICE	LIPA	privabljalno	divji prašič	
12	FAJTI HRIB	KALIČ	RENČE	privabljalno	divji prašič	
1	GABERK – DIVAČA	KAČIŠKI MOST	LOKEV	privabljalno	divji prašič	
2	GABERK – DIVAČA	SELE	LOKEV	privabljalno	divji prašič	
3	GABERK – DIVAČA	POD KOČO	POVIR	privabljalno	divji prašič	
4	GABERK – DIVAČA	PODGOVJE - KLARA - MEDVEDOVA OGRADA	NAKLO	privabljalno	divji prašič	
5	GABERK – DIVAČA	NAD GRAČANO	GROČANA	privabljalno	divji prašič	
6	GABERK – DIVAČA	POD VLASTO	POVIR	privabljalno	divji prašič	
7	GABERK – DIVAČA	NAD POVIRJEM	POVIR	privabljalno	divji prašič	
8	GABERK – DIVAČA	ČISTI KAL	LOKEV	privabljalno	divji prašič	
9	GABERK – DIVAČA	KATASTROFA	NAKLO	privabljalno	divji prašič	
10	GABERK – DIVAČA	FAMELJSKO	FAMLJE	privabljalno	divji prašič	
11	GABERK – DIVAČA	PRI TOPOLIH	NAKLO	privabljalno	divji prašič	
12	GABERK – DIVAČA	JAPLENCA	POVIR	privabljalno	divji prašič	
13	GABERK – DIVAČA	ŠKRINJARJEVA OGRADA	DIVAČA	privabljalno	divji prašič	
14	GABERK – DIVAČA	OBROŽENKA	LOKEV	privabljalno	divji prašič	
15	GABERK – DIVAČA	TUPLI DU	LOKEV	privabljalno	divji prašič	
1	GRADIŠČE – KOŠANA	LOZA	VOLČE	privabljalno	divji prašič	
2	GRADIŠČE – KOŠANA	VREMŠČICA	VOLČE	privabljalno	divji prašič	
3	GRADIŠČE – KOŠANA	KRAVNCE	NARIN	privabljalno	divji prašič	
4	GRADIŠČE – KOŠANA	ŠTANKOVCI	KAL	privabljalno	divji prašič	
5	GRADIŠČE – KOŠANA	BRDA-GRADIŠČE	KOŠANA	privabljalno	divji prašič	
6	GRADIŠČE – KOŠANA	PRETRŽJE	KOŠANA	privabljalno	divji prašič	
7	GRADIŠČE – KOŠANA	VRH LIBIJE	VOLČE	privabljalno	divji prašič	
8	GRADIŠČE – KOŠANA	ZA KOČO	KOŠANA	privabljalno	divji prašič	
9	GRADIŠČE – KOŠANA	ŠKRNIK	NADANJE SELO	privabljalno	divji prašič	
10	GRADIŠČE – KOŠANA	VAHNCA ŠEST	NADANJE SELO	privabljalno	divji prašič	
11	GRADIŠČE – KOŠANA	POD LIBIJO	KOŠANA	privabljalno	divji prašič	
12	GRADIŠČE – KOŠANA	ŠKRNIK	NADANJE SELO	privabljalno	divji prašič	
13	GRADIŠČE – KOŠANA	SEVERJEVO BRINJE	KOŠANA	privabljalno	divji prašič	
14	GRADIŠČE – KOŠANA	ROKOV PAŠNIK	VOLČE	privabljalno	divji prašič	
1	ISTRA – GRAČIŠČE	ABITANTI- LEVO	GRADIN	privabljalno	divji prašič	
2	ISTRA – GRAČIŠČE	BRDA	KUBED	privabljalno	divji prašič	

3	ISTRA – GRAČIŠČE	BRGOD	MOVRAŽ	privabljalno	divji prašič	
4	ISTRA – GRAČIŠČE	VIDNICA	PREGARA	privabljalno	divji prašič	
5	ISTRA – GRAČIŠČE	ZAZID VALA	ZAZID	privabljalno	divji prašič	
6	ISTRA – GRAČIŠČE	KLJUČI	GRADIN	privabljalno	divji prašič	
7	ISTRA – GRAČIŠČE	KRAS NAD STRELIŠČEM	MOVRAŽ	privabljalno	divji prašič	
8	ISTRA – GRAČIŠČE	SOKOLIČI	SOČERGA	privabljalno	divji prašič	
9	ISTRA – GRAČIŠČE	ROSUJE	PREGARA	privabljalno	divji prašič	
10	ISTRA – GRAČIŠČE	KAP	MOVRAŽ	privabljalno	divji prašič	
11	ISTRA – GRAČIŠČE	OLIKA	SOČERGA	privabljalno	divji prašič	
12	ISTRA – GRAČIŠČE	SIRŠKA VALA	GRADIN	privabljalno	divji prašič	
13	ISTRA – GRAČIŠČE	RAVNICE POD BUTARI	MOVRAŽ	privabljalno	divji prašič	
14	ISTRA – GRAČIŠČE	VELIK BOROVC	MOVRAŽ	privabljalno	divji prašič	
15	ISTRA – GRAČIŠČE	MAJNA	MOVRAŽ	privabljalno	divji prašič	
16	ISTRA – GRAČIŠČE	NEDA	MOVRAŽ	privabljalno	divji prašič	
17	ISTRA – GRAČIŠČE	GOLI HRIB	MOVRAŽ	privabljalno	divji prašič	
18	ISTRA – GRAČIŠČE	KRAVARIJA	PREGARA	privabljalno	divji prašič	
19	ISTRA – GRAČIŠČE	FRATA	KUBED	privabljalno	divji prašič	
20	ISTRA – GRAČIŠČE	FINET	PREGARA	privabljalno	divji prašič	
1	IZOLA	MEDLJAN BRŽINA	DVORI NAD IZOLO	privabljalno	divji prašič	
2	IZOLA	LAZ	GAŽON	privabljalno	divji prašič	
3	IZOLA	RAVEN	GAŽON	privabljalno	divji prašič	
1	JEZERO – KOMEN	MARŠENCE	ŠKRBINA	privabljalno	divji prašič	
2	JEZERO – KOMEN	POD SVETIM KRIŽEM	GORJANSKO	privabljalno	divji prašič	
3	JEZERO – KOMEN	PRI LIPAH - KRMANJEK	GORJANSKO	privabljalno	divji prašič	
4	JEZERO – KOMEN	RUBIJE	ŠKRBINA	privabljalno	divji prašič	
5	JEZERO – KOMEN	V LOGU	ŠKRBINA	privabljalno	divji prašič	
6	JEZERO – KOMEN	TRUŠKENCA	BRESTOVICA	privabljalno	divji prašič	
7	JEZERO – KOMEN	PRI BJEKI	IVANJI GRAD	privabljalno	divji prašič	
8	JEZERO – KOMEN	POD KLANCEM	BRESTOVICA	privabljalno	divji prašič	
9	JEZERO – KOMEN	LOKVICE	SVETO	privabljalno	divji prašič	
1	KOJNIK – PODGORJE	MILJE	ČRNOTIČE	privabljalno	divji prašič	
2	KOJNIK – PODGORJE	NJIVE	PODGORJE	privabljalno	divji prašič	
3	KOJNIK – PODGORJE	ZAJČJI HRIB	OCIZLA	privabljalno	divji prašič	
4	KOJNIK – PODGORJE	PREŠKO POLJE	PREŠNICA	privabljalno	divji prašič	
5	KOJNIK – PODGORJE	BREG	RAKITOVEC	privabljalno	divji prašič	

6	KOJNIK – PODGORJE	GORICE	PODGORJE	privabljalno	divji prašič	
7	KOJNIK – PODGORJE	IVANJI DOL	ZAZID	privabljalno	divji prašič	
8	KOJNIK – PODGORJE	DEBEL HRIB	PODGORJE	privabljalno	divji prašič	
9	KOJNIK – PODGORJE	OLICA	PODGORJE	privabljalno	divji prašič	
10	KOJNIK – PODGORJE	ZAJEZER	PODGORJE	privabljalno	divji prašič	
11	KOJNIK – PODGORJE	VODENJAK	PODGORJE	privabljalno	divji prašič	
1	KOPER	KRMIŠČE STARA ŠALARA	SEMEDELA	privabljalno	divji prašič	
2	KOPER	KRMIŠČE POBEGI	BERTOKI	privabljalno	divji prašič	
1	KRAS – DUTOVLJE	KAMNE GORICE	SKOPO	privabljalno	divji prašič	
2	KRAS – DUTOVLJE	MLAČNA	PLISKOVICA	privabljalno	divji prašič	
3	KRAS – DUTOVLJE	OBRAČALIŠČE	DUTOVLJE	privabljalno	divji prašič	
4	KRAS – DUTOVLJE	PODREBER	DUTOVLJE	privabljalno	divji prašič	
5	KRAS – DUTOVLJE	KRMIŠČE STVARNO BRDO	KRIŽ	privabljalno	divji prašič	
6	KRAS – DUTOVLJE	MARKOVCI	TOMAJ	privabljalno	divji prašič	
7	KRAS – DUTOVLJE	RUPE	DUTOVLJE	privabljalno	divji prašič	
8	KRAS – DUTOVLJE	GOSPODOVA ROVNA	AVBER	privabljalno	divji prašič	
9	KRAS – DUTOVLJE	KRMIŠČE PRI TOMAJU- TOPOLOVC	TOMAJ	privabljalno	divji prašič	
10	KRAS – DUTOVLJE	KRMIŠČE V STRŠNICAH	KRIŽ	privabljalno	divji prašič	
11	KRAS – DUTOVLJE	POSEKA - ŽEKANEC	A VAS	privabljalno	divji prašič	
12	KRAS – DUTOVLJE	BORŠT	KOPRIVA	privabljalno	divji prašič	
13	KRAS – DUTOVLJE	KONTAČ	AVBER	privabljalno	divji prašič	
14	KRAS – DUTOVLJE	DOLINKE	AVBER	privabljalno	divji prašič	
15	KRAS – DUTOVLJE	STARI BORŠT	KO AVBER	privabljalno	divji prašič	
16	KRAS – DUTOVLJE	KRMIŠČE SKOPO-STAJCE	KRAJNA VAS	privabljalno	divji prašič	
17	KRAS – DUTOVLJE	POLJANE- KOSOVELJE	PLISKOVICA	privabljalno	divji prašič	
18	KRAS – DUTOVLJE	KOSMATI HRIB	VELIKI DOL	privabljalno	divji prašič	
1	MAREZIGE	POD JURASI	TRUŠKE	privabljalno	divji prašič	
2	MAREZIGE	LABOR ŠPICA	BORŠT	privabljalno	divji prašič	
3	MAREZIGE	ROKAVA	BORŠT	privabljalno	divji prašič	
4	MAREZIGE	VELIKA VALA	BORŠT	privabljalno	divji prašič	
5	MAREZIGE	BRŽANJI BOŠK	TRUŠKE	privabljalno	divji prašič	
6	MAREZIGE	DEMNICI	BORŠT	privabljalno	divji prašič	
7	MAREZIGE	RAVAN	MAREZIGE	privabljalno	divji prašič	
8	MAREZIGE	ZABAVSKA VARDA	TRUŠKE	privabljalno	divji prašič	
9	MAREZIGE	POPETRE KAMENELA	TRUŠKE	privabljalno	divji prašič	

10	MAREZIGE	ZABAVLJE ŠKRLICA	TRUŠKE	privabljalno	divji prašič	
1	PREM	RJAVSKE NJIVE - JABLAN BREG	RJAVČE	privabljalno	divji prašič	
2	PREM	PEKEL	OSTROŽNO BRDO	privabljalno	divji prašič	
3	PREM	PRELOŽKO	PRELOŽE	privabljalno	divji prašič	
4	PREM	KOZJANE PRI ŠEVARLANU	KOZJANE	privabljalno	divji prašič	
5	PREM	GABROVO BRDO	TATRE	privabljalno	divji prašič	
6	PREM	ČELJE- KOZJAK	ČELJE	privabljalno	divji prašič	
7	PREM	PRI ŽIKI	ČELJE	privabljalno	divji prašič	
8	PREM	KLEMENCI	PREM	privabljalno	divji prašič	
1	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE NA BRDU	KAZLJE	privabljalno	divji prašič	
2	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE NA BRDU II	KAZLJE	privabljalno	navadni jelen	
3	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE V HUTNIKIH	KAZLJE	privabljalno	divji prašič	
4	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE NA SOPADI	POVIR	privabljalno	divji prašič	
5	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE PRI DOBRAVLJAH	KAZLJE	privabljalno	divji prašič	
6	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE NA DEBELI GRIŽI	ŠTORJE	privabljalno	divji prašič	
7	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE V LESINAH	ŠTORJE	privabljalno	divji prašič	
8	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE V ZGORNJI RAŠI	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
9	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE PRED GRAHOVIM BRDOM II	UTOVLJE	privabljalno	navadni jelen	
10	RAŠA – ŠTORJE	KRMIŠČE NA PODBREŠKI SOPADI	ŠTORJE	privabljalno	divji prašič	
1	RIŽANA	MASOVCE	ČRNI KAL	privabljalno	divji prašič	
2	RIŽANA	LAČNO	KUBED	privabljalno	divji prašič	
3	RIŽANA	RAKOVEC	LOKA	privabljalno	divji prašič	
4	RIŽANA	LESKOVCE	HRASTOVLJE	privabljalno	divji prašič	
5	RIŽANA	PREGOVC	HRASTOVLJE	privabljalno	divji prašič	
6	RIŽANA	ZARČIŠČE	ZAZID	privabljalno	divji prašič	
7	RIŽANA	BREŽEC ČISTINA -PARK STEFFE	PODPEČ	privabljalno	divji prašič	
8	RIŽANA	ZAVINE	ROŽAR	privabljalno	divji prašič	
9	RIŽANA	GABROVICA	GABROVICA	privabljalno	divji prašič	
10	RIŽANA	SVETI MARKO	HRASTOVLJE	privabljalno	divji prašič	
11	RIŽANA	TRIKOTNIK	GABROVICA	privabljalno	divji prašič	
1	SENOŽEČE	OŠEVNIK	POTOČE	privabljalno	divji prašič	
2	SENOŽEČE	POD PUNGARTOM	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
3	SENOŽEČE	RAVNICE	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
4	SENOŽEČE	LUNOVEC	SENOŽEČE	privabljalno	divji prašič	
5	SENOŽEČE	LESKOVCA	LAŽE	privabljalno	divji prašič	
6	SENOŽEČE	VODNI DOL	LAČE	privabljalno	divji prašič	
7	SENOŽEČE	VREMŠČICA	SENOŽEČE	privabljalno	divji prašič	
8	SENOŽEČE	MILHAR	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
9	SENOŽEČE	POD STRMCEM	GABRČE	privabljalno	divji prašič	
10	SENOŽEČE	CERKVENIJA	LAŽE	privabljalno	divji prašič	
11	SENOŽEČE	KURJA POLJA	SENOŽEČE	privabljalno	divji prašič	

12	SENOŽEČE	ZA GRIŽO	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
13	SENOŽEČE	PARIZOV DOL	GABRČE	privabljalno	divji prašič	
14	SENOŽEČE	DOLENSKI HRIBI	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
15	SENOŽEČE	RAŠKI DOL	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
16	SENOŽEČE	SELIVEC	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
17	SENOŽEČE	MALA VREMŠČICA	SENOŽEČE	privabljalno	divji prašič	
18	SENOŽEČE	KALINOVEC	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
1	SLAVNIK – MATERIJA	KALIŠČE	MARKOVŠČINA	privabljalno	divji prašič	
2	SLAVNIK – MATERIJA	PETEC	MARKOVŠČINA	privabljalno	divji prašič	
3	SLAVNIK – MATERIJA	PODMAJNIK	HOTIČNA	privabljalno	divji prašič	
4	SLAVNIK – MATERIJA	ZAOGRADE	SLIVJE	privabljalno	divji prašič	
5	SLAVNIK – MATERIJA	GOLI RTI	TATRE	privabljalno	divji prašič	
6	SLAVNIK – MATERIJA	MAGROVEC	MARKOVŠČINA	privabljalno	divji prašič	
7	SLAVNIK – MATERIJA	JEZERINA	MARKOVŠČINA	privabljalno	divji prašič	
8	SLAVNIK – MATERIJA	MEDEVEDJE ČELO	BREZOVICA	privabljalno	divji prašič	
9	SLAVNIK – MATERIJA	JAVOR	HOTIČNA	privabljalno	divji prašič	
10	SLAVNIK – MATERIJA	BUKOVJE	MARKOVŠČINA	privabljalno	divji prašič	
11	SLAVNIK – MATERIJA	KOTANJA	SLIVJE	privabljalno	divji prašič	
1	STRUNJAN	DRAGA	RAVEN	privabljalno	divji prašič	
2	STRUNJAN	KALCINAR 2 KRMIŠČE	SEČOVLJE	privabljalno	divji prašič	
1	ŠMARJE	BRIČ 4	KOŠTABONA	privabljalno	divji prašič	
2	ŠMARJE	LABOR	POMJAN	privabljalno	divji prašič	
3	ŠMARJE	BRIČ P1	KOŠTABONA	privabljalno	divji prašič	
4	ŠMARJE	DOBRAVE	ŠMARJE	privabljalno	divji prašič	
5	ŠMARJE	PR BOROVCIA	ŠMARJE	privabljalno	divji prašič	
6	ŠMARJE	TARJONCA	KOŠTABONA	privabljalno	divji prašič	
7	ŠMARJE	SLAP	NOVA VAS	privabljalno	divji prašič	
8	ŠMARJE	BEZJAK	RAVEN	privabljalno	divji prašič	
9	ŠMARJE	MANŽAN	ŠMARJE	privabljalno	divji prašič	
1	ŠTANJEL	PODNJAKI	KOBDILJ	privabljalno	divji prašič	
2	ŠTANJEL	KOBJEGLAVSKI BORI BENJAMIN	KOBJEGLAVA	privabljalno	divji prašič	
3	ŠTANJEL	PRJOVŠNA	KOBDILJ	privabljalno	divji prašič	
4	ŠTANJEL	RALEŠČE	HRUŠEVICA	privabljalno	divji prašič	
5	ŠTANJEL	ZABRDJE	KOBDILJ	privabljalno	divji prašič	
6	ŠTANJEL	PORTOROŽ	KOBDILJ	privabljalno	divji prašič	
1	TABOR – DORNBERK	KOZJAK	BRANIK	privabljalno	divji prašič	
2	TABOR – DORNBERK	TIJA	BRANIK	privabljalno	divji prašič	
3	TABOR – DORNBERK	SVINJSKO REBRO	DORNBERK	privabljalno	divji prašič	

4	TABOR – DORNBERK	PUŠČA	BRANIK	privabljalno	divji prašič	
5	TABOR – DORNBERK	MATIKOVA GUTA	DORNBERK	privabljalno	divji prašič	
6	TABOR – DORNBERK	PLANINA	LIPA	privabljalno	divji prašič	
7	TABOR – DORNBERK	BABNA DRAGA	BRANIK	privabljalno	divji prašič	
8	TABOR – DORNBERK	SPODNJI ROGOVILOVEC	BRANIK	privabljalno	divji prašič	
9	TABOR – DORNBERK	ŠUMKA	BRANIK	privabljalno	divji prašič	
1	TABOR SEŽANA	VRHOVLJE	VOGLE	privabljalno	divji prašič	
2	TABOR SEŽANA	DEBELA STENA	BAZOVICA	privabljalno	divji prašič	
3	TABOR SEŽANA	PERINOVKA	TREBČE	privabljalno	divji prašič	
4	TABOR SEŽANA	POLANE	SEŽANA	privabljalno	divji prašič	
5	TABOR SEŽANA	ŠUKOVKA	MERČE	privabljalno	divji prašič	
6	TABOR SEŽANA	PLANINA	MERČE	privabljalno	divji prašič	
7	TABOR SEŽANA	ŠTALE	GROPADA	privabljalno	divji prašič	
8	TABOR SEŽANA	ZLATA KLJUKA	GROPADA	privabljalno	divji prašič	
9	TABOR SEŽANA	IGOVCA	BAZOVICA	privabljalno	divji prašič	
10	TABOR SEŽANA	PR KAUČIČI (KRIŠKI BORI)	KRIŽ	privabljalno	divji prašič	
11	TABOR SEŽANA	GROPAJSKO CENTER	GROPADA	privabljalno	divji prašič	
12	TABOR SEŽANA	OSOJNICA	POVIR	privabljalno	divji prašič	
13	TABOR SEŽANA	ŽIRSKA SOPADA	POVIR	privabljalno	divji prašič	
14	TABOR SEŽANA	GROPAJSKO - PRI VAGONU	SEŽANA	privabljalno	divji prašič	
15	TABOR SEŽANA	NAD VILENICO	LOKEV	privabljalno	divji prašič	
16	TABOR SEŽANA	ČEBARNCE	KRIŽ	privabljalno	divji prašič	
17	TABOR SEŽANA	DALJNOVOD PLEŠIVICA	MERČE	privabljalno	divji prašič	
1	TIMAV – VREME	PRI VAGONU	VREMSKI BRITOF	privabljalno	divji prašič	
2	TIMAV – VREME	SENOŽETI (DOLINE)	ŠKOFLJE	privabljalno	divji prašič	
3	TIMAV – VREME	SEDEŽE-KAVC	DOLNJE VREME	privabljalno	divji prašič	
4	TIMAV – VREME	BALUNC	BARKA	privabljalno	divji prašič	
5	TIMAV – VREME	FAMELJSKI KALI	FAMLJE	privabljalno	divji prašič	
6	TIMAV – VREME	KOSMATICA	ŠKOFLJE	privabljalno	divji prašič	
7	TIMAV – VREME	PREDBIŠČAK	BARKA	privabljalno	divji prašič	
8	TIMAV – VREME	KALIČ	VAREJE	privabljalno	divji prašič	
9	TIMAV – VREME	SAJANIŠČE-MISLIČE	MISLIČE	privabljalno	divji prašič	
10	TIMAV – VREME	PRI ZELENEM DREVU	BARKA	privabljalno	divji prašič	
11	TIMAV – VREME	SAJANIŠČE	BARKA	privabljalno	divji prašič	
12	TIMAV – VREME	CARATANOVA OGRADA	PODGRAD	privabljalno	divji prašič	
13	TIMAV – VREME	GABRK	FAMLJE	privabljalno	divji prašič	
14	TIMAV – VREME	PRISTAVA	PODGRAD	privabljalno	divji prašič	
15	TIMAV – VREME	PRISTAVA GOLI VRH	PODGRAD	privabljalno	divji prašič	
16	TIMAV – VREME	POD PIVSKO CESTO	GORNJE VREME	privabljalno	divji prašič	
1	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	DREVESNICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	privabljalno	divji prašič	
2	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	JAPŠČINA DOMBRAVE	VOJŠČICA	privabljalno	divji prašič	

3	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	ZASLADOVCA	OPATJE SELO	privabljalno	divji prašič	
4	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	GRIŽA	KOSTANJEVICA NA KRASU	privabljalno	divji prašič	
5	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	MEDVAJŠČE	KOSTANJEVICA NA KRASU	privabljalno	divji prašič	
6	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	PODPAČNIK	KOSTANJEVICA NA KRASU	privabljalno	divji prašič	
7	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	PREDALJE	KOSTANJEVICA NA KRASU	privabljalno	divji prašič	
8	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	ŽIBRNJIK	KOSTANJEVICA NA KRASU	privabljalno	divji prašič	
9	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	BORŠTI	SELNA NA KRASU	privabljalno	divji prašič	
10	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	CERKVENI DOL	VOJŠČICA	privabljalno	divji prašič	
11	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	MULAŽ	OPATJE SELO	privabljalno	divji prašič	
12	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	ZALOGI	VOJŠČICA	privabljalno	divji prašič	
13	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	LJUŽCE	VOJŠČICA	privabljalno	divji prašič	
14	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	FIGOVCI	SELA NA KRASU	privabljalno	divji prašič	
1	VIDEŽ – KOZINA	HRPELJE - NAD VRTLE	HRPELJE	privabljalno	divji prašič	
2	VIDEŽ – KOZINA	SLOPE - NAD DOLGO DOLINO	BREZOVICA	privabljalno	divji prašič	
3	VIDEŽ – KOZINA	SOCERB - SELA (LEBANOVA)	HRPELJE	privabljalno	divji prašič	
4	VIDEŽ – KOZINA	ŠTRKLEVICA	OCIZLA	privabljalno	divji prašič	
5	VIDEŽ – KOZINA	PREŠNICA - SENEDOL 2	PREŠNICA	privabljalno	divji prašič	
6	VIDEŽ – KOZINA	HRPELJE - NAD ŽLEBE - (BABA)	HRPELJE	privabljalno	divji prašič	
7	VIDEŽ – KOZINA	VRHPOLJE - ZA VRHPOLJE	VRHPOLJE	privabljalno	divji prašič	
8	VIDEŽ – KOZINA	RODIK - POD PRELOVC	RODIK	privabljalno	divji prašič	
9	VIDEŽ – KOZINA	RODIK - NA NJIVCAH	RODIK	privabljalno	divji prašič	
10	VIDEŽ – KOZINA	OCIZLA - NAD MIHELSKO VALO	OCIZLA	privabljalno	divji prašič	
11	VIDEŽ – KOZINA	OCIZLA - GAUGE	OCIZLA	privabljalno	divji prašič	
12	VIDEŽ – KOZINA	SOCERB - KARLIČEVA (JOVO)	SOCERB	privabljalno	divji prašič	
13	VIDEŽ – KOZINA	MIHELE POLJE - POD MOSTOM	HRPELJE	privabljalno	divji prašič	
14	VIDEŽ – KOZINA	RODIK - BORŠT	RODIK	privabljalno	divji prašič	
15	VIDEŽ – KOZINA	RODIK - NA VODOVODU	RODIK	privabljalno	divji prašič	
16	VIDEŽ – KOZINA	HRPELJE - NAD NJIVE	HRPELJE	privabljalno	divji prašič	
1	VRHE – VRABČE	GROFOVA SNOŽET	ŠTJAK	privabljalno	divji prašič	
2	VRHE – VRABČE	VIDEM BREG	VELIKO POLJE	privabljalno	divji prašič	
3	VRHE – VRABČE	OČAKI	ŠTJAK	privabljalno	divji prašič	
4	VRHE – VRABČE	DOBRAVCA	GRIŽE	privabljalno	divji prašič	
5	VRHE – VRABČE	DOBRAVCA - ZGORNJA	GRIŽE	privabljalno	divji prašič	
6	VRHE – VRABČE	OGRADA	GRIŽE	privabljalno	divji prašič	
7	VRHE – VRABČE	ROVNA	DOLENJA VAS	privabljalno	divji prašič	
8	VRHE – VRABČE	GRDI DOL	GRIŽE	privabljalno	divji prašič	
9	VRHE – VRABČE	LAHOVKA	GRIŽE	privabljalno	divji prašič	

10	VRHE – VRABČE	BREZOVCE	ŠTJAK	privabljalno	divji prašič	
11	VRHE – VRABČE	DOBRAVA	ŠTJAK	privabljalno	divji prašič	
12	VRHE – VRABČE	DOLINA	VELIKO POLJE	privabljalno	divji prašič	
1	ŽABNIK – OBROV	BAJERCE	OBROV	privabljalno	divji prašič	
2	ŽABNIK – OBROV	MRTVE DOLINE	GOLAC	privabljalno	divji prašič	
3	ŽABNIK – OBROV	ZAGRAD	GOLAC	privabljalno	divji prašič	
4	ŽABNIK – OBROV	POD KOVČICE	KOVČICE	privabljalno	divji prašič	
5	ŽABNIK – OBROV	BRESTOVEC	OBROV	privabljalno	divji prašič	
6	ŽABNIK – OBROV	POLJANE PRVO	POLJANE	privabljalno	divji prašič	
7	ŽABNIK – OBROV	TOPOLIČJE	TATRE	privabljalno	divji prašič	
8	ŽABNIK – OBROV	MALE LOČE	MALE LOČE	privabljalno	divji prašič	
9	ŽABNIK – OBROV	FINIDA	OBROV	privabljalno	divji prašič	
10	ŽABNIK – OBROV	KORITNJAK	GOLAC	privabljalno	divji prašič	
11	ŽABNIK – OBROV	GABERSKO	GABERK	privabljalno	divji prašič	
12	ŽABNIK – OBROV	ZA STRAHOVICO GOLI VRH	GOLAC	privabljalno	divji prašič	
13	ŽABNIK – OBROV	VITRNJAK	GOLAC	privabljalno	divji prašič	
14	ŽABNIK – OBROV	ORLEK	RITOMEČE	privabljalno	divji prašič	
15	ŽABNIK – OBROV	RJAVSKO	RJAVČE	privabljalno	divji prašič	

ZIMSKO

Zap. št.	Lovišče naziv	Katastrska občina	Krajevno ime	vrsta krmišča	Krmišče za divjad
1	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	Za kočo	zimsko	navadni jelen
2	GRADIŠČE – KOŠANA	VOLČE	Vremščica	zimsko	navadni jelen
3	GRADIŠČE – KOŠANA	KOŠANA	Pretrežje	zimsko	navadni jelen
1	SENOŽEČE	SENOŽEČE	Spodmol	zimsko	navadni jelen
1	SLAVNIK – MATERIJA	MATERIJA	Padež	zimsko	navadni jelen
1	STRUNJAN	SEČOVLJE	Krmilnica za fazane	zimsko	mala divjad
2	STRUNJAN	SEČOVLJE	Parecag	zimsko	mala divjad
3	STRUNJAN	RAVEN	Dragonja/Hari	zimsko	mala divjad
1	TABOR SEŽANA	SEŽANA	Vitezova sopada	zimsko	navadni jelen
1	TIMAV – VREME	ŠKOFLJE	žlebci	zimsko	navadni jelen
1	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	Padonce	zimsko	mala divjad
2	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	Doušče	zimsko	mala divjad
3	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	Drasce	zimsko	mala divjad

ZVERI

Zap. št.	Lovišče naziv	Katastrska občina	Krajevno ime	vrsta krmišča	Krmišče za divjad
1	KOPER	SEMEDELA	Bele skale	zveri	privabljalno
1	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	KOSTANJEVICA NA KRASU	Stara lokva	zveri	privabljalno

PRILOGA 2: Tabele letnih odvzemov za Primorski LUO 2019-2022

SRNJAD

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	SRNA	42	38	90	36	16	44	52	39	75	130	93	72
05	0502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	SRNA	10	10	100	8	4	50	16	18	113	34	32	94
05	0503	TABOR - DORNBERK	SRNA	72	74	103	78	72	92	127	85	67	277	231	83
05	0504	JEZERO - KOMEN	SRNA	45	29	64	32	20	63	52	30	58	129	79	61
05	0505	DOLCE - KOMEN	SRNA	60	22	37	32	18	56	48	15	31	140	55	39
05	0506	BRJE - ERZELJ	SRNA	86	83	97	80	78	98	158	125	79	324	286	88
05	0507	ŠTANJEL	SRNA	40	26	65	32	20	63	52	16	31	124	62	50
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	SRNA	52	37	71	45	27	60	90	45	50	187	109	58
05	0509	VRHE - VRABČE	SRNA	45	33	73	38	29	76	72	28	39	155	90	58
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	SRNA	26	17	65	14	8	57	24	20	83	64	45	70
05	0511	TABOR - SEŽANA	SRNA	40	20	50	30	17	57	50	39	78	120	76	63
05	0512	GABERK - DIVAČA	SRNA	80	79	99	80	79	99	168	134	80	328	292	89
05	0513	SENOŽEČE	SRNA	70	72	103	70	51	73	98	91	93	238	214	90
05	0514	VIDEŽ KOZINA	SRNA	70	47	67	55	49	89	108	55	51	233	151	65
05	0515	TIMAV - VREME	SRNA	80	71	89	75	72	96	148	119	80	303	262	86
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	SRNA	68	69	101	68	67	99	134	109	81	270	245	91
05	0517	PREM	SRNA	50	51	102	48	41	85	64	63	98	162	155	96
05	0518	BUKOVICA	SRNA	55	52	95	50	49	98	84	70	83	189	171	90
05	0519	BRKINI	SRNA	54	51	94	36	35	97	54	46	85	144	132	92
05	0520	ŽABNIK - OBROV	SRNA	34	36	106	34	34	100	68	58	85	136	128	94
05	0521	SLAVNIK - MATERJA	SRNA	55	51	93	52	58	112	104	88	85	211	197	93
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	SRNA	51	51	100	48	46	96	80	78	98	179	175	98
05	0523	RIŽANA	SRNA	63	59	94	62	55	89	138	82	59	263	196	75
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	SRNA	54	57	106	60	56	93	118	104	88	232	217	94
05	0525	MAREZIGE	SRNA	56	61	109	65	74	114	150	146	97	271	281	104
05	0526	DEKANI	SRNA	80	83	104	80	91	114	158	157	99	318	331	104
05	0527	KOPER	SRNA	90	119	132	100	131	131	178	159	89	368	409	111
05	0528	ŠMARJE	SRNA	82	78	95	78	71	91	156	132	85	316	281	89
05	0529	IZOLA	SRNA	40	38	95	40	38	95	79	61	77	159	137	86
05	0530	STRUNJAN	SRNA	90	112	124	100	103	103	172	150	87	362	365	101

NAVADNI JELEN

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	NAVADNI JELEN	10	10	100	11	13	118	34	35	103	55	58	105
05	0502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	NAVADNI JELEN	18	18	100	20	21	105	42	30	71	80	69	86
05	0503	TABOR - DORNBERK	NAVADNI JELEN	6	7	117	10	0	15	5	33	31	12	39	
05	0504	JEZERO - KOMEN	NAVADNI JELEN	11	8	73	10	12	120	30	25	83	51	45	88
05	0505	DOLCE - KOMEN	NAVADNI JELEN	7	6	86	9	6	67	20	17	85	36	29	81
05	0506	BRJE - ERZELJ	NAVADNI JELEN	16	19	119	20	6	30	42	15	36	78	40	51
05	0507	ŠTANJEL	NAVADNI JELEN	8	11	138	12	9	75	22	19	86	42	39	93
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	NAVADNI JELEN	18	18	100	20	19	95	42	39	93	80	76	95
05	0509	VRHE - VRABČE	NAVADNI JELEN	43	47	109	47	39	83	100	91	91	190	177	93
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	NAVADNI JELEN	20	21	105	25	19	76	49	52	106	94	92	98
05	0511	TABOR - SEŽANA	NAVADNI JELEN	15	14	93	16	13	81	34	27	79	65	54	83
05	0512	GABERK - DIVAČA	NAVADNI JELEN	13	10	77	12	11	92	24	21	88	49	42	86
05	0513	SENOŽEČE	NAVADNI JELEN	32	31	97	34	30	88	66	53	80	132	114	86
05	0514	VIDEŽ KOZINA	NAVADNI JELEN	12	10	83	12	11	92	30	31	103	54	52	96
05	0515	TIMAV - VREME	NAVADNI JELEN	14	10	71	14	8	57	21	20	95	49	38	78
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	NAVADNI JELEN	24	25	104	26	19	73	58	46	79	108	90	83
05	0517	PREM	NAVADNI JELEN	13	12	92	14	13	93	32	32	100	59	57	97
05	0518	BUKOVICA	NAVADNI JELEN	14	20	143	18	17	94	34	38	112	66	75	114
05	0519	BRKINI	NAVADNI JELEN	16	17	106	18	16	89	42	40	95	76	73	96
05	0520	ŽABNIK - OBROV	NAVADNI JELEN	30	26	87	32	31	97	68	69	101	130	126	97
05	0521	SLAVNIK - MATERJA	NAVADNI JELEN	28	27	96	30	36	120	72	83	115	130	146	112
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	NAVADNI JELEN	28	29	104	30	29	97	58	59	102	116	117	101
05	0523	RIŽANA	NAVADNI JELEN	10	14	140	14	13	93	32	27	84	56	54	96
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	NAVADNI JELEN	17	16	94	18	20	111	42	44	105	77	80	104
05	0525	MAREZIGE	NAVADNI JELEN	0	5		0	2		0	23	0	30		
05	0526	DEKANI	NAVADNI JELEN	12	2	17	8	2	25	11	5	45	31	9	29
05	0527	KOPER	NAVADNI JELEN	0	0		0	0		0	1	0	1		
05	0528	ŠMARJE	NAVADNI JELEN	0	0		0	2		0	14	0	16		

DAMJAK

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0511	TABOR - SEŽANA	DAMJEK	5	6	120	6	7	117	12	8	67	23	21	91
05	0512	GABERK - DIVAČA	DAMJEK	0	2		2	1	50	8	9	113	10	12	120
05	0514	VIDEŽ KOZINA	DAMJEK	0	0	0	0	1		0	0	0	0	1	
05	0519	BRKINI	DAMJEK	0	0	0	0	0	0	0	1		0	1	
05	0523	RIŽANA	DAMJEK	0	0	0	0	0	0	0	1		0	1	
05	0525	MAREZIGE	DAMJEK	0	0	0	0	0	0	0	1		0	1	
05	0526	DEKANI	DAMJEK	0	1		0	0	0	0	0	0	0	1	

GAMS

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	GAMS	0	2		0	1		0	0		0	3	
05	0513	SENOŽEČE	GAMS	0	1		0	0		0	1		0	2	

DIVJI PRAŠIČ

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	DIVJI PRAŠIČ	120	160	133	130	97	75	244	383	157	494	640	130
05	0502	TRSTELI - KOSTANJEVICA	DIVJI PRAŠIČ	70	122	174	85	79	93	180	284	158	335	485	145
05	0503	TABOR - DORNBERK	DIVJI PRAŠIČ	120	146	122	120	101	84	254	381	150	494	628	127
05	0504	JEZERO - KOMEN	DIVJI PRAŠIČ	46	70	152	50	60	120	128	292	228	224	422	188
05	0505	DOLCE - KOMEN	DIVJI PRAŠIČ	34	71	209	45	56	124	118	202	171	197	329	167
05	0506	BRJE - ERZELJ	DIVJI PRAŠIČ	82	153	187	110	99	90	234	409	175	426	661	155
05	0507	ŠTANJEL	DIVJI PRAŠIČ	50	62	124	50	59	118	128	161	126	228	282	124
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	DIVJI PRAŠIČ	76	148	195	100	188	188	340	450	132	516	786	152
05	0509	VRHE - VRABČE	DIVJI PRAŠIČ	80	107	134	80	90	113	190	245	129	350	442	126
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	DIVJI PRAŠIČ	22	38	173	25	43	172	78	128	164	125	209	167
05	0511	TABOR - SEŽANA	DIVJI PRAŠIČ	90	206	229	150	192	128	350	448	128	590	846	143
05	0512	GABERK - DIVAČA	DIVJI PRAŠIČ	80	131	164	120	151	126	276	407	147	476	689	145
05	0513	SENOŽEČE	DIVJI PRAŠIČ	110	158	144	135	97	72	240	367	153	485	622	128
05	0514	VIDEŽ KOZINA	DIVJI PRAŠIČ	172	145	84	160	157	98	340	422	124	672	724	108
05	0515	TIMAV - VREME	DIVJI PRAŠIČ	100	93	93	90	68	76	170	256	151	360	417	116
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	DIVJI PRAŠIČ	80	88	110	90	70	78	170	181	106	340	339	100
05	0517	PREM	DIVJI PRAŠIČ	60	71	118	70	48	69	120	171	143	250	290	116
05	0518	BUKOVICA	DIVJI PRAŠIČ	130	84	65	85	72	85	182	188	103	397	344	87
05	0519	BRKINI	DIVJI PRAŠIČ	96	99	103	100	85	85	212	236	111	408	420	103
05	0520	ŽABNIK - OBROV	DIVJI PRAŠIČ	90	102	113	100	114	114	254	330	130	444	546	123
05	0521	SLAVNIK - MATERIJA	DIVJI PRAŠIČ	172	129	75	140	163	116	330	430	130	642	722	112
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	DIVJI PRAŠIČ	90	90	100	90	111	123	222	374	168	402	575	143
05	0523	RIŽANA	DIVJI PRAŠIČ	124	161	130	150	157	105	340	471	139	614	789	129
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	DIVJI PRAŠIČ	140	166	119	150	144	96	320	583	182	610	893	146
05	0525	MAREZIGE	DIVJI PRAŠIČ	140	201	144	182	200	110	404	510	126	726	911	125
05	0526	DEKANI	DIVJI PRAŠIČ	180	167	93	160	161	101	340	585	172	680	913	134
05	0527	KOPER	DIVJI PRAŠIČ	40	56	140	40	90	225	148	202	136	228	348	153
05	0528	ŠMARJE	DIVJI PRAŠIČ	140	126	90	120	166	138	298	410	138	558	702	126
05	0529	IZOLA	DIVJI PRAŠIČ	30	27	90	30	39	130	84	144	171	144	210	146
05	0530	STRUNJAN	DIVJI PRAŠIČ	36	41	114	43	60	140	106	179	169	185	280	151

ŠAKAL

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	ŠAKAL	0	0	0	0	1	0	46	4	9	46	5	11
05	0502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	ŠAKAL	0	1	0	33	6	18	0	26	0	33	33	100
05	0503	TABOR - DORNBERK	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	7	0	0	7		
05	0504	JEZERO - KOMEN	ŠAKAL	0	0	0	0	3	0	0	11	0	0	14	
05	0505	DOLCE - KOMEN	ŠAKAL	0	1	0	0	0	0	6	0	0	7		
05	0506	BRJE - ERZELJ	ŠAKAL	0	0	0	1	0	0	5	0	0	6		
05	0507	ŠTANJEL	ŠAKAL	0	0	0	2	0	0	3	0	0	5		
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	ŠAKAL	0	0	0	6	0	0	18	0	0	24		
05	0509	VRHE - VRABČE	ŠAKAL	0	0	0	2	0	0	5	0	0	7		
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	11	0	0	11		
05	0511	TABOR - SEŽANA	ŠAKAL	0	0	0	2	0	0	17	0	0	19		
05	0512	GABERK - DIVAČA	ŠAKAL	0	0	0	12	5	42	42	22	52	54	27	50
05	0513	SENOŽEČE	ŠAKAL	0	2	0	0	7	0	0	17	0	0	26	
05	0514	VIDEŽ KOZINA	ŠAKAL	0	0	0	4	0	0	11	0	0	15		
05	0515	TIMAV - VREME	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1		
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2		
05	0517	PREM	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2		
05	0518	BUKOVICA	ŠAKAL	0	0	0	1	0	0	12	0	0	13		
05	0519	BRKINI	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2		
05	0520	ŽABNIK - OBROV	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1		
05	0521	SLAVNIK - MATERIJA	ŠAKAL	0	0	0	2	0	0	9	0	0	11		
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	ŠAKAL	0	0	0	1	0	0	3	0	0	4		
05	0523	RIŽANA	ŠAKAL	0	3	0	12	6	50	28	20	71	40	29	73
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	ŠAKAL	0	0	0	0	1	0	0	5	0	0	6	
05	0525	MAREZIGE	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	8	0	0	8		
05	0526	DEKANI	ŠAKAL	0	0	0	2	0	0	10	0	0	12		
05	0527	KOPER	ŠAKAL	0	0	0	2	0	0	8	0	0	10		
05	0528	ŠMARJE	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1		
05	0530	STRUNJAN	ŠAKAL	0	0	0	0	1	0	0	6	0	0	7	

LISICA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	LISICA	18	19	106	20	12	60	29	21	72	67	52	78
05	0502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	LISICA	14	13	93	14	13	93	29	21	72	57	47	82
05	0503	TABOR - DORNBERK	LISICA	12	26	217	24	22	92	40	26	65	76	74	97
05	0504	JEZERO - KOMEN	LISICA	18	19	106	20	14	70	29	26	90	67	59	88
05	0505	DOLCE - KOMEN	LISICA	16	17	106	16	16	100	32	36	113	64	69	108
05	0506	BRJE - ERZELJ	LISICA	18	21	117	20	21	105	40	45	113	78	87	112
05	0507	ŠTANJEL	LISICA	10	3	30	8	3	38	10	13	130	28	19	68
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	LISICA	20	20	100	20	20	100	40	36	90	80	76	95
05	0509	VRHE - VRABČE	LISICA	12	11	92	12	11	92	22	21	95	46	43	93
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	LISICA	12	12	100	10	10	100	22	21	95	44	43	98
05	0511	TABOR - SEŽANA	LISICA	14	14	100	16	16	100	29	30	103	59	60	102
05	0512	GABERK - DIVAČA	LISICA	24	27	113	24	29	121	64	59	92	112	115	103
05	0513	SENOŽEČE	LISICA	18	17	94	18	16	89	39	36	92	75	69	92
05	0514	VIDEŽ KOZINA	LISICA	16	12	75	16	16	100	39	37	95	71	65	92
05	0515	TIMAV - VREME	LISICA	14	14	100	14	14	100	34	32	94	62	60	97
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	LISICA	18	18	100	18	18	100	43	40	93	79	76	96
05	0517	PREM	LISICA	20	20	100	18	19	106	44	39	89	82	78	95
05	0518	BUKOVICA	LISICA	20	20	100	20	20	100	47	48	102	87	88	101
05	0519	BRKINI	LISICA	14	12	86	12	13	108	32	28	88	58	53	91
05	0520	ŽABNIK - OBROV	LISICA	16	8	50	12	13	108	32	30	94	60	51	85
05	0521	SLAVNIK - MATERIJA	LISICA	18	16	89	18	14	78	34	30	88	70	60	86
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	LISICA	12	9	75	10	6	60	18	16	89	40	31	78
05	0523	RIŽANA	LISICA	14	16	114	14	13	93	32	22	69	60	51	85
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	LISICA	16	18	113	16	15	94	36	32	89	68	65	96
05	0525	MAREZIGE	LISICA	16	16	100	18	21	117	44	44	100	78	81	104
05	0526	DEKANI	LISICA	16	18	113	18	16	89	36	37	103	70	71	101
05	0527	KOPER	LISICA	18	24	133	22	25	114	52	61	117	92	110	120
05	0528	ŠMARJE	LISICA	10	8	80	10	10	100	24	23	96	44	41	93
05	0529	IZOLA	LISICA	16	17	106	20	22	110	44	45	102	80	84	105
05	0530	STRUNJAN	LISICA	14	18	129	22	38	173	84	70	83	120	126	105

JAZBEC

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	JAZBEC	8	6	75	8	6	75	16	10	63	32	22	69
05	0502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	JAZBEC	14	12	86	14	1	7	4	8	200	32	21	66
05	0503	TABOR - DORNBERK	JAZBEC	6	9	150	8	9	113	20	8	40	34	26	76
05	0504	JEZERO - KOMEN	JAZBEC	8	6	75	12	7	58	20	21	105	40	34	85
05	0505	DOLCE - KOMEN	JAZBEC	6	6	100	8	8	100	20	20	100	34	34	100
05	0506	BRJE - ERZELJ	JAZBEC	12	8	67	10	9	90	20	17	85	42	34	81
05	0507	ŠTANJEL	JAZBEC	4	2	50	4	3	75	8	8	100	16	13	81
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	JAZBEC	12	12	100	12	11	92	24	22	92	48	45	94
05	0509	VRHE - VRABČE	JAZBEC	6	9	150	8	5	63	12	9	75	26	23	88
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	JAZBEC	6	6	100	8	8	100	20	17	85	34	31	91
05	0511	TABOR - SEŽANA	JAZBEC	10	10	100	10	10	100	24	22	92	44	42	95
05	0512	GABERK - DIVAČA	JAZBEC	10	12	120	12	11	92	24	27	113	46	50	109
05	0513	SENOŽEČE	JAZBEC	12	9	75	12	6	50	16	16	100	40	31	78
05	0514	VIDEŽ KOZINA	JAZBEC	6	8	133	10	13	130	28	29	104	44	50	114
05	0515	TIMAV - VREME	JAZBEC	8	8	100	8	8	100	16	15	94	32	31	97
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	JAZBEC	10	11	110	10	10	100	24	25	104	44	46	105
05	0517	PREM	JAZBEC	6	6	100	6	6	100	12	12	100	24	24	100
05	0518	BUKOVIČA	JAZBEC	4	4	100	6	6	100	12	12	100	22	22	100
05	0519	BRKINI	JAZBEC	4	4	100	6	4	67	12	11	92	22	19	86
05	0520	ŽABNIK - OBROV	JAZBEC	6	1	17	6	7	117	16	16	100	28	24	86
05	0521	SLAVNIK - MATERIJA	JAZBEC	10	10	100	10	8	80	20	19	95	40	37	93
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	JAZBEC	8	8	100	10	10	100	24	24	100	42	42	100
05	0523	RIŽANA	JAZBEC	6	11	183	10	12	120	24	23	96	40	46	115
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	JAZBEC	8	8	100	8	7	88	16	12	75	32	27	84
05	0525	MAREZIGE	JAZBEC	6	6	100	6	5	83	12	12	100	24	23	96
05	0526	DEKANI	JAZBEC	4	4	100	6	6	100	16	15	94	26	25	96
05	0527	KOPER	JAZBEC	4	9	225	8	6	75	16	15	94	28	30	107
05	0528	ŠMARJE	JAZBEC	4	3	75	4	4	100	8	8	100	16	15	94
05	0529	IZOLA	JAZBEC	6	6	100	6	6	100	12	12	100	24	24	100
05	0530	STRUNJAN	JAZBEC	6	4	67	4	5	125	12	14	117	22	23	105

KUNA BELICA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	KUNA BELICA	4	4	100	4	2	50	8	2	25	16	8	50
05	0502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	KUNA BELICA	4	4	100	5	5	100	10	0	0	19	9	47
05	0503	TABOR - DORNBERK	KUNA BELICA	3	3	100	3	3	100	6	4	67	12	10	83
05	0504	JEZERO - KOMEN	KUNA BELICA	2	2	100	3	3	100	6	6	100	11	11	100
05	0505	DOLCE - KOMEN	KUNA BELICA	3	3	100	3	3	100	6	6	100	12	12	100
05	0506	BRJE - ERZELJ	KUNA BELICA	2	1	50	2	0	0	4	1	25	8	2	25
05	0507	ŠTANJEL	KUNA BELICA	2	0	0	2	0	0	4	3	75	8	3	38
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	KUNA BELICA	3	3	100	3	3	100	6	4	67	12	10	83
05	0509	VRHE - VRABČE	KUNA BELICA	2	2	100	2	0	0	4	3	75	8	5	63
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	KUNA BELICA	1	1	100	2	2	100	4	3	75	7	6	86
05	0511	TABOR - SEŽANA	KUNA BELICA	6	6	100	6	6	100	12	11	92	24	23	96
05	0512	GABERK - DIVAČA	KUNA BELICA	4	5	125	3	4	133	6	6	100	13	15	115
05	0513	SENOŽEČE	KUNA BELICA	4	1	25	3	1	33	6	2	33	13	4	31
05	0514	VIDEŽ KOZINA	KUNA BELICA	3	3	100	3	3	100	6	6	100	12	12	100
05	0515	TIMAV - VREME	KUNA BELICA	1	1	100	1	1	100	6	6	100	8	8	100
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	KUNA BELICA	4	4	100	4	4	100	8	8	100	16	16	100
05	0517	PREM	KUNA BELICA	2	2	100	2	2	100	4	4	100	8	8	100
05	0518	BUKOVIČA	KUNA BELICA	4	4	100	3	3	100	6	6	100	13	13	100
05	0519	BRKINI	KUNA BELICA	2	0	0	2	1	50	4	2	50	8	3	38
05	0520	ŽABNIK - OBROV	KUNA BELICA	2	2	100	2	1	50	4	4	100	8	7	88
05	0521	SLAVNIK - MATERIJA	KUNA BELICA	4	2	50	4	2	50	8	6	75	16	10	63
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	KUNA BELICA	3	3	100	3	3	100	6	6	100	12	12	100
05	0523	RIŽANA	KUNA BELICA	3	4	133	3	2	67	6	3	50	12	9	75
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	KUNA BELICA	4	4	100	4	4	100	8	8	100	16	16	100
05	0525	MAREZIGE	KUNA BELICA	2	2	100	2	2	100	4	1	25	8	5	63
05	0526	DEKANI	KUNA BELICA	2	2	100	2	1	50	4	3	75	8	6	75
05	0527	KOPER	KUNA BELICA	8	5	63	8	2	25	14	5	36	30	12	40
05	0528	ŠMARJE	KUNA BELICA	2	2	100	2	2	100	4	4	100	8	8	100
05	0529	IZOLA	KUNA BELICA	8	8	100	8	8	100	14	14	100	30	30	100
05	0530	STRUNJAN	KUNA BELICA	6	5	83	6	7	117	12	13	108	24	25	104

POLJSKI ZAJEC

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	POLJSKI ZAJEC	1		0	1		0	2	2	100	4	2	50
05	0502	TRSTELI - KOSTANJEVICA	POLJSKI ZAJEC	3	3	100	3	1	33	6	2	33	12	6	50
05	0503	TABOR - DORNBERK	POLJSKI ZAJEC	1	2	200	1		0	2	0	0	4	2	50
05	0504	JEZERO - KOMEN	POLJSKI ZAJEC	3	2	67	3	3	100	6	6	100	12	11	92
05	0505	DOLCE - KOMEN	POLJSKI ZAJEC	4	4	100	4	4	100	8	8	100	16	16	100
05	0506	BRJE - ERZELJ	POLJSKI ZAJEC	2	1	50	2	1	50	4	1	25	8	3	38
05	0507	ŠTANJEL	POLJSKI ZAJEC	2		0	2		0	4	2	50	8	2	25
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	2	100	4	3	75	8	7	88
05	0509	VRHE - VRABČE	POLJSKI ZAJEC	1	2	200	1		0	2	1	50	4	3	75
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	POLJSKI ZAJEC	1		0	1	2	200	2	1	50	4	3	75
05	0511	TABOR - SEŽANA	POLJSKI ZAJEC	2		0	2	1	50	4	1	25	8	2	25
05	0512	GABERK - DIVAČA	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	5	250	4	3	75	8	10	125
05	0513	SENOŽEČE	POLJSKI ZAJEC	1		0	1	2	200	2	2	100	4	4	100
05	0514	VIDEŽ KOZINA	POLJSKI ZAJEC	2	3	150	2	1	50	4	4	100	8	8	100
05	0515	TIMAV - VREME	POLJSKI ZAJEC	1	1	100	1	1	100	2	2	100	4	4	100
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	POLJSKI ZAJEC	3	3	100	3	3	100	6	6	100	12	12	100
05	0517	PREM	POLJSKI ZAJEC	3	3	100	3	3	100	6	6	100	12	12	100
05	0518	BUKOVICA	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	2	100	4	4	100	8	8	100
05	0519	BRKINI	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	1	50	4	3	75	8	6	75
05	0520	ŽABNIK - OBROV	POLJSKI ZAJEC	1	1	100	1	3	300	2	2	100	4	6	150
05	0521	SLAVNIK - MATERIJA	POLJSKI ZAJEC	1	1	100	1	1	100	2	2	100	4	4	100
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	POLJSKI ZAJEC	4	4	100	4	3	75	8	8	100	16	15	94
05	0523	RIŽANA	POLJSKI ZAJEC	6	7	117	6	5	83	12	11	92	24	23	96
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	POLJSKI ZAJEC	4	4	100	4	4	100	8	8	100	16	16	100
05	0525	MAREZIGE	POLJSKI ZAJEC	6	8	133	6	6	100	12	12	100	24	26	108
05	0526	DEKANI	POLJSKI ZAJEC	10	11	110	10	10	100	20	19	95	40	40	100
05	0527	KOPER	POLJSKI ZAJEC	48	39	81	48	44	92	96	77	80	192	160	83
05	0528	ŠMARJE	POLJSKI ZAJEC	12	8	67	12	9	75	24	24	100	48	41	85
05	0529	IZOLA	POLJSKI ZAJEC	12	12	100	12	12	100	24	11	46	48	35	73
05	0530	STRUNJAN	POLJSKI ZAJEC	18	9	50	18	14	78	36	16	44	72	39	54

FAZAN

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	FAZAN	10	10	100	5	4	80	10	5	50	25	19	76
05	0502	TRSTELI - KOSTANJEVICA	FAZAN	50	48	96	50	34	68	100	23	23	200	105	53
05	0504	JEZERO - KOMEN	FAZAN				20	14	70	37	32	86	57	46	81
05	0512	GABERK - DIVAČA	FAZAN	20	9	45	20	8	40	0	0		40	17	43
05	0517	PREM	FAZAN	15	15	100	15	6	40	15	14	93	45	35	78
05	0525	MAREZIGE	FAZAN	15	12	80	15	8	53	0	5		30	25	83
05	0527	KOPER	FAZAN	90	66	73	90	64	71	180	88	49	360	218	61
05	0528	ŠMARJE	FAZAN	100	100	100	50	65	130	50	50	100	200	215	108
05	0529	IZOLA	FAZAN	10	3	30				6	3	50	16	6	38
05	0530	STRUNJAN	FAZAN	75	34	45	75	24	32	75	60	80	225	118	52

RACA MLAKARICA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	RACA MLAKARICA	6	6	100	8	5	63	16	9	56	30	20	67
05	0503	TABOR - DORNBERK	RACA MLAKARICA	2		0	2		0	4	5	125	8	5	63
05	0506	BRJE - ERZELJ	RACA MLAKARICA	2	5	250	4	4	100	8	9	113	14	18	129
05	0513	SENOŽEČE	RACA MLAKARICA							1	0	0	1	0	0
05	0515	TIMAV - VREME	RACA MLAKARICA	2	2	100	2	2	100	4	3	75	8	7	88
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	RACA MLAKARICA	8	11	138	9	9	100	18	19	106	35	39	111
05	0517	PREM	RACA MLAKARICA	18	18	100	19	19	100	37	38	103	74	75	101
05	0518	BUKOVICA	RACA MLAKARICA	6	6	100	6	6	100	12	14	117	24	26	108
05	0519	BRKINI	RACA MLAKARICA	8	5	63	8	7	88	16	18	113	32	30	94
05	0523	RIŽANA	RACA MLAKARICA	2	2	100	4		0	8	0	0	14	2	14
05	0525	MAREZIGE	RACA MLAKARICA	1	2	200	2	2	100	4	4	100	7	8	114
05	0526	DEKANI	RACA MLAKARICA	4	5	125	5	8	160	10	11	110	19	24	126
05	0527	KOPER	RACA MLAKARICA	2	2	100	2		0	4	1	25	8	3	38
05	0528	ŠMARJE	RACA MLAKARICA	4	3	75	4	4	100	8	8	100	16	15	94
05	0529	IZOLA	RACA MLAKARICA	2	2	100	2	2	100	4	4	100	8	8	100
05	0530	STRUNJAN	RACA MLAKARICA	3	2	67	3	2	67	6	8	133	12	12	100

SRAKA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	4	200	4	6	150
05	0502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	0	0	4	2	50
05	0503	TABOR - DORNBERK	SRAKA	1		0	1		0	2	0	0	4	0	0
05	0504	JEZERO - KOMEN	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	2	100	4	4	100
05	0505	DOLCE - KOMEN	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	2	100	4	4	100
05	0506	BRJE - ERZELJ	SRAKA	1		0	1		0	2	1	50	4	1	25
05	0507	ŠTANJEL	SRAKA	1		0	1		0	2	1	50	4	1	25
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	SRAKA	3	3	100	3	3	100	4	4	100	10	10	100
05	0509	VRHE - VRABČE	SRAKA	1		0	1		0	2	0	0	4	0	0
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	SRAKA	2	2	100	2	2	100	4	2	50	8	6	75
05	0511	TABOR - SEŽANA	SRAKA	4	4	100	4	4	100	6	6	100	14	14	100
05	0512	GABERK - DIVAČA	SRAKA	1	2	200	3	5	167	4	5	125	8	12	150
05	0513	SENOŽEČE	SRAKA	1	7	700	4		0	6	5	83	11	12	109
05	0514	VIDEŽ KOZINA	SRAKA	1	1	100	2	2	100	4	4	100	7	7	100
05	0515	TIMAV - VREME	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	3	150	4	5	125
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	SRAKA	1		0	1	1	100	2	2	100	4	3	75
05	0517	PREM	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	2	100	4	4	100
05	0518	BUKOVICA	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	2	100	4	4	100
05	0519	BRKINI	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	1	50	4	3	75
05	0520	ŽABNIK - OBROV	SRAKA	1		0	1		0	2	2	100	4	2	50
05	0521	SLAVNIK - MATERJA	SRAKA	1		0	1		0	2	0	0	4	0	0
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	3	150	4	5	125
05	0523	RIŽANA	SRAKA	2	1	50	2		0	4	0	0	8	1	13
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	SRAKA	1	1	100	1	1	100	2	2	100	4	4	100
05	0525	MAREZIGE	SRAKA	1	2	200	2		0	4	4	100	7	6	86
05	0526	DEKANI	SRAKA	4	5	125	4	4	100	10	10	100	18	19	106
05	0527	KOPER	SRAKA	16	20	125	20	24	120	43	40	93	79	84	106
05	0528	ŠMARJE	SRAKA	4	2	50	4	4	100	8	8	100	16	14	88
05	0529	IZOLA	SRAKA	4	4	100	4	4	100	8	8	100	16	16	100
05	0530	STRUNJAN	SRAKA	10	14	140	14	17	121	31	31	100	55	62	113

ŠOJA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	ŠOJA	48	48	100	48	41	85	96	52	54	192	141	73
05	0502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	ŠOJA	40	37	93	43	44	102	86	67	78	169	148	88
05	0503	TABOR - DORNBERK	ŠOJA	35	13	37	45	20	44	90	35	39	170	68	40
05	0504	JEZERO - KOMEN	ŠOJA	58	60	103	58	47	81	116	100	86	232	207	89
05	0505	DOLCE - KOMEN	ŠOJA	56	56	100	56	56	100	112	112	100	224	224	100
05	0506	BRJE - ERZELJ	ŠOJA	50	54	108	50	63	126	100	95	95	200	212	106
05	0507	ŠTANJEL	ŠOJA	45	26	58	45	33	73	90	91	101	180	150	83
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	ŠOJA	68	68	100	68	60	88	136	124	91	272	252	93
05	0509	VRHE - VRABČE	ŠOJA	38	17	45	45	10	22	90	62	69	173	89	51
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	ŠOJA	42	49	117	42	44	105	84	72	86	168	165	98
05	0511	TABOR - SEŽANA	ŠOJA	60	63	105	60	62	103	120	119	99	240	244	102
05	0512	GABERK - DIVAČA	ŠOJA	50	51	102	50	57	114	100	101	101	200	209	105
05	0513	SENOŽEČE	ŠOJA	36	13	36	36		0	72	24	33	144	37	26
05	0514	VIDEŽ KOZINA	ŠOJA	136	132	97	110	116	105	220	221	100	466	469	101
05	0515	TIMAV - VREME	ŠOJA	110	110	100	90	90	100	180	180	100	380	380	100
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	ŠOJA	110	110	100	90	90	100	180	180	100	380	380	100
05	0517	PREM	ŠOJA	40	40	100	40	39	98	80	80	100	160	159	99
05	0518	BUKOVICA	ŠOJA	38	39	103	44	41	93	88	89	101	170	169	99
05	0519	BRKINI	ŠOJA	48	27	56	48	41	85	96	105	109	192	173	90
05	0520	ŽABNIK - OBROV	ŠOJA	42	14	33	42	37	88	84	84	100	168	135	80
05	0521	SLAVNIK - MATERJA	ŠOJA	60	53	88	60	48	80	120	106	88	240	207	86
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	ŠOJA	30	32	107	30	31	103	60	61	102	120	124	103
05	0523	RIŽANA	ŠOJA	60	33	55	60	19	32	120	34	28	240	86	36
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	ŠOJA	26	28	108	40	28	70	80	69	86	146	125	86
05	0525	MAREZIGE	ŠOJA	40	38	95	40	39	98	80	80	100	160	157	98
05	0526	DEKANI	ŠOJA	44	47	107	44	45	102	88	90	102	176	182	103
05	0527	KOPER	ŠOJA	70	78	111	70	75	107	140	140	100	280	293	105
05	0528	ŠMARJE	ŠOJA	44	49	111	50	41	82	100	96	96	194	186	96
05	0529	IZOLA	ŠOJA	50	51	102	56	56	100	112	112	100	218	219	100
05	0530	STRUNJAN	ŠOJA	26	38	146	40	42	105	80	79	99	146	159	109

SIVA VRANA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	SIVA VRANA	1		0				0	0		1	0	0
05	0503	TABOR - DORNBERK	SIVA VRANA							2	0	0	2	0	0
05	0507	ŠTANJEL	SIVA VRANA	1		0	1		0	2	1	50	4	1	25
05	0508	KRAS - DUTOVLJE	SIVA VRANA	1	1	100	1	1	100	2	2	100	4	4	100
05	0509	VRHE - VRABČE	SIVA VRANA	1		0	1		0	2	0	0	4	0	0
05	0510	RAŠA - ŠTORJE	SIVA VRANA	1	1	100	1	1	100	2	1	50	4	3	75
05	0511	TABOR - SEŽANA	SIVA VRANA	1	1	100	1	1	100	2	2	100	4	4	100
05	0512	GABERK - DIVAČA	SIVA VRANA	2	3	150	4	5	125	6	6	100	12	14	117
05	0513	SENOŽEČE	SIVA VRANA	2	6	300	6		0	10	11	110	18	17	94
05	0514	VIDEŽ KOZINA	SIVA VRANA	2	2	100	2	3	150	2	2	100	6	7	117
05	0515	TIMAV - VREME	SIVA VRANA	2	2	100	2	2	100	4	4	100	8	8	100
05	0516	GRADIŠČE - KOŠANA	SIVA VRANA	2	2	100	2	2	100	4	4	100	8	8	100
05	0517	PREM	SIVA VRANA	1	1	100	2	2	100	4	4	100	7	7	100
05	0518	BUKOVICA	SIVA VRANA	1	1	100	2	2	100	4	5	125	7	8	114
05	0519	BRKINI	SIVA VRANA	1	1	100	1	1	100	2	1	50	4	3	75
05	0520	ŽABNIK - OBROV	SIVA VRANA	1		0	1		0	2	2	100	4	2	50
05	0521	SLAVNIK - MATERIJA	SIVA VRANA	2		0	2		0	4	0	0	8	0	0
05	0522	KOJNIK - PODGORJE	SIVA VRANA	1	1	100	1	1	100	2	1	50	4	3	75
05	0523	RIŽANA	SIVA VRANA				1		0	2	0	0	3	0	0
05	0524	ISTRA - GRAČIŠČE	SIVA VRANA	2	2	100	2	2	100	4	3	75	8	7	88
05	0525	MAREZIGE	SIVA VRANA				1		0	2	2	100	3	2	67
05	0526	DEKANI	SIVA VRANA	1	2	200	2	2	100	4	4	100	7	8	114
05	0527	KOPER	SIVA VRANA	3	6	200	6	7	117	12	12	100	21	25	119
05	0528	ŠMARJE	SIVA VRANA	1	1	100	2	2	100	6	6	100	9	9	100
05	0529	IZOLA	SIVA VRANA	2	2	100	2	2	100	4	4	100	8	8	100
05	0530	STRUNJAN	SIVA VRANA	3	4	133	4	6	150	10	11	110	17	21	124

NUTRIJA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2019			2020			2021-2022			2019-2022		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	0501	FAJTI HRIB	NUTRIJA								1			1	
05	0506	BRJE - ERZELJ	NUTRIJA								1			1	
05	0523	RIŽANA	NUTRIJA	1		0					0		1	0	0
05	0527	KOPER	NUTRIJA	30	7	23		18			12		30	37	123
05	0529	IZOLA	NUTRIJA					1			2		0	3	
05	0530	STRUNJAN	NUTRIJA	20	26	130		29			22		20	77	385

PRILOGA 3: Razdelilnik odvzema visoke divjadi za leti 2023 in 2024

Lovišče	Srna	Navadni jelen	Damjak	Divji prašič
BRJE - ERZELJ	80	48		280
BRKINI	24	46		210
BUKOVCA	40	38		180
DEKANI	128	24		360
DOLCE-KOMEN	8	20		150
FAJTI HRIB	16	48		240
GABERK - DIVAČA	72	26	12	170
GRADIŠČE - KOŠANA	72	50		170
ISTRA - GRAČIŠČE	96	50		350
IZOLA	40			120
JEZERO - KOMEN	16	30		170
KOJNIK - PODGORJE	48	68		240
KOPER	128			170
KRAS - DUTOVLJE	16	46		350
MAREZIGE	128	0		430
PREM	56	38		150
RAŠA - ŠTORJE	16	60		110
RIŽANA	48	30		350
SENOŽEČE	64	60		260
SLAVNIK - MATERIJA	56	92		360
STRUNJAN	120			110
ŠMARJE	64			330
ŠTANJEL	16	22		130
TABOR - DORNBERK	48	24		280
TABOR SEŽANA	24	34	18	300
TIMAV - VREME	80	24		190
TRSTELJ - KOSTANJEVICA	16	48		170
VIDEŽ - KOZINA	24	36		360
VRHE - VRABČE	16	112		210
ŽABNIK - OBROV	40	76		300
Skupaj	1600	1150	20	7200

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

ZAPISNIK

Šifra: 3410-21/2023-1

Datum: 7. 3. 2023

Dogodek: Usklajevalni sestanek ZGS OE Sežana in OZUL Primorskega LUO z dne 7. 3. 2023

Čas pričetka dogodka: Sestanek se je pričel ob 12. uri.

Vabljeni: OZUL Primorskega LUO

Oseba, ki je vodila sestanek: Aljoša Žnidaršič

Dnevni red:

1. Usklajevanje predlogov načrtovanih ukrepov za upravljanje z divjadjo v Primorskem LUO

Točka dnevnega reda št. 1: Usklajevanje predlogov načrtovanih ukrepov za upravljanje z divjadjo v Primorskem LUO

Uskladitveni sestanek ZGS OE Sežana in OZUL Primorskega LUO glede priprave osnutka DLUN za Primorsko LUO za leti 2023 in 2024 je bil sklican v torek, 7. 3. 2023 ob 12.00 uri, v sejni sobi ZGS OE Sežana, Partizanska cesta 49, 6210 Sežana.

ZGS OE Sežana je vabilu na sestanek priložil povzetek osnutka DLUN za Primorsko LUO za leti 2023 – 2024. Obravnavalo se je naslednje pripombe:

Poglavje 2:

Območja s stalno prisotnostjo volka in risa – **Usklajeno**

- Ozul je predlagal, da se natančneje obrazloži, kako se ta območja določijo.

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi:

Količina močnih krmil za privabljalna krmišča – **Ni usklajeno**

- ZGS predlaga 25 kg/žival načrtovanega odvzema divjega prašiča
- Ozul predlaga 2 kg/dan/krmišče

Privabljalna krmišča za jelenjad – **Usklajeno**

- Ozul predlaga privabljalna krmišča za jelenjad v lovišču Raša – Štorje

Privabljalna krmišča za male zveri – **Usklajeno**

- Ozul predlaga opredelitev pogojev za krmljenje malih zveri v skladu s smernicami za upravljanje z divjadjo

Srnjad:

Načrtovan odvzem srnjadi v višini 2.100 živali – **Usklajeno**

Delež srnjakov 2+ – **Usklajeno**

- Ozul predlaga 25 % srnjakov 2+ v skupnem odvzemu na račun mladičev obeh spolov

Vezava odstrela srnjakov 2+ in srn 2+ – **Ni usklajeno**

- Ozul predlaga 50% vezavo odstrela srnjakov s srnami v celotnem LUO

Kriteriji odvzema srnjadi v območju stalne prisotnosti volka in potrjene prisotnosti šakala – **Usklajeno**

- Ozul predlaga dovoljeno odstopanje realizacije odvzema srnjadi v posameznem lovišču +15/-25% načrtovanega skupnega odvzema srnjadi

Jelenjad:

Načrtovan odvzem jelenjadi v višini 1.120 živali – **Ni usklajeno**

- Ozul predlaga 5 % višji načrtovan odvzem

Lovišči Tabor – Dornberk in Brje Erzelj dolžni realizirati načrtovan odvzem jelenjadi vsaj 70 %. - **Ni usklajeno**

- Ozul predlaga, da se delež zniža na 60 %

Odstrel košut mora znašati vsaj 100 % višine odstrela dve in večletnih jelenov – **Ni usklajeno**

- Ozul predlaga »odvzem« namesto »odstrel«

Divji prašič:

Načrtovan odvzem divjega prašiča v višini 7.200 živali – **Usklajeno**

S ZVK LUO usklajene smernice za upravljanje z divjim prašičem v mejnem območju v Vipavski dolini – **Ni usklajeno**

- Ozul predlaga, da se smernice ne vključijo v načrt.

Mala Divjad:

Načrtovan odvzem male divjadi (predvsem šoj, srake, sive vrane, lisice in jazbeca) – **Delno usklajeno**

- Ozul predlaga nižje načrtovane odvzeme kot jih določa povzetek

Čas zaključka dogodka: Sestanek je bil zaključen ob 15. uri.

Zapisal:

Aljoša Žnidaršič, univ. dipl. inž. gozd.

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

ZAPISNIK

Šifra: 013-3/2023-2

Datum: 06. 04. 2023

Dogodek: Seja strokovnega sveta OE Sežana z dne 23. 3. 2023

Čas pričetka dogodka: Sestanek se je pričel ob 9. uri.

Vabljeni: Boštjan Košiček, Matej Reščič, Andrej Zadnik, Aljoša Žnidaršič, Matej Kravanja.

Prisotni: Boštjan Košiček, Matej Reščič, Andrej Zadnik, Aljoša Žnidaršič, Matej Kravanja.

Oseba, ki je vodila sestanek: Matej Reščič

Dnevni red:

1. Pregled zapisnika prejšnjega strokovnega sveta
2. Določitev osnutka dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024
3. Razno

Točka dnevnega reda št. 1: Pregled zapisnika prejšnjega strokovnega sveta

Pripomb na zapisnik ni bilo.

Točka dnevnega reda št. 2: Določitev osnutka dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024

Aljoša Žnidaršič, nosilec izdelave načrta, je predstavil vsebino osnutka dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024. V svoji predstavitvi je izpostavil, da so v preteklih dveh letih bili biomeliorativni ukrepi dobro realizirani in številni so preseglji načrtovani obseg. Nekoliko slabše, vendar še vedno zadovoljivo, so bili realizirani biotehniški ukrepi. Tudi za prihodnje dvoletno obdobje so biomeliorativni in biotehniški ukrepi načrtovani na podobni ravni kot pretekli dve leti, ednina večja sprememba je prepolovitev zimskega krmljenja divjadi, predvsem jelenjadi. Višina škod je v zadnjih dveh letih v primerjavi z leti 2019 in 2020 močno narasla, in sicer na lovnih površinah iz 95.068 EUR na 158.398 EUR, pri čemer so z 90 % prevladovale škode po divjem prašiču. Škode po divjem prašiču so bile zelo visoke kljub visokemu odstrelu, ki je znašal 9.829 osebkov. Na nelovnih površinah pa je skupna ocenjena škoda znašala 392.788 EUR, kar je 2,4 krat več kot v obdobju 2019 in 2020, pri čemer so najbolj poskočile škode po jelenjadi. Načrtovani odvzem glavnih vrst divjadi v LUO je v prihodnjih dveh letih načrtovan nekoliko višje kot pretekli dve leti z izjemo srnjadi. Načrtovani povprečni odvzem srnjadi je za 30 % nižji, jelenjadi za 8 % višji, divjega prašiča za 17 % višji in šakala za 158 % višji v primerjavi s preteklim načrtovalnim obdobjem.

Po predstavitvi je strokovni svet razpravljajal na temo dvoletnega LUN v kateri je bilo izpostavljeno, da so škode po divjadi še vedno previsoke. Z vidika gozdarstva so problematične predvsem škode po

jelenjadi katera se v LUO še vedno širi in tudi njena številčnost se povečuje. Boštjan Košiček je izpostavil, da sedanja organizacija lovstva ne omogoča doseganja ciljev številčnosti in razporeditve divjadi v prostoru, ker se z LUN preveč prilagajamo zmožnostim odstrela lovskih družin. Strokovni svet je na koncu razprave zavzel stališča in ga oblikoval v naslednji sklep:

Sklep št. 1:

Določi se osnutek dvoletnega lovsko upravljalvskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljalvsko območje za leti 2023 in 2024, pri čemer je potrebno načrtovati odvzem jelenjadi postaviti na najmanj 1.150 živali.

Točka dnevnega reda št. 3: Razno

Boštjan Košiček je povedal informacijo, da se na ravni države pripravlja uredba za ureditev protipožarne infrastrukture, ki bo predvidela drugačne postopke in način financiranja izgradnje ter vzdrževanja protipožarne infrastrukture. Po mnenju OE Sežana bo uredba, če bo sprejeta tako, kot je sedaj predvideno, otežila izgradnjo ter vzdrževanje protipožarne infrastrukture in predvidena sredstva s to uredbo večinoma ne bodo porabljeni.

Boštjan Košiček je tudi podal informacijo, da s 1. 4. 2023 gre v pokoj Matija Šemrov in od tega dneva dalje na OE nimamo več informatika. Za to delovno mesto poteka ponovljeni razpis.

Boštjan Košiček je tudi podal informacijo, da je odpoved podala Nika Žgur, kar pomeni, da bo potrebno za to delovno mesto najti hitro nadomestno osebo, kajti ona je bila predvidena kot nosilka GGN GGE Brkini II in tudi rešuje vloge za posege v gozd in gozdni prostor, ki pa so številne in jih je potrebno sprti reševati.

Matej Kravanja je podal informacijo, da bo v soboto 25. 3. 2023 na požarišču Goriški Kras v organizaciji SiDG potekala setev in sadja v okviru akcije Pomladimo gozdove 2023, ki se je bo udeležil tudi predsednik vlade Robert Golob.

Čas zaključka dogodka: Sestanek je bil zaključen ob 11. uri.

Zapisal:

Matej Reščič, univ. dipl. inž. gozd.

Obvestiti:

- člane strokovnega sveta;
- vodje KE;
- CE ZGS.

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

Šifra: 3401-1/2023-1

Datum: 29. 3. 2023

VABILO

na predstavitev osnutka Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024

Skladno s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20) in Zakonom o divjadi in lovstvu (Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22) vas vabimo na javno predstavitev **osnutka Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024**.

Predstavitve bo v **petek, 6. 4. 2023 ob 10. uri** v prostorih **ZGS OE Sežana, Partizanska cesta 49, 6210 Sežana**.

Do faze javne predstavitve so bile skladno z zakonodajo in utečenimi postopki opravljene vse aktivnosti v roku (kategorizacija – ocena odstrela in izgub divjadi za leti 2021 in 2022 v okviru Komisije za LUO, ki jo imenuje resorni minister, oddani podatki – evidence za letni načrt s strani upravljavcev lovišč, oddani osnutki LN za vsa lovišča s strani upravljavcev lovišč, opravljena uskladitev osnutka DLN za Primorsko LUO z OZUL, določen osnutek na Strokovnem svetu ZGS, OE Sežana).

Javna predstavitev je namenjena podajanju pripomb predstavnikov organizacij, ki jih navaja zgoraj omenjeni pravilnik. Pripombe **podane na javni predstavitvi** se zapiše v zapisnik javne predstavitve in se jih smiselno upošteva pri oblikovanju predloga načrta. Morebitno neupoštevanje pripomb se pripombodajalcu pisno pojasni. Zaželeno je sodelovanje tudi ostale zainteresirane javnosti. **Svoje člane so o poteku javne predstavitve dolžne obvestiti organizacije prejemnice tega vabila.**

Osnutek načrta se nahaja na spletni strani ZGS:

http://www.zgs.si/delovna_podrocja/gozdne_zivali_in_lovstvo/dvoletni_nacrti_lovsko_upravljavskih_obmocij/index.html

Pripravil:
Aljoša Žnidaršič, univ. dipl. inž. gozd.,
Višji sodelavec I

Boštjan Košiček, univ. dipl. inž. gozd.,
Vodja OE Sežana

Priloga:

– Seznam vabljenih

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

ZAPISNIK

Šifra: 3401-1/2023-6

Datum: 6. 4. 2023

Javna predstavitev osnutka Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Primorsko LUO za leti 2023-2024

Javna predstavitev je potekala v sejni sobi ZGS OE Sežana, Partizanska c. 49, dne 6. 4. 2023 s pričetkom ob 10.00 uri.

Vabljeni:

- v prilogi.

Prisotni:

- B. S. – ZLD Gorica
- Č. J. – LD Brje Erzelj
- Č. G. – MKGP
- Č. M. – SiDG
- D. A. – OZUL Primorskega LUO
- G. H. – LD Tabor Dornberk Branik
- H. A. – Mestna Občina Nova Gorica
- H. N. – Občina Ankaran
- H. S. – KGZS Zavod GO KSS Sežana
- J. M. – LD Brje Erzelj
- K. T. – KGZS OE Nova Gorica
- K. B. – ZGS
- K. D. – UE Sežana
- M. L. – LD Tabor Dornberk Branik
- M. S. – LD Tabor Dornberk Branik
- R. D. – OZUL Primorskega LUO
- R. E. – KGZS
- S. A. – Občina Sežana
- S. M. – ZGS
- Š. M. – KGZS Zavod GO KSS Sežana
- Ž. A. – ZGS.

Oseba, ki je vodila javno predstavitev: Aljoša Žnidaršič, ZGS OE Sežana

Vodja ZGS OE Sežana, Boštjan Košiček je v uvodu kratko predstavil potek sprejemanja načrta in terminske roke za izdelavo in sprejem načrta ter pozval udeležence, da po končani predstavitvi podajo svoja mnenja, predloge in pripombe.

Aljoša Žnidaršič odgovoren za izdelavo osnutka Dvoletnega načrta za Primorsko LUO za leti 2023-2024 (dalje: DLUN) je predstavil vsebino načrta po posameznih poglavjih. Posebej je poudaril vsebine pri škodah od divjadi in usmeritve za upravljanje s posameznimi vrstami divjadi.

Po končani predstavitvi so udeleženci na osnutek načrta posredovali naslednje predloge, pripombe in mnenja.

K. T. - KGZS, H. A. – MO NG , G. H. – LD Tabor-Dornberk, J. M. – LD Brje-Erzelj, B. S. – ZLD Gorica:

- Razvila se je širša razprava o težavah z realizacijo odvzema jelenjadi loviščih Tabor – Dornberk in Brje – Erzelj, zaradi vezave trofejnih jelenov 2+ z dvema mulastima živalima od katerih mora biti vsaj ena košuta 2+ (dalje: vezava). Razlogi za nedoseganje načrtovanega odvzema, ki jih navajajo so; (1) jelenjad je v teh loviščih prehodna; (2) številčno je veliko več jelenov 2+ napram ostalim strukturam, katerih odstrel pa se ne izvaja zaradi nezmožnosti realizacije vezave - posledično se številčnost jelenjadi ter škode na kmetijskih površinah v teh loviščih povečuje; (3) določili da je v omenjenih loviščih treba realizirati 70% načrtovanega odvzema in predpisana vezava sili upravljavce v prekršek zaradi neizvrševanja načrta. ZGS je bilo očitano, da s predpisovanjem vezave onemogoča višji odstrel v tem območju s čimer omogoča jelenjadi številčno in prostorsko širjenje ter povzročanje velikih škod na kmetijskih površinah v Vipavski dolini.
- S. M. (ZGS) je poudaril, da se vsi prisotni strinjamo s ciljem upravljanja z jelenjadjo kot je naveden v DLUN. Za doseganje cilja pa je nujno poseganje v strukturni razred košute 2+. Faza prihoda jelenjadi v območje je že mimo, saj se v omenjenih loviščih že vsaj deset let odvzema vse spolno starostne strukture jelenjadi.
- Iz razprave je bilo mogoče izluščiti naslednje pripombe, ki se nanašajo na ukrepe in usmeritve za upravljanje z navadnim jelenom v loviščih Tabor – Dornberk in Brje – Erzelj:
 - Doda naj se besedilo »...v območjih kjer je jelenjad nezaželena, je treba težiti k popolnemu odstrelu«.
 - Vezava in določilo o nujnem doseganju 70% načrtovanega odvzema se ukine.
 - Omenjena lovišča naj se uvrstijo v območje, kjer je jelenjad nezaželena.
 - Uporabi se določilo, kot velja za sosednja lovišča v Zahodno visoko kraškem LUO, in sicer: »V območju, kjer je jelenjad nezaželena, je treba težiti k popolnemu odvzemu jelenjadi brez upoštevanja spolne in starostne strukture. Načrt odvzema v tem območju je le okvirni. V območju brez prisotnosti ne veljajo odstopanja, ki so predpisana za osrednji del. Razdelilnik odvzema jelenjadi je za lovišča v tem območju le okvirni. Težiti je treba k temu, da se okvirni načrt odvzema v teh loviščih doseže, lahko pa se ga neomejeno preseže.«
- Zgoraj navedene pripombe so po zaključku javne predstavitve DLUN podale v pisni obliki tudi Občina Nova Gorica, Zveza lovskih družin Gorica, LD Fajti Hrib, LD Brje Erzelj in LD Tabor Dornberk. V podporo predlaganim ukrepom se je pripravila peticija katero so podpisali lastniki zemljišč, lovci in druga zainteresirana javnost.

R. E. - KGZS:

- Podal je pobudo, da se v prihodnje v fazi priprave osnutka DLUN uskladi tako z OZUL-om kot z lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč.
- Podal je naslednje pripombe:
 - neskladje načrtovanih količin privabljalnega krmljenja v preglednici na str. 10 in dovoljene količine koruze v besedilu na str. 14.
 - v glavi načrta sta navedeni napačni letnici
 - Škode na kmetijskih površinah so višje kot je navedeno v zadnjem odstavku na strani 14. naj se besedilo »Ocenjujemo, da so škode od rastlinojede divjadi na kmetijskih površinah v LUO še vedno nizke. V povprečju znašajo 270,77 €/lovišče na leto. « ustrezno popravi.
 - V odstavku Prilagojeni cilji na str. 36 se iz stavka »Tu je treba njeno številčnost znižati v vseh strukturah oziroma jo skušati popolnoma izločiti.«, nadomesti besedo »skušati« z »popolnoma«.
 - Na strani 37 naj se prvi stavek »Upravljalci lovišč naj v večjem številčnem odstrelu (usmerjanje celotnega odstrela lovišča) posegajo na površine z večjimi škodami v kmetijstvu (Vrhe, spodnja Vipavska dolina, spodnji Kras, večji sadovnjaki v Brkinih) in v gozdu, na katerih se je vršila obnova - konkretno obnova požarišča na Goriškem krasu, Brestovici in Šumki pri Komnu in Črnotičah.« nadomesti z »Za preprečitev škod v kmetijstvu je potreben večji odstrel lociran okrog intenzivnih kmetijskih površin (sadovnjakih, oljčnikih, vinogradih) na Vrheh, Vipavski dolini, na spodnjem Krasu in večjih sadovnjakih v Brkinih ter v in v gozdu, na katerih se je vršila obnova - konkretno obnova požarišča na Goriškem krasu, Brestovici in Šumki pri Komnu in Črnotičah.«
 - Zaradi nedoseganja ciljev je načrtovan odvzem 1.150 živali prenizek. Odvzem jelenjadi naj se poveča za 37 % glede na preteklo načrtovalno obdobje, to je na 1.400 živali.
 - Vezava jelenjadi v loviščih v Vipavki dolini ni potrebna.

- Načrtovan odvzem divjega prašiča je bil presežen. Načrtovan odvzem naj se zato še poveča na 117% preteklega DLUN to je na 8.000 živali.

Č. G. - MKGP:

- Zaradi nizke realizacije preteklega načrtovanega odvzema ter zmanjševanje številčnosti srnjadi, predlaga zmanjšati načrtovani odvzem za -30%, to je 1.600 živali.
- Zaradi hitre in visoke realizacije odvzema šakala, predlaga povečati načrtovani odvzem za dodatnih 20%, to je 360 živali.

D. A. – OZUL Primorskega LUO:

- Izpostavil je napor, ki je potreben, da se realizira načrtovane kvote odvzemov; odvzem 9.829 divjih prašičev ni samo odvzem, temveč je še vsa manipulacija z divjačino, priprava dokumentov ter vodenje vseh evidenc in ukrepov, ki jih predpisuje ZNUAPK. Poziva, naj se ne pretirava s načrtovanimi odvzemi jelenjadi in divjih prašičev, ker realiziran odvzem ni nujno pogojen z načrtovanim.

R. D. – OZUL Primorskega LUO:

- Meni da 40% povečanje načrtovanega odvzema jelenjadi ni dosegljiva, posledice pa bodo kazni. Izpostavil je še možnost preseganja načrtovanega odvzema za +15% kar bi bilo z morebitnim izrednim odstrelom bolj produktivna rešitev.
- Strinja se s sprostivjo vezave z upravljavce lovišč v Vipavski dolini.
- Izpostavil, da predlog novega ZDLov nalaga upravljavcem lovišč dodatne obveznosti.

Predstavitev je bila zaključena ob 12³⁰ uri.

Aljoša Žnidaršič, univ. dipl. inž. gozd.

**ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE**

Območna enota Sežana

OZUL Primorskega LUO

Partizanska cesta 49
6210 Sežana

Šifra: 3401-1/2023-7

Datum: 11. 4. 2023

Zadeva: Odgovori na pripombe na osnutek Dvoletnega načrta za Primorsko LUO za obdobje
2023-2024

Spoštovani.

Na javni razgrnitvi osnutka Dvoletnega načrta za Primorsko LUO za leti 2023-2024 (v nadaljevanju DLUN) so bile v roku, pisno dane pripombe oz. pobude:

I. Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano

1. Stran 1

Naveden je Zakon o divjadi in lovstvu, vendar pa ni pravilno naveden sklic na Uradni list RS. Prav tako se v načrtu na nekaj mestih citira navedeni zakon, brez da bi bil prej okrajšan. Glede na navedeno naj se na strani 1 spremeni navajanje navedenega zakona tako, da se glasi: »Zakonom o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZONC, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22; v nadaljevanju: ZDLov)«.

Prav tako naj se popravi navajanje Uradnega lista RS pri točkah, kjer se naštevajo še ostali predpisi, in sicer sledeče:

Ob zgoraj navedenih predpisih je pričujoči načrt napisan tudi v skladu z:

1. Zakonom o gozdovih ((Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16),

2. Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20),

3. Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob (Uradni list RS, št. 101/04 in 81/14),

4. Odlokom o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Uradni list RS, št. 110/04, 197/20, 58/22 in 137/22),

5. Uredbo o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v RS (Uradni list RS, št. 117/04, 38/14, 58/22, 137/22 in 162/22),

Zavod za gozdove Slovenije

Območna enota Sežana

Partizanska cesta 49

6210 Sežana

Stran 2 od 3

6. Odlokom o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Uradni list RS, št. 128/04, 38/14, 197/20, 58/22, 137/22 in 162/22),

7. Gozdnogospodarskim načrtom za Novomeško gozdnogospodarsko območje za obdobje 2001-2010,

8. Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št.

200/20; v nadaljevanju: ZNUAPK).

Kasneje naj se citiranje zakonov in okrajšav uredi tudi v celotnem besedilu načrta.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se smiselno upošteva.

2. Stran 30 (Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema)

V četrti točki navajate: »Zaradi zagotavljanja ustreznega spolnega razmerja med 2+ srnjadjo načrt LUO določa neposredno vezavo med višino realiziranega odstrela srnjakov 2+ in srn 2+, ki mora biti najmanj 50 % - odstrel srn 2+ mora dosegati vsaj 50 % odstrela srnjakov 2+. Vezava velja za vsa lovišča, razen lovišči Koper in Strunjan, kjer zaradi škod, ki jih srnjad povzroča v okolju (vinogradi, vrtovi pred stanovanjskimi objekti...) velja vezava 70 %.«

Trenutno veljavni dolgoročni načrt določa neposredno vezavo med višino realiziranega odstrela srnjakov in srn v razponu med 70 in 100 %. Zato je skladno z dolgoročnim načrtom potrebno v četrti točki popraviti neposredno vezavo iz 50 % na 70 %.

Na isti strani v poglavju Območje stalne prisotnosti volka in potrjene prisotnosti šakala (podatki monitoringa, odstrel) navajate:

»1. V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v višini do +15/-25 % načrtovanega skupnega odvzema srnjadi.

2. V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v obeh kategorijah (mladiči, enoletni) skupaj (pri posameznem spolu) v višini do +15/-30 % načrtovanega števila odvzema.«

Opozarjamo, da veljavni dolgoročni načrt sprememb dovoljenega odstopanja na območju stalne prisotnosti zveri ne dopušča, dopušča pa spremembo višine in starostne strukture načrtovanega odvzema divjadi. Zato naj se, skladno z dolgoročnim načrtom, na območju prisotnosti zveri spremeni načrtovan delež starostne in spolne strukture posamezne kategorije srnjadi, odstopanje realizacije višine odvzema pa popravi v skladu z veljavnim dolgoročnim načrtom (skupna realizacija +-15 %, realizacija v kategorijah mladiči in enoletni skupaj +-15 %).

Opredelitev do pripombe

Vezava je opredeljena v Dolgoročnem načrtu za V. Primorsko LUO 2011-2020. DLUN za leti 2023-2024 temelji na ciljih in usmeritvah tega načrta, zato je v osnutku vezava tudi zapisana. Trenutno stanje srnjadi ima izrazit trend padanja številčnosti. Velik vpliv na srnjad imajo plenilci, ki s širitvijo območja prisotnosti in večjo številčnostjo šakala na Primorskem postaja problem. Manjko v odvzemu se izraža predvsem na mladičih, ki so prva stopnja plenjenja, zato ohranjamo vezavo odstrela srn 2+ na 50 % odstrela srnjakov 2+ v celotnem območju. Le v loviščih Strunjan in Koper, kjer ima srnjad neposreden - negativen vpliv na kmetijstvo, ostajamo na vezavi 70 %. Vezavo 50 % ohranjamo tudi za zagotavljanje odstrela srnjadi na površinah sanacije večji požarov na Krasu ter obnove gozdov prizadetih v žledu. Pripomba se ne upošteva.

3. Stran 35

V preglednici 4.2.1 (načrt odvzema jelenjadi) je zapisana kategorija jeleni 5+. V trenutno veljavnih dolgoročnih načrtih ta kategorija ni opredeljena, ampak je razdeljena v kategorije jeleni 5-9 in jeleni 10+. Skladno z dolgoročnim načrtom naj se v preglednici 4.2.1 popraviti kategorije pri jelenih.

Na isti strani naj se v delu Ostala območja v točki 3. ravno tako popraviti kategorijo jeleni 5+, točka naj se tako glasi: »3. Načrtovani odvzem jelenov starostnega razreda 5-9 let se ne sme presegati, lahko pa se ga nadomesti z odvzemom mladih (2-4 letnih) ali starih (10+) jelenov.«

Opredelitev do pripombe

Z namenom lažjega izvajanja odstrela in večje fleksibilnosti načrtovanja večjega odvzema jelenjadi je Služba za lovsko načrtovanje Zavoda za gozdove Slovenije sprejela odločitev, da se na ravni celotne Slovenije kategoriji jelena 5-9+ in 10+ združita v enotno kategorijo 5+. Pripomba se ne upošteva.

4. Stran 46

V zadnji odstavek naj se na koncu besedila doda: »V skladu z 12. členom ZNUAPK Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vsako leto upravljavcem lovišč in LPN izplačuje stimulacijo za izvajanje intenzivnega odstrela divjih prašičev v preteklem letu (za vsakega odstreljenega divjega prašiča, ki presega izračunano osnovo, ki je za vsako lovišče objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave) ob upoštevanju biovarnostnih ukrepov v skladu z načrtom ravnanja.«

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

5. Pripombi podani na javni predstavitvi

Srnjad

Zaradi nizke realizacije preteklega načrtovanega odvzema ter zmanjševanje številčnosti srnjadi, predlaga zmanjšati načrtovani odvzem za -30%, to je 1.600 živali.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

Šakal

Zaradi hitre in visoke realizacije odvzema šakala, predlaga povečati načrtovani odvzem za dodatnih 20%, to je 360 živali.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

II. Zavod RS za varstvo naravne OE Nova Gorica in OE Piran

6. Poglavje 4.13 Raca Mlakarica

Med ukrepe in usmeritve se doda: »Na območju mokrišč in njihovih robnih predelih (najmanj 100 metrskem robnem pasu) se ne uporablja svinčenih nabojev.«

Opredelitev do pripombe

Opredeljevanje območij, kjer je lov prepovedan oz. je prepovedana določena oblika lova, presega okvire tega načrta. Pripomba se ne upošteva.

7. Poglavje 4.14 Sraka (*Pica pica*), šoja (*Garrulus glandarius*) in siva vrana (*Corvus cornix*)

Med ukrepe in usmeritve se doda: »Za odpravljanje konfliktov z zgoraj navedenimi vrstami naj se uporabijo preventivni oz. preprečevalni ukrepi.«

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

8. Poglavje 4.15 Nutrija

Med ukrepe in usmeritve se doda: »Dovoljen je lov tudi s pastmi (dvigalko), razen ob vodotokih v območju Natura 2000, kjer naj se lov s pastmi ne izvaja.«

Opredelitev do pripombe

Opredeljevanje območij, kjer je lov prepovedan oz. je prepovedana določena oblika lova, presega okvire tega načrta. Pripomba se ne upošteva.

III. Območno združenje upravljavcev lovišč Primorskega LUO

9. 1. Poglavje: Opis lovskega območja (stran 2)

Prisotnost volka in risa: Predlagamo da se v načrtu bolj konkretno obrazloži na kakšen način in kateri pogoji morajo biti izpolnjeni za določitev območja s stalno prisotnostjo volka ali risa ter kdo določa tako vplivno območje. Navede naj se tudi dokument oziroma analizo, kje so ti podatki zajeti tako, da bo si bo lahko vsakdo podrobneje pogledal rezultate strokovne analize.

Obrazložitev: Menimo, da je ta dopolnitev potrebna zato, da bo vsakemu uporabniku tega načrta jasno pod katerimi pogoji in zakaj so določena lovišča določena kot območja s stano prisotnostjo volka in risa.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

10. 2. Poglavje: Življenjsko okolje divjadi (stran 12)

Lovski objekti: Pri določitvah o krmljenju predlagamo, da se poveča dovoljena poraba koruze za privabljalno krmljenje divjih prašičev v višini iz cca. 25,0 kg krme na osebek v letih 2023 in 2024 skupaj načrtovanega odvzema prašičev na najmanj 30,0 kg krme. **Nato je potrebno popraviti podatek o skupni količini koruze za privabljalno krmljenje divjih prašičev, ki se poveča.**

Obrazložitev: Če želimo dejansko slediti zakonsko predpisanemu ukrepu iz Zakona o ukrepih za preprečevanje afriške prašičje kuge, da je potrebno intenzivno izvajati odstrel divjih prašičev kot preventivni ukrep zaradi bližine držav okuženih z APK potem je potrebno zagotoviti večjo možnost za odstrel divjih prašičev na privabljalnih krmiščih, ki morajo biti založena vse leto z minimalno koruze. Samo 25 kg koruze na načrtovan odvzem osebkov divjega prašiča je bistveno premalo za celoletno zalaganje krmišč, saj ta količina ne zadostuje niti za to, da bi bilo krmišče celo leto založeno vsaj z 1 kg koruze. Poleg tega je iz osnutkov dvoletnih načrtov sosednjih Notranjskega in ZVK LUO razvidno, da lahko dajo na krmišče maksimalno 2 kg koruze celo leto, kar je bistveno več kot naš LUO. Poleg tega pa v našem LUO letno odstrelimo največje število divjih prašičev.

Opredelitev do pripombe

Namen krmljenja divjega prašiča je izključno privabljanje za opazovanje in posledično lažje izvajanje odstrela. Za doseganje učinka privabljanja so na krmišču potrebne in priporočene le minimalne količine krme. Analiza števila in odstrela na privabljalnih krmiščih in z njo povezana vzorčna kontrola lovske inšpekcije načrtovanih privabljalnih krmišč je pokazala, da je v LUO razmeroma veliko število krmišč, od katerih jih je dosti neefektivnih oz. ne dosegajo zelenega cilja – višjega odstrela divjih prašičev. Vse oblike dodatnega krmljenja (število krmišč, količina krme...) vodijo v večanje reproduktivne težnje prašičev (višji preživetveni prag mladičev, pogostejše parjenje, parjenje mlajših osebkov...), kar je v nasprotju s postavljenimi cilji upravljanja.

Pripomba se ne upošteva.

11. 3. Poglavje: Navadni jelen (stran 34)

Ukrepi in usmeritve. Višina in struktura odvzema: Nikakor se ne strinjamo z določbo v načrtu, da se v obdobju 2023-2024 načrtuje v letnem povprečju cca. 13 % višji odvzem kot v letu 2021-2022 in sicer 1.150 živali. **Ponovno predlagamo, da se načrtovani odvzem poveča samo za 8 % glede na prejšnje obdobje kar pomeni skupaj načrtovani odvzem 1.080 živali.**

Obrazložitev: Že na usklajevalnem sestanku med načrtovalcem in predstavnikoma OZUL-a smo predstavili argumente, zakaj se OZUL ne strinja z bistvenim povečanjem odvzema, zato je bilo usklajeno, da se odvzem poveča za 8 % kar predstavlja 1.080 kosov. Glede na dejstvo, da je bilo v

letih 2021 – 2022 odvzetih 961 živali, kar znaša 94 % načrtovanega in da škode na poljščinah in v gozdu niso problematične, razen posameznih škodnih dogodkov v vinogradih, oljčnikih in sadovnjakih ter glede na podatke iz preteklih let o odvzemu jelenjadi menimo, da se stalež jelenjadi ni toliko povečal, da bi upravičeval 13 % povečanje odvzema in da je 8 % povečanje odvzema primerno. Poleg tega je z načrtom dovoljeno presegati načrtovan dovoljen odvzem jelenjadi za 15 % kar pomeni možnost dodatnega odvzema še za 162 kosov jelenjadi. Ko govorimo o škodah po jelenjadi pa je dejstvo, da predvsem na oljkah in v sadovnjakih največ škode povzročijo jeleni, katerih odvzem pa je omejen na največ do 20 % kar je posebej problematično glede na opažanja vedno večjega števila jelenov v loviščih. V nekaterih loviščih pa se vedno bolj pojavljajo težave pri realizaciji odvzema mulaste jelenjadi, ki jo je bistveno manj kot jelenov.

Opredelitev do pripombe

Številčno jelenjad narašča, saj so pogoji za njeno naselitev in razvoj ugodni zato je treba z ukrepi v populacijah rast njene številčnosti zadržati, v predelih Istre in Vipavske doline ter vinorodnega dela Krasa pa znižati oziroma popolnoma izločiti. Večjo pozornost je treba posvetiti škodam, ki jih jelenjad povzroča. Škode od jelenjadi imajo trend naraščanja in lahko povzročijo likvidnostne težave upravljavcev lovišč. Povečan odstrel je prvenstveno namenjen področjem neželene prisotnosti jelenjadi, nekoliko nižje povečanje odstrela pa je predvideno v osrednjem območju jelenjadi. Kjer pa moramo kljub vsemu stremeti k preprečevanju širjenja iz območja. Tem dejstvom sledi tudi povečanje odstrela. Povečanje je predvideno predvsem v t.i. problematičnih območjih. Pripomba se delno upošteva v smislu povečanja načrtovanega odvzema v problematičnih območjih oz. v kraškem LUB na 14 % in v brkinskem LUB na 10 % glede na prejšnji načrt. Pripomba se delno upošteva.

Usmeritev za lovišča spodnjega dela istrskega LUB in lovišča v vipavski dolini (str. 35).

Določilo, da sta lovišči Tabor – Dornberk in Brje Erzelj dolžni realizirati načrtovan odvzem jelenjadi vsaj 70 % po naši oceni ni realno **zato predlagamo, da se ta odstotek zniža na 60 % kot je bilo to zapisano v prejšnjem načrtu.**

Obrazložitev: Za obe lovišči je 70 % nerealno saj je bilo z načrtom za leti 2021 – 2022 za obe lovišči načrtovan odvzem 74 kosov, realizacija pa je bila smo 20 kosov, pa tudi škodnih primerov po jelenjadi na naveden območju ni bilo veliko. To dejansko kaže, da na naveden območju stalež jelenjadi ni tako visok, da bi lahko dosegli 70 % realizacijo. Poleg tega pa imata navedeni lovišči neomejen odvzem jelenjadi navzgor.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se delno upošteva (glej pripombo LD Tabor – Dornberk, LD Brje – Erzelj, Občina Nova Gorica in ZLD Gorica – točka št. 16).

12. 4. Poglavje: Divji prašič (stran 46)

Višina in struktura odvzema: V celoti naj se črta vsebina 3. odstavka z vsemi 4. alinejami, ki se glasi »Za mejna območja med Zahodno visoko kraškim in Primorskim LUO ob reki Vipavi, veljajo zaradi škod po divjih prašičih, ki prehajajo iz Primorskega LUO preko Vipave v ZVK LUO, sledeče – med LUO usklajene smernice«, ki so v nadaljevanju naštetje v 4. alinejah.

Obrazložitev: Že pri usklajevanju osnutka tega načrta sta predstavnika OZUL Primorskega LUO opozorila predstavnika načrtovalca, da v zvezi tega na OZUL nimajo nobenih dodatnih – med LUO usklajenih smernic glede izvajanja lova na divjega prašiča na mejnem območju med ZVK in Primorskim LUO zato ni dopustno, da v načrtu ostaja vsebina 3. odstavka.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se delno upošteva. V tretjem odstavku se brišeta druga in četrta alineja. Zaradi lažjega zagotavljanja intenzivnega odstrela divjih prašičev, z namenom preprečevanja prehajanja teh v Vipavsko dolino in s tem zmanjševanja škod na kmetijskih površinah, se ohranita prva in tretja alineja omenjenega odstavka.

13. 5. Poglavlje: Lisica (stran 52)

Ukrepi in usmeritve : predlagamo, da se načrtovani odvzem lisic **zniža iz 1.100 na 1.020 lisic.**

Obrazložitev: Stalež lisic je v upadu, kar je tudi posledica zelo velike številčnosti šakala predvsem v kraškem in brkinskem bazenu. Tudi realizacija odvzema je bila v zadnjem obdobju 93 %. Poleg tega pa je pri lisici dovoljeno preseganje načrta za 100 %.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

14. 6. Poglavlje: Jazbec (stran 54)

Ukrepi in usmeritve : predlagamo, da se načrtovani odvzem jazbeca **zniža iz 500 na 480 jazbecev**

Obrazložitev: Stalež jazbecev je po naši oceni nekoliko nižji, kar dokazuje tudi realizacija odvzema v zadnjih šestih letih, ki je bila samo 91 %. Poleg tega je tudi pri jazbecu dovoljeno preseganje načrta za 100 %.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

15. 7. Poglavlje: Sraka, šoja in siva vrana (stran 67)

Ukrepi in usmeritve : predlagamo, da se načrtovani odvzem šoj **zniža iz 3.050 na 2.500 šoj.** Prav tako predlagamo, da se dodatno preverijo podatki za zadnji dve leti o škodah po šojah v posameznih loviščih in se ta podatek tudi vnese v načrt v obliki tabele ter ažurira seznam lovišč, ki so dolžna realizirati načrtovan odvzem šoj.

Obrazložitev: Glede na upadanje realizacije, ki je posledica tudi zmanjšanje staleža šoj in manjšega opažanja v naravi predlagamo znižanje načrta odvzema na 2.500 šoj. Menimo, da je potrebno dodatne preveriti podatek v katerih loviščih so bile v zadnjih dveh letih ugotovljene škode po šojah ter analizo v obliki tabele vključiti v načrt. Na podlagi tega podatka pa je potrebno ažurirati seznam lovišč, ki so dolžna realizirati načrtovani odvzem.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se delno upošteva. Realizacija načrtovanega odvzema je bila 89 % ali 2.860 od 3.200 načrtovanih. Tako realizacije načrtov kot vrednost izplačanih škod, izkazujejo padajoč trend. Zato se načrtovan odvzem zniža na realizirano število odvzema preteklega načrta, to je 2.860 šoj. Prav tako se popravi seznam lovišč, kjer se je v preteklih šestih letih beležilo škode od šoj, to so: Brje – Erzelj, Brkini, Prem, Slavnik – Materija, Istra – Gračišče, Trstelj – Kostanjevica, Videž – Kozina in Žabnik – Obrov.

IV. KGZS OE Nova Gorica, Mestna občina Nova Gorica, LD Tabor - Dornberk, LD Brje – Erzelj, ZLD Gorica s podporo KGZ in OZUL Primorskega LUO (javna predstavitev)

16. Pripomba podana na javni predstavitvi in naknadno po e-pošti: V poglavju navadni jelen:

- i. Doda naj se besedilo »...v območjih kjer je jelenjad nezaželena, je treba težiti k popolnemu odstrelu«.
- ii. Vezava in določilo o nujnem doseganju 70% načrtovanega odvzema se ukine.
- iii. Omenjena lovišča naj se uvrstijo v območje, kjer je jelenjad nezaželena.
- iv. Uporabi se določilo, kot velja za sosednja lovišča v Zahodno visoko kraškem LUO, in sicer: »V območju, kjer je jelenjad nezaželena, je treba težiti k popolnemu odvzemu jelenjadi brez upoštevanja spolne in starostne strukture. Načrt odvzema v tem območju je le okviren. V območju brez prisotnosti ne veljajo odstopanja, ki so predpisana za osrednji del. Razdelilnik odvzema jelenjadi je za lovišča v tem območju le okviren. Težiti je treba k temu, da se okvirni načrt odvzema v teh loviščih doseže, lahko pa se ga neomejeno preseže.«

Opredelitev do pripombe

V Lovsko upravljavskem načrtu za V. Primorsko LUO 2011 – 2020 je vinogradniški del Krasa, kamor funkcionalno spadajo tudi lovišči Fajtj Hrib, Tabor – Dornberk in Brje – Erzelj, opredeljen kot robni del življenjskega prostora populacije jelenjadi, kjer je ta nezaželena. Upravljavski cilj v tem območju je popoln oz. »čim večji« odvzem jelenjadi. Za doseganje navedenega cilja (zmanjševanje številčnosti populacije) pa je nujen ukrep poseganje v strukturni razred košute 2+. In namen predpisane vezave (pokrivanje jelena 2+ z vsaj eno košuto 2+ in/ali enim kosom mulaste jelenjadi) je ravno zagotavljanje odvzema dovolj visokega števila rodnega dela populacije, s čimer se tudi dolgoročno zmanjšuje številčnost. Po naši presoji neomejen strukturni odstrel daje preveliko subjektivnost pri odločanju za odstrel, ki največkrat vodi v izbirni odstrel le trofejne divjadi in s tem ne sledi zastavljenemu cilju.

Na javni predstavitvi DLUN je bilo ZGS očitano, da s predpisovanjem vezave onemogoča višji odstrel, s čimer posledično omogoča jelenjadi številčno in prostorsko širjenje ter povzročanje velikih škod na kmetijskih površinah v Vipavski dolini. Upravljavca lovišč Tabor – Dornberk in Brje – Erzelj, ZLD Gorica, Mestne občine Nova Gorica, in KGZS trdijo, da se bo s popolno sprostivijo odstrela odvzem jelenjadi povečal in s tem bolje sledil zastavljenemu cilju.

Glede na zahtevo in velike pritiske upravljavcev lovišč Tabor – Dornberk in Brje – Erzelj, ZLD Gorica, Mestne občine Nova Gorica, KGZS ob podpori OZUL-a po popolni sprostivji odstrela jelenjadi v omenjenih loviščih, se za lovišči Tabor – Dornberk in Brje – Erzelj določi naslednje usmeritve;

Usmeritve za lovišča v Vipavski dolini (Tabor Dornberk in Brje Erzelj):

1. zaradi preprečevanja nastajanja velikih škod na kmetijskih zemljiščih in prehajanja jelenjadi v Vipavsko dolino je v loviščih omenjenega območja treba težiti k popolnemu oz. »čim večjemu« odvzemu jelenjadi;
2. načrt in razdelilnik odvzema je za ti dve lovišči le okviren in ga ni treba dosegati;
3. težiti je treba k čim višjemu doseganju načrtovanega odvzema tako po številu, kot v strukturi;
4. odvzem se navzgor tako številčno, kot strukturno, ne omejuje.

Za zagotavljanje varstva gozdnega mladja pred objedanjem jelenjadi na saniranih površinah požarišča Goriški Kras, ki je zajel večji del lovišč Trstelj – Kostanjevica in Fajtj Hrib, so za omenjeni lovišči določene usmeritve za upravljanje z jelenjadjo v skladu z usmeritvami Načrta sanacije gozdov, poškodovanih v požaru Goriški Kras.

Pripomba se upošteva.

V. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

17. Pripombe podane na javni predstavitvi:

Neskladje načrtovanih količin privabljalnega krmljenja v preglednici na str. 10 in dovoljene količine koruze v besedilu na str. 14.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

V glavi načrta sta navedeni napačni letnici.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

Škode na kmetijskih površinah so višje kot je navedeno v zadnjem odstavku na strani 14. naj se besedilo »Ocenjujemo, da so škode od rastlinojede divjadi na kmetijskih površinah v LUO še vedno nizke. V povprečju znašajo 270,77 €/lovišče na leto.« ustrezno popravi.

Opredelitev do pripombe

Stavek se popravi v: »Ocenjujemo, da so škode od rastlinojede divjadi na lovni kmetijskih površinah v LUO še vedno nizke. V povprečju znašajo 270,77 €/lovišče na leto.«

V odstavku Prilagojeni cilji na str. 36 se iz stavka »Tu je treba njeno številčnost znižati v vseh strukturah oziroma jo skušati popolnoma izločiti.«, nadomesti besedo »skušati« z »popolnoma«.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva. V načrtu je opredeljen cilj upravljanja - usklajen odnos med okoljem in divjadjo, škode v prostoru naj bodo čim manjše. Temu prilagajamo odstrel. Je pa utopično pričakovati da se popoln umik jelenjadi iz ruralne krajine lahko doseže izključno z odstrelom. Na prisotnost prostoživeče vrste v prostoru deluje več dejavnikov, na nekatere z LUN nimamo vpliva.

Na strani 37 naj se prvi stavek »Upravljavci lovišč naj v večjem številčnem odstrelu (usmerjanje celotnega odstrela lovišča) posegajo na površine z večjimi škodami v kmetijstvu (Vrhe, spodnja Vipavska dolina, spodnji Kras, večji sadovnjaki v Brkinih) in v gozdu, na katerih se je vršila obnova - konkretno obnova požarišča na Goriškem krasu, Brestovici in Šumki pri Komnu in Črnotičah.« nadomesti z »Za preprečitev škod v kmetijstvu je potreben večji odstrel lociran okrog intenzivnih kmetijskih površin (sadovnjakih, oljčnikih, vinogradih) na Vrheh, Vipavski dolini, na spodnjem Krasu in večjih sadovnjakih v Brkinih ter v gozdu, na katerih se je vršila obnova - konkretno obnova požarišča na Goriškem krasu, Brestovici in Šumki pri Komnu in Črnotičah.«

Opredelitev do pripombe

Pripomba se upošteva.

Zaradi nedoseganja ciljev je načrtovan odvzem 1.150 živali prenzek. Odvzem jelenjadi naj se poveča za 37 % glede na preteklo načrtovalno obdobje, to je na 1.400 živali.

Opredelitev do pripombe

Vašo pripombo o 37 % zvišanju odstrela jelenjadi se ne upošteva saj ne temelji na dejanskem stanju jelenjadi Primorskega LUO. Smatramo jo za pavšalno oceno, kot primerjavo s stanjem in načrtovanimi ukrepi v sosednjih LUO. Dejstvo je, da je jelenjad v osrednjem območju (brkinski LUB) razmeroma usklajena z danostmi okolja, škode so tu tudi minimalne (63 €/leto/lovišče). Jelenjad se številčno in prostorsko širi v robna območja, kjer se načrtuje višje in številčno neomejene odvzeme. Realizacija preteklega načrta je bila 94 %. Kljub vsemu se za leti 2023 in 2024 načrtuje 22 % višji odvzem glede na realizacijo. Nenazadnje je dovoljeno presegati načrtovani odvzem za 15 %, kar z načrtovanim povišanim odvzemom pomeni potencialni 37 % odvzem glede na realizacijo. Ocenjujemo, da je to predvsem realen načrt, ki sledi ciljem tako dolgoročnega načrta kot tudi spremljanju škod, ki jih jelenjad v prostoru lahko povzroči. Vsekakor pa bomo upoštevali pripombo po povečanju odstrela jelenjadi v vseh področjih, kjer nastaja škoda, in ta je prisotna zlasti v vinogradniškem delu Krasa. Povečanje odstrela v teh območjih bomo zagotavljali z razdelilnikom odstrela – kjer bomo v načrtu povečali odvzem v območjih kjer nastaja škoda (kraški LUB) na 14 %.

Vezava jelenjadi v loviščih v Vipavki dolini ni potrebna.

Opredelitev do pripombe

Pripomba se delno upošteva (glej točko št. 16).

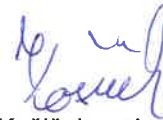
Načrtovan odvzem divjega prašiča je bil presežen. Načrtovan odvzem naj se zato še poveča na 117% preteklega DLUN to je na 8.000 živali.

Opredeleitev do pripombe

Na številčnost divjega prašiča najbolj vpliva ponudba in dostopnost naravne hrane. Prirastek divjih prašičev je največji po semenskem letu plodnosnega gozdnega drevja z mastnimi plodovi (v Primorskem LUO hrast, bukev in kostanj). Omenjene vrste so v preteklih dveh letih imele zelo slab obrod, kar je se kazalo že v številčnosti in posledično realizaciji izvedenega odvzema divjih prašičev v letu 2022 (napram letu 2021). Tudi analiza telesnih mas mladičev divjega prašiča, ki so v povprečju za 17 % nižje kot preteklo obdobje, nakazuje nižji prirastek. Ocena stanja oplojenosti ozimk in lanščakinj v mesecu januarju 2023 nakazuje, da bo prašičev v prihodnjem letu manj. V LUO velja ocena, da je številčnost divjega prašiča še vedno previsoka. Odvzem divjih prašičev zato navzgor ni omejen. Že hiter pregled preteklih odvzemov pokaže, da je realizacija odvzema najbolj odvisna od številčnosti populacije v posameznem letu in praktično neodvisna od načrtovanega odvzema. Zato kljub zgoraj navedenim dejstvom, načrtujemo za 6 % višji odvzem, kot preteklo obdobje. Pripomba se ne upošteva.

Pripravil:

Aljoša Žnidaršič, univ. dipl. inž. gozd.

Boštjan Košiček, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja OE Sežana

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

Šifra: 013-5/2023-2

Datum: 14. 4. 2023

ZAPISNIK

1. redne seje Sveta ZGS Območne enote Sežana za 8. mandatno obdobje.

Seja Sveta ZGS OE Sežana (v nadaljevanju: Svet OE) je potekala v petek, 14. 4. 2023 od 9.00 do 12.15, v prostorih ZGS OE Sežana v Sežani, Partizanska cesta 49.

Vabljeni:

- Andrej Lumbar, predstavnik SiDG
- Srečko Horvat, predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije
- Pino Jožef Klabjan, predstavnik Sindikata kmetov Slovenije
- Danimir Rebec, predstavnik OZUL in lovišč s posebnim namenom
- Egon Rebec, predstavnik Zadrुžne zveze Slovenije in KGZS
- David Fučka, predstavnik Zavoda RS za varstvo narave
- Dr. Simon Poljanšek, predstavnik Vlade RS
- Neža Hervatič, predstavnik lokalne skupnosti – Občina Ankaran
- Aleš Kresevič, predstavnik delavcev ZGS OE Sežana
- Boštjan Košiček, vodja OE Sežana
- Matej Kravanja, vodja odseka za ukrepe v gozdovih
- Matej Reščič, vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov
- Aljoša Žnidaršič, višji sodelavec v odseku za načrtovanje razvoja gozdov
- Andrej Zadnik, višji sodelavec v odseku za ukrepe v gozdovih

Prisotni člani:

Danimir Rebec, David Fučka, Srečko Horvat, Egon Rebec, dr. Simon Poljanšek, Aleš Kresevič, Jožef Pino Klabjan, Neža Hervatič.

Ostali prisotni:

Boštjan Košiček, Matej Reščič, Aljoša Žnidaršič.

Odsotni člani:

Andrej Lumbar.

Sejo Sveta OE je na podlagi 8. in 9. člena Poslovnika o delu Sveta ZGS sklical vodja OE Sežana Boštjan Košiček, ki je sejo tudi vodil do izvolitve predsednika Sveta OE Sežana. Prisotne je najprej pozdravil, ugotovil prisotnost in sklepčnost ter predlagal spremembo dnevnega reda tako, da točka dnevnega reda št. 3 Poročilo o delu za leto 2022 postane točka št. 2, točka dnevnega reda št. 2 Program dela in Finančni načrt OE Sežana za leto 2023 postane točka št. 3 ter doda se nova 1.c) točka Izvolitev predstavnika Sveta OE Sežana v Svet ZGS.

Člani Sveta OE so soglasno sprejeli dopolnjen in spremenjen naslednji

Dnevni red:

1. Konstituiranje Sveta Zavoda za gozdove Slovenije, OE Sežana za 8. mandatno obdobje:
 - a) verifikacija mandatov
 - b) izvolitev predsednika in namestnika predsednika Sveta OE Sežana
 - c) Izvolitev predstavnika Sveta OE Sežana v Svet ZGS
2. Poročilo o delu za leto 2022

3. Program dela in Finančni načrt OE Sežana za leto 2023
4. Določitev predloga Dvoletnega načrta za Primorsko-jovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024
5. Imenovanje predsednika in članov Strokovnega sveta OE Sežana
6. Razno

Točka dnevnega reda št. 1a

Boštjan Košiček je predstavil vse člane Sveta OE.

David Fučka je povedal informacijo, da se v skladu s spremembo Poslovnika o delu Sveta ZGS po novem glasuje z večino prisotnih članov in ne več z absolutno večino.

Na predlog Boštjana Košička so kandidati za člane Sveta OE sprejeli naslednji sklep:

Sklep št. 1:

V svet OE Sežana za 8. mandatno obdobje je veljavno imenovanih devet članov za dobo štirih let.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Točka dnevnega reda št. 1b

Boštjan Košiček je razložil, da se predsednik sveta določi ciklično in za novo mandatno obdobje je predvidena skupina organizacij lastnikov gozdov, med katerimi so Slovenski državni gozdovi, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Sindikat kmetov Slovenije. Skupina organizacij lastnikov gozdov je med seboj kot predsednika Sveta OE predlagala Srečka Horvata, kot podpredsednika pa Andreja Lumbarja.

Boštjan Košiček je dal na glasovanje naslednji sklep:

Sklep št. 2:

Za predsednika Sveta OE je izvoljen Srečko Horvat, kot podpredsednik pa Andrej Lumbar.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Točka dnevnega reda št. 1c

Boštjan Košiček je predal vodenje seje novo izvoljenemu predsedniku Sveta OE Srečku Horvatu. Ta je uvidoma navzoče še enkrat pozdravil in povedal da se v zapisnik piše samo sklepe in bistvene vsebine, ki so pomembne za sledenje razprave pri posamezni točki dnevnega reda. Na glasovanje je podal predlog, da se kot predstavnik ustanovitelja v Svet ZGS predlaga dr. Simona Poljanška.

Sklep št. 3:

Za predstavnika Sveta OE se v Svet ZGS predlaga dr. Simona Poljanška.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Točka dnevnega reda št. 2

Boštjan Košiček je predstavil poročilo o delu za leto 2022. Po predstavitvi so člani sveta podali naslednja vprašanja in komentarje:

Egon Rebec je izpostavil, da je bila v letu 2022 zelo slaba realizacija izdelave gozdriogojitvenih načrtov, in sicer zgolj 34 %.

Boštjan Košiček je povedal, da je bilo lansko leto zaradi gozdnega požara na Goriškem Krasu izjemno in se je veliko napora in časa porabilo za izdelavo sanacijskega načrta in za pričetek sanacije požarišča, tako da je primanjkovalo časa za druga opravila, med njimi tudi gozdriogojitvene načrte.

Egon Rebec je izpostavil, da je v letu 2022 zelo velik razkorak med odkazilom in realiziranimi posekom.

Matej Reščič je pojasnil, da je ta razkorak večji od običajnega zaradi tega, ker je bilo na požarišču Goriški Kras veliko drevja odkazanega za posek, sečnja pa se v lanskem letu še ni pričela.

Pino Jožef Klamban je izpostavil, da so bile škode v lanskem letu velike in da je potrebno odpraviti vzroke za nastajanje škod po divjadi.

Srečko Horvat je povedal, da je to tema točke št. 4.

Srečko Horvat je vprašal kakšna je razlika med načrtovano realizacijo in planom dela za leto 2022.

Boštjan Košiček je povedal, da je bila realizacija po posameznih področjih različna (ponekod boljša, ponekod slabša), večinoma pa nekoliko slabša, saj je bila močno pod vplivom sanacije požarišča Goriški Kras.

Po razpravi je predsednik Sveta OE dal na glasovanje naslednji sklep:

Sklep št. 4:

Svet OE potrdi poročilo o delu OE Sežana za leto 2022.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Točka dnevnega reda št. 3

Boštjan Košiček je predstavil Program dela in Finančni načrt OE Sežana za leto 2023. Po predstavitvi so člani sveta podali naslednja vprašanja in komentarje:

Egon Rebec je vprašal koliko je bilo poškodovanega lesa na požarišču in koliko se načrtuje, da se ga bo posekalo?

Boštjan Košiček je povedal, da je načrtovani posek na požarišču 177.000 m³ lesa. Koliko od tega bo dejansko posekano je težko napovedati, saj bo dejanski posek odvisen od cene lesa, zainteresiranosti lastnikov gozdov in izvajalcev do sečnje.

Egon Rebec je podal pripombo, da dobiva pripombe lastnikov gozdov na požarišču Goriški Kras, da je revirni gozdar nedostopen in da se seka brez odločb ZGS. Po njegovem mnenju je potrebno na požarišču okrepiti ekipo ZGS.

Boštjan Košiček je odgovoril, da se po njegovih informacijah ne seka brez odločb in naj se pove primer, kje se to izvaja. So pa težave z zagotavljanjem ustreznega kadra, kar velja za celotno OE, saj je dejansko število revirnih gozdarjev manjše za 4 v primerjavi s predvideno sistematizacijo.

David Fučka je povedal, da je bila pred kratkim sprejeta Uredba o izvajanju podukrepa podpore za preprečevanje škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020. Zanima ga, kako se bo ZGS lotil tega projekta.

Boštjan Košiček je povedal, da je v zvezi s to uredbo še veliko neznank, kajti gre za drugačen koncept gradnje in vzdrževanja protipožarne infrastrukture. Čakamo na dodatna pojasnila in obrazložitve. Za uredbo je bil objavljen tudi razpis v višini 2,8 milijona EUR.

Po razpravi je predsednik Sveta OE dal na glasovanje naslednji sklep:

Sklep št. 4:

Svet OE potrdi predlog Programa dela OE Sežana za leto 2023 in predlog Finančnega načrta OE Sežana za leto 2023.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Točka dnevnega reda št. 4

Aljoša Žnidaršič je uvodoma predstavil nekaj informacij in podatkov v zvezi s potekom javne razgrnitve in javne obravnave osnutka Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024 (dalje: LUN). ZGS je na podlagi pripomb na javni razgrnitvi in javni obravnavi pripravil predlog LUN. Opozoril je, da je naloga Sveta OE da sprejme predlog LUN, pri čemer pa lahko Svet OE pred sprejetjem LUN zahteva dodatna pojasnila za določene vsebine LUN in na podlagi presoje pojasnil zahteva upoštevanje utemeljenih pripomb iz javne predstavitve. Egon Rebec je pojasnil, da mora ZGS vsaki organizaciji, ki je posredovala konkretne pripombe, pisno utemeljiti vzroke, zaradi katerih pripombe k osnutku LUN niso bile upoštevane. Srečko Horvat je povedal, da so vsi gradivo dobili po pošti in če se kdo s kakšno obrazložitvijo ZGS ne strinja naj to pove, da se o posamezni pripombi razpravlja oziroma glasuje.

Danimir Rebec se ne strinja z obrazložitvijo ZGS glede zavrnitve pripombe OZUL-a glede povišanja privabljalnega krmljenja divjih prašičev s koruzo na najmanj 30 kg kreme na osebek v letih 2023 in 2024.

Po razpravi na to temo je predsednik Sveta OE dal na glasovanje naslednji sklep:

Sklep št. 5:

V predlogu Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024 se količina koruze za privabljalno krmljenje divjega prašiče dvigne iz 25 kg na 30 kg na osebek na leto.

Sklep je bil sprejet. Za je glasovalo 5 članov, 1 je bil vzdržan, 2 sta bila proti.

Egon Rebec je podal pomislek, da je bila pripomba upravljavcev lovišč Tabor – Dornberk in Brje – Erzelj, ZLD Gorica, Mestne občine Nova Gorica, KGZS ob podpori OZUL-a, da se v območjih, kjer je jelenjad nezaželena, mišljena širše in se ne nanaša zgolj na lovki družini Tabor-Dornberk in Brje-Erzelj, ampak na vse lovske družine v vinorodnih območjih, torej bi bilo potrebno opustiti vezavo glede starostne in spolne strukture tudi v drugih loviščih.

Aljoša Žnidaršič je pojasnil, da se je pripomba nanašala zgolj na dve lovski družini in to na tisti, ki gravitirata na Vipavsko dolino oziroma na Zahodno visoko kraško LUO in to sta Tabor – Dornberk in Brje – Erzelj. Tudi sicer druge lovske družine nimajo težav z realizacijo odstrela jelenjadi, kjer je predvidena vezava.

Po razpravi je predsednik Sveta OE dal na glasovanje naslednji sklep:

Sklep št. 6:

Svet OE določi predlog Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Točka dnevnega reda št. 5

Boštjan Košiček je povedal, da člane Strokovnega sveta OE imenuje Svet OE na podlagi sklepa o organizaciji in začetku dela ZGS. Strokovni svet sestavljajo predsednik in štirje člani, praviloma so to vodje odsekov in vodja OE. Za predsednika strokovnega sveta je predlagal Mateja Rešičiča, za člane pa sebe ter glede na spremembo sistematizacije ZGS v letu 2018 in posledično zmanjšanje števila odsekov na dva, pa tudi zaradi širokega področja dela, še Aljošo Žnidaršiča (lovstvo) in Andreja Zadnika (tehnologija).

Predsednik Sveta OE je dal na glasovanje naslednji sklep:

Sklep št. 7:

Svet OE imenuje Strokovni svet OE Sežana v naslednji sestavi:

- predsednik: Matej Rešičič
- člani: Boštjan Košiček, Matej Kravanja, Andrej Zadnik, Aljoša Žnidaršič

Sklep je bil soglasno sprejet.

Točka dnevnega reda št. 6

Več članov Sveta OE je glede na predstavljano poročilo o delu, predviden program dela in trenutno kadrovska sestavo zaposlenih na OE podprlo prizadevanje vodje OE, da je potrebno stremeti k temu, da se na OE pridobi ustrezno število zaposlenih, kot je to predvideno s sistematizacijo ZGS.

Predsednik Sveta OE je dal na glasovanje naslednji sklep:

Sklep št. 8:

Svet OE predlaga, da se na OE Sežana kadrovsko popolnijo vsa delovna mesta, kot je to predvideno s sistematizacijo ZGS.

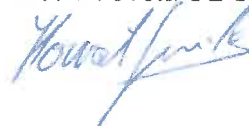
Sklep je bil soglasno sprejet.

Egon Rebec je podal informacijo, da se boniteta zemljišč na Krasu bistveno povečuje, kar bo imelo posledice na višanje katastrskega dohodka in pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest. Pričakuje se, da bo to sprožilo precej nejevolje pri lastnikih zemljišč.

Srečko Horvat je sporočil, da glede na današnji dnevni red ni bila predvidena potrditev zapisnika prejšnje seje Sveta OE, ampak bomo to naredili na prihodnji seji.

Zapisal:
Matej Reščič

Srečko Horvat
Predsednik Sveta OE Sežana

Na podlagi ugotovitve lovske inšpekcije (dopis št. 0614-73/2023-17 z dne 6. 6. 2023, naslovljen na ZGS) o neusklajenosti Dvoletnega načrta za Primorsko LUO za leti 2023 in 2024 z letnimi načrti lovišč, kjer so bile ugotovljene napake v seznamu krmišč za divjad (priloga 1 tega načrta), v nadaljevanju dodajamo novo, popravljeno prilogo – seznam krmišč za divjad, ki nadomešča seznam v prilogi 1.

Seznam krmišča za divjad

PRIVABLJALNO KRMLJENJE

Zap. št.	Lovišče naziv	Krajevno ime	Katastrska občina	Parc. št.	Krmišče za divjad	Opombe
1	BRJE - ERZELJ	KARABINKE	BRJE	151/4	divji prašič	
2	BRJE - ERZELJ	KRIŠTEN GRAD	ŠMARJE	2629	divji prašič	
3	BRJE - ERZELJ	MLAKE	ŠMARJE	2816	divji prašič	
4	BRJE - ERZELJ	PLANINA OSTRVI VRH	PLANINA	433/129	divji prašič	
5	BRJE - ERZELJ	LAZ-KOSTANOVCA	BRJE	370	divji prašič	
6	BRJE - ERZELJ	ERZELJ - ČEJŠOVK	ERZELJ	1111	divji prašič	
7	BRJE - ERZELJ	ČELA	GOČE	567	divji prašič	
8	BRJE - ERZELJ	GABERJE GRANDE DOLINA	GABERJE	1724	divji prašič	
9	BRJE - ERZELJ	BOLNICA VERA	ERZELJ	1204	divji prašič	
10	BRJE - ERZELJ	SV. MARJETA	PLANINA	1612/11	divji prašič	
11	BRJE - ERZELJ	Školj	ŠMARJE	423	divji prašič	
1	BRKINI	Boršt	PODGRAD	1860/21	divji prašič	
2	BRKINI	BOTA	PODGRAD	1839	divji prašič	
3	BRKINI	BREZOVO BRDO	PREGARJE	2229/124	divji prašič	
4	BRKINI	GLAVICA-EMETOVA	RAČICE	780	divji prašič	
5	BRKINI	Harijski Boršt	HARIJE	286/3	divji prašič	
6	BRKINI	Križišče za železno prežo	POLJANE	4380/3	divji prašič	
7	BRKINI	MEDVEDARCA	POLJANE	6284	divji prašič	
8	BRKINI	P2	RAČICE	451/5	divji prašič	
9	BRKINI	RIBNJAK	PODGRAD	614/2	divji prašič	
10	BRKINI	smetišče	HRUŠICA	3739/3	divji prašič	
11	BRKINI	STAJNO BRDO	PODBEŽE	1043/2	divji prašič	
12	BRKINI	številke	POLJANE	4364/49	divji prašič	
13	BRKINI	TUNEL	PODGRAD	444/9	divji prašič	
14	BRKINI	ZA PLAMO	HRUŠICA	4363/1	divji prašič	
15	BRKINI	za plamo	HRUŠICA	4349/1	divji prašič	
16	BRKINI	žardin	PODGRAD	318	divji prašič	
1	BUKOVCA	GLAVICA	STUDENA GORA	204/2	divji prašič	
2	BUKOVCA	JEŠEVSKI BORI	JELŠANE	2714	divji prašič	
3	BUKOVCA	JEŠEVSKO POD CARINO	JELŠANE	2082	divji prašič	
4	BUKOVCA	OSTRUŽNICA	VELIKO BRDO	1688	divji prašič	
5	BUKOVCA	PLASINE LEVO	STAROD	1430/1	divji prašič	
6	BUKOVCA	POD STUDENC	STAROD	1105/17	divji prašič	
7	BUKOVCA	PODLUKE	STAROD	1744/1	divji prašič	
8	BUKOVCA	POLVERJERA	RAČICE	2164	divji prašič	
9	BUKOVCA	PREPOVID	STAROD	991	divji prašič	
10	BUKOVCA	RAČIŠKE DANE	RAČICE	317	divji prašič	
11	BUKOVCA	RAČIŠKI LAZI	RAČICE	1150	divji prašič	
12	BUKOVCA	SABONJSKO NAD JEZERO	SABONJE	732/1	divji prašič	
13	BUKOVCA	SNOŽET	VELIKA BUKOVICA	396	divji prašič	
14	BUKOVCA	ŠTEFULINOVA OGRADA	STUDENA GORA	352/7	divji prašič	
1	DEKANI	GLOBOKI POTOK	OSP	2605/2	divji prašič	
2	DEKANI	Kolombar	TINJAN	600/2	divji prašič	
3	DEKANI	MOTOKROS	TINJAN	908/1	divji prašič	
4	DEKANI	osp-pod boški	OSP	1594	divji prašič	
5	DEKANI	parčele	TINJAN	1698/72	divji prašič	
6	DEKANI	PERNICA	PLAVJE	1254/19	divji prašič	
7	DEKANI	Rožarsko brdo	ROŽAR	214	divji prašič	
8	DEKANI	škratovec	ROŽAR	2558/12	divji prašič	
9	DEKANI	ŽAGOVEC	SVETI ANTON	3474	divji prašič	
1	DOLCE-KOMEN	DOLGE NJIVE	BRJE	567	divji prašič	
2	DOLCE-KOMEN	KOMPLEKS	VOLČJI GRAD	334	divji prašič	
3	DOLCE-KOMEN	KOSMATI HRIB	GABROVICA	618	divji prašič	
4	DOLCE-KOMEN	Marivnik Gabrovica	GABROVICA	761/29	divji prašič	
5	DOLCE-KOMEN	MERSCE	GORJANSKO	2673	divji prašič	
6	DOLCE-KOMEN	Nadrouški Bori	GORJANSKO	1419	divji prašič	

7	DOLCE-KOMEN	Prelovci Gabrovica	GABROVICA	963/2	divji prašič	
8	DOLCE-KOMEN	ZABORŠT	TOMAČEVICA	281	divji prašič	
9	DOLCE-KOMEN	ZAJČEVEC-DOLCI	TOMAČEVICA	1364/80	divji prašič	
1	FAJTI HRIB	CIRJE	OPATJE SELO	1/234	divji prašič	
2	FAJTI HRIB	ČREŠNJE	LIPA	999/235	divji prašič	DODATNO POŽAR
3	FAJTI HRIB	DOLGA NJIVA	DORNBERK	4469	divji prašič	
4	FAJTI HRIB	JAPNIŠČE	VRTOČE	5/2	divji prašič	DODATNO POŽAR
5	FAJTI HRIB	JAVE	TEMNICA	815/88	divji prašič	
6	FAJTI HRIB	KALIČ	RENČE	1681/125	divji prašič	
7	FAJTI HRIB	KOKLIŠČE	RENČE	1486/8	divji prašič	
8	FAJTI HRIB	KOSTNIŠČE	RENČE	2064	divji prašič	
9	FAJTI HRIB	Manderja	RENČE	939/1	divji prašič	
10	FAJTI HRIB	PASICE	LIPA	999/309	divji prašič	
11	FAJTI HRIB	PUŠELJCI	VRTOČE	88/7	divji prašič	
12	FAJTI HRIB	VELIKI HRIB	DORNBERK	4807	divji prašič	DODATNO POŽAR
1	GABERK – DIVAČA	Čisti kal	LOKEV	226/19	divji prašič	
2	GABERK – DIVAČA	Fameljsko	FAMLJE	825/1	divji prašič	
3	GABERK – DIVAČA	Japlenca	POVIR	2950	divji prašič	
4	GABERK – DIVAČA	Kačiški most	LOKEV	1529	divji prašič	
5	GABERK – DIVAČA	Katastrofa	NAKLO	984/1	divji prašič	
6	GABERK – DIVAČA	Nad Gračano	GROČANA	1919/6	divji prašič	
7	GABERK – DIVAČA	Nad Povirjem	POVIR	662/3	divji prašič	
8	GABERK – DIVAČA	Obroženka	LOKEV	4308	divji prašič	
9	GABERK – DIVAČA	Pod kočo	POVIR	1627/11	divji prašič	
10	GABERK – DIVAČA	Pod Vlasto	POVIR	2910	divji prašič	
11	GABERK – DIVAČA	Podgovje - Klara - Medvedova ograda	NAKLO	407/12	divji prašič	
12	GABERK – DIVAČA	Pri topolih	NAKLO	169	divji prašič	
13	GABERK – DIVAČA	SELE	LOKEV	912	divji prašič	
14	GABERK – DIVAČA	Škrinjarjeva ograda	DIVAČA	119	divji prašič	
15	GABERK – DIVAČA	Tupli Du	LOKEV	4347	divji prašič	
1	GRADIŠČE – KOŠANA	BRDA-GRADIŠČE	KOŠANA	1696/9	divji prašič	
2	GRADIŠČE – KOŠANA	KRAVNCE	NARIN	3358	divji prašič	
3	GRADIŠČE – KOŠANA	LOZA	VOLČE	2943	divji prašič	
4	GRADIŠČE – KOŠANA	POD LIBIJO	KOŠANA	5876	divji prašič	
5	GRADIŠČE – KOŠANA	PRETRŽJE	KOŠANA	5017	divji prašič	
6	GRADIŠČE – KOŠANA	ROKOV PAŠNIK	VOLČE	2466/20	divji prašič	
7	GRADIŠČE – KOŠANA	SEVERJEVO BRINJE	KOŠANA	4931/73	divji prašič	
8	GRADIŠČE – KOŠANA	ŠKRNIK	NADANJE SELO	2360	divji prašič	
9	GRADIŠČE – KOŠANA	ŠKRNIK	NADANJE SELO	2215/63	divji prašič	
10	GRADIŠČE – KOŠANA	ŠTANKOVCI	KAL	524/1	divji prašič	
11	GRADIŠČE – KOŠANA	VAHNCA ŠEST	NADANJE SELO	2354	divji prašič	
12	GRADIŠČE – KOŠANA	VREMŠČICA	VOLČE	1220/1	divji prašič	
13	GRADIŠČE – KOŠANA	VRH LIBIJE	VOLČE	173/32	divji prašič	
14	GRADIŠČE – KOŠANA	ZA KOČO	KOŠANA	5162	divji prašič	
1	ISTRA – GRAČIŠČE	ABITANTI- LEVO	GRADIN	1916/2	divji prašič	
2	ISTRA – GRAČIŠČE	BRDA	KUBED	3297/33	divji prašič	
3	ISTRA – GRAČIŠČE	BRGOD	MOVRAŽ	7089/276	divji prašič	
4	ISTRA – GRAČIŠČE	FINET	PREGARA	1787/3	divji prašič	
5	ISTRA – GRAČIŠČE	FRATA	KUBED	25/6	divji prašič	
6	ISTRA – GRAČIŠČE	GOLI HRIB	MOVRAŽ	6006/1	divji prašič	
7	ISTRA – GRAČIŠČE	KAP	MOVRAŽ	1424/3	divji prašič	
8	ISTRA – GRAČIŠČE	KLJUČI	GRADIN	742/1	divji prašič	
9	ISTRA – GRAČIŠČE	KRAS NAD STRELIŠČEM	MOVRAŽ	5025/40	divji prašič	
10	ISTRA – GRAČIŠČE	KRAVARIJA	PREGARA	1385/5	divji prašič	
11	ISTRA – GRAČIŠČE	MAJNA	MOVRAŽ	1944	divji prašič	
12	ISTRA – GRAČIŠČE	NEDA	MOVRAŽ	1749/1,1749/2	divji prašič	
13	ISTRA – GRAČIŠČE	OLIKA	SOČERGA	324	divji prašič	
14	ISTRA – GRAČIŠČE	RAVNICE POD BUTARI	KUBED	2992/187	divji prašič	
15	ISTRA – GRAČIŠČE	ROSUJE	PREGARA	440/1	divji prašič	
16	ISTRA – GRAČIŠČE	SIRŠKA VALA	GRADIN	1587/27	divji prašič	
17	ISTRA – GRAČIŠČE	SOKOLIČI	SOČERGA	3854/1	divji prašič	
18	ISTRA – GRAČIŠČE	VELIK BOROVC	MOVRAŽ	7112/1	divji prašič	
19	ISTRA – GRAČIŠČE	VIDNICA	PREGARA	946/10	divji prašič	

20	ISTRA – GRAČIŠČE	ZAZID VALA	ZAZID	1506	divji prašič	
1	IZOLA	LAZ	GAŽON	1329/1	divji prašič	
2	IZOLA	MEDLJAN BRŽINA	DVORI NAD IZOLO	186	divji prašič	
3	IZOLA	Raven	GAŽON	1001	divji prašič	
1	JEZERO – KOMEN	LOKVICE	SVETO	708	divji prašič	
2	JEZERO – KOMEN	Maršence	ŠKRBINA	1655	divji prašič	
3	JEZERO – KOMEN	POD KLANCEM	BRESTOVICA	2494	divji prašič	
4	JEZERO – KOMEN	Pod svetim križem	GORJANSKO	275	divji prašič	
5	JEZERO – KOMEN	PRI BJEKI	IVANJI GRAD	931	divji prašič	
6	JEZERO – KOMEN	PRI LIPAH - KRMANJEK	GORJANSKO	2709	divji prašič	
7	JEZERO – KOMEN	RUBIJE	ŠKRBINA	241/52	divji prašič	
8	JEZERO – KOMEN	TRUŠKENCA	BRESTOVICA	503/1	divji prašič	
9	JEZERO – KOMEN	V LOGU	ŠKRBINA	1704/2	divji prašič	
1	KOJNIK – PODGORJE	BREG	RAKITOVEC	1185/1	divji prašič	
2	KOJNIK – PODGORJE	DEBEL HRIB	PODGORJE	1213/1	divji prašič	
3	KOJNIK – PODGORJE	GORICE	PODPEČ	352/1	divji prašič	
4	KOJNIK – PODGORJE	IVANJI DOL	ZAZID	3859/1	divji prašič	
5	KOJNIK – PODGORJE	MILJE	ČRNOTIČE	2	divji prašič	
6	KOJNIK – PODGORJE	NJIVE	PODGORJE	1043/3	divji prašič	
7	KOJNIK – PODGORJE	OLICA	PODGORJE	680	divji prašič	
8	KOJNIK – PODGORJE	PREŠKO POLJE	PREŠNICA	3015/22	divji prašič	
9	KOJNIK – PODGORJE	VODENJAK	PODGORJE	660	divji prašič	
10	KOJNIK – PODGORJE	ZAJČJI HRIB	OCIZLA	928	divji prašič	
11	KOJNIK – PODGORJE	ZAJEZER	PODGORJE	767/9	divji prašič	
1	KOPER	Krmišče Pobegi	BERTOKI	1979	divji prašič	
2	KOPER	Krmišče Stara Šalara	SEMEDELA	3368/1	divji prašič	
1	KRAS – DUTOVLJE	BORŠT	KOPRIVA	1240	divji prašič	
2	KRAS – DUTOVLJE	DOLINKE	AVBER	557/2	divji prašič	
3	KRAS – DUTOVLJE	GOSPODOVA ROVNA	AVBER	3077	divji prašič	
4	KRAS – DUTOVLJE	KAMNE GORICE	SKOPO	861/1	divji prašič	
5	KRAS – DUTOVLJE	KONTAČ	AVBER	2051	divji prašič	
6	KRAS – DUTOVLJE	KOSMATI HRIB	VELIKI DOL	1266	divji prašič	
7	KRAS – DUTOVLJE	Krmišče pri Tomaju- Topolovc	TOMAJ	240	divji prašič	
8	KRAS – DUTOVLJE	Krmišče Skopo-Stajce	KRAJNA VAS	8	divji prašič	
9	KRAS – DUTOVLJE	Krmišče Stvarno brdo	KRIŽ	71	divji prašič	
10	KRAS – DUTOVLJE	Krmišče v Stršnicah	KRIŽ	1/3	divji prašič	
11	KRAS – DUTOVLJE	MARKOVCI	TOMAJ	222	divji prašič	
12	KRAS – DUTOVLJE	Mlačna	PLISKOVICA	719	divji prašič	
13	KRAS – DUTOVLJE	OBRAČALIŠČE	DUTOVLJE	267/4	divji prašič	
14	KRAS – DUTOVLJE	PODREBER	DUTOVLJE	1243	divji prašič	
15	KRAS – DUTOVLJE	POLJANE- KOSOVELJE	PLISKOVICA	1917	divji prašič	
16	KRAS – DUTOVLJE	POSEKA - ŽEKANEC	KRAJNA VAS	1003/1	divji prašič	
17	KRAS – DUTOVLJE	RUPE	DUTOVLJE	1773	divji prašič	
18	KRAS – DUTOVLJE	STARI BORŠT	AVBER	535/22	divji prašič	
1	MAREZIGE	Bržanji Bošk	TRUŠKE	3585/4	divji prašič	
2	MAREZIGE	DEMNICE	BORŠT	668/1	divji prašič	
3	MAREZIGE	Labor Špica	BORŠT	1337/2	divji prašič	
4	MAREZIGE	POD JURASI	TRUŠKE	2822/2	divji prašič	
5	MAREZIGE	Popetre Kamenela	TRUŠKE	3764/73	divji prašič	
6	MAREZIGE	RAVAN	MAREZIGE	582/1	divji prašič	
7	MAREZIGE	rokava	BORŠT	1680	divji prašič	
8	MAREZIGE	Velika Vala	BORŠT	1236/1	divji prašič	
9	MAREZIGE	zabavlje škrlica	TRUŠKE	1687	divji prašič	
10	MAREZIGE	ZABAVSKA VARDA	TRUŠKE	4914/2	divji prašič	
1	PREM	Čelje- Kozjak	ČELJE	1274	divji prašič	
2	PREM	Gabrovo Brdo	TATRE	737/148	divji prašič	
3	PREM	Klemenci	PREM	693	divji prašič	
4	PREM	Kozjane pri Ševarlanu	KOZJANE	1635/1	divji prašič	
5	PREM	Pekel	OSTROŽNO BRDO	2542	divji prašič	
6	PREM	Preložko	PRELOŽE	739/2	divji prašič	
7	PREM	Pri žiki	ČELJE	1177/2	divji prašič	
8	PREM	Rjavske njive- Jablan breg	RJAVČE	322	divji prašič	

1	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče na Brdu	KAZLJE	2202	divji prašič	
2	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče na Brdu II	KAZLJE	2202	navadni jelen	
3	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče na Debeli griži	ŠTORJE	2483/82	divji prašič	
4	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče na Podbreški Sopadi	ŠTORJE	2275/7	divji prašič	
5	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče na Sopadi	POVIR	3362	divji prašič	
6	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče pred Grahovim Brdom II	UTOVLJE	1914/16	navadni jelen	
7	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče pri Dobravljah	KAZLJE	1258	divji prašič	
8	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče v Hutnikih	KAZLJE	211	divji prašič	
9	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče v Lesinah	ŠTORJE	247	divji prašič	
10	RAŠA – ŠTORJE	Krmišče v Zgornji Raši	DOLENJA VAS	1725/2	divji prašič	
1	RIŽANA	Brežec čistina -park Steffe	PODPEČ	746/43	divji prašič	
2	RIŽANA	Gabrovica	GABROVICA	1435	divji prašič	
3	RIŽANA	Lačno	KUBED	803/93	divji prašič	
4	RIŽANA	LESKOVCE	HRASTOVLJE	2193/2	divji prašič	
5	RIŽANA	Masovce	ČRNI KAL	3433	divji prašič	
6	RIŽANA	Pregovc	HRASTOVLJE	2165/2	divji prašič	
7	RIŽANA	RAKOVEC	LOKA	602/2	divji prašič	
8	RIŽANA	Sveti Marko	HRASTOVLJE	543/10	divji prašič	
9	RIŽANA	Trikotnik	GABROVICA	1185/1	divji prašič	
10	RIŽANA	Zarčišče	ZAZID	378	divji prašič	
11	RIŽANA	Zavine	ROŽAR	604	divji prašič	
1	SENOŽEČE	CERKVENIJA	LAŽE	939	divji prašič	
2	SENOŽEČE	DOLENSKI HRIBI	DOLENJA VAS	2477	divji prašič	
3	SENOŽEČE	KALINOVEC	DOLENJA VAS	1973/153	divji prašič	
4	SENOŽEČE	KURJA POLJA	SENOŽEČE	2237	divji prašič	
5	SENOŽEČE	LESKOVCA	LAŽE	1448/2	divji prašič	
6	SENOŽEČE	Lunovec	SENOŽEČE	1915	divji prašič	
7	SENOŽEČE	MALA VREMŠČICA	SENOŽEČE	2442/24	divji prašič	
8	SENOŽEČE	MILHAR	DOLENJA VAS	2422/114	divji prašič	
9	SENOŽEČE	OŠEVNIK	POTOČE	159/5	divji prašič	
10	SENOŽEČE	PARIZOV DOL	GABRČE	566	divji prašič	
11	SENOŽEČE	POD PUNGARTOM	DOLENJA VAS	1971/13	divji prašič	
12	SENOŽEČE	POD STRMCEM	GABRČE	834/1	divji prašič	
13	SENOŽEČE	RAŠKI DOL	DOLENJA VAS	2454	divji prašič	
14	SENOŽEČE	RAVNICE	DOLENJA VAS	1795	divji prašič	
15	SENOŽEČE	SELIVEC	SENADOLE	51/2	divji prašič	
16	SENOŽEČE	VODNI DOL	LAŽE	1483	divji prašič	
17	SENOŽEČE	VREMŠČICA	SENOŽEČE	2176	divji prašič	
18	SENOŽEČE	ZA GRIŽO	DOLENJA VAS	1952	divji prašič	
1	SLAVNIK – MATERIJA	BUKOVJE	MARKOVŠČINA	2334	divji prašič	
2	SLAVNIK – MATERIJA	GOLI RTI	TATRE	179/2	divji prašič	
3	SLAVNIK – MATERIJA	Javor	HOTIČNA	3413/2	divji prašič	
4	SLAVNIK – MATERIJA	JEZERINA	MATERIJA	2007	divji prašič	
5	SLAVNIK – MATERIJA	KALIŠČE	MARKOVŠČINA	1898/9	divji prašič	
6	SLAVNIK – MATERIJA	KOTANJA	SLIVJE	2/12	divji prašič	
7	SLAVNIK – MATERIJA	MAGROVEC	MARKOVŠČINA	1768/42	divji prašič	
8	SLAVNIK – MATERIJA	MEDEVEDJE ČELO	HOTIČNA	1254/2	divji prašič	
9	SLAVNIK – MATERIJA	PETEC	MARKOVŠČINA	1768/38	divji prašič	
10	SLAVNIK – MATERIJA	PODMAJNIK	MATERIJA	289/1	divji prašič	
11	SLAVNIK – MATERIJA	ZAOGRADE	SLIVJE	1403/1	divji prašič	
1	STRUNJAN	draga	RAVEN	57	divji prašič	
2	STRUNJAN	kalcinar 2 krmišče	SEČOVLJE	2267	divji prašič	
1	ŠMARJE	Bezjak 2633	RAVEN	1730	divji prašič	
2	ŠMARJE	Brič 4 2624	KOŠTABONA	2158/5	divji prašič	
3	ŠMARJE	BRIČ P1 2624	KOŠTABONA	2409/3	divji prašič	
4	ŠMARJE	DOBRAVE 2608	ŠMARJE	2923	divji prašič	
5	ŠMARJE	LABOR	POMJAN	2005/12	divji prašič	
6	ŠMARJE	Manžan 2609	POMJAN	2788/5	divji prašič	
7	ŠMARJE	Pr Borovca 2634	NOVA VAS	25	divji prašič	
8	ŠMARJE	SLAP 2643	NOVA VAS	1697	divji prašič	
9	ŠMARJE	Taronjca 2624	KOŠTABONA	1483	divji prašič	

1	ŠTANJEL	Kobjeglavski bori Benjamin	KOBJEGLAVA	2557	divji prašič
2	ŠTANJEL	Podnjaki	KOBDILJ	250	divji prašič
3	ŠTANJEL	Portorož	KOBDILJ	1115/1	divji prašič
4	ŠTANJEL	Prjovšna	KOBDILJ	426	divji prašič
5	ŠTANJEL	Ralešče	HRUŠEVICA	713/2	divji prašič
6	ŠTANJEL	Zabrdje	KOBDILJ	1365/1	divji prašič
1	TABOR – DORNBERK	BABNA DRAGA	BRANIK	1601	divji prašič
2	TABOR – DORNBERK	Kozjak	BRANIK	1643/1	divji prašič
3	TABOR – DORNBERK	matikova guta	DORNBERK	3112	divji prašič
4	TABOR – DORNBERK	Planina	LIPA	999/51	divji prašič
5	TABOR – DORNBERK	PUŠČA	BRANIK	1602/137	divji prašič
6	TABOR – DORNBERK	SPODNJI ROGOVILOVEC	BRANIK	136/347	divji prašič
7	TABOR – DORNBERK	Svinjsko rebro	DORNBERK	3824	divji prašič
8	TABOR – DORNBERK	ŠUMKA	BRANIK	383/1	divji prašič
9	TABOR – DORNBERK	TIJA	BRANIK	1184/50	divji prašič
1	TABOR SEŽANA	ČEBARNCI	KRIŽ	1453/1	divji prašič
2	TABOR SEŽANA	DALJNOVOD PLEŠIVICA	MERČE	2331	divji prašič
3	TABOR SEŽANA	DEBELA STENA	BAZOVICA	1883	divji prašič
4	TABOR SEŽANA	GROPAJSKO - pri vagonu	SEŽANA	2725/125	divji prašič
5	TABOR SEŽANA	Gropajsko center	TREBČE	1390/69	divji prašič
6	TABOR SEŽANA	IGOVCA	BAZOVICA	1942	divji prašič
7	TABOR SEŽANA	NAD VILENICO	LOKEV	8/55	divji prašič
8	TABOR SEŽANA	OSOJNICA	POVIR	1019	divji prašič
9	TABOR SEŽANA	PERINOVKA	TREBČE	1360	divji prašič
10	TABOR SEŽANA	PLANINA	MERČE	1579/4	divji prašič
11	TABOR SEŽANA	Polane	SEŽANA	4584/2	divji prašič
12	TABOR SEŽANA	PR KAUČIČI (Kriški bori)	KRIŽ	1453/1	divji prašič
13	TABOR SEŽANA	ŠTALE	GROPADA	197/146	divji prašič
14	TABOR SEŽANA	ŠUKOVKA	MERČE	2306	divji prašič
15	TABOR SEŽANA	VRHOVLJE	VOGLJE	908/8	divji prašič
16	TABOR SEŽANA	ZLATA KLJUKA	GROPADA	165/141	divji prašič
17	TABOR SEŽANA	ŽIRSKA SOPADA	POVIR	3878	divji prašič
1	TIMAV – VREME	BALUNC	BARKA	161/48	divji prašič
2	TIMAV – VREME	CARATANOVA OGRADA	PODGRAD	719	divji prašič
3	TIMAV – VREME	FAMELJSKI KALI	FAMLJE	658	divji prašič
4	TIMAV – VREME	GABRK	FAMLJE	824/2	divji prašič
5	TIMAV – VREME	KALIČ	VAREJE	350/1	divji prašič
6	TIMAV – VREME	KOSMATICA	ŠKOFLJE	204/1	divji prašič
7	TIMAV – VREME	POD PIVSKO CESTO	GORNJE VREME	974/1	divji prašič
8	TIMAV – VREME	PREDBIŠČAK	BARKA	1089/1	divji prašič
9	TIMAV – VREME	PRI VAGONU	VREMSKI BRITOF	1546	divji prašič
10	TIMAV – VREME	PRI ZELENEM DREVU	BARKA	275	divji prašič
11	TIMAV – VREME	PRISTAVA	PODGRAD	989/7	divji prašič
12	TIMAV – VREME	PRISTAVA GOLI VRH	PODGRAD	996/24	divji prašič
13	TIMAV – VREME	SAJANIŠČE	BARKA	233/2	divji prašič
14	TIMAV – VREME	sajanišče-misliče	MISLIČE	1546	divji prašič
15	TIMAV – VREME	Sedeže-kavc	VREMSKI BRITOF	1309/123	divji prašič
16	TIMAV – VREME	SENOŽETI (doline)	ŠKOFLJE	959	divji prašič
1	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Boršti	SELA NA KRASU	487/2	divji prašič
2	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Cerkveni dol	VOJŠČICA	88/1	divji prašič
3	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	drevesnica	KOSTANJEVICA NA KRASU	1534/216	divji prašič
4	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	FIGOVCI	SELA NA KRASU	1611/1	divji prašič
5	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Griža	KOSTANJEVICA NA KRASU	628	divji prašič
6	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Japščina Dombrave	VOJŠČICA	1402	divji prašič
7	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	LJUŽČE	TEMNICA	1016/78	divji prašič
8	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Medvajšče	KOSTANJEVICA NA KRASU	1914/83	divji prašič
9	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	mulaž	OPATJE SELO	1/405	divji prašič

10	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Podpačnik	KOSTANJEVICA NA KRASU	1506/54	divji prašič	
11	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Predalje	KOSTANJEVICA NA KRASU	1534/100	divji prašič	
12	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	ZALOGI	VOJŠČICA	721/1	divji prašič	
13	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	zasladovca	OPATJE SELO	1/337	divji prašič	
14	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Žibrnjik	KOSTANJEVICA NA KRASU	1534/175	divji prašič	
1	VIDEŽ – KOZINA	Hrpelje - Nad Njive	HRPELJE	602/2	divji prašič	
2	VIDEŽ – KOZINA	Hrpelje - Nad Vrtle	HRPELJE	3476	divji prašič	
3	VIDEŽ – KOZINA	Hrpelje - Nad žlebe - (Baba)	HRPELJE	3655	divji prašič	
4	VIDEŽ – KOZINA	Mihele Polje - Pod Mostom	HRPELJE	2739/2	divji prašič	
5	VIDEŽ – KOZINA	Ocizla - Gauge	OCIZLA	2398/27	divji prašič	
6	VIDEŽ – KOZINA	Ocizla - Nad Mihelsko Valo	OCIZLA	4555	divji prašič	
7	VIDEŽ – KOZINA	Prešnica - Senedol 2	PREŠNICA	1257	divji prašič	
8	VIDEŽ – KOZINA	Rodik - Boršt	RODIK	1130/32	divji prašič	
9	VIDEŽ – KOZINA	Rodik - Na njivcah	RODIK	23	divji prašič	
10	VIDEŽ – KOZINA	Rodik - Na Vodovodu	RODIK	3075	divji prašič	
11	VIDEŽ – KOZINA	Rodik - Pod Prelovc	RODIK	3062	divji prašič	
12	VIDEŽ – KOZINA	Slope - Nad Dolgo Dolino	BREZOVICA	2115/18	divji prašič	
13	VIDEŽ – KOZINA	Socerb - Karličeva (Jovo)	SOCERB	1684/2	divji prašič	
14	VIDEŽ – KOZINA	Socerb - Sela (Lebanova)	SOCERB	1200	divji prašič	
15	VIDEŽ – KOZINA	Štrklevica	OCIZLA	2344/1	divji prašič	
16	VIDEŽ – KOZINA	Vrhoplje - Za Vrhpolje	GROČANA	1597	divji prašič	
1	VRHE – VRABČE	Brezovce	ŠTJAK	4754/1	divji prašič	
2	VRHE – VRABČE	Dobrava	ŠTJAK	4066/3	divji prašič	
3	VRHE – VRABČE	Dobravca	GRIŽE	67	divji prašič	
4	VRHE – VRABČE	Dobravca	GRIŽE	107	divji prašič	
5	VRHE – VRABČE	dolina	VELIKO POLJE	179	divji prašič	
6	VRHE – VRABČE	Grdi dol	GRIŽE	202	divji prašič	
7	VRHE – VRABČE	Grofova snožet	ŠTJAK	1526	divji prašič	
8	VRHE – VRABČE	Lahovka	GRIŽE	951	divji prašič	
9	VRHE – VRABČE	Očaki	ŠTJAK	3658	divji prašič	
10	VRHE – VRABČE	Ograda	GRIŽE	3302/2	divji prašič	
11	VRHE – VRABČE	Rovna	VELIKO POLJE	2246	divji prašič	
12	VRHE – VRABČE	Videm breg	VELIKO POLJE	2674/1	divji prašič	
1	ŽABNIK – OBROV	BAJERCE	OBROV	1691/1	divji prašič	
2	ŽABNIK – OBROV	BRESTOVEC	OBROV	1682/5	divji prašič	
3	ŽABNIK – OBROV	FINIDA	OBROV	1164	divji prašič	
4	ŽABNIK – OBROV	GABERSKO	GABERK	220/4	divji prašič	
5	ŽABNIK – OBROV	KORITNJAK	GOLAC	2217	divji prašič	
6	ŽABNIK – OBROV	MALE LOČE	MALE LOČE	1043/4	divji prašič	
7	ŽABNIK – OBROV	MRTVE DOLINE	GOLAC	2851	divji prašič	
8	ŽABNIK – OBROV	Orlek	RITOMEČE	370/2	divji prašič	
9	ŽABNIK – OBROV	POD KOVČICE	KOVČICE	592/10	divji prašič	
10	ŽABNIK – OBROV	POLJANE PRVO	POLJANE	5265/2	divji prašič	
11	ŽABNIK – OBROV	RJAVSKO	RJAVČE	544/1	divji prašič	
12	ŽABNIK – OBROV	Topoličje	TATRE	2011	divji prašič	
13	ŽABNIK – OBROV	VITRNJAK	GOLAC	785/1	divji prašič	
14	ŽABNIK – OBROV	ZA STRAHOVICO GOLI VRH	GOLAC	2221/3	divji prašič	
15	ŽABNIK – OBROV	ZAGRAD	GOLAC	1952/5	divji prašič	

ZIMSKO KRMLIENJE

Zap. št.	Lovišče naziv	Krajevno ime	Katastrska občina	Parc. št.	Krmišče za divjad	Opombe
1	GRADIŠČE – KOŠANA	PRETRŽJE	KOŠANA	5017	navadni jelen	
2	GRADIŠČE – KOŠANA	VREMŠČICA	VOLČE	1220/1	navadni jelen	
3	GRADIŠČE – KOŠANA	ZA KOČO	KOŠANA	5162	navadni jelen	
1	SENOŽEČE	SPODMOL	SENOŽEČE	1766	navadni jelen	
1	SLAVNIK – MATERIJA	PADEŽ	MATERIJA	1898/13	navadni jelen	
1	STRUNJAN	dragonja/hari	RAVEN	2023	mala divjad	
2	STRUNJAN	krmilnica za fazane	SEČOVLJE	3115	mala divjad	
3	STRUNJAN	parecag	SEČOVLJE	1586	mala divjad	
1	TABOR SEŽANA	Vitezova sopada	SEŽANA	1547	navadni jelen	
1	TIMAV – VREME	žlebci	ŠKOFLJE	959	navadni jelen	
1	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Doušce	KOSTANJEVICA NA KRASU	1292/1	mala divjad	
2	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Drasce	KOSTANJEVICA NA KRASU	1741/1	mala divjad	
3	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	Padonce	KOSTANJEVICA NA KRASU	1679	mala divjad	

ZVERI

Zap. št.	Lovišče naziv	Krajevno ime	Katastrska občina	Parc. št.	Krmišče za divjad	Opombe
1	KOPER	BELE SKLAE	SEMEDELA	3218	zveri	
1	TRSTELJ – KOSTANJEVICA	STARA LOKVA	KOSTANJEVICA NA KRASU	2308/24	zveri	